2007. évi CLXVIII. törvény

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről[1]

Az Országgyűlés, megemlékezve arról, hogy Magyarország 2004. május 1-jén csatlakozott az Európai Unióhoz; egyúttal felidézve Európa népeinek elhatározását, hogy egymással mind szorosabb egységre lépve egy közös jövő megteremtésére törekednek; valamint kinyilvánítva akaratát, hogy a Köztársaság polgárai egy átláthatóbb, hatékonyabb és demokratikusabb Európai Unióban élhessenek; arra való tekintettel, hogy 2007. december 13-án Lisszabonban aláírták az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződést; a következő törvényt alkotja:[2]

1. § Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a 2007. december 13-án aláírt, az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés (a továbbiakban: Lisszaboni Szerződés) kötelező hatályának elismerésére.

2. § Az Országgyűlés a Lisszaboni Szerződést e törvénnyel kihirdeti.

3. § A Lisszaboni Szerződés hiteles magyar nyelvű szövegét a törvény *1. számú melléklete* tartalmazza.

4. § Az Országgyűlés ezzel a törvénnyel kihirdeti az Európai Unió Alapjogi Chartáját, valamint a hozzá kapcsolódó magyarázatokat.

5. § Az Európai Unió Alapjogi Chartája és az ahhoz fűzött magyarázatok hiteles magyar nyelvű szövegét a törvény *2. számú melléklete* tartalmazza.

6. § Az Országgyűlés e törvénnyel kihirdeti a Belga Királyság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, Írország, az Olasz Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, a Finn Köztársaság, a Svéd Királyság, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (az Európai Unió tagállamai) és a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság között, a Cseh Köztársaságnak, az Észt Köztársaságnak, a Ciprusi Köztársaságnak, a Lett Köztársaságnak, a Litván Köztársaságnak, a Magyar Köztársaságnak, a Máltai Köztársaságnak, a Lengyel Köztársaságnak, a Szlovén Köztársaságnak és a Szlovák Köztársaságnak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló, Athénban 2003. április 16-án aláírt szerződés helyesbítéséről szóló, Rómában 2007. január 22-én aláírt, az Olasz Köztársaság Kormányánál letétbe helyezett harmadik helyesbítő jegyzőkönyvet (a továbbiakban: helyesbítő jegyzőkönyv).

7. § A helyesbítő jegyzőkönyv hiteles magyar nyelvű szövegét a törvény *3. számú melléklete* tartalmazza.

8. § (1) E törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2–5. §-a a Lisszaboni Szerződés 6. cikke (2) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.[3]

---

1 Kihirdetve: 2007. XII. 22. Lásd: 143/2010. (VII. 14.) AB határozat.
2 Módosította: 2011. évi CCI. törvény 322. §.
3 Hatályba léptetve 2009. XII. 1-jén a 26/2009. (XI. 16.) KüM határozat alapján.

(3) A Lisszaboni Szerződés, illetve e törvény 2–5. §-a hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.[1]

(4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik.

1. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez

LISSZABONI SZERZŐDÉS AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁRÓL

PREAMBULUM

ŐFELSÉGE A BELGÁK KIRÁLYA,
A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A CSEH KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
ŐFELSÉGE DÁNIA KIRÁLYNŐJE,
A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
ÍRORSZÁG ELNÖKE,
A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
ŐFELSÉGE SPANYOLORSZÁG KIRÁLYA,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A LETT KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Ő KIRÁLYI FENSÉGE LUXEMBURG NAGYHERCEGE,
A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
ŐFELSÉGE HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG SZÖVETSÉGI ELNÖKE,
A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
ROMÁNIA ELNÖKE,
A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A FINN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
A SVÉD KIRÁLYSÁG KORMÁNYA,
ŐFELSÉGE NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGÁNAK KIRÁLYNŐJE,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy lezárják az Amszterdami Szerződéssel és a Nizzai Szerződéssel megkezdett folyamatot, amely arra irányul, hogy megerősítse az Unió hatékonyságát és demokratikus legitimitását, valamint javítsa egységes fellépését,

ELHATÁROZTÁK az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Közösséget létrehozó szerződés és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés módosítását,
és e célból meghatalmazottaikként jelölték ki:

ŐFELSÉGE A BELGÁK KIRÁLYA,
Guy VERHOFSTADT
miniszterelnököt,
Karel DE GUCHT

1 Lásd: 26/2009. (XI. 16.) KüM határozat.

külügyminisztert;

A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Sergei STANISHEV
miniszterelnököt,
Ivailo KALFIN
miniszterelnök-helyettest és külügyminisztert;

A CSEH KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Mirek TOPOLÁNEK
miniszterelnököt,
Karel SCHWARZENBERG
külügyminisztert;

ŐFELSÉGE DÁNIA KIRÁLYNŐJE,
Anders Fogh RASMUSSEN
miniszterelnököt,
Per Stig MØLLER
külügyminisztert;

A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Dr. Angela MERKEL
szövetségi kancellárt,
Dr. Frank-Walter STEINMEIER
szövetségi külügyminisztert és szövetségi kancellárhelyettest;

AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Andrus ANSIP
miniszterelnököt,
Urmas PAET
külügyminisztert;

ÍRORSZÁG ELNÖKE,
Bertie AHERN
miniszterelnököt (Taoiseach-et),
Dermot AHERN
külügyminisztert;

A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Konstantinos KARAMANLIS
miniszterelnököt,
Dora BAKOYANNIS
külügyminisztert;

ŐFELSÉGE SPANYOLORSZÁG KIRÁLYA,
José Luis RODRÍGUEZ ZAPATEROT
a kormány elnökét,
Miguel Angel MORATINOS CUYAUBÉT
a külügyekért és az együttműködésért felelős minisztert;

A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Nicolas SARKOZY
köztársasági elnököt,
François FILLON
miniszterelnököt,
Bernard KOUCHNER
külügyekért és európai ügyekért felelős minisztert,

AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Romano PRODIT
a miniszterek tanácsának elnökét,

Massimo D'ALEMA-t
a miniszterek tanácsának alelnökét és külügyminisztert;

A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Tassos PAPADOPOULOS
köztársasági elnököt,
Erato KOZAKOU-MARCOULLIS
külügyminisztert;

A LETT KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Valdis ZATLERS
köztársasági elnököt,
Aigars KALVTTIS
miniszterelnököt;
Maris RIEKSTINŠ
külügyminisztert;

A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Valdas ADAMKUS
köztársasági elnököt,
Gediminas KIRKILAS
miniszterelnököt;
Petras VAITIEKUNAS
külügyminisztert;

Ő KIRÁLYI FENSÉGE A LUXEMBURGI NAGYHERCEG,
Jean-Claude JUNCKER
miniszterelnököt, Ministre d'État-t,
Jean ASSELBORN
külügy- és bevándorlásügyi minisztert;

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
GYURCSÁNY Ferenc
miniszterelnököt,
Dr. GÖNCZ Kinga
külügyminisztert;

MÁLTA ELNÖKE,
Lawrence GONZI
miniszterelnököt,
Michael FRENDO
külügyminisztert;

ŐFELSÉGE HOLLANDIA KIRÁLYNŐJE,
Dr. J.P. BALKENENDE
miniszterelnököt,
M.J.M. VERHAGEN
külügyminisztert;

AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG SZÖVETSÉGI ELNÖKE,
Dr. Alfred GUSENBAUER
szövetségi kancellárt,
Dr. Ursula PLASSNIK
európai és nemzetközi ügyekért felelős szövetségi minisztert;

A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Donald TUSK
miniszterelnököt,
Radosław SIKORSKI
külügyminisztert;

A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
José SÓCRATES CARVALHO PINTO DE SOUSA
miniszterelnököt,
Luís Filipe MARQUES AMADO
állam- és külügyminisztert;

ROMÁNIA ELNÖKE,
Traian BĂSESCU
köztársasági elnököt,
Calin POPESCU-TĂRICEANU
miniszterelnököt;
Adrian CIOROIANU
külügyminisztert;

A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Janez JANŠAT,
a kormány elnökét,
Dr. Dimitrij RUPEL
külügyminisztert;

A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Robert FICO
miniszterelnököt,
Ján KUBIŠ
külügyminisztert;

A FINN KÖZTÁRSASÁG ELNÖKE,
Matti VANHANEN
miniszterelnököt,
Ilkka KANERVA
külügyminisztert;

A SVÉD KIRÁLYSÁG KORMÁNYA,
Fredrik REINFELDT
miniszterelnököt,
Cecilia MALMSTRÖM
európai ügyekért felelős minisztert;

ŐFELSÉGE NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGÁNAK KIRÁLYNŐJE
Gordon BROWN
miniszterelnököt,
David MILIBAND
külügyi és nemzetközösségi minisztert;

AKIK kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat,

A KÖVETKEZŐKBEN ÁLLAPODTAK MEG:

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSAI

1. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés az e cikkben foglalt rendelkezéseknek megfelelően módosul.

PREAMBULUM

1. A preambulum a következőképpen módosul:

a) a szöveg a következő második preambulumbekezdéssel egészül ki:

„ÖSZTÖNZÉST MERÍTVE Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből, amelyből az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogai, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, valamint a jogállamiság egyetemes értékei kibontakoztak,”;

b) a nyolcadik preambulumbekezdéssé váló hetedik preambulumbekezdésben az „e szerződés” szövegrész helyébe az „e szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép;

c) a tizenkettedik preambulumbekezdéssé váló tizenegyedik preambulumbekezdésben az „e szerződés” szövegrész helyébe az „e szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

2. Az 1. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés a végén a következő tagmondattal egészül ki:

„, amelyre közös célkitűzéseik elérése érdekében a tagállamok hatásköröket ruháznak.”;

b) a harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az Unió e szerződésen és az Európai Unió működéséről szóló szerződésen (a továbbiakban: a Szerződések) alapul. E két szerződés azonos jogi kötőerővel bír. Az Unió az Európai Közösség helyébe lép és annak jogutódja.”

3. A szöveg egy új 1a. cikkel egészül ki:

„1A. CIKK

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában.”

4. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. CIKK

(1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.

(2) Az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása a külső határok ellenőrzésére, a menekültügyre, a bevándorlásra, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul.

(3) Az Unió egy belső piacot hoz létre. Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely olyan kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, árstabilitáson és magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Az Unió elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

Az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét.

Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.

Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását.

(4) Az Unió egy gazdasági és monetáris uniót hoz létre, amelynek fizetőeszköze az euro.

(5) A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit, és hozzájárul polgárainak védelméhez. Hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tiszteléthez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.

(6) Az Unió e célkitűzéseket a megfelelő eszközökkel, a Szerződésekben ráruházott hatáskörök keretein belül valósítja meg.”

5. A 3. cikk hatályát veszti és a szöveg a következő 3a. cikkel egészül ki:

„3A. CIKK

(1) A 3b. cikkel összhangban minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak az Unióra, a tagállamoknál marad.

(2) Az Unió tiszteletben tartja a tagállamoknak a Szerződések előtti egyenlőségét, valamint nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is. Tiszteletben tartja az alapvető állami funkciókat, köztük az állam területi integritásának biztosítását, a közrend fenntartását és a nemzeti biztonság védelmét. Így különösen a nemzeti biztonság az egyes tagállamok kizárólagos feladata marad.

(3) Az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvének megfelelően kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást a Szerződésekből eredő feladatok végrehajtásában.

A tagállamok a Szerződésekből, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket.

A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében, és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Unió célkitűzéseinek megvalósítását.”

6. A szöveg a következő 3b. cikkel egészül ki, amely az Európai Közösséget létrehozó szerződés 5. cikkét váltja fel:

„3B. CIKK

(1) Az Unió hatásköreinek elhatárolására a hatáskör-átruházás elve az irányadó. Az uniós hatáskörök gyakorlására a szubszidiaritás és az arányosság elve az irányadó.

(2) A hatáskör-átruházás elvének megfelelően az Unió kizárólag a tagállamok által a Szerződésekben ráruházott hatáskörök határain belül jár el a Szerződésekben foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében. Minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad.

(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a tervezett intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartásáról.

(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió intézkedése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami a Szerződések célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Az Unió intézményei az arányosság elvét a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák.”

7. A 4. és az 5. cikk hatályát veszti.

8. A 6. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„6. CIKK

(1) Az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájának 2000. december 7-i, Strasbourgban 2007. december 12-én kiigazított szövegében foglalt jogokat, szabadságokat és elveket; e Charta ugyanolyan jogi kötőerővel bír, mint a Szerződések.

A Charta rendelkezései semmilyen módon nem terjesztik ki az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

A Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket a Charta VII. címében foglalt, az értelmezést és alkalmazást szabályozó általános rendelkezéseknek megfelelően kell értelmezni, kellően figyelembe véve a Chartában említett azon magyarázatokat, amelyek meghatározzák az egyes rendelkezések eredetét.

(2) Az Unió csatlakozik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez. Ez a csatlakozás nem érinti az Uniónak a Szerződésekben meghatározott hatásköreit.

(3) Az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következnek, az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.”

9. A 7. cikk a következőképpen módosul:

a) a teljes cikkben a „hozzájárulásának” szövegrész helyébe az „egyetértésének” szöveg, a „megsérti a 6. cikk (1) bekezdésében említett alapelveket” szövegrész helyébe a „megsérti az 1a. cikkben említett értékeket” szöveg, az „az e szerződés” szövegrész helyébe pedig az „a Szerződések” szöveg lép;

b) az (1) bekezdés első albekezdésének első mondatában az „a Bizottság” szövegrész helyébe az „az Európai Bizottság” szöveg lép, az „, és megfelelő ajánlásokat tehet ennek a tagállamnak” szövegrészt pedig el kell hagyni; az utolsó mondatban az „és – ugyanezen eljárásnak megfelelően – független személyeket kérhet fel arra, hogy ésszerű határidőn belül készítsenek jelentést a kérdéses tagállamban fennálló helyzetről” záró szövegrész helyébe az „és ugyanezen eljárásnak megfelelően ajánlásokat tehet neki” tagmondat lép;

c) a (2) bekezdésben az „a Bizottság” szövegrész helyébe az „az Európai Bizottság” szöveg, az „állam-, illetve kormányfői összetételben ülésező Tanács” szövegrész helyébe az „Európai Tanács” szöveg, a „kérdéses tagállam kormányát” szövegrész helyébe pedig a „kérdéses tagállamot” szöveg lép;

d) az (5) és (6) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az e cikk tekintetében az Európai Parlamentre, az Európai Tanácsra és a Tanácsra alkalmazandó szavazási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 309. cikke állapítja meg.”

10. A szöveg a következő 7a. cikkel egészül ki:

„7A. CIKK

(1) Az Unió a vele szomszédos országokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének a létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Unió az érintett országokkal külön megállapodásokat köthet. Ezek a megállapodások kölcsönös jogokat és kötelezettségeket állapíthatnak meg, és közös fellépések lehetőségéről rendelkezhetnek. E megállapodások végrehajtásáról rendszeres egyeztetéseket kell folytatni.”

11. A II. cím rendelkezései beépülnek az Európai Közösséget létrehozó, módosított szerződésbe, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződéssé válik.

DEMOKRATIKUS ELVEK

12. A II. cím és a 8. cikk helyébe a következő új címsor és új 8–8c. cikk lép:

„II. CÍM

A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

8. CIKK

Az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárai közötti egyenlőség elvét; az Unió intézményei, szervei és hivatalai valamennyi uniós polgárt egyenlő figyelemben részesítik. Uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti, és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

8A. CIKK

(1) Az Unió működése a képviseleti demokrácián alapul.

(2) Az Unió szintjén a polgárok közvetlen képviselete az Európai Parlamentben valósul meg.

A tagállamok képviseletét az Európai Tanácsban az állam-, illetve kormányfőjük, a Tanácsban pedig a kormányuk látja el, amelyek maguk vagy nemzeti parlamentjüknek, vagy a polgáraiknak tartoznak demokratikus felelősséggel.

(3) Minden polgárnak joga van ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében. A döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehető legközelebb eső szinten kell meghozni.

(4) Az európai szintű politikai pártok hozzájárulnak az európai politikai tudatosság kialakításához és az uniós polgárok akaratának kinyilvánításához.

8B. CIKK

(1) Az intézmények a megfelelő eszközökkel biztosítják, hogy a polgárok és az érdekképviseleti szervezetek az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthassanak, és azokat nyilvánosan megvitathassák.

(2) Az intézmények az érdekképviseleti szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tartanak fenn.

(3) Az Európai Bizottság, annak érdekében, hogy biztosítsa az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát, az érintett felekkel széles körű előzetes konzultációkat folytat.

(4) Legalább egymillió uniós polgár, akik egyben a tagállamok egy jelentős számának állampolgárai, kezdeményezheti, hogy az Európai Bizottság – hatáskörén belül – terjesszen elő megfelelő javaslatot azokban az ügyekben, amelyekben a polgárok megítélése szerint a Szerződések végrehajtásához uniós jogi aktus elfogadására van szükség.

Az ilyen kezdeményezésekre alkalmazandó eljárások és feltételek meghatározására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 21. cikke első bekezdésének megfelelően kerül sor.

8C. CIKK

A nemzeti parlamentek tevékenyen hozzájárulnak az Unió jó működéséhez azáltal, hogy:

a) a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló jegyzőkönyvvel összhangban az Unió intézményeitől tájékoztatást kapnak, és kézhez kapják az uniós jogalkotási aktusok tervezeteit;

b) a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározott eljárással összhangban figyelemmel kísérik a szubszidiaritás elvének tiszteletben tartását;

c) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség keretében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61c. cikkével összhangban részt vesznek az uniós politikák e területen való végrehajtását értékelő eljárásokban, és az említett szerződés 69g., illetve 69d. cikkével összhangban részt vesznek az Europol politikai ellenőrzésében, valamint az Eurojust tevékenységének értékelésében;

d) e szerződés 48. cikkével összhangban részt vesznek a Szerződések felülvizsgálati eljárásaiban;

e) e szerződés 49. cikkével összhangban értesítést kapnak az Unióhoz való csatlakozási kérelmek benyújtásáról;

f) a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló jegyzőkönyvvel összhangban részt vesznek a nemzeti parlamentek közötti és az Európai Parlamenttel folytatott parlamentközi együttműködésben.”

INTÉZMÉNYEK

13. A III. cím rendelkezései hatályukat vesztik. A III. cím helyébe a következő új címsor lép:

„III. CÍM

AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK”

14. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„9. CIKK

(1) Az Unió saját intézményi kerettel rendelkezik, amelynek célja az Unió értékeinek érvényesítése, célkitűzéseinek előmozdítása, az Unió, valamint polgárai és a tagállamok érdekeinek szolgálata, továbbá az Unió politikái és intézkedései egységességének, eredményességének és folyamatosságának a biztosítása.

Az Unió intézményei:

– az Európai Parlament,
– az Európai Tanács,
– a Tanács,
– az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság),
– az Európai Unió Bírósága,
– az Európai Központi Bank,
– a Számvevőszék.

(2) Az egyes intézmények a Szerződésekben rájuk ruházott hatáskörök határain belül, az ott meghatározott eljárások, feltételek és célok szerint járnak el. Az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással.

(3) Az Európai Központi Bankra és a Számvevőszékre vonatkozó rendelkezéseket, valamint a többi intézményre vonatkozó részletes rendelkezéseket az Európai Unió működéséről szóló szerződés állapítja meg.

(4) Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága segíti, tanácsadói minőségben.”

15. A szöveg a következő 9a. cikkel egészül ki:

„9A. CIKK

(1) Az Európai Parlament, a Tanáccsal közösen, ellátja a jogalkotási és költségvetési feladatokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint politikai ellenőrzési és konzultatív feladatokat lát el. Az Európai Parlament megválasztja a Bizottság elnökét.

(2) Az Európai Parlament az Unió polgárainak képviselőiből áll. A képviselők száma – az elnököt nem számítva – nem haladhatja meg a hétszázötvenet. A polgárok képviselete arányosan csökkenő módon valósul meg, ahol a tagállamonkénti alsó küszöbérték legalább hat tag. Egyik tagállamnak sem lehet több, mint kilencvenhat képviselői helye.

Az Európai Tanács, az Európai Parlament kezdeményezésére és vele egyetértésben, az első albekezdésben említett alapelvek tiszteletben tartásával egyhangúlag elfogadott határozatban meghatározza az Európai Parlament összetételét.

(3) Az Európai Parlament tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják.

(4) Az Európai Parlament tagjai közül megválasztja elnökét és tisztségviselőit.”

16. A szöveg a következő 9b. cikkel egészül ki:

„9B. CIKK

(1) Az Európai Tanács adja az Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza annak általános politikai irányait és prioritásait. Az Európai Tanács nem lát el jogalkotási feladatokat.

(2) Az Európai Tanács a tagállamok állam-, illetve kormányfőiből, valamint saját elnökéből és a Bizottság elnökéből áll. Munkájában részt vesz az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője.

(3) Az Európai Tanács, elnökének összehívására, félévente kétszer ülésezik. Amikor a napirend úgy kívánja, tagjai úgy határozhatnak, hogy munkájukat tagonként egy miniszter, illetve a Bizottság elnökének esetében egy biztos segítse. Ha a helyzet úgy kívánja, az elnök az Európai Tanácsot rendkívüli ülésre hívja össze.

(4) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, az Európai Tanács konszenzussal dönt.

(5) Az Európai Tanács minősített többséggel, két és fél éves időtartamra választja meg elnökét; az elnök megbízatása egy alkalommal megújítható. Akadályoztatás vagy súlyos hivatali mulasztás esetén az Európai Tanács az elnök megbízatását ugyanilyen eljárással megszüntetheti.

(6) Az Európai Tanács elnöke:

a) elnököl az Európai Tanács ülésein, és lendületet ad munkájának,

b) a Bizottság elnökével együttműködve és az Általános Ügyek Tanácsában folytatott munka alapján gondoskodik az Európai Tanács munkájának előkészítéséről és folyamatosságáról,

c) erőfeszítéseket tesz az Európai Tanácson belüli kohézió és konszenzus megteremtésére,

d) az Európai Tanács minden ülését követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

Az Európai Tanács elnöke – a saját szintjén és e minőségében, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hatáskörének sérelme nélkül – ellátja az Unió külső képviseletét a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó ügyekben.

Az Európai Tanács elnöke semmilyen nemzeti tisztséget nem tölthet be.”

17. A szöveg a következő 9c. cikkel egészül ki:

„9C. CIKK

(1) A Tanács, az Európai Parlamenttel közösen, ellátja a jogalkotási és költségvetési feladatokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint politikameghatározási és koordinatív feladatokat lát el.

(2) A Tanács a tagállamok egy-egy olyan, miniszteri szintű képviselőjéből áll, aki az általa képviselt tagállam kormánya nevében kötelezettséget vállalhat és szavazhat.

(3) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, a Tanács minősített többséggel határoz.

(4) 2014. november 1-jétől a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább 55%-ának – legalább tizenöt tag által leadott, egyben az Unió népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselő – szavazata szükséges.

A blokkoló kisebbségnek a Tanács legalább négy tagjából kell állnia, ennek hiányában a minősített többséget elértnek kell tekinteni.

A minősített többségi szavazásra alkalmazandó egyéb szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikkének (2) bekezdése állapítja meg.

(5) A 2014. október 31-ig, valamint a 2014. november 1. és 2017. március 31. között alkalmazandó, a minősített többség meghatározására vonatkozó átmeneti rendelkezéseket az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv állapítja meg.

(6) A Tanács különböző formációkban ülésezik, a formációk listájának elfogadására az Európai Unió működéséről szóló szerződés 201b. cikkének megfelelően kerül sor.

Az Általános Ügyek Tanácsa gondoskodik a Tanács különböző formációiban folyó munka összhangjáról. Az Általános Ügyek Tanácsa, az Európai Tanács elnökével és a Bizottsággal kapcsolatot tartva, gondoskodik az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről és nyomon követéséről.

A Külügyek Tanácsa az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások alapján kidolgozza az Unió külső tevékenységét, és gondoskodik tevékenységeinek összhangjáról.

(7) A tagállamok kormányai állandó képviselőinek bizottsága felel a Tanács munkájának előkészítéséért.

(8) A Tanács ülései, amikor azokon jogalkotási aktus tervezetéről tanácskoznak vagy szavaznak, nyilvánosak. Ennek érdekében a Tanács ülései két részre tagolódnak: egy uniós jogalkotási aktusokra vonatkozó döntéshozatallal foglalkozó és egy nem jogalkotási tevékenységgel foglalkozó részre.

(9) A Tanács különböző formációinak elnökségét, a Külügyek Tanácsának kivételével, a Tanácsban részt vevő tagállami képviselők látják el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 201b. cikkében meghatározott feltételeknek megfelelően, egy egyenjogúságon alapuló rotációs rendszer szerint.”

18. A szöveg a következő 9d. cikkel egészül ki:

„9D. CIKK

(1) A Bizottság előmozdítja az Unió általános érdekeit, és ennek érdekében megteszi a megfelelő kezdeményezéseket. A Bizottság gondoskodik a Szerződések, valamint az intézmények által a Szerződések alapján elfogadott intézkedéseknek az alkalmazásáról. Az Európai Unió Bíróságának ellenőrzése mellett felügyeli az uniós jog alkalmazását. Végrehajtja a költségvetést és irányítja a programokat. A Szerződésekben meghatározott feltételek szerint koordinatív, végrehajtó és igazgatási feladatokat lát el. A közös kül- és biztonságpolitika, valamint a Szerződések által meghatározott más esetek kivételével ellátja az Unió külső képviseletét. Az intézmények közötti megállapodások létrehozása céljából indítványt tesz az Unió tevékenységének éves és többéves programjára.

(2) Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, az Unió jogalkotási aktusait kizárólag a Bizottság javaslata alapján lehet elfogadni. Az egyéb jogi aktusokat akkor kell a Bizottság javaslata alapján elfogadni, ha a Szerződések úgy rendelkeznek.

(3) A Bizottság hivatali ideje öt év.

A Bizottság tagjait általános alkalmasságuk és európai elkötelezettségük alapján, olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség.

Feladatainak ellátása során a Bizottság teljes mértékben független. A 9e. cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül, a Bizottság tagjai nem kérhetnek és fogadhatnak el utasításokat semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől vagy más szervezettől. Tartózkodnak a kötelezettségeikkel vagy a feladataik ellátásával összeegyeztethetetlen cselekedetektől.

(4) A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontja és 2014. október 31. között kinevezett Bizottság a tagállamok egy-egy állampolgárából áll, beleértve az elnökét, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, aki a Bizottság egyik alelnöke.

(5) 2014. november 1-jétől a Bizottság – az elnökével és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével együtt – a tagállamok számának kétharmadával megegyező számú tagból áll, kivéve, ha az Európai Tanács egyhangúlag eljárva e szám megváltoztatásáról határoz.

A Bizottság tagjait a tagállamok állampolgárai közül, a tagállamok közötti szigorú egyenjogúságon alapuló olyan rotációs rendszer szerint kell kiválasztani, amely lehetővé teszi a tagállamok teljes demográfiai és földrajzi spektrumának megjelenítését. E rotációs rendszert az Európai Unió működéséről szóló szerződés 211a. cikkének megfelelően egyhangúlag eljárva az Európai Tanács állapítja meg.

(6) A Bizottság elnöke:

a) meghatározza a Bizottság működésére vonatkozó iránymutatásokat,

b) megállapítja a Bizottság belső szervezetét annak biztosítása érdekében, hogy az koherens módon, hatékonyan és testületi szellemben tevékenykedjen,

c) a Bizottság tagjai közül – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője mellett – további alelnököket nevez ki.

A Bizottság tagja, ha az elnök erre felhívja, benyújtja lemondását. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, amennyiben az elnök erre a 9e. cikk (1) bekezdésének megfelelően felhívja, benyújtja lemondását.

(7) Az európai parlamenti választások figyelembevételével és a megfelelő egyeztetések lefolytatása után az Európai Tanács minősített többséggel eljárva javaslatot tesz az Európai Parlamentnek a Bizottság elnökének jelölt személyre vonatkozóan. Ezt a jelöltet az Európai Parlament tagjainak többségével választja meg. Ha a jelölt nem kapja meg a szükséges többségi támogatást, az Európai Tanács minősített többséggel egy hónapon belül új jelöltet javasol, akit az Európai Parlament ugyanezen eljárás szerint választ meg.

A Tanács a megválasztott elnökkel közös megegyezésben elfogadja az azon további személyeket tartalmazó listát, akiket a Bizottság tagjaivá kíván kinevezni. E személyeket a tagállamok javaslatai alapján kell kiválasztani, a (3) bekezdés második albekezdésében, valamint az (5) bekezdés második albekezdésében megállapított szempontok szerint.

Az elnöknek, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottság többi tagjának mint testületnek a jóváhagyásáról az Európai Parlament szavaz. E jóváhagyás alapján a Bizottságot az Európai Tanács nevezi ki minősített többséggel.

(8) A Bizottság testületileg az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 201. cikkében foglaltaknak megfelelően az Európai Parlament a Bizottsággal szembeni bizalmatlansági indítványt fogadhat el. Bizalmatlansági indítvány elfogadása esetén a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének pedig le kell mondania a bizottsági tagságról.”

19. A szöveg a következő új 9e. cikkel egészül ki:

„9E. CIKK

(1) Az Európai Tanács, minősített többséggel és a Bizottság elnökének egyetértésével, kinevezi az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét. Megbízatását az Európai Tanács ugyanilyen eljárás keretében megszüntetheti.

(2) A főképviselő irányítja az Unió közös kül- és biztonságpolitikáját. Javaslataival hozzájárul e politika alakításához, és azt a Tanácstól kapott felhatalmazásban foglaltak szerint végrehajtja. Ugyanez vonatkozik a közös biztonság- és védelempolitikára.

(3) A főképviselő a Külügyek Tanácsának elnöke.

(4) A főképviselő a Bizottság egyik alelnöke. A főképviselő biztosítja az Unió külső tevékenységeinek összhangját. A Bizottságon belül ő felelős a Bizottság külkapcsolatokkal összefüggő feladatainak ellátásáért és az Unió külső tevékenysége egyéb területeinek összehangolásáért. A főképviselő a Bizottságon belüli feladatainak gyakorlása során és kizárólag e feladatok körében – annyiban, amennyiben ez összhangban áll a (2) és (3) bekezdésben meghatározottakkal – a Bizottság működésére irányadó eljárások szerint jár el.”

20. A szöveg a következő 9f. cikkel egészül ki:

„9F. CIKK

(1) Az Európai Unió Bírósága a Bíróságból, a Törvényszékből és különös hatáskörű törvényszékekből áll. Az Európai Unió Bírósága biztosítja a jog tiszteletben tartását a Szerződések értelmezése és alkalmazása során.

A tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a hatékony jogvédelem biztosításához szükségesek.

(2) A Bíróság tagállamonként egy-egy bíróból áll. Munkáját főtanácsnokok segítik.

A Törvényszék tagállamonként legalább egy bíróból áll.

A Bíróság bíráit és a főtanácsnokait, valamint a Törvényszék bíráit olyan személyek közül kell kiválasztani, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 223. és 224. cikkében megállapított követelményeknek. A bírákat és főtanácsnokokat a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hatéves időtartamra nevezik ki. Megbízatásuk megújítható.

(3) A Szerződésekkel összhangban az Európai Unió Bírósága:

a) dönt a tagállamok vagy az intézmények valamelyike, illetve valamely természetes vagy jogi személy által hozzá benyújtott keresetekkel elé terjesztett ügyekben;

b) a nemzeti bíróságok kérelmére előzetes döntést hoz az uniós jog értelmezésére vagy az intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről;

c) dönt a Szerződésekben meghatározott egyéb esetekben.”

21. A IV. cím rendelkezései beépülnek az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó, módosított szerződésbe.

MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS

22. A IV. cím címsora helyébe a VII. cím következő címsora lép: „A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK”; a 27a–27e. cikk, a 40–40b. cikk és a 43–45. cikk helyébe pedig a következő 10. cikk lép, amely egyben felváltja az Európai Közösséget létrehozó szerződés 11. és 11a. cikkét. Ez utóbbi cikkeket váltja fel továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280a–280i. cikke a 2. cikk alábbi 278. pontjának megfelelően:

„10. CIKK

(1) Azok a tagállamok, amelyek az Unió nem kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni, az e cikkben és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280a. és 280i. cikkében megállapított korlátokon belül és szabályokkal összhangban igénybe vehetik az Unió intézményeit, és a Szerződések megfelelő rendelkezéseinek alkalmazásával gyakorolhatják ezeket a hatásköröket.

A megerősített együttműködés az Unió célkitűzései megvalósításának előmozdítására, érdekeinek védelmére és az integráció folyamatának megerősítésére irányul. Az ilyen együttműködés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280c. cikkével összhangban valamennyi tagállam számára bármikor nyitva áll.

(2) Megerősített együttműködésre felhatalmazást adó határozatot a Tanács végső lehetőségként, akkor fogadhat el, ha megállapította, hogy az együttműködés célkitűzései az Unió egésze által ésszerű határidőn belül nem érhetők el, és ha abban legalább kilenc tagállam részt vesz. A Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280d. cikkében megállapított eljárás szerint határoz.

(3) A Tanács tanácskozásain valamennyi tagállam részt vehet, de a szavazásban csak a Tanácsnak a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat képviselő tagjai vesznek részt. A szavazási szabályokat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280e. cikke állapítja meg.

(4) A megerősített együttműködés keretében elfogadott jogi aktusok csak az abban részt vevő tagállamokat kötelezik. Az ilyen jogi aktusok nem részei az Unióhoz csatlakozni szándékozó országok által elfogadandó uniós vívmányoknak.”

23. Az V. cím címsora helyébe a következő címsor lép:

„AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK”.

A KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

24. A szöveg a következő 1. fejezettel és új 10a. és 10b. cikkel egészül ki:

„1. FEJEZET

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

10A. CIKK

(1) Az Unió nemzetközi szintű fellépése azon elvekre épül, amelyek létrehozását, fejlődését és bővítését vezérelték, és arra irányul, hogy ezek érvényesülését a világ többi részén is előbbre vigye; ezek az alapelvek a demokrácia, a jogállamiság, az emberi jogok és alapvető szabadságok egyetemes és oszthatatlan volta, az emberi méltóság tiszteletben tartása, az egyenlőség és a szolidaritás elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt elvek és a nemzetközi jog tiszteletben tartása.

Az Unió arra törekszik, hogy kapcsolatokat alakítson ki és partnerségre lépjen azokkal a harmadik országokkal, valamint nemzetközi, regionális vagy univerzális szervezetekkel, amelyek osztoznak vele az első albekezdésben említett elvekben. Az Unió, különösen az Egyesült Nemzetek keretében, elősegíti a közös problémák többoldalú megoldását.

(2) Az Unió közös politikákat és tevékenységeket határoz meg és hajt végre, és a nemzetközi kapcsolatok minden területén magas szintű együttműködés kialakításán munkálkodik annak érdekében, hogy:

a) megvédje értékeit, alapvető érdekeit, biztonságát, függetlenségét és integritását;

b) megszilárdítsa és erősítse a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat és a nemzetközi jog elveit;

c) összhangban az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaival és elveivel, valamint a Helsinki Záróokmány elveivel és a Párizsi Charta céljaival – beleértve a külső határokhoz kapcsolódókat is – megőrizze a békét, megelőzze a konfliktusok kialakulását, és erősítse a nemzetközi biztonságot;

d) elősegítse a fejlődő országok fenntartható gazdasági, társadalmi és környezeti fejlődését, elsődlegesen a szegénység felszámolása céljából;

e) előmozdítsa valamennyi ország bekapcsolódását a világgazdaságba, egyebek mellett a nemzetközi kereskedelemben érvényesülő korlátozások fokozatos megszüntetése révén;

f) hozzájáruljon olyan nemzetközi intézkedések kidolgozásához, amelyek a fenntartható fejlődés biztosítása érdekében a környezet minőségének és a világ természeti erőforrásaival való fenntartható gazdálkodásnak a megőrzésére és javítására irányulnak;

g) segítséget nyújtson a természeti vagy ember által okozott katasztrófákkal sújtott embercsoportoknak, országoknak vagy régióknak; és

h) előmozdítsa egy erősebb többoldalú együttműködésen és a világ felelős kormányzásán alapuló nemzetközi rendszer létrejöttét.

(3) Az e cím és az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik részének hatálya alá tartozó területeken folytatott külső tevékenységei, illetve az egyéb uniós politikák kidolgozása és végrehajtása során az Unió tiszteletben tartja az (1) bekezdésben felsorolt alapelveket, és követi a (2) bekezdésben felsorolt célokat.

Az Unió biztosítja, hogy külső tevékenységeinek különböző területei egymással, illetve az egyéb uniós politikákkal összhangban legyenek. A Tanács és a Bizottság – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közreműködésével – felelősek ennek az összhangnak a biztosításáért és e célból együttműködnek egymással.

10B. CIKK

(1) A 10a. cikkben említett alapelvek és célkitűzések alapján az Európai Tanács meghatározza az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit.

Az Európai Tanácsnak az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit meghatározó határozatai a közös kül- és biztonságpolitikára és az Unió külső tevékenységének egyéb területeire vonatkoznak. Ezek a határozatok az Unió egyes országokkal vagy térségekkel fenntartott kapcsolataira, illetve valamely meghatározott tárgykörre is vonatkozhatnak. E határozatokban meg kell határozni azok időtartamát, valamint az Unió és a tagállamok által rendelkezésre bocsátandó eszközöket.

Az Európai Tanács – a Tanácsnak az egyes területekre vonatkozó szabályok szerint elfogadott ajánlása alapján – egyhangúlag határoz. Az Európai Tanács által elfogadott határozatokat a Szerződésekben előírt eljárásoknak megfelelően kell végrehajtani.

(2) A közös kül- és biztonságpolitika terén az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, a külkapcsolatok egyéb területein pedig a Bizottság közös javaslatokat terjeszthet a Tanács elé.”

KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA

25. A szöveg a következő címsorokkal egészül ki:

„2. FEJEZET

A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

1. SZAKASZ

KÖZÖS RENDELKEZÉSEK”

26. A szöveg a következő 10c. cikkel egészül ki:

„10C. CIKK

Az Unió e fejezet szerinti nemzetközi szintű fellépése az 1. fejezetben meghatározott elveken alapul, az ott meghatározott célkitűzések megvalósítására irányul az ugyanezen fejezetben megállapított általános rendelkezésekkel összhangban.”

27. A 11. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés helyébe a következő két bekezdés lép:

„(1) Az Unió közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó hatásköre a külpolitika minden területére és az Unió biztonságát érintő valamennyi kérdésre kiterjed, ideértve egy közös védelempolitika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet.

A közös kül- és biztonságpolitika külön szabályok és eljárások hatálya alá tartozik. Ha a Szerződések eltérően nem rendelkeznek, a közös kül- és biztonságpolitikát az Európai Tanács és a Tanács egyhangúlag határozza meg és hajtja végre. Jogalkotási aktusok elfogadása kizárt. A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok hajtják végre a Szerződésekkel összhangban. Az Európai Parlament és a Bizottság e területre vonatkozó különös szerepét a Szerződések állapítják meg. Az Európai Unió Bírósága e rendelkezésekre vonatkozóan nem rendelkezik hatáskörrel, kivéve e szerződés 25b. cikke betartásának ellenőrzésére, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 240a. cikke második bekezdésében meghatározott, bizonyos határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét.

(2) Az Unió a külső tevékenységeire irányadó elvek és célkitűzések keretében közös kül- és biztonságpolitikát folytat, határoz meg és hajt végre, amely a tagállamok közötti kölcsönös politikai szolidaritás továbbfejlesztésén, az általános érdekű ügyek azonosításán és a tagállamok fellépései között egyre növekvő fokú összhang megvalósításán alapul.”;

b) a (3) bekezdésként újraszámozott (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés a következő záró mondatrésszel egészül ki:

„és tiszteletben tartják az Unió e területen folytatott tevékenységét.”;

ii. a harmadik albekezdés helyébe a következő mondat lép: „A Tanács és a főképviselő gondoskodik ezeknek az elveknek a tiszteletben tartásáról.”

28. A 12. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„12. CIKK

A közös kül- és biztonságpolitika folytatására az Unió:

a) általános iránymutatásokat határoz meg;

b) határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák:

i. az Unió által végrehajtandó fellépéseket,

ii. az Unió által képviselendő álláspontokat,

iii. az i. és ii. pontban említett határozatok végrehajtásának szabályait;

és

c) erősíti a tagállamok közötti rendszeres együttműködést politikájuk folytatásában.”

29. A 13. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdésben a „meghatározza a közös kül- és biztonságpolitika, beleértve a védelmi vonatkozású kérdések elveit és az arra vonatkozó általános iránymutatásokat.” szövegrész helyébe a „megállapítja az Unió stratégiai érdekeit, valamint meghatározza a közös kül- és biztonságpolitika célkitűzéseit és az arra vonatkozó általános iránymutatásokat, beleértve a védelmi vonatkozású kérdéseket is.” szöveg lép, továbbá a bekezdés a következő mondattal egészül ki: „Az Európai Tanács meghozza a szükséges határozatokat.”; a bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:

„Ha a nemzetközi fejlemények szükségessé teszik, az Európai Tanács elnöke rendkívüli európai tanácsi ülést hív össze abból a célból, hogy e fejleményekre tekintettel meghatározzák az Unió által követendő politika stratégiai irányvonalait.”;

b) a (2) bekezdést el kell hagyni, a (3) bekezdés számozása pedig (2) bekezdésre változik. Az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép: „A Tanács az Európai Tanács által meghatározott általános iránymutatások és stratégiai irányvonalak alapján kidolgozza a közös kül- és biztonságpolitikát, és meghozza az e politika meghatározásához és végrehajtásához szükséges határozatokat.” A második albekezdést el kell hagyni. A második albekezdéssé váló harmadik albekezdésben a „biztosítja” szövegrész helyébe az „és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője biztosítja” szöveg lép;

c) a cikk a következő bekezdéssel egészül ki:
„(3) A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok hajtják végre nemzeti és uniós erőforrások felhasználásával.”

30. A szöveg a következő új 13a. cikkel egészül ki:

„13A. CIKK

(1) Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, aki ellátja a Külügyek Tanácsának elnöki tisztjét, javaslataival hozzájárul a közös kül- és biztonságpolitika kidolgozásához, és gondoskodik az Európai Tanács, illetve a Tanács által elfogadott határozatok végrehajtásáról.
(2) A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó ügyekben az Uniót a főképviselő képviseli. Az Unió nevében politikai párbeszédet folytat harmadik felekkel, és képviseli az Unió álláspontját a nemzetközi szervezetekben és nemzetközi konferenciákon.
(3) Megbízatásának ellátása során a főképviselőt európai külügyi szolgálat segíti. Ez a szolgálat a tagállamok diplomáciai szolgálataival együttműködésben tevékenykedik, és a Tanács Főtitkársága, valamint a Bizottság megfelelő szervezeti egységeinek tisztviselőiből, továbbá a nemzeti diplomáciai szolgálatok által kirendelt személyzetből áll. Az európai külügyi szolgálat szervezetét és működését a Tanács határozatban állapítja meg. A Tanács a főképviselő javaslata alapján, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt és a Bizottság egyetértését követően határoz.”

31. A 14. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„Amennyiben a nemzetközi helyzet műveleti fellépést tesz szükségessé, a Tanács elfogadja a szükséges határozatokat. A határozatban meg kell határozni annak céljait, hatókörét, az Unió rendelkezésére bocsátandó eszközöket és szükség esetén időtartamát, valamint végrehajtásának feltételeit.”;
b) a (2) bekezdés az (1) bekezdés második albekezdésévé válik, a következő bekezdések számozása pedig ennek megfelelően módosul. A jelenlegi (2) bekezdés első mondatában az „együttes fellépést” szövegrész helyébe az „ilyen határozatot” szöveg, a „fellépés” szövegrész helyébe pedig a „határozat” szöveg lép. Az utolsó mondatot el kell hagyni;
c) a (2) bekezdésként újraszámozott (3) bekezdésben az „együttes fellépések” szövegrész helyébe az „(1) bekezdésben említett határozatok” szöveg lép;
d) a jelenlegi (4) bekezdést el kell hagyni, az azt követő bekezdések számozása pedig ennek megfelelően (3), (4), illetve (5) bekezdésre változik;
e) a (3) bekezdésként újraszámozott (5) bekezdés első mondatában az „együttes fellépés keretében tervezett nemzeti álláspontról vagy nemzeti fellépésről időben tájékoztatást kell adni,” szövegrész helyébe az „az (1) bekezdésben említett határozat keretében tervezett nemzeti álláspontról vagy nemzeti fellépésről az érintett tagállamnak időben tájékoztatást kell adnia,” szöveg lép;
f) a (4) bekezdésként újraszámozott (6) bekezdés első mondatában az „amennyiben a Tanács nem határozott,” szövegrész helyébe az „amennyiben a Tanács nem vizsgálta felül az (1) bekezdésben említett határozatot,” szöveg, az „együttes fellépés” szövegrész helyébe pedig az „említett határozat” szöveg lép;
g) az (5) bekezdésként újraszámozott (7) bekezdés első mondatában az „együttes fellépés” szövegrész helyébe az „e cikk szerinti határozat” szöveg lép, a bekezdés második mondatában pedig az „együttes fellépés” szövegrész helyébe az „(1) bekezdésben említett határozat” szöveg lép.

32. A 15. cikk elején az „A Tanács közös álláspontokat fogad el. A közös álláspontok meghatározzák” szövegrész helyébe az „A Tanács határozatokat fogad el, amelyek meghatározzák” szöveg lép, a cikk végén található az „a közös” szövegrész helyébe pedig az „az uniós” szöveg lép.

33. A szöveg egy 15a. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 22. cikk szövegét veszi át:

a) az (1) bekezdésben a „Bármely tagállam, illetve a Bizottság” szövegrész helyébe a „Bármely tagállam, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője, illetve a főképviselő a Bizottság támogatásával” szöveg, a „javaslatokat” szövegrész helyébe pedig a „kezdeményezéseket vagy javaslatokat” szöveg lép

b) a (2) bekezdésben az „az elnökség” szövegrész helyébe az „a főképviselő” szöveg, a „vagy a Bizottság, illetve valamely tagállam kérelmére” szövegrész helyébe pedig a „vagy valamely tagállam kérelmére” szöveg lép.

34. A szöveg egy 15b. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 23. cikk szövegét veszi át:

a) az (1) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép: „Amennyiben e fejezet másképp nem rendelkezik az e fejezet által szabályozott határozatokat az Európai Tanács és a Tanács egyhangúlag fogadja el. Jogalkotási aktusok elfogadása kizárt.”; a második albekezdés utolsó mondatának helyébe pedig a következő szöveg lép: „Ha a Tanácsnak azok a tagjai, akik tartózkodásukhoz ilyen nyilatkozatot fűztek, a tagállamok legalább egyharmadát és egyben az Unió népességének legalább egyharmadát képviselik, a határozat nem kerül elfogadásra.”;

b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első francia bekezdés helyébe a következő két francia bekezdés lép:

„– amikor az Európai Tanácsnak az Unió stratégiai érdekeit és célkitűzéseit meghatározó, a 10b. cikk (1) bekezdése szerinti határozata alapján az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatot fogad el;

– amikor az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatot az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által benyújtott olyan javaslat alapján fogadja el, amelynek benyújtására a főképviselőt az Európai Tanács saját, vagy a főképviselő kezdeményezésére külön felkérte;”;

ii. a harmadik francia bekezdéssé váló második francia bekezdésben az „együttes fellépés vagy közös álláspont” szövegrész helyébe az „az Unió valamely fellépését vagy álláspontját meghatározó határozat” szöveg lép;

iii. a második albekezdés első mondatában a „fontos” szövegrész helyébe a „létfontosságú” szöveg lép; az utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép: „A főképviselő az érintett tagállammal intenzív konzultációt folytat a tagállam számára elfogadható megoldás felkutatására. Amennyiben nem jár sikerrel, a Tanács minősített többséggel eljárva kérheti, hogy az ügyet egyhangúlag elfogadandó határozat meghozatala érdekében terjesszék az Európai Tanács elé.”;

iv. a harmadik albekezdés helyébe a következő új (3) bekezdés lép, az utolsó albekezdés (4) bekezdésre, a (3) bekezdés pedig (5) bekezdésre változik:

„(3) Az Európai Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a Tanács a (2) bekezdésben említettektől eltérő esetekben is eljárhat minősített többséggel.”;

c) az új (4) bekezdésben az „Ez a bekezdés nem vonatkozik” szövegrész helyébe az „A (2) és (3) bekezdés nem vonatkozik” szöveg lép.

35. A 16. cikk a következőképpen módosul:

a) a „kölcsönösen tájékoztatják egymást és” szövegrészt el kell hagyni, az „A Tanácson” szövegrész helyébe az „Az Európai Tanácson és a Tanácson” szöveg, az „annak biztosítása érdekében, hogy összehangolt és egy irányba mutató cselekvésük útján az Unió befolyása a lehető legeredményesebben érvényesüljön.” szövegrész helyébe pedig az „annak érdekében, hogy a kérdés vonatkozásában közös megközelítést alakítsanak ki.” szöveg lép;

b) a cikk az első mondat után a következő szöveggel egészül ki: „A tagállamok az Unió érdekeit érintő bármely nemzetközi szintű fellépés vagy kötelezettségvállalás megtétele előtt egyeztetnek a többi tagállammal a Tanácsban vagy az Európai Tanácsban. A tagállamok, egy irányba mutató fellépésük útján, biztosítják, hogy az Unió képes legyen érdekeinek és értékeinek nemzetközi szinten való érvényesítésére. A tagállamok kölcsönösen szolidárisak egymás iránt.”;

c) a cikk a következő két bekezdéssel egészül ki:

„Ha az Európai Tanács, vagy a Tanács az első bekezdés szerinti uniós közös megközelítést határoz meg, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a tagállamok külügyminiszterei a Tanács keretében összehangolják tevékenységeiket.

A tagállamok diplomáciai képviseletei és az Unió küldöttségei a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben együttműködnek egymással és hozzájárulnak a közös megközelítés kialakításához és végrehajtásához.”

36. A 49. pont szerint módosított szövegű 17. cikk számozása 28a. cikkre változik.

37. A 18. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1)–(4) bekezdést el kell hagyni;

b) az (5) bekezdés számozatlan bekezdéssé válik, és szövegében az „amikor azt szükségesnek ítéli,” szövegrész helyébe az „az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata alapján” szöveg lép, és a cikk a végén a következő mondattal egészül ki: „A különleges képviselő megbízatását a főképviselő irányítása alapján látja el.”

38. A 19. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés első és második albekezdésében az „a közös álláspontokat.” szövegrész helyébe az „az Unió álláspontjait.” szöveg lép, az első albekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Ennek az összehangolásnak a megszervezéséről az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője gondoskodik.”;

b) a (2) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdésben az „Az (1) bekezdés és a 14. cikk (3) bekezdésének sérelme nélkül” szövegrész helyébe az „A 11. cikk (3) bekezdésével összhangban” szöveg lép, továbbá a „többi tagállamot” szövegrész helyébe a „többi tagállamot, valamint a főképviselőt” szöveg lép;

ii. a második albekezdés első mondatában a „többi tagállamot” szövegrész helyébe a „többi tagállamot és a főképviselőt” szöveg lép; a második mondatban az „állandó” szövegrészt el kell hagyni, a „gondoskodnak az Unió álláspontjainak, illetve érdekeinek védelméről.” szövegrész helyébe pedig a „védelmezik az Unió álláspontjait és érdekeit.” szöveg lép;

iii. a bekezdés a következő új harmadik albekezdéssel egészül ki:

„Ha az Unió az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának napirendjén szereplő valamely ügyben meghatározta álláspontját, azok a tagállamok, amelyek részt vesznek a Biztonsági Tanács ülésén, kötelesek kérni a főképviselő meghallgatását az Unió álláspontjának kifejtése céljából.”

39. A 20. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben az „a Bizottság” szövegrész helyébe az „az Unió” szöveg, az „a Tanács által elfogadott közös álláspontok és együttes fellépések tiszteletben tartásának, illetve végrehajtásának biztosításában.” szövegrész helyébe pedig az „az e fejezet alapján elfogadott, az Unió fellépését vagy álláspontját meghatározó határozatok tiszteletben tartásának, illetve végrehajtásának biztosítása érdekében.” szöveg lép;

b) a második bekezdésben az „információcserével, közös értékelések készítésével” szövegrész helyébe az „információcserével és közös értékelések készítésével” szöveg lép, az „és az Európai Közösséget létrehozó szerződés 20. cikkében említett rendelkezések végrehajtásához való hozzájárulásukkal” szövegrészt pedig el kell hagyni;

c) a cikk a következő új bekezdéssel egészül ki:

„Hozzájárulnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikke (2) bekezdésének *c)* pontjában említett, az uniós polgárok számára harmadik országok területén biztosítandó védelemre vonatkozó jog érvényesítéséhez, valamint az említett szerződés 20. cikke alapján elfogadott intézkedések végrehajtásához.”

40. A 21. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője rendszeresen konzultál az Európai Parlamenttel a közös kül- és biztonságpolitika, valamint a közös biztonság- és védelempolitika főbb vonatkozásairól és alapvető választási lehetőségeiről, továbbá folyamatosan tájékoztatja ezen politikák alakulásáról. Gondoskodik arról, hogy az Európai Parlament nézeteit kellőképpen figyelembe vegyék. Az Európai Parlament tájékoztatásába a különleges képviselőket is be lehet vonni.”;

b) a második bekezdés első mondatában a „Tanácshoz” szövegrész helyébe a „Tanácshoz és a főképviselőhöz” szöveg lép; a második mondatban az „évente” szövegrész helyébe az „évente két alkalommal” szöveg, a „közös kül- és biztonságpolitika” szövegrész helyébe pedig a „közös kül- és biztonságpolitika – ideértve a közös biztonság- és védelempolitikát is -” szöveg lép.

41. A 22. cikk számozása 15a. cikkre változik; szövege az alábbi 33. pontban foglaltaknak megfelelően módosul.

42. A 23. cikk számozása 15b. cikkre változik; szövege az alábbi 34. pontban foglaltaknak megfelelően módosul.

43. A 24. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„24. CIKK

Az Unió az e fejezet által szabályozott területeken egy vagy több állammal vagy nemzetközi szervezettel megállapodásokat köthet.”

44. A 25. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés első mondatában az „Az Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg, a „Tanács kérelmére” szövegrész helyébe pedig a „Tanács, illetve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének kérelmére” szöveg lép; a második mondatban az „Az elnökség és a Bizottság hatásköreinek sérelme nélkül” szövegrész helyébe az „A főképviselő hatásköreinek sérelme nélkül” szöveg lép;

b) a második bekezdés szövegének helyébe a következő szöveg lép: „E fejezet keretén belül – a Tanács és a főképviselő felelőssége mellett – a Politikai és Biztonsági Bizottság gyakorolja a 28b. cikkben meghatározottak szerinti válságkezelő műveletek politikai ellenőrzését és stratégiai irányítását.”;

c) a harmadik bekezdésből az „– a 47. cikk sérelme nélkül –” szövegrészt el kell hagyni.

45. A 26. cikk és a 27. cikk hatályát veszti. A szöveg a következő 25a. és 25b. cikkel egészül ki; a 25b. cikk a 47. cikket váltja fel:

„25A. CIKK

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikkének megfelelően és eltérve annak (2) bekezdésétől, a Tanács a természetes személyeknek az e fejezet alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat megállapító határozatot fogad el. E szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik.

25B. CIKK

A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtása nem sérti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 2b–2e. cikkében felsorolt uniós hatáskörök gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények erre vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.

Hasonlóképpen, az e cikkekben felsorolt politikák végrehajtása nem sérti az Unió e fejezetben említett hatásköreinek gyakorlására vonatkozóan a Szerződésekben az intézmények részére előírt eljárások alkalmazását és az intézmények vonatkozó hatásköreinek terjedelmét.”

46. A megerősített együttműködésre vonatkozó 27a–27e. cikk helyébe a fenti 22. pontnak megfelelően a 10. cikk lép.

47. A 28. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdést el kell hagyni, az azt követő bekezdések számozása pedig ennek megfelelően megváltozik; az „Európai Közösségek” szövegrész helyébe az egész cikkben az „Unió” szöveg lép;

b) az (1) bekezdésként újraszámozott (2) bekezdésben az „e címben említett területekre vonatkozó rendelkezések” szövegrész helyébe az e fejezet végrehajtása” szöveg lép;

c) a (2) bekezdésként újraszámozott (3) bekezdés első albekezdésében az „A fenti rendelkezések végrehajtása” szövegrész helyébe az „Az e fejezet végrehajtása” szöveg lép;

d) a cikk a következő új (3) bekezdéssel egészül ki, a (4) bekezdést el kell hagyni:

„(3) A Tanács határozatban meghatározza azokat a külön eljárásokat, amelyek garantálják az Unió költségvetésében a közös biztonság- és védelempolitika keretében végrehajtandó intézkedések, különösen pedig a 28a. cikk (1) bekezdésében és a 28b. cikkben említett missziókat előkészítő tevékenységek sürgős finanszírozására szolgáló előirányzatokhoz való gyors hozzáférést. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

A 28a. cikk (1) bekezdésében és a 28b. cikkben említett missziókat előkészítő azon tevékenységek finanszírozására, amelyek nem az Unió költségvetését terhelik, a tagállamok hozzájárulásaiból egy induló alapot kell létrehozni.

A Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata alapján, minősített többséggel elfogadott határozatokban meghatározza:

a) az induló alap létrehozására és finanszírozására vonatkozó szabályokat, így különösen az alap rendelkezésére bocsátott pénzeszközök összegét,

b) az induló alap kezelésére vonatkozó szabályokat,

c) a pénzügyi ellenőrzésre vonatkozó szabályokat.

Ha a 28a. cikk (1) bekezdésében és a 28b. cikkben említett misszió az Unió költségvetésének terhére nem finanszírozható, a Tanács felhatalmazza a főképviselőt az alap igénybevételére. A főképviselő e felhatalmazás végrehajtásáról jelentést tesz a Tanácsnak.”

KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA

48. A szöveg a következő új 2. szakasszal egészül ki:

„2. SZAKASZ

A KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK”

49. A szöveg egy 28a. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 17. cikk szövegét veszi át:

a) a cikk a következő új (1) bekezdéssel egészül ki, az azt követő bekezdés (2) bekezdéssé válik:

„(1) A közös biztonság- és védelempolitika a közös kül- és biztonságpolitika szerves része. E politika polgári és katonai eszközök igénybevételével biztosítja az Unió műveleti képességét. Az Unió ezeket az eszközöket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveivel összhangban igénybe veheti az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonságot erősítő missziókban. E feladatok végrehajtása a tagállamok által rendelkezésre bocsátott képességeken alapul.”;

b) a (2) bekezdésként újraszámozott (1) bekezdés a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A közös biztonság- és védelempolitika magában foglalja egy közös uniós védelempolitika fokozatos kialakítását. Ez, amennyiben az Európai Tanács egyhangúlag úgy határoz, közös védelemhez vezet. Ebben az esetben az Európai Tanács a tagállamoknak ajánlja egy ilyen határozatnak az alkotmányos követelményeiknek megfelelő elfogadását.”;

ii. a második albekezdésben az „Unió e cikk szerinti politikája” szövegrész helyébe az „Unió e szakasz szerinti politikája” szöveg lép;

iii. a harmadik albekezdést el kell hagyni;

c) a jelenlegi (2), (3), (4) és (5) bekezdés helyébe a következő (3)–(7) bekezdés lép:

„(3) A tagállamok a Tanács által meghatározott célkitűzések megvalósításához való hozzájárulásként a közös biztonság- és védelempolitika végrehajtásához polgári és katonai képességeket bocsátanak az Unió rendelkezésére. Azok a tagállamok, amelyek közösen többnemzetiségű erőket állítanak fel, ezeket szintén a közös biztonság- és védelempolitika rendelkezésére bocsáthatják.

A tagállamok vállalják, hogy fokozatosan fejlesztik katonai képességeiket. A védelmiképesség-fejlesztési, kutatási, beszerzési és fegyverzeti kérdésekkel foglalkozó ügynökség (a továbbiakban: Európai Védelmi Ügynökség) megállapítja a műveleti igényeket, támogatja az ezen igények kielégítését szolgáló intézkedéseket, hozzájárul a védelmi szektor ipari és technológiai alapjainak erősítéséhez szükséges intézkedések meghatározásához és – adott esetben – végrehajtásához, részt vesz egy európai fegyverzet- és képességpolitika meghatározásában, valamint segíti a Tanácsot a katonai képességek javításának értékelésében.

(4) A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó határozatokat, ideértve az e cikkben említett missziók megindítására vonatkozó határozatokat is, a Tanács fogadja el egyhangúlag, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslata vagy egy tagállam kezdeményezése alapján. A főképviselő, adott esetben a Bizottsággal közösen, nemzeti erőforrások és uniós eszközök felhasználását egyaránt indítványozhatja.

(5) A Tanács az Unió értékeinek védelme és érdekeinek érvényesítése céljából egyes misszióknak az Unió keretében történő végrehajtásával a tagállamok egy csoportját is megbízhatja. Az ilyen missziók végrehajtására a 28c. cikket kell alkalmazni.

(6) Azok a magasabb követelményeket kielégítő katonai képességekkel rendelkező tagállamok, amelyek a legnagyobb követelményeket támasztó missziókra tekintettel ezen a területen szigorúbb kötelezettségeket vállaltak, az Unió keretein belül állandó strukturált együttműködést alakítanak ki. Az ilyen együttműködésre a 28e. cikket kell alkalmazni. Ez nem érinti a 28b. cikkben foglalt rendelkezéseket.

(7) A tagállamok valamelyikének területe elleni fegyveres támadás esetén a többi tagállam – az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 51. cikkével összhangban – köteles minden rendelkezésére álló segítséget és támogatást megadni ennek az államnak. Ez nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

Az e területen vállalt kötelezettségeknek és együttműködésnek összhangban kell lenniük az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretein belül tett kötelezettségvállalásokkal, amely szervezet az abban részes államok számára továbbra is a kollektív védelem alapját képezi, és annak végrehajtási fóruma marad.”

50. A szöveg a következő új 28b–28e. cikkel egészül ki:

„28B. CIKK

(1) A 28a. cikk (1) bekezdésében említett missziók, amelyek végrehajtása során az Unió polgári és katonai eszközöket vehet igénybe, közös leszerelési műveleteket, humanitárius és mentési feladatokat, katonai tanácsadói és segítségnyújtási feladatokat, konfliktusmegelőzést és békefenntartást, harcoló erők válságkezelésben kifejtett feladatait – beleértve a béketeremtést is – és a konfliktusok lezárását követően a helyzet stabilizálására irányuló műveleteket foglalnak magukban. E missziók mindegyike hozzájárulhat a terrorizmus elleni küzdelemhez, ideértve a terrorizmus ellen saját területükön küzdő harmadik országok támogatását is.

(2) A Tanács határozatban meghatározza az (1) bekezdésben említett missziók céljait, hatókörét és végrehajtásuk általános feltételeit. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője – a Tanács irányításával és a Politikai és Biztonsági Bizottsággal szoros és állandó kapcsolatot tartva – gondoskodik e missziók polgári és katonai vonatkozásainak összehangolásáról.

28C. CIKK

(1) A 28b. cikknek megfelelően elfogadott határozatok keretében a Tanács valamely misszió végrehajtásával a misszióban részt venni szándékozó, és az annak ellátásához szükséges képességekkel rendelkező tagállamok egy csoportját is megbízhatja. Ezek a tagállamok az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének részvétele mellett egymás között megállapodnak a misszió végrehajtásának részleteiről.

(2) A misszióban részt vevő tagállamok saját kezdeményezésükre vagy valamely másik tagállam kérésére rendszeresen tájékoztatják a Tanácsot annak alakulásáról. Ha a misszió végrehajtása jelentős következményekkel jár, illetve ha a misszió az (1) bekezdésben említett határozatokban rögzített céljának, hatókörének vagy szabályainak módosítása válik szükségessé, a részt vevő tagállamok erről haladéktalanul értesítik a Tanácsot. Ezekben az esetekben a Tanács elfogadja a szükséges határozatokat.

28D. CIKK

(1) A 28a. cikk (3) bekezdésében említett Európai Védelmi Ügynökség, amely a Tanács irányítása alatt áll, a következő feladatokat látja el:

a) hozzájárul a tagállamok katonai képességeire vonatkozó célkitűzések meghatározásához és a tagállamok által a katonai képességekre vonatkozóan vállalt kötelezettségek teljesítésének értékeléséhez;

b) előmozdítja a műveleti igények harmonizálását, valamint hatékony és egymással kompatibilis beszerzési módszerek elfogadását;

c) a katonai képességekre vonatkozó célkitűzések teljesítése érdekében többoldalú projektekre tesz javaslatot, gondoskodik a tagállamok által végrehajtott programok összehangolásáról és a külön meghatározott együttműködési programok irányításáról;

d) támogatja a védelmi technológiai kutatásokat, továbbá koordinálja és tervezi a közös kutatási tevékenységeket és a jövőbeli műveleti igények kielégítését szolgáló műszaki megoldások felkutatását;

e) hozzájárul minden olyan hasznos intézkedés meghatározásához és adott esetben végrehajtásához, amelyek a védelmi szektor ipari és technológiai alapjainak erősítését vagy a katonai kiadások hatékonyságának javítását szolgálják.

(2) Az Európai Védelmi Ügynökség az abban részt venni kívánó valamennyi tagállam számára nyitva áll. A Tanács minősített többséggel elfogadott határozatban megállapítja az ügynökség jogállását, meghatározza székhelyét és működésének szabályait. Ebben a határozatban figyelembe kell venni az ügynökségben való tényleges részvétel szintjét. Az ügynökségen belül a közös projektekben részt vevő tagállamokat tömörítő külön csoportok jönnek létre. Az ügynökség feladatait szükség esetén a Bizottsággal kapcsolatot tartva látja el.

28E. CIKK

(1) Azok a tagállamok, amelyek részt kívánnak venni a 28a. cikk (6) bekezdésében említett állandó strukturált együttműködésben, és amelyek megfelelnek a követelményeknek és kötelezettséget vállalnak a katonai képességekre vonatkozóan az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyvben foglaltak szerint, bejelentik szándékukat a Tanácsnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének.

(2) Az (1) bekezdésben említett bejelentéstől számított három hónapon belül a Tanács határozatot fogad el az állandó strukturált együttműködés létrehozásáról és a részt vevő tagállamok listájáról. A Tanács a főképviselővel folytatott konzultációt követően, minősített többséggel határoz.

(3) Bármely tagállam, amelyik egy későbbi szakaszban részt kíván venni az állandó strukturált együttműködésben, e szándékát bejelenti a Tanácsnak és a főképviselőnek.

A Tanács határozatot fogad el, amelyben megerősíti, hogy az érintett tagállam, amely megfelel a követelményeknek, és megtette a kötelezettségvállalásokat az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkében foglaltak szerint, részt vesz az állandó strukturált együttműködésben. A Tanács a főképviselővel folytatott konzultációt követően, minősített többséggel határoz. A szavazásban csak a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok vesznek részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

(4) Amennyiben egy részt vevő tagállam már nem felel meg az állandó strukturált együttműködésről szóló jegyzőkönyv 1. és 2. cikkében foglalt követelményeknek, vagy nem képes teljesíteni az ott meghatározott kötelezettségeket, a Tanács az érintett tagállam részvételi jogát felfüggesztő határozatot fogadhat el.

A Tanács minősített többséggel határoz. A szavazásban – az érintett tagállamot kivéve – csak a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok vesznek részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

(5) Az a részt vevő tagállam, amely ki kíván lépni az állandó strukturált együttműködésből, ezen szándékát bejelenti a Tanácsnak, amely megállapítja, hogy az érintett tagállam részvétele megszűnt.

(6) A Tanács a strukturált együttműködés keretei között elfogadandó – a (2)–(5) bekezdéstől eltérő – határozatait és ajánlásait egyhangúlag fogadja el. E bekezdés alkalmazásában az egyhangúság eléréséhez kizárólag a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok szavazatait kell figyelembe venni.”

51. A VI. címnek a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre és a rendőrségi együttműködésre vonatkozó 29–39. cikke helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része IV. címe 1., 4. és 5. fejezetének rendelkezései lépnek. Az e szerződés 2. cikkének alábbi 64., 67. és 68. pontjában foglaltak szerint a 29. cikket az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61. cikke, a 30. cikket ugyanazon szerződés 69f. és 69g. cikke, a 31. cikket ugyanazon szerződés 69a., 69b. és 69d. cikke, a 32. cikket ugyanazon szerződés 69h. cikke, a 33. cikket ugyanazon szerződés 69e. cikke, a 36. cikket pedig ugyanazon szerződés 61d. cikke váltja fel. A cím címsorát el kell hagyni, a cím számozása helyébe pedig a záró rendelkezésekre vonatkozó cím számozása lép.

52. A VI. cím 40–40b. cikke és a megerősített együttműködésre vonatkozó jelenlegi VII. cím 43–45. cikke helyébe a fenti 22. pontnak megfelelően a 10. cikk lép és a VII. cím címsora hatályát veszti.

53. A 41. és 42. cikk hatályát veszti.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

54. A záró rendelkezésekre vonatkozó VIII. cím az új számozás szerint VI. címre változik; ez a cím, valamint a 48., 49. és 53. cikk az alábbi 56., 57. és 61. pontnak megfelelően módosul. A 47. cikk helyébe a fenti 45. pontnak megfelelően a 25b. cikk lép, a 46. és 50. cikk pedig hatályát veszti.

55. A szöveg a következő új 46a. cikkel egészül ki:

„46A. CIKK

Az Unió jogi személy.”

56. A 48. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„48. CIKK

(1) A Szerződések a rendes felülvizsgálati eljárásnak megfelelően módosíthatók. A Szerződések az egyszerűsített felülvizsgálati eljárásnak megfelelően is módosíthatók.

Rendes felülvizsgálati eljárás

(2) Bármely tagállam kormánya, az Európai Parlament vagy a Bizottság javaslatot nyújthat be a Tanácsnak a Szerződések módosítására. A javaslatok egyebek mellett irányulhatnak a Szerződések által az Unióra ruházott hatáskörök bővítésére vagy szűkítésére. A javaslatot a Tanács továbbítja az Európai Tanácsnak, és arról értesíti a nemzeti parlamenteket.

(3) Ha az Európai Tanács az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyszerű többséggel a javasolt módosítások megvitatása mellett dönt, az Európai Tanács elnöke a nemzeti parlamenteknek, a tagállamok állam-, illetve kormányfőinek, valamint az Európai Parlamentnek és a Bizottságnak a képviselőiből álló konventet hív össze. A monetáris területet érintő intézményi módosítások esetében az Európai Központi Bankkal is konzultálni kell. A konvent megvizsgálja a módosításokra vonatkozó javaslatokat és konszenzussal ajánlásokat fogad el a tagállamok kormányai képviselőinek (4) bekezdésben meghatározott konferenciája számára.

Amennyiben a javasolt módosítások terjedelme nem indokolja, az Európai Tanács az Európai Parlament egyetértését követően egyszerű többséggel a konvent összehívásának mellőzéséről dönthet. Ebben az esetben az Európai Tanács meghatározza egy, a tagállamok kormányai képviselőinek részvételével tartandó konferencia mandátumát.

(4) A tagállamok kormányai képviselőinek konferenciáját a Tanács elnöke hívja össze abból a célból, hogy közös megegyezéssel meghatározzák a Szerződések módosításait.

A módosítások azt követően lépnek hatályba, hogy azokat alkotmányos követelményeinek megfelelően valamennyi tagállam megerősítette.

(5) Ha a Szerződések módosításáról szóló bármely szerződés aláírásától számított két év elteltével az említett szerződést a tagállamok négyötöde már megerősítette, egy vagy több tagállam azonban a megerősítési folyamat során nehézségekkel szembesül, az ügyet az Európai Tanács elé kell utalni.

Egyszerűsített módosítási eljárások

(6) Bármely tagállam kormánya, az Európai Parlament vagy a Bizottság javaslatokat nyújthat be az Európai Tanácsnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének az Unió belső politikáira és tevékenységeire vonatkozó rendelkezései teljes vagy részleges felülvizsgálata érdekében.

Az Európai Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részében foglalt rendelkezéseket határozattal egészben vagy részben módosíthatja. Az Európai Tanács az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal, valamint a monetáris területet érintő intézményi módosítások esetében az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz. Ez a határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

A második albekezdésben említett határozat a Szerződésekben az Unióra ruházott hatásköröket nem bővítheti.

(7) Amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés vagy e szerződés V. címe egy meghatározott területen vagy esetben a Tanács számára egyhangú határozathozatalt ír elő, az Európai Tanács határozatban felhatalmazhatja a Tanácsot, hogy az adott területen vagy esetben minősített többséggel határozzon. Ez az albekezdés nem alkalmazható a katonai vagy védelmi vonatkozású döntések esetén.

Amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak egyes jogalkotási aktusokat különleges jogalkotási eljárás keretében kell elfogadnia, az Európai Tanács határozatban úgy rendelkezhet, hogy az ilyen jogalkotási aktusok rendes jogalkotási eljárás keretében is elfogadhatók.

Az Európai Tanácsnak az első és második albekezdés alapján tett minden kezdeményezéséről értesítenie kell a nemzeti parlamenteket. Ha valamely nemzeti parlament az értesítés időpontjától számított hat hónapon belül kifogást emel a javaslattal szemben, az első vagy második albekezdésben említett határozatot nem lehet elfogadni. Kifogás hiányában az Európai Tanács a határozatot elfogadhatja.

Az első és második albekezdés szerinti határozatokat az Európai Tanács egyhangúlag, az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően fogadja el.”

57. A 49. cikk első bekezdése a következőképpen módosul:

a) az első mondatban a „tiszteletben tartja a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított alapelveket.” szövegrész helyébe a „tiszteletben tartja az 1a. cikkben említett értékeket, és elkötelezett azok érvényesítése mellett.” szöveg lép;

b) a második mondatban a „Kérelmét a Tanácshoz kell benyújtania” szövegrész helyébe az „A kérelemről értesíteni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket. A kérelmező államnak a kérelmet a Tanácshoz kell benyújtania” szöveg, a „hozzájárulását” szövegrész helyébe pedig a „egyetértését” szöveg, az „egyhangúlag” szövegrész helyébe pedig a „tagjainak többségével” szöveg lép;

c) a bekezdés a végén a következő új mondattal egészül ki: „Az Európai Tanács által megállapított feltételeket figyelembe kell venni.”

58. A szöveg a következő új 49a. cikkel egészül ki:

„49A. CIKK

(1) Saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Unióból.

(2) A kilépést elhatározó tagállam ezt a szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalásokat folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. Ezt a megállapodást az Európai Unió működéséről szóló szerződés 188n. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell megtárgyalni. A megállapodást az Unió nevében a Tanács köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

(3) A kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépésének időpontjától, illetve ennek hiányában a (2) bekezdésben említett bejelentéstől számított két év elteltével a Szerződések az érintett államra többé nem alkalmazhatók, kivéve ha az Európai Tanács az érintett tagállammal egyetértésben ennek a határidőnek a meghosszabbításáról egyhangúlag határoz.

(4) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában az Európai Tanácsnak, illetve a Tanácsnak a kilépő tagállamot képviselő tagja az Európai Tanács, illetve a Tanács rá vonatkozó tanácskozásain és a rá vonatkozó határozatok meghozatalában nem vesz részt.

A minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *b)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

(5) Amennyiben az az állam, amely kilépett az Unióból, később újra felvételét kéri, kérelmére a 49. cikkben megállapított eljárást kell alkalmazni.”

59. A szöveg a következő 49b. cikkel egészül ki:

„49B. CIKK

A Szerződésekhez csatolt jegyzőkönyvek és mellékletek a Szerződések szerves részét képezik.”

60. A szöveg a következő 49c. cikkel egészül ki:

„49C. CIKK

(1) A Szerződéseket a Belga Királyságra, a Bolgár Köztársaságra, a Cseh Köztársaságra, a Dán Királyságra, a Németországi Szövetségi Köztársaságra, az Észt Köztársaságra, Írországra, a Görög Köztársaságra, a Spanyol Királyságra, a Francia Köztársaságra, az Olasz Köztársaságra, a Ciprusi Köztársaságra, a Lett Köztársaságra, a Litván Köztársaságra, a Luxemburgi Nagyhercegségre, a Magyar Köztársaságra, a Máltai Köztársaságra, a Holland Királyságra, az Osztrák Köztársaságra, a Lengyel Köztársaságra, a Portugál Köztársaságra, Romániára, a Szlovén Köztársaságra, a Szlovák Köztársaságra, a Finn Köztársaságra, a Svéd Királyságra, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára kell alkalmazni.

(2) A Szerződések területi hatályát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311a. cikke részletezi.”

61. Az 53. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés (1) bekezdéssé válik, a nyelvek listáját ki kell egészíteni az Európai Unióról szóló szerződés jelenlegi 53. cikkének második bekezdésben szereplő nyelvekkel, a második bekezdést pedig el kell hagyni;

b) a cikk a következő új (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) E szerződés a tagállamok által meghatározott bármely további olyan nyelvre lefordítható, amely egy adott tagállam területének egészén vagy egy részén a tagállam alkotmányos rendjének megfelelően hivatalos nyelv. Az érintett tagállam az ilyen fordítások egy hiteles másolatát eljuttatja a Tanácsnak, amelynek irattárában azt letétbe helyezik.”

2. CIKK

Az Európai Közösséget létrehozó szerződés az e cikkben foglalt rendelkezéseknek megfelelően módosul.

1. A szerződés címsora a következőképpen módosul: „Szerződés az Európai Unió működéséről”.

A. HORIZONTÁLIS MÓDOSÍTÁSOK

2. A szerződés teljes szövegében:

a) az „a Közösség” és a „Közösség”, illetve az „az Európai Közösség” és az „Európai Közösség” kifejezések és azok toldalékolt alakjai helyébe az „az Unió”, illetve az „Unió” kifejezés és azok megfelelően toldalékolt alakjai lépnek; az „Európai Közösségek” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe az „Európai Unió” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek, és a mondatban szereplő, erre vonatkozó igék és melléknevek adott esetben egyes számba kerülnek, az „a közösségi”, illetve a „közösségi” kifejezések helyébe pedig az „az uniós”, illetve az „uniós” kifejezés lép, kivéve a 311a. cikként újraszámozott 299. cikk (5) bekezdésként újraszámozott (6) bekezdésének *c)* pontját. E rendelkezést a 136. cikk első bekezdése tekintetében csak az „a Közösség” kifejezésre kell alkalmazni;

b) az „az e szerződések”, az „az e szerződés” és az „e szerződés” kifejezések és azok toldalékolt alakjai helyébe az „a Szerződések” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek, a mondatban szereplő – e kifejezésekre vonatkozó – többi mondatrészt pedig nyelvtanilag ehhez kell igazítani; ezt a pontot nem kell alkalmazni a 182. cikk harmadik bekezdésére, továbbá a 312. és a 313. cikkre;

c) az „A Tanács a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően”, illetve az „a Tanács a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében”, illetve az „az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép, az „a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően” szövegrész helyébe pedig az a rendes jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép;

d) a „minősített többséggel megadott”, a „minősített többséggel hozott”, a „minősített többséggel elfogadott”, a „, minősített többséggel”, illetve a „minősített többséggel” szövegrészeket el kell hagyni;

e) az „állam-, illetve kormányfői összetételben ülésező” szövegrész helyébe az „Európai” szöveg lép;

f) az „intézmények vagy szervek” és az „intézmények és szervek” kifejezés, illetve azok toldalékolt alakjai helyébe – a 193. cikk első bekezdésének kivételével – az „intézmények, szervek vagy hivatalok”, illetve az „intézmények, szervek és hivatalok” kifejezések, illetve azok megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

g) a „közös piac” kifejezés, illetve annak toldalékolt alakjai helyébe a „belső piac” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

h) az „ECU” betűszó és annak toldalékolt alakjai helyébe az „euro” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

i) az „az eltéréssel nem rendelkező tagállamok nemzeti központi bankjait kell érteni”, az „az eltéréssel nem rendelkező tagállamok központi bankjait kell érteni” szövegrészek helyébe az „azon tagállamok központi bankjait kell érteni, amelyek pénzneme az euro” szöveg, illetve az „az eltéréssel nem rendelkező tagállamok központi bankjai” szövegrész helyébe az „azon tagállamok központi bankjai, amelyek pénzneme az euro” szöveg lép;

j) az „EKB” betűszó és annak toldalékolt alakjai helyébe az „Európai Központi Bank” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

k) a „KBER alapokmánya” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe a „KBER és az EKB alapokmánya” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

l) a „114. cikkben említett bizottság” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe a „Gazdasági és Pénzügyi Bizottság” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

m) az „a Bíróság alapokmánya” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe az „az Európai Unió Bíróságának alapokmánya” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

n) az „az Elsőfokú Bíróság” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe az „a Törvényszék” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek;

o) a „bírói különtanács” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe a „különös hatáskörű törvényszék” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek.

3. A következő cikkekben az „a Bizottság javaslata alapján és”, az „a Bizottság javaslata alapján, és”, illetve az „a Bizottságjavaslata alapján, valamint” szövegrészt el kell hagyni, szövegük pedig a „konzultációt követően” szövegrész után a „különleges jogalkotási eljárás keretében” szöveggel egészül:

– 16e. cikként újraszámozott 13. cikk, (1) bekezdés,
– 19. cikk, (1) bekezdés,
– 19. cikk, (2) bekezdés,
– 22. cikk, második bekezdés,
– 93. cikk,
– 95. cikként újraszámozott 94. cikk,
– 104. cikk, (14) bekezdés, második albekezdés,
– 175. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés.

4. A következő cikkekben a „konzultációt követően” szövegrész helyébe a „konzultációt követően, egyszerű többséggel” szöveg lép:

– 130. cikk első bekezdése,
– a 144. cikk első bekezdése;

a következő cikkben a „rendelkezéseinek megfelelően” szövegrész helyébe a „rendelkezéseinek megfelelően, egyszerű többséggel” szöveg lép:

– a 284. cikk;

a következő cikkekben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „a Tanács egyszerű többséggel elfogadott kérelmére” szöveg lép:

– 213. cikk, (2) bekezdés, utolsó albekezdés, harmadik mondat,
– a 216. cikk.

5. A következő cikkekben az „Európai Parlamenttel folytatott konzultációt” szövegrész helyébe az „Európai Parlament egyetértését” szöveg lép:
– 16e. cikként újraszámozott 13. cikk, (1) bekezdés,
– 22. cikk, második bekezdés.

6. A következő cikkekben az „intézmény” kifejezés, illetve annak toldalékolt alakjai helyébe az „intézmény, szerv vagy hivatal” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek:
– 195. cikk, (1) bekezdés, második albekezdés,
– 232. cikk, második bekezdés,
– 234. cikk, *b)* pont.

7. A következő cikkekben az „a Bíróság” és a „Bíróság” kifejezések, illetve azok toldalékolt alakjai helyébe az „az Európai Unió Bírósága”, illetve az „Európai Unió Bírósága” kifejezés, illetve azok megfelelően toldalékolt alakjai lépnek:
– 83. cikk, (2) bekezdés, *d)* pont,
– 88. cikk, (2) bekezdés, második albekezdés,
– 94. cikként újraszámozott 95. cikk, (9) bekezdés,
– 195. cikk, (1) bekezdés (első előfordulás),
– 225a. cikk, hatodik bekezdés,
– 226. cikk, második bekezdés,
– 227. cikk,
– 228. cikk,
– 229. cikk,
– 229a. cikk,
– 230. cikk,
– 231. cikk,
– 232. cikk,
– 233. cikk,
– 234. cikk,
– 235. cikk,
– 236. cikk,
– 237. cikk,
– 238. cikk,
– 240. cikk,
– 242. cikk,
– 243. cikk,
– 244. cikk,
– 247. cikk, (8) bekezdésként újraszámozott (9) bekezdés,
– 256. cikk.

8. A következő cikkekben a szerződés egy másik cikkére való hivatkozás helyébe az Európai Unióról szóló szerződés megfelelő cikkére történő alábbi hivatkozás lép:

– 21. cikk, negyedik bekezdéssé váló harmadik bekezdés:	az 53. cikk (1) bekezdésére történő hivatkozás (első hivatkozás) és a 9. cikkre történő hivatkozás (második hivatkozás);
– 97b. cikk:	a 2. cikkre történő hivatkozás;
– 98. cikk:	a 2. cikkre történő hivatkozás (második hivatkozás);
– 105. cikk, (1) bekezdés, második mondat:	a 2. cikkre történő hivatkozás;
– 215. cikk, negyedik bekezdéssé váló harmadik bekezdés:	a 9d. cikk (7) bekezdés, első albekezdésére történő hivatkozás.

9. (Ez a pont a magyar változatot nem érinti.)

B. EGYEDI MÓDOSÍTÁSOK

PREAMBULUM

10. A második preambulumbekezdésben az „országaik” szövegrész helyébe az „államaik” szöveg lép, továbbá az utolsó preambulumbekezdésben az „ÚGY HATÁROZTAK, hogy létrehozzák az EURÓPAI KÖZÖSSÉGET és e célból meghatalmazottjaikként jelölték ki:” szövegrész helyébe az „E CÉLBÓL meghatalmazottjaikként JELÖLTÉK KI:” szöveg lép.

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

11. Az 1. cikk és a 2. cikk hatályát veszti. A szöveg a következő 1a. cikkel egészül ki:

„1A. CIKK

(1) E szerződés szabályozza az Unió működését, valamint megállapítja az Unió hatásköreinek területeit, elhatárolását és a hatáskörök gyakorlásának részletes szabályait.
(2) E szerződés és az Európai Unióról szóló szerződés alkotják az Unió alapját képező szerződéseket. A »Szerződések« kifejezés e két, azonos jogi kötőerővel bíró szerződésre utal.”

A HATÁSKÖRÖK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI

12. A szöveg a következő új címmel és új 2a–2e. cikkel egészül ki:

„I. CÍM

AZ UNIÓ HATÁSKÖREINEK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI

2A. CIKK

(1) Ha egy meghatározott területen a Szerződések kizárólagos hatáskört ruháznak az Unióra, e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust, a tagállamok pedig csak annyiban, amennyiben őket az Unió erre felhatalmazza, vagy ha annak célja az Unió által elfogadott jogi aktusok végrehajtása.
(2) Ha egy meghatározott területen a Szerződések a tagállamokkal megosztott hatáskört ruháznak az Unióra, e területen mind az Unió, mind pedig a tagállamok alkothatnak és elfogadhatnak kötelező erejű jogi aktusokat. A tagállamok e hatáskörüket csak olyan mértékben gyakorolhatják, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta. A tagállamok olyan mértékben gyakorolhatják újra a hatáskörüket, amilyen mértékben az Unió úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról.
(3) A tagállamok gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukat az e szerződésben meghatározottak szerinti szabályok keretében hangolják össze, amelyek megállapítására az Unió hatáskörrel rendelkezik.
(4) Az Unió az Európai Unióról szóló szerződésnek megfelelően hatáskörrel rendelkezik a közös kül- és biztonságpolitika meghatározására és végrehajtására, ideértve egy közös védelempolitika fokozatos kialakítását.

(5) Meghatározott területeken és a Szerződésekben megállapított feltételek mellett az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések megtételére, anélkül azonban, hogy ennek révén elvonná a tagállamok e területeken meglévő hatásköreit.

Az Unió e területekre vonatkozó, a Szerződésekben meghatározott rendelkezések alapján elfogadott kötelező erejű jogi aktusai nem eredményezhetik a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját.

(6) Az uniós hatáskörök terjedelmét és gyakorlásának részletes szabályait a Szerződésekben foglalt, az egyes területekre vonatkozó külön rendelkezések állapítják meg.

2B. CIKK

(1) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a következő területeken:

a) vámunió,

b) a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítása,

c) monetáris politika azon tagállamok tekintetében, amelyek hivatalos pénzneme az euro,

d) a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében,

e) közös kereskedelempolitika.

(2) Az Unió szintén kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodás megkötésére, ha annak megkötését valamely uniós jogalkotási aktus írja elő, vagy ha az hatásköreinek belső gyakorlásához szükséges, illetve annyiban, amennyiben az a közös szabályokat érintheti, vagy azok alkalmazási körét megváltoztathatja.

2C. CIKK

(1) Az Unió a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik azokban az esetekben, ahol a Szerződések olyan hatáskört ruháznak rá, amely nem tartozik a 2b. és 2e. cikkben felsorolt területekhez.

(2) Az Unió és a tagállamok között megosztott hatáskörök a következő fő területeken alkalmazandók:

a) belső piac,

b) a szociálpolitikának az e szerződésben meghatározott vonatkozásai,

c) gazdasági, társadalmi és területi kohézió,

d) mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését,

e) környezetvédelem,

f) fogyasztóvédelem,

g) közlekedés,

h) transzeurópai hálózatok,

i) energiaügy,

j) a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség,

k) a közegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatoknak az e szerződésben meghatározott vonatkozásai.

(3) A kutatás, a technológiafejlesztés és az űrkutatás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére, így különösen programok kidolgozására és megvalósítására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

(4) A fejlesztési együttműködés és a humanitárius segítségnyújtás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére és közös politika folytatására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

2D. CIKK

(1) A tagállamok az Unión belül összehangolják gazdaságpolitikájukat. Ennek érdekében a Tanács intézkedéseket, különösen az e politikára vonatkozó átfogó iránymutatásokat fogad el.

Azon tagállamokra, amelyek pénzneme az euro, külön rendelkezések vonatkoznak.

(2) Az Unió intézkedéseket hoz a tagállamok foglalkoztatáspolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó iránymutatásokat.

(3) Az Unió kezdeményezéseket tehet a tagállamok szociálpolitikájának összehangolása céljából.

2E. CIKK

Az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására. Ezek az intézkedések európai szinten a következő területekre terjednek ki:

a) az emberi egészség védelme és javítása,
b) ipar,
c) kultúra,
d) idegenforgalom,
e) oktatás, szakképzés, ifjúság és sport,
f) polgári védelem,
g) igazgatási együttműködés.”

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

13. A szöveg a következő címmel és 2f. cikkel egészül ki:

„II. CÍM

ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

2F. CIKK

Az Unió, valamennyi célkitűzését figyelembe véve és a hatáskör-átruházás elvével összhangban, biztosítja a különböző politikái és tevékenységei összhangját.”

14. A 3. cikk (1) bekezdése hatályát veszti. A cikk (2) bekezdés számozatlan bekezdéssé válik, és szövegében az „az e cikkben említett valamennyi tevékenység” szövegrész helyébe a „tevékenységeinek” szöveg lép.

15. A 4. cikk számozása 97b. cikkre változik. A cikk szövege az alábbi 85. pontnak megfelelően módosul.

16. Az 5. cikk hatályát veszti; e cikket az Európai Unióról szóló szerződés 3b. cikke váltja fel.

17. A szöveg a következő 5a. cikkel egészül ki:

„5A. CIKK

Politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió figyelembe veszi a foglalkoztatás magas szintjének előmozdítására, a megfelelő szociális biztonság biztosítására, a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre, valamint az oktatás, a képzés és az emberi egészség védelmének magas szintjére vonatkozó követelményeket.”

18. A szöveg a következő 5b. cikkel egészül ki:

„5B. CIKK

Politikái és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió küzd mindenfajta nemen, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékosságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetés ellen.”

19. A 6. cikk szövegéből a „3. cikkben említett” szövegrészt el kell hagyni.

20. A szöveg egy 6a. cikkel egészül ki, amely a 153. cikk (2) bekezdésének szövegét veszi át.

21. A szöveg egy 6b. cikkel egészül ki, amely az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv rendelkező részének szövegét veszi át; a szövegben a „mezőgazdasági” szövegrész helyébe a „mezőgazdasági, halászati” szöveg, az „és kutatási” szövegrész helyébe a „, kutatási, technológiafejlesztési és űrkutatási” szöveg, az „állatok” szöveg helyébe pedig az „állatok mint érző lények” szöveg lép.

22. A 7–10. cikk hatályát veszti. A 11. és a 11a. cikket az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280a–280i. cikke váltja fel az e szerződés 1. cikke fenti 22. pontjának, illetve az alábbi 278. pontnak megfelelően.

23. A 12. cikk számozása 16d. cikkre változik.

24. A 13. cikk számozása 16e. cikkre változik. A cikk szövege az alábbi 33. pontnak megfelelően módosul.

25. A 14. cikk számozása 22a. cikkre változik. A cikk szövege az alábbi 41. pontnak megfelelően módosul.

26. A 15. cikk számozása 22b. cikkre változik. A cikk szövege az alábbi 42. pontnak megfelelően módosul.

27. A 16. cikk a következőképpen módosul:
a) a cikk elején az „A 73., 86. és 87. cikk sérelme nélkül” szövegrész helyébe az „Az Európai Unióról szóló szerződés 3a. cikkének, valamint e szerződés 73., 86. és 87. cikkének sérelme nélkül” szöveg lép;
b) a cikk jelenlegi egyetlen mondatában az „olyan elvek alapján és feltételek mellett működjenek” szövegrész helyébe az „olyan – így különösen gazdasági és pénzügyi – elvek alapján és feltételek mellett működjenek” szöveg lép;
c) a cikk a következő új mondattal egészül ki:
„Ezeket az elveket és feltételeket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, a tagállamok arra vonatkozó hatáskörének sérelme nélkül, hogy a Szerződésekkel összhangban gondoskodjanak e szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve finanszírozásáról.”

28. A szöveg egy 16a. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 255. cikk szövegét veszi át:

a) a szöveg az (1) bekezdést megelőzően kiegészül a következő szöveggel, egyidejűleg az (1) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik, a jelenlegi (2) és (3) bekezdés pedig az új számozás szerinti (3) bekezdés második, illetve harmadik albekezdésévé válik:

„(1) A jó kormányzás előmozdítása és a civil társadalom részvételének biztosítása céljából az Unió intézményei, szervei és hivatalai munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el.

(2) Az Európai Parlament ülései nyilvánosak, valamint a Tanács ülései, amikor azokon jogalkotási aktus tervezetéről tanácskoznak, illetve szavaznak, szintén nyilvánosak.”;

b) a (3) bekezdésként újraszámozott (1) bekezdés első albekezdésévé váló jelenlegi (1) bekezdésben az „az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság” szövegrész helyébe az „az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak” szöveg, az „a (2) és (3) bekezdésnek” szövegrész helyébe pedig az „e bekezdésnek” szöveg lép;

c) a (3) bekezdésként újraszámozott (1) bekezdés második albekezdésévé váló jelenlegi (2) bekezdésben a „korlátozásait az Amszterdami Szerződés hatálybalépésétől számított két éven belül a Tanács határozza meg a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően” szövegrész helyébe a „korlátozásait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg” szöveg lép;

d) a (3) bekezdésként újraszámozott (1) bekezdés harmadik albekezdésévé váló jelenlegi (3) bekezdésben a „Valamennyi fent említett intézmény saját eljárási szabályzatában rögzíti” szövegrész helyébe a „A második albekezdésben említett rendeleteknek megfelelően valamennyi intézmény, szerv és hivatal gondoskodik tevékenységének átláthatóságáról és saját eljárási szabályzatában rögzíti” szöveg lép, valamint a szöveg a következő negyedik és ötödik albekezdéssel egészül ki:

„E bekezdést az Európai Unió Bíróságára, az Európai Központi Bankra és az Európai Beruházási Bankra csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben igazgatási feladatokat látnak el.

A második albekezdésben említett rendeletekben megállapított feltételek szerint az Európai Parlament és a Tanács biztosítja a jogalkotási eljárásokhoz kapcsolódó dokumentumok nyilvánosságát.”

29. A szöveg a következő – a 286. cikk helyébe lépő – 16b. cikkel egészül ki:

„16B. CIKK

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

(2) A természetes személyeknek az uniós intézmények, szervek és hivatalok által, illetve az uniós jog alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a személyes adataiknak a tagállamok által végzett feldolgozása tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg. E szabályok tiszteletben tartását független hatóságok ellenőrzik.

Az e cikk alapján elfogadott szabályok nem érintik az Európai Unióról szóló szerződés 25a. cikkében említett különleges szabályokat.”

30. A szöveg a következő új 16c. cikkel egészül ki:

„16C. CIKK

(1) Az Unió tiszteletben tartja és nem sérti az egyházak és vallási szervezetek vagy közösségek nemzeti jog szerinti jogállását a tagállamokban.

(2) Az Unió ugyanígy tiszteletben tartja a világnézeti szervezetek nemzeti jog szerinti jogállását.
(3) Elismerve identitásukat és különleges hozzájárulásukat, az Unió nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tart fenn ezekkel az egyházakkal és szervezetekkel.”

A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG

31. A második rész címsorának helyébe a következő címsor lép: „A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG”

32. A szöveg egy 16d. cikkel egészül ki, amely a 12. cikk szövegét veszi át.

33. A szöveg egy 16e. cikkel egészül ki, amely a 13. cikk szövegét veszi át; a (2) bekezdésben az „a Tanács a 251. cikkben megállapított eljárás szerint jár el, ha a tagállamok által az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérése érdekében tett intézkedések támogatására közösségi ösztönző intézkedéseket fogad el” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadhatja a tagállamok által az (1) bekezdésben említett célkitűzések elérése érdekében tett intézkedéseket támogató uniós ösztönző intézkedések alapelveit” szöveg lép.

34. A 17. cikk a következőképpen módosul:
a) ez a pont a magyar változatot nem érinti;
b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(2) Az uniós polgárokat megilletik a Szerződésekben meghatározott jogok, és terhelik az abban megállapított kötelezettségek. Így az uniós polgárok többek között:
a) jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;
b) választásra jogosultak és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;
c) jogosultak bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képviselettel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;
d) jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz folyamodni, valamint arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén az Unió bármely intézményéhez vagy tanácsadó szervéhez forduljanak, és ugyanazon a nyelven választ kapjanak.
Ezek a jogok a Szerződésekben és a végrehajtásukra elfogadott intézkedésekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.”

35. A 18. cikk a következőképpen módosul:
a) a (2) bekezdésben az „a Tanács rendelkezéseket fogadhat el” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében rendelkezéseket fogadhat el” szöveg lép, az utolsó mondatot pedig el kell hagyni;
b) a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(3) Az (1) bekezdésben meghatározottakkal azonos célok érdekében, és amennyiben a Szerződések nem biztosítottak hatáskört az ilyen fellépésre, a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében a szociális biztonságra, illetve a szociális védelemre vonatkozó intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

36. A 20. cikkben a „kialakítják egymás között a szükséges szabályokat, és” szövegrészt helyébe az „elfogadják a szükséges rendelkezéseket, és” szöveg lép. A cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében az e védelem megkönnyítéséhez szükséges koordinációs és együttműködési intézkedéseket megállapító irányelveket fogadhat el.”

37. A 21. cikk a következő új első bekezdéssel egészül ki:
„Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben megállapítja az Európai Unióról szóló szerződés 8b. cikke szerinti polgári kezdeményezésekre alkalmazandó eljárásokra és feltételekre vonatkozó rendelkezéseket, ideértve azt is, hogy a kezdeményezésnek legkevesebb hány tagállam polgáraitól kell származnia.”

38. A 22. cikk második bekezdésében az „az e részben megállapított jogok megerősítésére és kibővítésére, amelyeket a tagállamoknak alkotmányos követelményeiknek megfelelő elfogadásra ajánl.” szövegrész helyébe az „a 17. cikk (2) bekezdésében felsorolt jogok megerősítésére és kibővítésére. Ezek a rendelkezések csak azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.” szöveg lép.

39. A harmadik rész „KÖZÖSSÉGI POLITIKÁK” címsora helyébe az „AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI” címsor lép.

BELSŐ PIAC

40. A harmadik rész az elején egy „BELSŐ PIAC” című I. címmel egészül ki.

41. A szöveg egy 22a. cikkel egészül ki, amely a 14. cikk szövegét veszi át. Az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(1) Az Unió a Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően meghozza a belső piac létrehozásához, illetve működésének biztosításához szükséges intézkedéseket.”

42. A szöveg egy 22b. cikkel egészül ki, amely a 15. cikk szövegét veszi át. Az első bekezdésben a „létrehozása során” szövegrész helyébe a „létrehozása érdekében” szöveg lép.

43. Az áruk szabad mozgásáról szóló I. cím számozása Ia. címre változik.

44. A 23. cikk (1) bekezdésében a „vámunión alapul” szövegrész helyébe a „vámuniót alkot” szöveg lép.

45. A szöveg a 27. cikk után egy „VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című 1a. fejezettel egészül ki, továbbá a szöveg egy 27a. cikkel egészül ki, amely a 135. cikk szövegét veszi át azzal, hogy a cikk utolsó mondatát el kell hagyni.

MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT

46. A II. cím címsora az „ÉS HALÁSZAT” szöveggel egészül ki.

47. A 32. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés a következő új első albekezdéssel egészül ki: „(1) Az Unió közös mezőgazdasági és halászati politikát határoz meg és hajt végre.”; a bekezdés jelenlegi szövege második albekezdéssé válik.

A második albekezdéssé váló jelenlegi első albekezdés első mondatában a „mezőgazdaságra és” szövegrész helyébe a „mezőgazdaságra és a halászatra, valamint” szöveg lép, és az albekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „A közös agrárpolitikára vagy a mezőgazdaságra vonatkozó utalásokat, valamint a »mezőgazdasági«, illetve az »agrár-« kifejezéseket úgy kell értelmezni, mint amelyek a halászatot is magukban foglalják, figyelembe véve ezen ágazat sajátos jellemzőit.”;

b) a (2) bekezdésben a „létrehozására” szövegrész helyébe a „létrehozására, illetve működésére” szöveg lép;

c) a (3) bekezdésből az „e szerződéshez csatolt” szövegrészt el kell hagyni.

48. A 36. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveg, a „(2) és (3) bekezdésének” szövegrész helyébe a „(2) bekezdésének” szöveg lép;

b) a második bekezdésben a bevezető mondat helyébe a következő mondat lép: „A Tanács a Bizottság javaslata alapján támogatás nyújtását engedélyezheti:”.

49. A 37. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdést el kell hagyni;

b) a (2) bekezdés számozása (1) bekezdésre változik, valamint az „Az (1) bekezdésben említett konferencia munkájának figyelembevételével a Bizottság e szerződés hatálybalépésétől számított két éven belül, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően javaslatokat terjeszt elő” szövegrész helyébe az „A Bizottság javaslatokat terjeszt elő” szöveg lép, a harmadik albekezdést pedig el kell hagyni;

c) a cikk a következő új (2) és (3) bekezdéssel egészül ki, a cikk jelenlegi (3) és (4) bekezdésének számozása pedig (4) és (5) bekezdésre változik:

„(2) A 34. cikk (1) bekezdésében előírt közös piacszervezést, továbbá a közös agrárpolitika és a közös halászati politika célkitűzéseinek megvalósításához szükséges egyéb rendelkezéseket a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg.

(3) A Tanács, a Bizottság javaslata alapján, intézkedéseket fogad el az árak, a lefölözések, a támogatások és a mennyiségi korlátozások rögzítésére, továbbá a halászati lehetőségek meghatározására és elosztására vonatkozóan.”;

d) a (4) bekezdésként újraszámozott (3) bekezdés bevezető szövegéből az „A Tanács minősített többséggel és” szövegrészt el kell hagyni, a „piacszervezéssel” szövegrész helyébe pedig a „piacszervezés” szöveg lép;

e) ez a pont a magyar változatot nem érinti.

A MUNKAVÁLLALÓK SZABAD MOZGÁSA

50. A 39. cikk (3) bekezdésének *d)* pontjából el kell hagyni a „végrehajtási” szövegrészt.

51. A 42. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben az „a migráns munkavállalók és az azok jogán jogosultak” szövegrész helyébe az „a migráns munkavállalók és önálló vállalkozók, valamint az azok jogán jogosultak” szöveg lép;

b) az utolsó bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a Tanács egy tagja kijelenti, hogy valamely első bekezdés szerinti jogalkotási aktus tervezete szociális biztonsági rendszerének fontos vonatkozásait érintené – ideértve annak alkalmazási körét, költségét vagy finanszírozási rendszerét –, vagy befolyásolná e rendszer pénzügyi egyensúlyát, kérheti, hogy a kérdést terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A felfüggesztéstől számított négy hónapon belül az Európai Tanács, a kérdés megvitatása után:

a) a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését, vagy

b) semmilyen intézkedést nem tesz, vagy új javaslat benyújtására kéri fel a Bizottságot; ebben az esetben az eredetileg javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.”

A LETELEPEDÉS JOGA

52. A 44. cikk (2) bekezdése első albekezdésének elején az „A Tanács” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament, a Tanács” szöveg lép.

53. A 45. cikk második bekezdésében az „A Bizottság javaslata alapján a Tanács minősített többséggel úgy rendelkezhet” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében úgy rendelkezhet” szöveg lép.

54. A 47. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdésben az „elismerése” szövegrész helyébe az „elismerése, valamint a tagállamok önálló vállalkozói tevékenység megkezdésére és folytatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek összehangolása” szöveg lép;

b) a (2) bekezdést el kell hagyni, a (3) bekezdés számozása pedig (2) bekezdésre változik; az „eltörlése” szövegrész helyébe a „megszüntetése” szöveg lép.

55. A szöveg egy 48a. cikkel egészül ki, amely a 294. cikk szövegét veszi át.

SZOLGÁLTATÁSOK

56. A 49. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben az „a Közösségnek nem abban a tagállamában” szövegrész helyébe a „nem abban a tagállamban” szöveg lép;

b) a második bekezdésében az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel e fejezet rendelkezéseit kiterjesztheti” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében e fejezet rendelkezéseit kiterjesztheti” szöveg lép.

57. Az 50. cikk harmadik bekezdésében az „államban” szövegrész helyébe a „tagállamban” szöveg lép.

58. Az 52. cikk (1) bekezdésében az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép.

59. Az 53. cikkben a „kinyilvánítják készségüket arra” szövegrész helyébe a „törekednek arra” szöveg lép.

TŐKEMŰVELETEK

60. Az 57. cikk (2) bekezdésében az „a Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel intézkedéseket hozhat” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket hoz” szöveg lép, a (2) bekezdés utolsó mondata pedig a következő (3) bekezdéssé válik:

„(3) A (2) bekezdéstől eltérve, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva kizárólag a Tanács fogadhat el olyan intézkedéseket, amelyek az uniós jogban visszalépést jelentenek a harmadik országokba irányuló vagy onnan származó tőkemozgás liberalizációja tekintetében.”

61. Az 58. cikk a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az 57. cikk (3) bekezdése szerinti intézkedés hiányában a Bizottság, illetve – amennyiben az érintett tagállam kérelmétől számított három hónapon belül a Bizottság nem fogad el határozatot – a Tanács határozatban megállapíthatja, hogy a tagállamok valamelyike által elfogadott, egy vagy több harmadik országot érintő korlátozó adóügyi intézkedéseket a Szerződésekkel összeegyeztethetőnek kell tekinteni, amennyiben azokat valamely uniós célkitűzés indokolja, és a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetők. A Tanács, a tagállamok valamelyikének kérelmére, egyhangúlag határoz.”

62. A 60. cikk számozása 61h. cikkre változik. A cikk az alábbi 64. pontnak megfelelően módosul.

A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG

63. A vízumokkal, menekültüggyel, bevándorlással és a személyek szabad mozgására vonatkozó egyéb politikákkal kapcsolatos IV. cím helyébe az „A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG” című IV. cím lép. Ez a cím a következő fejezeteket tartalmazza:

1. fejezet:	Általános rendelkezések
2. fejezet:	A határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák
3. fejezet:	Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben
4. fejezet:	Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben
5. fejezet:	Rendőrségi együttműködés

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

64. A 61. cikk helyébe a következő 1. fejezet és 61–61i. cikk lép; az új 61. cikk egyben felváltja az Európai Unióról szóló szerződés jelenlegi 29. cikkét, a 61d. cikk pedig felváltja ugyanazon szerződés 36. cikkét; a 61e. cikk felváltja az Európai Közösséget létrehozó szerződés 64. cikkének (1) bekezdését és az Európai Unióról szóló szerződés jelenlegi 33. cikkét, a 61g. cikk felváltja az Európai Közösséget létrehozó szerződés 66. cikkét, a 61h. cikk pedig ez utóbbi szerződés 60. cikkének szövegét veszi át a fenti 62. pontnak megfelelően:

„1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

61. CIKK

(1) Az Unió egy, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, amelyben tiszteletben tartják az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait.
(2) Az Unió biztosítja a személyek belső határokon történő ellenőrzések alóli mentességét, továbbá a menekültügy, a bevándorlás és a külső határok ellenőrzése terén a tagállamok közötti szolidaritáson alapuló olyan közös politikát alakít ki, amely a harmadik országok állampolgáraival szemben méltányos bánásmódot biztosít. E cím alkalmazásában a hontalan személyeket harmadik ország állampolgárának kell tekinteni.
(3) Az Unió a bűncselekmények, a rasszizmus és az idegengyűlölet megelőzésére és leküzdésére irányuló intézkedésekkel, valamint a rendőri, az igazságügyi és az egyéb, hatáskörrel rendelkező hatóságok koordinációjára és együttműködésére irányuló intézkedésekkel, továbbá a büntetőügyekben hozott bírósági határozatok kölcsönös elismerése és – amennyiben szükséges – a büntető jogszabályok közelítése révén a biztonság magas szintjének garantálásán munkálkodik.
(4) Az Unió – különösen a polgári ügyekben hozott bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvével – megkönnyíti az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést.

61A. CIKK

Az Európai Tanács meghatározza a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségen belüli jogalkotási és operatív programok tervezésére vonatkozó stratégiai iránymutatásokat.

61B. CIKK

A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően gondoskodnak arról, hogy a 4. és 5. fejezet keretében benyújtott jogalkotási javaslatok és kezdeményezések összhangban legyenek a szubszidiaritás és az arányosság elvével.

61C. CIKK

A 226., a 227. és a 228. cikk sérelme nélkül a Tanács a Bizottság javaslata alapján intézkedéseket fogadhat el, amelyekben megállapítja azokat a szabályokat, amelyek szerint a tagállamok a Bizottsággal együttműködve – különösen a kölcsönös elismerés elvének teljes körű alkalmazását elősegítendő – elvégzik az e címben említett uniós politikák tagállami hatóságok általi végrehajtásának objektív és pártatlan értékelését. Az értékelés tartalmáról és eredményéről tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket.

61D. CIKK

A belső biztonságra vonatkozó operatív együttműködés Unión belüli előmozdításának és erősítésének biztosítására a Tanácson belül egy állandó bizottság jön létre. A 207. cikk sérelme nélkül e bizottság segíti a hatáskörrel rendelkező tagállami hatóságok intézkedéseinek összehangolását. E bizottság munkájába be lehet vonni az Unió érintett szerveinek és hivatalainak képviselőit. A bizottság munkájáról folyamatosan tájékoztatni kell az Európai Parlamentet és a nemzeti parlamenteket.

61E. CIKK

E cím nem érinti a közrend fenntartásával, illetve a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlását.

61F. CIKK

A tagállamok számára nyitva áll a lehetőség, hogy egymás között és saját hatáskörükben, az általuk legcélszerűbbnek ítélt módon közigazgatásaiknak a nemzeti biztonság védelméért felelős, hatáskörrel rendelkező szervezeti egységei közötti együttműködés és koordináció formáit megszervezzék.

61G. CIKK

A Tanács intézkedéseket fogad el a tagállamok illetékes szervezeti egységei között, illetve az ezen egységek és a Bizottság között az e cím által szabályozott területeken történő igazgatási együttműködés biztosítására. A Tanács, a 61i. cikkre is figyelemmel, a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

61H. CIKK

Ha az a 61. cikkben megállapított célkitűzések elérése, a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek megelőzése és az azok elleni küzdelem érdekében szükséges, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében, rendeletekben meghatározza a tőkemozgások és a fizetési műveletek terén meghozott közigazgatási intézkedések, így például a természetes és jogi személyek, csoportok vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitások birtokában vagy tulajdonában lévő, illetve őket illető pénzkészletek, pénzügyi eszközök és gazdasági jövedelmek befagyasztásának kereteit.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadja az első bekezdésben említett keret végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

Az ebben a cikkben említett jogi aktusok magukban foglalják a jogi biztosítékokra vonatkozó szükséges rendelkezéseket.

61I. CIKK

A 4. és 5. fejezetben említett jogi aktusokat, valamint a 61g. cikkben meghatározott, az e fejezetekben említett területeken az igazgatási együttműködést biztosító intézkedéseket:

a) a Bizottság javaslata alapján vagy

b) a tagállamok egynegyedének kezdeményezése alapján kell elfogadni.”

HATÁRELLENŐRZÉS, MENEKÜLTÜGY ÉS BEVÁNDORLÁS

65. A 62–64. cikk helyébe a következő 2. fejezet és 62–63b. cikk lép; a 62. cikk a jelenlegi 62. cikket, a 63. cikk (1) és (2) bekezdése a jelenlegi 63. cikk 1. és 2. pontját, a 63. cikk (3) bekezdése a jelenlegi 64. cikk (2) bekezdését, a 63a. cikk pedig a jelenlegi 63. cikk 3. és 4. pontját váltja fel:

„2. FEJEZET

A HATÁROK ELLENŐRZÉSÉVEL, A MENEKÜLTÜGGYEL ÉS A BEVÁNDORLÁSSAL KAPCSOLATOS POLITIKÁK

62. CIKK

(1) Az Unió olyan politikát alakít ki, amelynek célja:

a) annak biztosítása, hogy a belső határok átlépésekor a személyek, állampolgárságuktól függetlenül, mentesüljenek mindenfajta ellenőrzés alól,

b) a személyek ellenőrzésének és a határátlépések eredményes felügyeletének biztosítása a külső határokon,

c) a külső határok integrált határőrizeti rendszerének fokozatos bevezetése.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg a következőkre vonatkozóan:

a) a vízumokra és az egyéb rövid távú tartózkodásra jogosító tartózkodási engedélyekre vonatkozó közös politika,

b) azok az ellenőrzések, amelyeknek a külső határokat átlépő személyeket alá kell vetni,

c) azok a feltételek, amely mellett harmadik országok állampolgárai rövid ideig szabadon mozoghatnak az Unión belül,

d) a külső határok integrált határőrizeti rendszerének fokozatos bevezetéséhez szükséges valamennyi intézkedés,

e) a személyek – állampolgárságuktól független – mentessége mindenfajta ellenőrzés alól a belső határok átlépésekor.

(3) Ha az Unió fellépése szükségesnek bizonyul a 17. cikk (2) bekezdésének *a)* pontjában említett jog gyakorlásának megkönnyítéséhez, és amennyiben a Szerződések nem biztosítottak hatáskört az ilyen fellépésre, a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében az útlevelekre, személyazonosító igazolványokra, tartózkodási engedélyekre vagy bármilyen egyéb ilyen jellegű okmányra vonatkozó intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

(4) E cikk nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy a nemzetközi joggal összhangban megállapítsák földrajzi határaikat.

63. CIKK

(1) Az Unió közös menekültügyi, kiegészítő és ideiglenes védelem nyújtására vonatkozó politikát alakít azzal a céllal, hogy a nemzetközi védelmet igénylő harmadik országbeli állampolgárok mindegyike számára megfelelő jogállást kínáljon és biztosítsa a visszaküldés tilalma elvének tiszteletben tartását. E politikának összhangban kell lennie a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-ai genfi egyezménnyel és az 1967. január 31-ei jegyzőkönyvvel, valamint az egyéb vonatkozó szerződésekkel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg egy közös európai menekültügyi rendszer létrehozása céljából, amely a következőket foglalja magában:

a) az Unió egészén belül érvényes, egységes menekült jogállás a harmadik országok állampolgárai számára,

b) egységes kiegészítő védelmet biztosító jogállás a harmadik országok azon állampolgárai számára, akiknek, anélkül hogy európai menekült jogállást kapnának, nemzetközi védelemre van szükségük,

c) közös rendszer a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén e személyek ideiglenes védelmére,

d) közös eljárások az egységes menekült-, vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállás megadására és visszavonására vonatkozóan,

e) a menedékjog vagy kiegészítő védelem iránti kérelem elbírálásáért felelős tagállam meghatározására vonatkozó kritériumok és eljárások,

f) előírások a menedékkérők és a kiegészítő védelmet kérők befogadásának feltételeire vonatkozóan,

g) partnerség és együttműködés a harmadik országokkal a menedékkérők, illetve a kiegészítő vagy ideiglenes védelmet kérő személyek beáramlásának kezelése céljából.

(3) Ha egy vagy több tagállam olyan szükséghelyzettel szembesül, amelyet harmadik országok állampolgárainak hirtelen beáramlása jellemez, a Tanács a Bizottság javaslata alapján az érintett tagállam vagy tagállamok érdekében átmeneti intézkedéseket fogadhat el. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

63A. CIKK

(1) Az Unió közös bevándorlási politikát alakít ki, amelynek célja a migrációs hullámok hatékony kezelése azok minden szakaszában, méltányos bánásmód biztosítása a harmadik országok azon állampolgárai számára, akik jogszerűen tartózkodnak valamely tagállamban, valamint az illegális bevándorlás és az emberkereskedelem megelőzése és az ezek elleni megerősített küzdelem.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg a következőkre vonatkozóan:

a) a beutazás és a tartózkodás feltételei, valamint a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és a hosszú távú tartózkodási engedélyek tagállamok által történő kiadására vonatkozó szabályok, beleértve a családegyesítési célúakat is,

b) a tagállamok valamelyikében jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok jogainak meghatározása, ideértve a más tagállamokban való szabad mozgásra, és tartózkodásra irányadó feltételeket is,

c) illegális bevándorlás és jogellenes tartózkodás, beleértve a jogellenesen tartózkodó személyek kitoloncolását és repatriálását is,

d) küzdelem az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme ellen.

(3) Az Unió harmadik országokkal megállapodásokat köthet a területén tartózkodó olyan személyek származási vagy abba az országba való visszafogadása érdekében, ahonnan érkeztek, akik a tagállamok egyikének területére való belépés vagy tartózkodás feltételeinek eleve nem, vagy már nem felelnek meg.

(4) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg – kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját – azoknak a tagállami intézkedéseknek az ösztönzésére és támogatására, amelyek a területükön jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok beilleszkedésének elősegítésére irányulnak.

(5) E cikk nem érinti a tagállamok jogát arra, hogy meghatározzák, harmadik országok hány olyan állampolgárát engedik be területükre, akik a harmadik országból azzal a szándékkal érkeznek, hogy önálló vállalkozóként vagy alkalmazottként vállaljanak munkát.

63B. CIKK

Az Unió e fejezetben meghatározott politikáira és azok végrehajtására a szolidaritás és a felelősség tagállamok közötti igazságos elosztásának elve az irányadó, ideértve annak pénzügyi vonatkozásait is. Az Unió e fejezet alapján elfogadott jogi aktusaiban, minden olyan esetben, amikor erre szükség van, megfelelő módon rendelkezni kell ennek az elvnek az alkalmazásáról.”

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS POLGÁRI ÜGYEKBEN

66. A 65. cikk helyébe a következő 3. fejezet és 65. cikk lép:

„3. FEJEZET

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS POLGÁRI ÜGYEKBEN

65. CIKK

(1) Az Unió a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyek tekintetében igazságügyi együttműködést alakít ki, amely a bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul. Ennek az együttműködésnek a keretében olyan intézkedések is elfogadhatók, amelyek célja a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg – különösen, ha ez a belső piac megfelelő működéséhez szükséges –, biztosítandó a következőket:

a) a bírósági és bíróságon kívüli ügyekben hozott határozatok tagállamok közötti kölcsönös elismerése és azok végrehajtása,

b) a bírósági és bíróságon kívüli iratok határokon túlra történő kézbesítése,

c) a tagállamokban alkalmazandó kollíziós, illetve joghatóságra vonatkozó szabályok összeegyeztethetősége,

d) együttműködés a bizonyításfelvétel terén,

e) az igazságszolgáltatáshoz való tényleges hozzáférés,

f) a polgári eljárások zökkenőmentes lefolytatását gátló akadályok megszüntetése, szükség esetén a tagállamokban alkalmazandó polgári eljárásjogi szabályok összeegyeztethetőségének előmozdításával,

g) alternatív módszerek kidolgozása a jogviták rendezésére,

h) a bírák, ügyészek és az igazságszolgáltatási alkalmazottak képzésének támogatása.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, a több államra kiterjedő vonatkozású családjogi kérdésekre vonatkozó intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács állapítja meg. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatot fogadhat el, amelyben meghatározza a több államra kiterjedő vonatkozású családjogi kérdések azon területeit, amelyek esetében a rendes jogalkotási eljárást kell alkalmazni. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.

A második albekezdésben említett javaslatról értesíteni kell a nemzeti parlamenteket. Ha valamely nemzeti parlament az értesítés időpontjától számított hat hónapon belül kifogást emel a javaslattal szemben, a határozat nem fogadható el. Kifogás hiányában a Tanács a határozatot elfogadhatja.”

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BÜNTETŐÜGYEKBEN

67. A 66. cikk helyébe a fenti 64. pont szerinti 61g. cikk lép, és a 67–69. cikk hatályát veszti. A szöveg a következő 4. fejezettel és 69a–69e. cikkel egészül ki; a 69a., 69b. és 69d. cikk az Európai Unióról szóló szerződés jelenlegi 31. cikkét váltja fel az e szerződés 1. cikkének fenti 51. pontjának megfelelően:

„4. FEJEZET

IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BÜNTETŐÜGYEKBEN

69A. CIKK

(1) Az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés a büntetőügyekben hozott bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul, és magában foglalja a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítését a (2) bekezdésben és a 69b. cikkben említett területeken.

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapít meg, amelyek célja:

a) a bírósági ítéletek és határozatok minden formájának az Unió egészén belüli kölcsönös elismerését biztosító szabályok és eljárások megállapítása,

b) a tagállamok közötti joghatósági összeütközések megelőzése és rendezése,

c) a bírák, ügyészek és az igazságügyi alkalmazottak képzésének támogatása,

d) a tagállamok igazságügyi vagy annak megfelelő hatóságai közötti együttműködés megkönnyítése a büntetőeljárások keretében és a határozatok végrehajtása terén.

(2) Amilyen mértékben az a több államra kiterjedő vonatkozású büntetőügyekben a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének, valamint a rendőrségi és igazságügyi együttműködésnek a megkönnyítése érdekében szükséges, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg. E szabályoknak figyelembe kell venniük a tagállamok jogi hagyományai és jogrendszerei közötti különbségeket.

E szabályozási minimumok a következőkre vonatkoznak:

a) a bizonyítékok tagállamok közötti kölcsönös elfogadhatósága,

b) a személyek jogai a büntetőeljárásban,

c) a bűncselekmények sértettjeinek jogai,

d) a büntetőeljárás egyéb olyan külön vonatkozásai, amelyeket a Tanács határozatban előzetesen ilyenként határozott meg; az ilyen határozat elfogadásakor a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Az ebben a bekezdésben említett szabályozási minimumoknak az elfogadása nem akadályozza meg a tagállamokat abban, hogy a személyek számára magasabb szintű védelmet biztosító intézkedéseket tartsanak fenn, vagy vezessenek be.

(3) Amennyiben a Tanács egy tagjának megítélése szerint valamely (2) bekezdés szerinti irányelvtervezet büntető igazságügyi rendszerének alapvető vonatkozásait érintené, kérheti, hogy az irányelvtervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott irányelvtervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 280d. cikk (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

69B. CIKK

(1) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelvekben szabályozási minimumokat állapíthat meg a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan az olyan különösen súlyos bűncselekmények esetében, amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva a több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék.

Ezek a bűncselekményi területek a következők: terrorizmus, emberkereskedelem és a nők és gyermekek szexuális kizsákmányolása, tiltott kábítószer-kereskedelem, tiltott fegyverkereskedelem, pénzmosás, korrupció, pénz és egyéb fizetőeszközök hamisítása, számítógépes bűnözés és szervezett bűnözés.

A bűnözés alakulásának függvényében a Tanács határozatban egyéb bűncselekményi területekről állapíthatja meg, hogy azok megfelelnek az e bekezdésben meghatározott feltételeknek. Erről a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

(2) Ha valamely harmonizációs intézkedések hatálya alá tartozó területen az Unió politikájának eredményes végrehajtásához elengedhetetlen a tagállamok büntetőügyekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítése, irányelvekben szabályozási minimumokat lehet megállapítani e területen a bűncselekményi tényállások és a büntetési tételek meghatározására vonatkozóan. A 61i. cikk sérelme nélkül az ilyen irányelveket ugyanazon rendes vagy különleges jogalkotási eljárás keretében kell elfogadni, mint amely szerint az említett harmonizációs intézkedéseket elfogadták.

(3) Amennyiben a Tanács valamely tagjának megítélése szerint valamely (1) vagy (2) bekezdésben említett irányelvtervezet büntető igazságügyi rendszerének alapvető vonatkozásait érintené, kérheti, hogy az irányelvtervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a rendes jogalkotási eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja a Tanács elé, amely megszünteti a rendes jogalkotási eljárás felfüggesztését.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott irányelvtervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 280d. cikke (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó intézkedéseket kell alkalmazni.

69C. CIKK

Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a bűnmegelőzés terén a tagállami intézkedések előmozdítására és támogatására, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.

69D. CIKK

(1) Az Eurojust feladata a két vagy több tagállamot érintő, illetve a közös alapokon való bűnüldözést szükségessé tevő súlyos bűncselekmények kivizsgálására, valamint az ezekkel kapcsolatos büntetőeljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező nemzeti bűnüldöző hatóságok közötti megfelelő koordináció és együttműködés támogatása és erősítése a nemzeti hatóságok, illetve az Europol által végzett operatív cselekmények és az általuk szolgáltatott információk alapján.

Ebben az összefüggésben az Eurojust felépítését, működését, tevékenységi területét és feladatait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg. E feladatok a következőket foglalhatják magukban:

a) az illetékes nemzeti hatóságok által lefolytatandó nyomozások megindítása, illetve javaslattétel a nemzeti hatóságok által lefolytatandó bűnvádi eljárások megindítására különösen az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények vonatkozásában,

b) az *a)* pontban említett nyomozások és bűnvádi eljárások kezdeményezésének összehangolása,

c) az igazságügyi együttműködés erősítése, többek között a joghatósági összeütközések feloldása, valamint az Európai Igazságügyi Hálózattal való szoros együttműködés révén.

E rendeletekben kell továbbá meghatározni azokat a szabályokat, amelyek alapján az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek részt vesznek az Eurojust tevékenységének értékelésében.

(2) Az (1) bekezdésben említett büntetőeljárások során, a 69e. cikk sérelme nélkül, a hivatalos eljárási cselekményeket a tagállamok hatáskörrel rendelkező tisztviselői foganatosítják.

69E. CIKK

(1) Az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények üldözésére a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Eurojustból Európai Ügyészséget hozhat létre. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Ha nincs egyhangúság, legalább kilenc tagállam kérheti, hogy a rendelettervezetet terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a Tanácsban folytatott eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja elfogadásra a Tanács elé.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott rendelettervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 280d. cikke (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(2) Az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik – adott esetben az Europollal együttműködve – az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények tetteseinek és részeseinek felkutatására, velük szemben a nyomozás lefolytatására és bíróság elé állításukra az (1) bekezdésben előírt rendeletben meghatározottak szerint. Az ilyen bűncselekmények vonatkozásában a tagállamok hatáskörrel rendelkező bíróságai előtt a vádhatósági feladatokat az Európai Ügyészség látja el.

(3) Az (1) bekezdésben említett rendeletek meghatározzák az Európai Ügyészség jogállását, feladatainak ellátására irányadó feltételeket, a tevékenységét szabályozó eljárási szabályokat és a bizonyítékok elfogadhatóságának szabályait, valamint a feladatai ellátása során végzett eljárási cselekményeinek bíróság általi felülvizsgálatára vonatkozó szabályokat.

(4) Az Európai Tanács ezzel egyidejűleg vagy ezt követően határozatban, annak érdekében, hogy az Európai Ügyészség hatáskörét kiterjessze a több államra kiterjedő vonatkozású súlyos bűncselekményekre, az (1) bekezdést és ebből következően – a több tagállamot érintő súlyos bűncselekmények tetteseit és részeseit illetően – a (2) bekezdést módosíthatja. Az Európai Tanács az Európai Parlament egyetértését és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

RENDŐRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

68. A szöveg a következő 5. fejezettel és 69f., 69g. és 69h. cikkel egészül ki. A 69f. és 69g. cikk az Európai Unióról szóló szerződés jelenlegi 30. cikkét, a 69h. cikk pedig ugyanazon szerződés jelenlegi 32. cikkét váltja fel az e szerződés 1. cikkének fenti 51. pontjának megfelelően:

„5. FEJEZET

RENDŐRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS

69F. CIKK

(1) Az Unió rendőrségi együttműködést alakít ki, amelyben részt vesz a tagállamok valamennyi hatáskörrel rendelkező hatósága, köztük a tagállamok rendőrségei, vámhatóságai és a bűncselekmények megelőzésére és felderítésére szakosodott egyéb bűnüldöző szolgálatai.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg a következőkre vonatkozóan:

a) a releváns információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása, elemzése és cseréje,

b) az állomány képzésének támogatása, valamint együttműködés az állomány egymás közötti cseréje, a felszerelések használata és a kriminalisztikai kutatások terén,

c) a szervezett bűnözés súlyos formáinak felderítésére vonatkozó közös nyomozási technikák.

(3) A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket állapíthat meg az e cikkben említett hatóságok közötti operatív együttműködésre vonatkozóan. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangúlag határoz.

Ha nincs egyhangúság, legalább kilenc tagállam kérheti, hogy az intézkedések tervezetét terjesszék az Európai Tanács elé. Ebben az esetben a Tanácsban folytatott eljárást fel kell függeszteni. A kérdés megvitatását követően és konszenzus elérése esetén az Európai Tanács a felfüggesztéstől számított négy hónapon belül a tervezetet visszautalja elfogadásra a Tanács elé.

Ugyanezen határidőn belül, egyet nem értés esetén, és ha legalább kilenc tagállam megerősített együttműködést kíván létrehozni az adott intézkedéstervezet alapján, ezek a tagállamok ennek megfelelő bejelentést tesznek az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak. Ebben az esetben a megerősített együttműködés folytatására vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke (2) bekezdésében, illetve e szerződés 280d. cikk (1) bekezdésében előírt felhatalmazást megadottnak kell tekinteni, és a megerősített együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A második és harmadik albekezdésben meghatározott különleges eljárás nem alkalmazandó azon jogi aktusokra, amelyek a schengeni vívmányok továbbfejlesztésének minősülnek.

69G. CIKK

(1) Az Europol feladata, hogy támogassa és erősítse a tagállamok rendőri hatóságainak és egyéb bűnüldöző szolgálatainak tevékenységét, valamint a közöttük folytatott kölcsönös együttműködést a két vagy több tagállamot érintő bűncselekmények és a terrorizmus, valamint az uniós politikák alkalmazási körébe tartozó közös érdekeket sértő bűnözési formák megelőzése és üldözése terén.

(2) Az Europol felépítését, működését, tevékenységi területét és feladatait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg. E feladatok a következőket foglalhatják magukban:

a) az információk, így különösen a tagállamok vagy harmadik országok hatóságai, illetve az Unión kívüli szervezetek által szolgáltatott információk összegyűjtése, tárolása, feldolgozása, elemzése és cseréje,

b) a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságaival közösen vagy közös nyomozócsoportok keretében végzett nyomozati és operatív tevékenységek összehangolása, megszervezése és végrehajtása, adott esetben az Eurojusttal kapcsolatot tartva.

E rendeletek határozzák meg azokat az eljárásokat, amelyek szerint az Európai Parlament – a nemzeti parlamentekkel közösen – ellenőrzi az Europol tevékenységét.

(3) Az Europol által végzett operatív cselekményeket annak a tagállamnak a hatóságaival kapcsolatot tartva és velük egyetértésben kell végrehajtani, amelynek területét ezek a cselekmények érintették. Kényszerítő intézkedések alkalmazására kizárólag a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok jogosultak.

69H. CIKK

A Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében meghatározza azokat a feltételeket és korlátokat, amelyek mellett a tagállamoknak a 69a. és 69f. cikkben említett hatáskörrel rendelkező hatóságai egy másik tagállam területén – annak hatóságaival kapcsolatot tartva és velük egyetértésben – intézkedéseket foganatosíthatnak. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

KÖZLEKEDÉS

69. A 70. cikk szövege helyébe a következő szöveg lép: „A Szerződések célkitűzéseit az e címben szabályozott területen egy közös közlekedéspolitika keretében kell végrehajtani.”

70. A 71. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor figyelembe kell venni azokat az eseteket, ahol az intézkedések alkalmazása egyes régiókban súlyosan befolyásolhatja az életszínvonalat, a foglalkoztatási szintet, illetve a közlekedési eszközök és infrastruktúra működtetését.”

71. A 72. cikkben az „a Tanács egyhangú jóváhagyása nélkül” szövegrész helyébe az „a Tanács által egyhangúlag elfogadott, eltérést biztosító intézkedés hiányában” szöveg lép.

72. A 75. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdésben az „A Közösségen belüli közlekedés terén meg kell szüntetni azokat a megkülönböztetéseket, amelyek abban nyilvánulnak meg” szövegrész helyébe az „Az Unión belüli közlekedés terén tilos minden olyan megkülönböztetés, amely abban nyilvánul meg” szöveg lép;

b) a (2) bekezdésben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveg lép;

c) a (3) bekezdés első albekezdésében az „a Gazdasági és Szociális Bizottsággal” szövegrész helyébe az „az Európai Parlamenttel és a Gazdasági és Szociális Bizottsággal” szöveg lép.

73. A 78. cikk a következő mondattal egészül ki:

„Öt évvel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően e cikket a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadott határozattal hatályon kívül helyezheti.”

74. A 79. cikkből el kell hagyni az „; ez a Gazdasági és Szociális Bizottság hatáskörét nem érinti” szövegrészt.

75. A 80. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megfelelő rendelkezéseket állapíthat meg a tengeri és légi közlekedésre vonatkozóan. Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően határoz.”

VERSENYSZABÁLYOK

76. A 85. cikk a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A Bizottság rendeleteket fogadhat el a megállapodások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyek tekintetében a Tanács a 83. cikk második bekezdésének *b)* pontjával összhangban rendeletet vagy irányelvet fogadott el.”

77. A 87. cikk a következőképpen módosul:
a) a (2) bekezdés a *c)* pont végén a következő mondattal egészül ki:
„Öt évvel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követően e pontot a Tanács a Bizottság javaslata alapján elfogadott határozattal hatályon kívül helyezheti.”;
b) a (3) bekezdés *a)* pontjában az „alulfoglalkoztatottság” szövegrész helyébe az „alulfoglalkoztatottság, valamint a 299. cikkben említett térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatás, ezek strukturális, gazdasági és társadalmi helyzetére tekintettel” szöveg lép.

78. Az 88. cikk a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:
„(4) A Bizottság rendeleteket fogadhat el az állami támogatások azon csoportjaira vonatkozóan, amelyeket a Tanács a 89. cikknek megfelelően az e cikk (3) bekezdésében említett eljárás alól mentesíthetőnek ítélt.”

ADÓÜGYI RENDELKEZÉSEK

79. A 93. cikkben az „a belső piacnak a 14. cikkben megállapított határidőn belüli megteremtéséhez és működéséhez szükséges” szövegrész helyébe az „a belső piac létrehozásához, működéséhez, és a verseny torzulásának elkerüléséhez szükséges” szöveg lép.

A JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSE

80. A 94. és a 95. cikket fel kell cserélni. Ennek megfelelően a 94. cikk számozása 95. cikkre, a 95. cikk számozása pedig 94. cikkre változik.

81. A 94. cikként újraszámozott 95. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdésből az „– a 94. cikktől eltérve –” szövegrészt el kell hagyni;
b) a (4) bekezdés elején a „Ha azt követően, hogy a Tanács vagy a Bizottság harmonizációs intézkedést fogadott el,” szövegrész helyébe a „Ha valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően” szöveg lép;
c) az (5) bekezdés elején az „Ezen felül, a (4) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben egy harmonizációs intézkedésnek a Tanács vagy Bizottság által történő elfogadását követően” szövegrész helyébe az „Ezen felül, a (4) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben valamely harmonizációs intézkedésnek az Európai Parlament és a Tanács, a Tanács vagy a Bizottság általi elfogadását követően” szöveg lép;
d) a (10) bekezdésben a „közösségi ellenőrzési eljárás” szövegrész helyébe az „uniós ellenőrzési eljárás” szöveg lép.

82. A 95. cikként újraszámozott 94. cikkben az „A Tanács” szövegrész helyébe az „A 94. cikk sérelme nélkül a Tanács” szöveg lép.

83. A 96. cikk második bekezdésének első mondatában az „a Tanács a Bizottság javaslata alapján” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép. A második mondat helyébe a következő mondat lép: „E célból a Szerződésekben előírt bármilyen egyéb megfelelő intézkedést el lehet fogadni.”

SZELLEMI TULAJDON

84. A szöveg a VI. cím végén a következő új 97a. cikkel egészül ki:

„97A. CIKK

A belső piac létrehozása, illetve működése keretében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében intézkedéseket fogad el a szellemi tulajdonjogok Unión belüli egységes oltalmát biztosító európai oltalmi jogcímek létrehozására, valamint egy uniós szintű központi engedélyezési, koordinációs és ellenőrzési rendszer megteremtésére.

Az európai oltalmi jogcímekre vonatkozó nyelvhasználati rendet a Tanács állapítja meg különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA

85. A szöveg a VII. cím elején 97b. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 4. cikk szövegét veszi át:

a) az (1) bekezdésből el kell hagyni az „és az abban meghatározott ütemezés” szövegrészt;

b) a (2) bekezdésben az „Az előzőekkel párhuzamosan, továbbá az e szerződésben előírtak és az abban meghatározott ütemezés és eljárások szerint ez a tevékenység magában foglalja az árfolyamok visszavonhatatlan rögzítését, ami egy közös valuta, az ECU bevezetéséhez vezet” szövegrész helyébe az „Az előzőekkel párhuzamosan, továbbá a Szerződésekben előírtak és az azokban meghatározott eljárások szerint ez a tevékenység magában foglalja egy közös pénz, az euro bevezetését” szöveg lép.

86. A 99. cikk a következőképpen módosul:

a) a (4) bekezdés első albekezdésének első mondata helyébe a következő két mondat lép:

„Ha a (3) bekezdésben említett eljárásban megállapításra kerül, hogy egy tagállam gazdaságpolitikája nem felel meg a (2) bekezdésben említett átfogó iránymutatásoknak, vagy veszélyeztetheti a gazdasági és monetáris unió megfelelő működését, a Bizottság az érintett tagállamot figyelmeztetésben részesítheti. A Tanács, a Bizottság ajánlása alapján, megteheti a szükséges ajánlásokat az érintett tagállamnak.”;

b) a (4) bekezdés második albekezdése (5) bekezdéssé válik, a jelenlegi (5) bekezdés számozása pedig (6) bekezdésre változik;

c) a (4) bekezdés a következő két új albekezdéssel egészül ki:

„Ennek a bekezdésnek az alkalmazásában a Tanács az érintett tagállamot képviselő tanácsi tag szavazatát figyelmen kívül hagyva jár el.

A Tanács többi tagja minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.”;

d) a (6) bekezdésként újraszámozott (5) bekezdésben az „A Tanács a 252. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően részletes szabályokat fogadhat el az e cikk (3) és (4) bekezdésében” szöveg helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben részletes szabályokat állapíthat meg a (3) és (4) bekezdésben” szöveg lép.

EGYES TERMÉKEKKEL (ENERGIA) VALÓ ELLÁTÁSBAN FELMERÜLŐ NEHÉZSÉGEK

87. A 100. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A Tanács, a Szerződésekben előírt egyéb eljárások sérelme nélkül, a Bizottság javaslata alapján, a tagállamok közötti szolidaritás szellemében határozhat a gazdasági helyzetnek megfelelő intézkedésekről, különösen ha egyes termékekkel való ellátásban – ideértve különösképpen az energia területét – súlyos nehézségek merülnek fel.”

EGYÉB RENDELKEZÉSEK – GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA

88. A 102. cikkben a (2) bekezdést el kell hagyni, az (1) bekezdés pedig számozatlan bekezdéssé válik.

89. A 103. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően szükség esetén meghatározhatja a 101. és a 102. cikkben, valamint ebben a cikkben előírt tilalmak alkalmazásával kapcsolatos fogalmakat.”

TÚLZOTT HIÁNY ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS

90. A 104. cikk a következőképpen módosul:

a) a (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be, erről véleményt küld az érintett tagállamnak, amelyről tájékoztatja a Tanácsot.”;

b) a (6) bekezdésben az „ajánlása” szövegrész helyébe a „javaslata” szöveg lép;

c) a (7) bekezdésben az első mondat helyébe a következő mondat lép: „Ha a (6) bekezdésnek megfelelően a Tanács túlzott hiányt állapít meg, a Bizottság ajánlása alapján késedelem nélkül ajánlásokat fogad el az érintett tagállamra vonatkozóan azzal a céllal, hogy az ezt az állapotot meghatározott időn belül szüntesse meg.”;

d) ez a pont a magyar változatot nem érinti;

e) a (12) bekezdés első mondatában a „határozatok” szövegrész helyébe a „határozatok vagy ajánlások” szöveg lép;

f) a (13) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(13) A (8), (9), (11) és (12) bekezdésben említett határozatok és ajánlások elfogadásakor a Tanács a Bizottság ajánlása alapján jár el.

A (6)–(9), (11) és (12) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanács az érintett tagállamot képviselő tanácsi tag szavazatát figyelmen kívül hagyva jár el.

A Tanács többi tagja minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.”;

g) a (14) bekezdés harmadik albekezdéséből el kell hagyni az „1994. január 1-jéig,” szövegrészt.

MONETÁRIS POLITIKA

91. A 105. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés első mondatában a „KBER” betűszó helyébe a „Központi Bankok Európai Rendszerének (a továbbiakban: KBER)” szöveg lép;

b) a (2) bekezdés második francia bekezdésében a „111. cikk” szövegrész helyébe a „188o. cikk” szöveg lép;

c) A (6) bekezdés szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„(6) Az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva elfogadott rendeletekben az Európai Központi Bankot a hitelintézetek és – a biztosítóintézetek kivételével – az egyéb pénzügyi szervezetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatban külön feladatokkal bízhatja meg.”

92. A 106. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés első mondatában a „bankjegyek” szövegrész helyébe az „eurobankjegyek” szöveg lép;
b) a (2) bekezdés első mondatában a „pénzérméket” szövegrész helyébe az „euroérméket” szöveg lép; a második mondat elején az „A Tanács a 252. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően és az EKB-val folytatott konzultációt követően” szövegrész helyébe a következő szöveg lép: „A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően”.

93. A 107. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) és (2) bekezdést el kell hagyni, a (3), (4), (5) és (6) bekezdés számozása pedig (1), (2), (3) és (4) bekezdésre változik;
b) a (2) bekezdésként újraszámozott (4) bekezdésben az „A KBER alapokmányát” szövegrész helyébe a következő szöveg lép: „A Központi Bankok Európai Rendszerének és az Európai Központi Banknak az alapokmányát (a továbbiakban: a KBER és az EKB alapokmánya)”;
c) a (3) bekezdésként újraszámozott (5) bekezdés szövegének a helyébe a következő szöveg lép:
„(3) A KBER és az EKB alapokmánya 5.1., 5.2., 5.3., 17., 18., 19.1., 22., 23., 24., 26., 32.2., 32.3., 32.4., és 32.6. cikkét, valamint 33.1. cikkének *a)* pontját és 36. cikkét rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács módosíthatja. Az Európai Parlament és a Tanács vagy az Európai Központi Bank ajánlása alapján és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslata alapján és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően jár el.”

94. A 109. cikkből el kell hagyni a „legkésőbb a KBER létrehozásának időpontjáig” szövegrészt.

95. A 110. cikk (2) bekezdésének első négy albekezdését el kell hagyni.

AZ EURO HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK

96. A 111. cikk (1)–(3) és (5) bekezdésének az alábbi 174. pont szerint módosított szövege a 188o. cikk (1)–(4) bekezdésévé válik. A (4) bekezdésnek az alábbi 100. pont szerint módosított szövege a 115c. cikk (1) bekezdésévé válik.

97. A szöveg a következő 111a. cikkel egészül ki:

„111A. CIKK

Az Európai Központi Bankra ruházott hatáskörök sérelme nélkül az euro közös pénzként történő alkalmazásához szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg. Ezeket az intézkedéseket az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően lehet elfogadni.”

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK (GMU)

98. A 112. cikk számozása 245b. cikkre változik, és a cikk szövege a 228. pontnak megfelelően módosul. A 113. cikk számozása 245c. cikkre változik.

99. A 114. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés első albekezdésében az „egy tanácsadói jogkörrel rendelkező Monetáris Bizottság jön létre” szövegrész helyébe a „létrejön a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság” szöveg lép;

b) az (1) bekezdésből a második és harmadik albekezdést el kell hagyni;

c) a (2) bekezdésből az első albekezdést el kell hagyni; a jelenlegi második albekezdés harmadik francia bekezdésében a „99. cikk (2), (3), (4) és (5) bekezdésében” szövegrész helyébe a „99. cikk (2), (3), (4) és (6) bekezdésében” szöveg, a „, a 122. cikk (2) bekezdésében, a 123. cikk (4) és (5) bekezdésében” szövegrész helyébe pedig a „, valamint a 117a. cikk (2) és (3) bekezdésében” szöveg lép;

d) a (4) bekezdésben a „a 122. és 123. cikk” szövegrész helyébe a „116a. cikk” szöveg.

AZON TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK, AMELYEKNEK PÉNZNEME AZ EURO

100. A szöveg a következő új 3a. fejezettel, valamint új 115a., 115b és 115c. cikkel egészül ki:

„3A. FEJEZET

AZON TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK, AMELYEK PÉNZNEME AZ EURO

115A. CIKK

(1) A gazdasági és monetáris unió megfelelő működésének biztosítása érdekében és a Szerződések vonatkozó rendelkezéseivel összhangban a Tanács a 99. és a 104. cikkben meghatározott eljárások közül a vonatkozó eljárással összhangban – kivéve a 104. cikk (14) bekezdésében említett eljárást – intézkedéseket fogad el azon tagállamokra vonatkozóan, amelyek pénzneme az euro:

a) ezen tagállamokban a költségvetési fegyelem és a költségvetési felügyelet összehangolásának erősítésére,

b) gazdaságpolitikai iránymutatások megállapítására ezen tagállamokra vonatkozóan, biztosítva egyúttal ezeknek az Unió egészére vonatkozóan elfogadott iránymutatásokkal való összeegyeztethetőségét és felügyeletét.

(2) Az (1) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanácsnak csak azok a tagjai vesznek részt a szavazásban, akik azon tagállamokat képviselik, amelyek pénzneme az euro.

Az említett tagok minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

115B. CIKK

Az azon tagállamok minisztereinek találkozóira vonatkozó szabályokat, amelyek hivatalos pénzneme az euro, az eurocsoportról szóló jegyzőkönyv állapítja meg.

115C. CIKK

(1) Annak érdekében, hogy az eurónak a nemzetközi pénzrendszerben elfoglalt helyét biztosítsa, a Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatban állapítja meg a gazdasági és monetáris unió szempontjából különösen jelentős ügyekben a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon képviselendő közös álláspontokat. A Tanács az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határoz.

(2) A Tanács a Bizottság javaslata alapján megfelelő intézkedéseket fogadhat el a nemzetközi pénzügyi szervezetekben és konferenciákon való egységes képviselet biztosítása céljából. A Tanács az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határoz.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések elfogadásakor a Tanácsnak csak azok a tagjai vesznek részt a szavazásban, akik azokat a tagállamokat képviselik, amelyek pénzneme az euro.

Az említett tagok minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.”

AZ ELTÉRÉSSEL RENDELKEZŐ TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

101. A 116. cikk hatályát veszti és a szöveg a következő 116a. cikkel egészül ki:

„116A. CIKK

(1) Azoknak a tagállamoknak a megjelölése, amelyek vonatkozásában a Tanács nem határozott úgy, hogy teljesítik az euro bevezetéséhez szükséges feltételeket, a továbbiakban »eltéréssel rendelkező tagállam«.

(2) Az eltéréssel rendelkező tagállamokra a Szerződések alábbi rendelkezései nem alkalmazhatók:

a) az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások azon részeinek elfogadása, amelyek általános jelleggel az euroövezetre vonatkoznak (99. cikk, (2) bekezdés),

b) a túlzott hiány orvoslására vonatkozó kényszerítő eszközök (104. cikk, (9) és (11) bekezdés),

c) a KBER célkitűzései és feladatai (105. cikk, (1), (2), (3) és (5) bekezdés),

d) az euro kibocsátása (106. cikk),

e) az Európai Központi Bank jogi aktusai (100. cikk),

f) az euro alkalmazására vonatkozó intézkedések (111a. cikk),

g) a monetáris megállapodások és az egyéb árfolyampolitikai intézkedések (188o. cikk),

h) az Európai Központi Bank Igazgatósága tagjainak kinevezése (245b. cikk, (2) bekezdés),

i) a gazdasági és monetáris unió szempontjából különösen jelentős ügyekben a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon képviselendő közös álláspontot meghatározó határozatok (115c. cikk (1) bekezdés),

j) a nemzetközi pénzügyi intézményekben és konferenciákon való egységes képviselet biztosítására irányuló intézkedések (115c. cikk (2) bekezdés).

Ennek megfelelően az *a)–j)* pontban hivatkozott cikkekben »tagállamok« alatt azokat a tagállamokat kell érteni, amelyek pénzneme az euro.

(3) A KBER és az EKB alapokmányának IX. fejezetével összhangban az eltéréssel rendelkező tagállamokat és azok nemzeti központi bankjait nem illetik meg a KBER keretében biztosított jogok, és nem terhelik az ott megállapított kötelezettségek.

(4) A Tanács eltéréssel rendelkező tagállamokat képviselő tagjainak szavazati jogát fel kell függeszteni a (2) bekezdésben felsorolt cikkekben említett intézkedéseknek a Tanács által történő elfogadásakor, továbbá a következő esetekben:

a) a többoldalú felügyelet keretén belül azon tagállamoknak címzett ajánlások esetén – ideértve a stabilitási programokra és figyelmeztetésekre vonatkozóakat is –, amelyek pénzneme az euro (99. cikk (4) bekezdés),

b) a túlzott hiányra vonatkozó olyan intézkedések esetén, amelyek azon tagállamokra vonatkoznak, amelyek pénzneme az euro (104. cikk (6), (7), (8), (12) és (13) bekezdés).

A Tanács többi tagja minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.”

102. A 117. cikk – a (2) bekezdésének az alábbi 103. pontban módosított szövegű, a 118a. cikk (2) bekezdésének első öt francia bekezdésévé váló első öt francia bekezdésének kivételével – hatályát veszti. A szöveg a következő 117a. cikkel egészül ki:

a) a cikk (1) bekezdése a 121. cikk (1) bekezdésének szövegét veszi át a következő módosításokkal:

i. ez a pont a magyar változatot nem érinti;

ii. az első albekezdésben az „A Bizottság és az EMI” szövegrész helyébe a következő szöveg lép: „A Bizottság és az Európai Központi Bank legalább kétévente egyszer, illetve valamely eltéréssel rendelkező tagállam kérelmére”;

iii. az első albekezdés első mondatában az „arról, milyen előrehaladást tettek a tagállamok kötelezettségeik teljesítésében a gazdasági és monetáris unió megvalósítása terén.” szövegrész helyébe az „az eltéréssel rendelkező tagállamok által a gazdasági és monetáris unió megvalósítására vonatkozó kötelezettségeik teljesítésében megtett előrehaladásról.” szöveg lép;

iv. az első albekezdés második mondatában az „a tagállamok” szövegrész helyébe az „ezen tagállamok” szöveg, az „e szerződés” szövegrész helyébe az „a” névelő, a „cikkével” szövegrész helyébe pedig a „cikkel” szöveg lép;

v. az első albekezdés harmadik francia bekezdésében az „egy másik tagállam valutájával szemben” szövegrész helyébe „az euróval szemben” szöveg lép;

vi. az első albekezdés negyedik francia bekezdésében az „a tagállam” szövegrész helyébe az „az eltéréssel rendelkező tagállam” szöveg, az „Európai Monetáris Rendszer árfolyam-mechanizmusában” szövegrész helyébe pedig az „árfolyam-mechanizmusban” szöveg lép;

vii. a második albekezdésben az „EMI” betűszó helyébe az „Európai Központi Bank” szöveg lép, és az „az ECU alakulását,” szövegrészt el kell hagyni;

b) a cikk (2) bekezdése első albekezdésként a 122. cikk (2) bekezdése második mondatának szövegét veszi át a következő módosításokkal:

i. az „a 121. cikk (1) bekezdésében megállapított” szövegrész helyébe az „az (1) bekezdésben megállapított” szöveg lép;

ii. a bekezdés szövege a következő második és harmadik albekezdéssel egészül ki:

„A Tanács az azon tagállamait képviselő tagjai minősített többséggel elfogadott ajánlásának kézhezvételét követően határoz, amelyeknek pénzneme az euro. Ezek a tagok a Bizottság javaslatának a Tanács által történő kézhezvételét követő hat hónapon belül határoznak. A második albekezdésben említett tagok minősített többségét a 205. cikk (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.”;

c) a cikk (3) bekezdése a 123. cikk (5) bekezdésének szövegét veszi át a következő módosításokkal:

i. a „Ha a 122. cikk (2) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően határozatot hoznak az eltérés megszüntetéséről” szövegrész helyébe a „Ha a (2) bekezdésben megállapított eljárásnak megfelelően az eltérés megszüntetéséről határoztak” szöveg lép;

ii. az „az eltéréssel nem rendelkező tagállamok és az érintett tagállam egyhangú határozatával elfogadja azt az átváltási arányt” szövegrész helyébe az „az érintett tagállam és azon tagállamok egyhangú határozatával, amelyek pénzneme az euro, visszavonhatatlanul rögzíti azt az átváltási arányt” szöveg lép.

103. A 118. cikk hatályát veszti. A szöveg a következők szerint egy 118a. cikkel egészül ki:

a) az (1) bekezdés a 123. cikk (3) bekezdésének szövegét veszi át; a szövegben az „e szerződés” szövegrész helyébe az „a” névelő, a „cikke” szövegrész helyébe pedig a „cikk” szöveg lép;

b) a (2) bekezdés a 117. cikk (2) bekezdése első öt francia bekezdésének szövegét veszi át; a bekezdés a legelején a következő bevezető mondattal egészül ki és az öt francia bekezdés a következőképpen módosul:

„Amennyiben és amíg vannak eltéréssel rendelkező tagállamok, az Európai Központi Bank ezen tagállamok tekintetében:”

i. a harmadik francia bekezdésben az „az Európai Monetáris Rendszer” szövegrész helyébe az „az árfolyam-mechanizmus” szöveg lép;

ii. az ötödik francia bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„– ellátja az Európai Monetáris Együttműködési Alap egykori feladatait, amelyeket a későbbiekben az Európai Monetáris Intézet vett át.”

104. A szöveg egy 118b. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 124. cikk (1) bekezdésének szövegét veszi át:

a) az „A harmadik szakasz kezdetéig a tagállamok” szövegrész helyébe az „Az eltéréssel rendelkező tagállamok” szöveg lép;

b) az „az Európai Monetáris Rendszer (EMR) keretén belüli együttműködés és az ECU alakulása terén szerzett tapasztalatokat, és tiszteletben tartják az e területen fennálló hatásköröket.” szövegrész helyébe az „az árfolyam-mechanizmus keretén belüli együttműködés terén szerzett tapasztalatokat.” szöveg lép.

105. A 119. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés első albekezdésében a „tagállam” szövegrész helyébe az „eltéréssel rendelkező tagállam” szöveg lép, a második albekezdésben az „a tagállam” szövegrész helyébe az „az eltéréssel rendelkező tagállam” szöveg lép, valamint az első albekezdésből el kell hagyni a „fokozatos” szövegrészt;

b) a (2) bekezdés *a)* pontjában az „a tagállamok” szövegrész helyébe az „az eltéréssel rendelkező tagállamok” szöveg lép, a *b)* pontban pedig az „a nehézségekkel küzdő állam” szövegrész helyébe az „a nehézségekkel küzdő, eltéréssel rendelkező tagállam” szöveg lép;

c) a (3) bekezdésben az „a Bizottság felhatalmazza a nehézségekkel küzdő államot” szövegrész helyébe az „a Bizottság felhatalmazza a nehézségekkel küzdő, eltéréssel rendelkező tagállamot” szöveg lép;

d) a (4) bekezdést el kell hagyni.

106. A 120. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdésben az „érintett tagállam” szövegrész helyébe az „eltéréssel rendelkező tagállam” szöveg lép;

b) a (3) bekezdésben a „véleményadását” szövegrész helyébe az „ajánlását” szöveg lép;

c) a (4) bekezdést el kell hagyni.

107. A 121. cikk (1) bekezdésének szövege a fenti 102. pont szerinti módosításokkal a 117a. cikk (1) bekezdésévé válik. A 121. cikk többi része hatályát veszti.

108. A 122. cikk (2) bekezdése második mondatának szövege a fenti 102. pont szerinti módosításokkal a 117a. cikk (2) bekezdésének első albekezdésévé válik. A 122. cikk többi része hatályát veszti.

109. A 123. cikk (3) bekezdésének szövege a fenti 103. pont szerinti módosításokkal a 118a. cikk (1) bekezdésévé, az (5) bekezdésének szövege pedig a fenti 102. pont szerinti módosításokkal a 117a. cikk (3) bekezdésévé válik. A 123. cikk többi része hatályát veszti.

110. A 124. cikk (1) bekezdésének szövege a fenti 104. pont szerinti módosításokkal az új 118b. cikké válik. A 124. cikk többi része hatályát veszti.

FOGLALKOZTATÁS

111. A 125. cikkből el kell hagyni a „, valamint az e szerződés 2. cikkében” szövegrészt.

ÁTHELYEZETT CÍMEK

112. A „KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA” című IX. cím az Unió külső tevékenységére vonatkozó ötödik rész II. címévé válik, a 131. és 133. cikk számozása pedig a 188b. és 188c. cikkre változik. A 131. cikk az alábbi 157. pontnak megfelelően módosul, a 133. cikk helyébe pedig a 188c. cikk lép.
A 132. és a 134. cikk hatályát veszti.

113. A fenti 45. pontban foglaltaknak megfelelően a „VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című X. cím „Az áruk szabad mozgása” című Ia. cím 1a. fejezetévé válik, a 135. cikk pedig a 27a. cikk lesz.

SZOCIÁLPOLITIKA

114. A XI. cím IX. címre változik, a „SZOCIÁLPOLITIKA, OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS ÉS IFJÚSÁG” címsor helyébe a „SZOCIÁLPOLITIKA” címsor lép, az „1. fejezet – Szociális rendelkezések” címsort pedig el kell hagyni.

115. A szöveg a következő új 136a. cikkel egészül ki:

„136A. CIKK

Az Unió az egyes nemzeti rendszerek különbözőségeinek figyelembevételével elismeri és támogatja a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását; önállóságuk tiszteletben tartása mellett elősegíti a szociális partnerek közötti párbeszédet.
A növekedésről és foglalkoztatásról szóló háromoldalú szociális csúcs hozzájárul a szociális párbeszéd folytatásához.”

116. A 137. cikk a következőképpen módosul:
a) a (2) bekezdés első albekezdésének bevezető mondatában az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveg lép, a második albekezdés első mondatát pedig a következő két albekezdésre kell bontani:
„Az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében határoz.
Az (1) bekezdés *c)*, *d)*, *f)* és *g)* pontjában említett területeken különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva a Tanács az Európai Parlamenttel és az említett bizottságokkal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”
A második albekezdés második mondata az utolsó albekezdéssé válik, az „e cikk (1) bekezdésének” szövegrész helyébe pedig az „az (1) bekezdés” szöveg lép;

b) a (3) bekezdés első albekezdésében a „(2) bekezdés alapján elfogadott irányelvek” szövegrész helyébe a „(2) bekezdés alapján elfogadott irányelvek, illetve – adott esetben – a 139. cikk rendelkezéseinek megfelelően elfogadott tanácsi határozatok” szöveg lép; a második albekezdésben az „az irányelv 249. cikk szerinti átültetésének napjáig” szövegrész helyébe az „az irányelv vagy határozat átültetésének vagy végrehajtásának napjáig” szöveg, az „az irányelv” szövegrész helyébe pedig az „az irányelv vagy a határozat” szöveg lép.

117. A 138. cikk (4) bekezdésének első mondatában az „Az ilyen konzultáció alkalmával” szövegrész helyébe az „A (2) és (3) bekezdésben említett konzultációk alkalmával” szöveg lép, a második mondatban pedig az „Az eljárás időtartama” szövegrész helyébe az „Ezen eljárás időtartama” szöveg lép.

118. A 139. cikk (2) bekezdése a következőképpen módosul:
a) az első albekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.”;
b) a második albekezdésben az „A Tanács minősített többséggel jár el, kivéve ha a kérdéses megállapodás” szövegrész helyébe az „A Tanács egyhangúlag jár el, ha a kérdéses megállapodás” szöveg lép, az utolsó mondatot pedig el kell hagyni.

119. A 140. cikk második bekezdésében a „problémakörökben” szövegrész helyébe a „problémakörökben, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell” szöveg lép.

120. A 143. cikk második bekezdését el kell hagyni.

AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP

121. A 2. fejezet X. címmé válik.

122. A 148. cikkben a „vonatkozó végrehajtási határozatokat” szövegrész helyébe a „vonatkozó végrehajtási rendeleteket” szöveg lép.

OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT

123. A 3. fejezet XI. címmé válik, a címsor végén az „ÉS IFJÚSÁG” szövegrész helyébe az „, IFJÚSÁG ÉS SPORT” szöveg lép.

124. A 149. cikk a következőképpen módosul:
a) Az (1) bekezdés a következő albekezdéssel egészül ki:
„Az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításhoz.”;
b) a (2) bekezdés ötödik francia bekezdésében az „ösztönzése” szövegrész helyébe az „ösztönzése, valamint a fiatalok ösztönzése arra, hogy vegyenek részt Európa demokratikus életében” szöveg lép, a bekezdés szövege pedig a végén kiegészül a következő francia bekezdéssel:
„– a sport európai dimenzióinak fejlesztése a sportversenyek tisztaságának és nyitottságának, valamint a sport területén felelős szervezetek közötti együttműködésnek az előmozdítása, illetve a sportolók, köztük különösen a legfiatalabbak fizikai és szellemi épségének védelme révén.”;

c) a (3) bekezdésben az „oktatás területén” szövegrész helyébe az „oktatás és a sport területén” szöveg lép;
d) a (4) bekezdésből az „a Tanács” szövegrészt el kell hagyni, és az első francia bekezdés az elején kiegészül az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveggel; a második francia bekezdés szövege a következőre változik: „a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogad el.”

125. A 150. cikk (4) bekezdésében az „összehangolását” szövegrész helyébe az összehangolását; továbbá a Tanács a Bizottság javaslata alapján ajánlásokat fogad el”.

KULTÚRA

126. A 151. cikk (5) bekezdése a következőképpen módosul:
a) a bevezető mondatból el kell hagyni az „a Tanács” szövegrészt;
b) az első francia bekezdés első mondata az elején kiegészül az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveggel, a második mondatot pedig el kell hagyni;
c) a második francia bekezdésből el kell hagyni az „,egyhangúlag” szövegrészt, valamint a francia bekezdés az elején kiegészül az „a Tanács” szöveggel.

NÉPEGÉSZSÉGÜGY

127. A 152. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés második albekezdésében az „emberi egészséget” szövegrész helyébe az „emberek testi és szellemi egészségét” szöveg, az „oktatás által” szövegrész helyébe pedig az „oktatás által, továbbá a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérését, az ilyen veszélyek korai előrejelzését és az ezek elleni küzdelmet” szöveg lép;
b) a (2) bekezdés első albekezdése a végén a következő mondattal egészül ki: „Az Unió ösztönzi különösen a határ menti területeken az egészségügyi szolgáltatások egymást kiegészítő jellegének javítására irányuló, tagállamok közötti együttműködést.”;
c) a (2) bekezdés második albekezdésében az „előmozdítására.” szövegrész helyébe az „előmozdítására, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell.” szöveg lép;
d) a (4) bekezdés a következőképpen módosul:
i. az első albekezdés bevezető szövege az elején a következő szöveggel egészül ki: „A 2a. cikk (5) bekezdésétől, illetve a 2e. cikk *a)* pontjától eltérve, és a 2c. cikk (2) bekezdésének *k)* pontjával összhangban”; a „célok eléréséhez a következők elfogadásával járul hozzá:” szövegrész helyébe pedig a következő szöveg lép: „célok eléréséhez való hozzájárulás érdekében a közös biztonsági kockázatok kezelésére elfogadja a következőket:”;
ii. a *b)* pontból el kell hagyni az „a 37. cikktől eltérve,” szövegrészt;
iii. a bekezdés a következő új *c)* ponttal egészül ki: „*c)* a gyógyszerek és a gyógyászati célú eszközök magas szintű minőségi és biztonsági előírásainak megállapítására vonatkozó intézkedések;”
iv. a jelenlegi *c)* pont (5) bekezdéssé válik és helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A Gazdasági és Szociális Bizottsággal, valamint a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében ösztönző intézkedéseket állapíthat meg az emberi egészség védelmére és javítására, és különösen a határokon át széles körben terjedő súlyos betegségek elleni küzdelemre, valamint a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek figyelemmel kísérésére, az ilyen veszélyek korai előrejelzésére és az ezek elleni küzdelemre vonatkozóan, továbbá olyan intézkedéseket állapíthat meg, amelyeknek közvetlen célja – a dohányra és a túlzott alkoholfogyasztásra vonatkozóan – a közegészség védelme, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.”;

e) a jelenlegi (4) bekezdés második albekezdésének számozása (6) bekezdésre változik, a (7) bekezdésként újraszámozott (5) bekezdés helyébe pedig a következő szöveg lép:

„(7) Az Unió tevékenységének tiszteletben kell tartania a tagállamoknak az egészségügyi politikájuk meghatározására, valamint az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás megszervezésére és biztosítására vonatkozó hatáskörét. A tagállamok hatásköre kiterjed az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás működtetésére, és a hozzájuk rendelt erőforrások elosztására. A (4) bekezdés *a)* pontjában említett intézkedések nem érinthetik a szervek és vér adására vagy gyógyászati célú felhasználására vonatkozó nemzeti rendelkezéseket.”

FOGYASZTÓVÉDELEM

128. A 153. cikk (2) bekezdése 6a. cikké válik, a (3), (4) és (5) bekezdés számozása pedig (2), (3), illetve (4) bekezdésre változik.

IPAR

129. A 157. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés a végén a következő szöveggel egészül ki: „, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell.”;

b) a (3) bekezdés első albekezdésében az „irányulnak” szövegrész helyébe az „irányulnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját” szöveg lép.

GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ

130. A XVII. cím címsora helyébe a következő címsor lép: „GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ”.

131. A 158. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben a „gazdasági és társadalmi kohézió” szövegrész helyébe a „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” szöveg lép;

b) a második bekezdésből a „vagy szigetek – a vidéki térségeket is beleértve –” szövegrészt el kell hagyni;

c) a cikk a következő új bekezdéssel egészül ki:

„Az érintett régiók közül kiemelt figyelemmel kell kezelni a vidéki térségeket, az ipari átalakulás által érintett térségeket és az olyan súlyos és állandó természeti vagy demográfiai hátrányban lévő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeti, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók.”

132. A 159. cikk második bekezdésében a „gazdasági és társadalmi kohézió” szövegrész helyébe a „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” szöveg lép; a harmadik bekezdésben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács a rendes jogalkotási eljárás keretében,” szöveg lép, az „, a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően” szövegrészt pedig el kell hagyni.

133. A 161. cikk a következőképpen módosul:
a) az első bekezdés első mondatának elején az „A Tanács – a 162. cikk sérelme nélkül – a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlament hozzájárulásának elnyerését, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően egyhangúlag meghatározza” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács – a 162. cikk sérelme nélkül – a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza” szöveg lép; a második mondatból el kell hagyni az „A Tanács” szövegrészt, a „meghatározza” szövegrész helyébe pedig a „kell meghatározni” szöveg lép;
b) a második bekezdésben az „A Tanács által” szövegrész helyébe az „Az” szöveg lép;
c) a harmadik bekezdést el kell hagyni.

134. A 162. cikk első bekezdésében a „határozatokat” szövegrész helyébe a „rendeleteket” szöveg, az „a Tanács hozza meg” szövegrész helyébe pedig az „az Európai Parlament és a Tanács fogadja el a rendes jogalkotási eljárás keretében,” szöveg lép, és az „, a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően” szövegrészt pedig el kell hagyni.

KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS

135. A XVIII. cím címsora helyébe a következő címsor lép „KUTATÁS, TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS ÉS ŰRKUTATÁS”.

136. A 163. cikk a következőképpen módosul:
a) a (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(1) Az Unió célja az, hogy egy európai kutatási térség létrehozásával, amelyen belül a kutatók, a tudományos ismeretek és a technológiák szabadon áramlanak, erősítse tudományos és technológiai alapjait, továbbá ösztönözze versenyképességének fejlődését – ideértve az Unió iparát is –, ugyanakkor támogassa a Szerződések egyéb fejezetei alapján szükségesnek ítélt kutatási tevékenységeket.”;
b) a (2) bekezdésben az „amelyek célja elsősorban az, hogy a vállalkozások teljes mértékben kihasználhassák a belső piac lehetőségeit” szövegrész helyébe az „amelyek célja elsősorban az, hogy a kutatók a határokon átívelő módon szabadon együttműködhessenek egymással, és hogy a vállalkozások képesek legyenek teljes mértékben kihasználni a belső piac lehetőségeit” szöveg lép.

137. A 165. cikk (2) bekezdésében az „érdekében” szövegrész helyébe az „érdekében, különös tekintettel az iránymutatások és mutatók megállapítására, a bevált gyakorlatok cseréjének megszervezésére, valamint az időszakonkénti felülvizsgálat és kiértékelés szükséges elemeinek kialakítására irányuló kezdeményezésekre. Az Európai Parlamentet teljeskörűen tájékoztatni kell” szöveg lép.

138. Az 166. cikk a következőképpen módosul:
a) a (4) bekezdésben az „a Bizottság javaslata alapján, valamint” szövegrész helyébe a „különleges jogalkotási eljárás keretében,” szöveg lép;

b) a szöveg a következő új (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A többéves keretprogramban tervezett tevékenységek kiegészítéseként az Európai Parlament és a Tanács a Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja az európai kutatási térség megvalósításához szükséges intézkedéseket.”

139. A 167. cikkben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Unió” szöveg lép.

140. A 168. cikk második bekezdésében az „A Tanács” szövegrész helyébe az „Az Unió” szöveg lép.

141. A 170. cikk második albekezdéséből el kell hagyni az „, a 300. cikknek megfelelően megtárgyalt és megkötött” szövegrészt.

ŰRKUTATÁS

142. A szöveg a következő új 172a. cikkel egészül ki:

„172A. CIKK

(1) A tudományos és műszaki haladás, az ipari versenyképesség, valamint az uniós politikák végrehajtásának elősegítése érdekében az Unió európai űrpolitikát alakít ki. E célból közös kezdeményezéseket támogathat, előmozdíthatja a kutatást és a technológiafejlesztést, továbbá összehangolhatja a világűr kutatásához és hasznosításához szükséges erőfeszítéseket.
(2) Az (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósításához való hozzájárulás érdekében az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja azon szükséges intézkedéseket, amelyek európai űrprogram formájában is megvalósulhatnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.
(3) Az Unió megfelelő kapcsolatokat épít ki az Európai Űrügynökséggel.
(4) Ez a cikk nem érinti e cím egyéb rendelkezéseit.”

KÖRNYEZET (ÉGHAJLATVÁLTOZÁS)

143. A 174. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés negyedik francia bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
„– a regionális vagy világméretű környezeti problémák leküzdésére, és különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló intézkedések ösztönzése nemzetközi szinten.”;
b) a (2) bekezdés második albekezdésében a „közösségi ellenőrzési eljárás” szövegrész helyébe az „uniós ellenőrzési eljárás” szöveg lép.
c) a (4) bekezdés első albekezdésében az „A közösségi” szövegrész helyébe „Az Unió által folytatott” szöveg lép, az „, a 300. cikknek megfelelően megtárgyalt és megkötött” szövegrészt pedig el kell hagyni.

144. A 175. cikk a következőképpen módosul:
a) a (2) bekezdés második albekezdése helyébe a következő szöveg lép:
„A Tanács a Bizottság javaslata alapján, valamint az Európai Parlamenttel, a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően egyhangúlag eljárva előírhatja, hogy az első albekezdésben említett területeken a rendes jogalkotási eljárást kell alkalmazni.”;
b) a (3) bekezdés első albekezdéséből el kell hagyni a „Más területeken” szövegrészt, a második albekezdés helyébe pedig a következő szöveg lép:

„Az e programok végrehajtásához szükséges intézkedéseket, az adott esettől függően, az (1), illetve a (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelelően kell elfogadni.”;

c) a (4) bekezdésben az „Egyes közösségi természetű intézkedések” szövegrész helyébe az „Az Unió által elfogadott egyes intézkedések” szöveg lép;

d) az (5) bekezdésben az „a Tanács – a »szennyező fizet«-elv sérelme nélkül – az ilyen intézkedés elfogadásáról szóló jogi aktusban megfelelő rendelkezéseket állapít meg” szövegrész helyébe az „a szóban forgó intézkedés – a »szennyező fizet«-elv sérelme nélkül – megfelelő rendelkezéseket állapít meg” szöveg lép.

ÁTHELYEZETT CÍMEK

145. A „FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című XX. cím az Unió külső tevékenységére vonatkozó ötödik rész III. címének 1. fejezetévé, a 177., 179., 180. és 181. cikk számozása pedig a 188d., 188e., 188f., illetve 188g. cikkre változik; az említett cikkek az alábbi 161–164. pontnak megfelelően módosulnak. A 178. cikk hatályát veszti.

146. A „HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című XXI. cím az Unió külső tevékenységére vonatkozó ötödik rész III. címének 2. fejezetévé, a 181a. cikk pedig az új 188h. cikké válik; az említett cikk az alábbi 166. pontnak megfelelően módosul.

ENERGIA

147. A XX. cím helyébe a következő új cím és új 176a. cikk lép:

„XX. CÍM

ENERGIA

176A. CIKK

(1) A belső piac létrehozása, illetve működése keretében, valamint a környezet megőrzésének és javításának szükségességére tekintettel az Unió energiapolitikájának céljai – a tagállamok közötti szolidaritás szellemében – a következők:

a) az energiapiac működésének biztosítása,

b) az energiaellátás biztonságának garantálása az Unión belül,

c) az energiahatékonyság és az energiatakarékosság, valamint az új és megújuló energiaforrások kifejlesztésének előmozdítása; és

d) az energiahálózatok összekapcsolásának előmozdítása.

(2) A Szerződések egyéb rendelkezései alkalmazásának sérelme nélkül, az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében megállapítja az (1) bekezdésben említett célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedéseket. Ezeket az intézkedéseket a Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával folytatott konzultációt követően kell elfogadni.

Ezek az intézkedések – a 175. cikk (2) bekezdésének *c)* pontját nem érintve – nem befolyásolhatják a tagállamok jogát az energiaforrások kiaknázására vonatkozó feltételek meghatározására, továbbá nem befolyásolhatják a tagállamok különböző energiaforrások közötti választását és energiaellátásuk általános szerkezetét.

(3) A (2) bekezdéstől eltérve, az ott említett intézkedéseket, amennyiben azok elsődlegesen adózási természetűek, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag eljárva a Tanács állapítja meg.”

IDEGENFORGALOM

148. A XXI. cím helyébe a következő új cím és új 176b. cikk lép:

„XXI. CÍM

IDEGENFORGALOM

176B. CIKK

(1) Az Unió, különösen az idegenforgalmi ágazatban működő uniós vállalkozások versenyképességének elősegítése révén, kiegészíti a tagállamoknak az idegenforgalmi ágazat terén folytatott tevékenységét.

Ennek elérése érdekében az Unió tevékenységének célja, hogy:

a) ösztönözze az ebben az ágazatban működő vállalkozások fejlődéséhez szükséges kedvező környezet kialakítását,

b) előmozdítsa a tagállamok együttműködését, különös tekintettel a bevált gyakorlatok cseréjére.

(2) Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében egyedi intézkedéseket állapít meg a tagállamokban végrehajtott olyan intézkedések kiegészítésére, amelyek az e cikkben kitűzött célok megvalósítására irányulnak, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.”

POLGÁRI VÉDELEM

149. A szöveg a következő új XXII. címmel és új 176c. cikkel egészül ki:

„XXII. CÍM

POLGÁRI VÉDELEM

176C. CIKK

(1) Az Unió ösztönzi a tagállamok közötti együttműködést a természeti vagy ember okozta katasztrófák megelőzését és az azokkal szembeni védekezést szolgáló rendszerek hatékonyságának javítása érdekében.

Az Unió tevékenységének célja:

a) az Unión belül a tagállamok nemzeti, regionális vagy helyi szintű intézkedésének támogatása és kiegészítése a kockázatok megelőzése, a tagállamokban a polgári védelemben részt vevők felkészítése és a természeti vagy ember által okozott katasztrófák kezelése terén,

b) a nemzeti polgári védelmi szolgálatok gyors és eredményes operatív együttműködésének előmozdítása az Unión belül,

c) a nemzetközi szintű polgári védelmi intézkedések koherenciájának előmozdítása.

(2) A (1) bekezdésben említett célkitűzések megvalósításának elősegítéséhez szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.”

IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

150. A szöveg a következő új XXIII. címmel és új 176d. cikkel egészül ki:

„XXIII. CÍM

IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

176D. CIKK

(1) Az uniós jog tagállamok általi eredményes végrehajtását – ami az Unió megfelelő működése szempontjából elengedhetetlen – közös érdekű ügynek kell tekinteni.
(2) Az Unió támogathatja a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek az uniós jog végrehajtásához szükséges közigazgatási kapacitásaik javítására irányulnak. Az ilyen fellépés különösen az információk és a köztisztviselők cseréjének megkönnyítését, valamint a képzési programok támogatását foglalhatja magában. Az ilyen támogatás igénybevételére egyik tagállam sem kötelezhető. Az e célból szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg, kizárva azonban a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek bármilyen harmonizációját.
(3) E cikk nem érinti sem a tagállamoknak az uniós jog végrehajtására vonatkozó kötelezettségeit, sem pedig a Bizottság előjogait és feladatait. E cikk nem érinti továbbá a Szerződések azon egyéb rendelkezéseit, amelyek a tagállamok egymás közötti, illetve a tagállamok és az Unió közötti igazgatási együttműködésről rendelkeznek.”

A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA

151. A 182. cikk első bekezdésének végén az „e szerződés II. melléklete” szövegrész helyébe az „a II. melléklet” szöveg lép.

152. A 186. cikkben az „a tagállamok egyhangú jóváhagyásával a jövőben megkötendő megállapodások szabályozzák.” szövegrész helyébe az „a 187. cikkel összhangban elfogadott jogi aktusok szabályozzák.” szöveg lép.

153. A 187. cikkben az „A Tanács” szövegrész helyébe az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján” szöveg lép, valamint a cikk a végén a következő mondattal egészül ki: „Amennyiben a szóban forgó rendelkezéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE

154. A szöveg új ötödik résszel egészül ki. Az új rész címe „AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE”, és a következő címeket és fejezeteket tartalmazza:

I. cím: Az Unió külső tevékenységeire vonatkozó általános rendelkezések
II. cím: Közös kereskedelempolitika
III. cím: Együttműködés harmadik országokkal és humanitárius segítségnyújtás

1. fejezet: Fejlesztési együttműködés
2. fejezet: Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés
3. fejezet: Humanitárius segítségnyújtás

IV. cím: Korlátozó intézkedések
V. cím: Nemzetközi megállapodások
VI. cím: Az Unió kapcsolatai nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal, valamint az Unió küldöttségei
VII. cím: Szolidaritási klauzula

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

155. A szöveg a következő új I. címmel és új 188a. cikkel egészül ki:

„1. CÍM

AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

188A. CIKK

Az Unió e rész szerinti nemzetközi szintű fellépése az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 1. fejezetében meghatározott elvek alapján az ott meghatározott célkitűzések megvalósítására törekszik, az ugyanezen fejezetben megállapított általános rendelkezésekkel összhangban.”

KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA

156. A szöveg a harmadik rész IX. címének címsorát átvevő, „KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA” című II. címmel egészül ki.

157. A szöveg egy 188b. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 131. cikk szövegét veszi át:

a) az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A 23–27. cikk szerinti vámunió létrehozásával az Unió a közös érdeknek megfelelően hozzájárul a világkereskedelem harmonikus fejlődéséhez, a nemzetközi kereskedelemre és a külföldi közvetlen befektetésekre vonatkozó korlátozások fokozatos megszüntetéséhez és a vám- és egyéb akadályok csökkentéséhez.”;

b) a második bekezdést el kell hagyni.

158. A szöveg a következő – a 133. cikk helyébe lépő – 188c. cikkel egészül ki:

„188C. CIKK

(1) A közös kereskedelempolitika egységes elveken alapul; ez vonatkozik különösen a vámtarifák módosításaira, az áruk és szolgáltatások kereskedelméhez kapcsolódó vámtarifa- és kereskedelmi megállapodások megkötésére, valamint a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira, továbbá a külföldi közvetlen befektetésekre, a liberalizációs intézkedések egységesítésére, az exportpolitikára és az olyan kereskedelempolitikai védintézkedésekre, mint a dömping vagy szubvenció esetén meghozandó intézkedések. A közös kereskedelempolitikát az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni.

(2) A közös kereskedelempolitika végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(3) Ha egy vagy több országgal vagy nemzetközi szervezettel megállapodásokat kell megtárgyalni, illetve megkötni, az e cikk különös rendelkezéseire is figyelemmel, a 188n. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Bizottság ajánlásokat terjeszt a Tanács elé, amely felhatalmazza a szükséges tárgyalások megkezdésére. A Tanács és a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy a megtárgyalt megállapodások a belső uniós politikákkal és szabályokkal összeegyeztethetőek legyenek.

A Bizottság ezeket a tárgyalásokat a Tanács által e feladatának támogatására kijelölt különbizottsággal konzultálva, a Tanács által számára kibocsátható irányelvek keretei között folytatja le. A Bizottság a tárgyalások előrehaladásáról rendszeresen jelentést tesz a különbizottságnak és az Európai Parlamentnek.

(4) A (3) bekezdésben említett megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében a Tanács minősített többséggel határoz.

A szolgáltatások kereskedelme, a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásai, valamint a közvetlen külföldi befektetések területére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében a Tanács egyhangúlag jár el, ha a megállapodás olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek elfogadásához a belső szabályok esetében egyhangúságra van szükség.

A Tanács szintén egyhangúlag határoz:

a) a kulturális és audiovizuális szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében, ha fennáll a veszélye annak, hogy azok korlátozzák az Unió kulturális és nyelvi sokféleségét;

b) a szociális, oktatási és egészségügyi szolgáltatások kereskedelmére vonatkozó megállapodások tárgyalása és megkötése tekintetében, ha fennáll a veszélye annak, hogy azok komoly zavarokat okoznak az ilyen szolgáltatások nemzeti megszervezésében, illetve korlátozzák a tagállamok ezek biztosítására vonatkozó hatáskörét.

(5) A közlekedés területén a nemzetközi megállapodások tárgyalására és megkötésére a harmadik rész V. címét és a 188n. cikket kell alkalmazni.

(6) Az e cikkben a közös kereskedelempolitika területén átruházott hatáskörök gyakorlása nem sértheti az Unió és a tagállamok közötti hatáskörök elhatárolását, és nem vezethet a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációjához, amennyiben a Szerződések az ilyen harmonizációt kizárják.”

FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

159. A szöveg az „EGYÜTTMŰKÖDÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL ÉS HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS” című III. címmel egészül ki.

160. A szöveg a harmadik rész XX. címének címsorát átvevő, „FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című 1. fejezettel egészül ki.

161. A szöveg egy 188d. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 177. cikk szövegét veszi át:

a) az (1) és (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Unió fejlesztési együttműködésre vonatkozó politikáját az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell folytatni. Az Unió és a tagállamok fejlesztési együttműködési politikái kiegészítik és erősítik egymást.

Az Unió fejlesztési együttműködési politikája elsődleges célként a szegénység mérséklésére, idővel pedig annak felszámolására irányul. Az Unió azon politikáinak végrehajtásakor, amelyek hatással lehetnek a fejlődő országokra, figyelembe veszi a fejlesztési együttműködés célkitűzéseit.”

b) A (3) bekezdés számozása (2) bekezdésre változik.

162. A szöveg egy 188e. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 179. cikk szövegét veszi át:

a) a (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A fejlesztési együttműködési politika végrehajtására vonatkozó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács fogadja el; ezek az intézkedések a fejlődő országokkal folytatandó többéves együttműködési programok vagy egy adott tárgykörre vonatkozó programok formáját ölthetik.”;

b) a cikk a következő új (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az Unió a harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel megköthet minden olyan megállapodást, amely segíti az Európai Unióról szóló szerződés 10a. cikkében és e szerződés 188d. cikkében említett célkitűzések megvalósítását.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és megállapodásokat kössenek.”;

c) a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik, a jelenlegi (3) bekezdést pedig el kell hagyni.

163. A szöveg egy 188f. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 180. cikk szövegét veszi át:

Az (1) bekezdés elején az „A Közösség” szövegrész helyébe a következő szöveg lép: „Tevékenységeik egymást kiegészítő jellegének és eredményességének előmozdítása érdekében az Unió”.

164. A szöveg egy 188g. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 181. cikk szövegét veszi át: az első bekezdés második mondatát és a második bekezdést el kell hagyni.

HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI EGYÜTTMŰKÖDÉS

165. A szöveg a harmadik rész XXI. címének címsorát átvevő, „HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI EGYÜTTMŰKÖDÉS” című 2. fejezettel egészül ki.

166. A szöveg egy 188h. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 181a. cikk szövegét veszi át:

a) a (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A Szerződések egyéb rendelkezéseinek, különösen a 188d–188g. cikkben foglalt rendelkezéseknek a sérelme nélkül az Unió intézkedéseket tesz az olyan harmadik országokkal való gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés terén, beleértve a – különösen a pénzügyi területen nyújtott – támogatásokat, amelyek nem tartoznak a fejlődő országok közé. Ezeknek az intézkedéseknek összhangban kell lenniük az Unió fejlesztési politikájával, és azokat az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell végrehajtani. Az Unió és a tagállamok intézkedései kiegészítik és erősítik egymást.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdés végrehajtásához szükséges intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács állapítja meg.”;

c) a (3) bekezdés első albekezdésének második mondatából el kell hagyni az „a 300. cikknek megfelelően megtárgyalt és megkötött” szövegrészt.

167. A szöveg a következő új 188i. cikkel egészül ki:

„188I. CIKK

Amennyiben egy harmadik országban fennálló helyzet sürgős pénzügyi támogatást tesz szükségessé, a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – elfogadja a szükséges határozatokat.”

HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

168. A szöveg a következő új 3. fejezettel és új 188j. cikkel egészül ki:

„3. FEJEZET

HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

188J. CIKK

(1) Az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedéseit az Unió külső tevékenységének elvei és célkitűzései által meghatározott keretek között kell végrehajtani. Ezen intézkedések arra irányulnak, hogy a harmadik országok lakosainak, akik természeti vagy ember okozta katasztrófák áldozataivá váltak, eseti támogatást, segítséget és védelmet nyújtsanak a rendkívüli helyzetből eredő emberi szükségleteik kielégítésében. Az Unió és a tagállamok intézkedései kiegészítik és erősítik egymást.

(2) A humanitárius segítségnyújtási intézkedések során tiszteletben kell tartani a nemzetközi jog elveit a pártatlanság és a semlegesség követelményét, valamint a hátrányos megkülönböztetés tilalmát.

(3) Az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedései végrehajtásának kereteit meghatározó intézkedéseket rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(4) Az Unió a harmadik országokkal és a hatáskörrel rendelkező nemzetközi szervezetekkel minden olyan megállapodást megkötheti, amely segíti az (1) bekezdésben és az Európai Unióról szóló szerződés 10a. cikkében említett célkitűzések megvalósítását.

Az első albekezdés nem érinti a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy nemzetközi fórumokon tárgyalásokat folytassanak és megállapodásokat kössenek.

(5) Az európai fiataloknak az Unió humanitárius segítségnyújtási intézkedéseiben való közös részvételéhez szükséges keretek biztosítása céljából létrejön az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest. A hadtest jogállását és működésének szabályait rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.

(6) Az uniós és a nemzeti humanitárius segítségnyújtási intézkedések hatásosságának és egymást kiegészítő jellegének erősítése érdekében a Bizottság minden hasznos kezdeményezést megtehet az Unió és a tagállamok intézkedéseinek összehangolására.

(7) Az Unió gondoskodik arról, hogy humanitárius intézkedései összhangban legyenek a nemzetközi szervezetek és intézmények, így különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez kapcsolódó rendszerben működő szervezetek és intézmények által végzett ilyen műveletekkel, és azokhoz koherens módon illeszkedjenek.”

KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK

169. A szöveg a 301. cikk helyébe lépő alábbi IV. címmel és 188k. cikkel egészül ki:

„IV. CÍM

KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK

188K. CIKK

(1) Ha az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete szerint elfogadott valamely határozat az egy vagy több harmadik országgal fennálló gazdasági és pénzügyi kapcsolatok részbeni vagy teljes megszakítását vagy korlátozását írja elő, a Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság által előterjesztett közös javaslat alapján, minősített többséggel elfogadja a szükséges intézkedéseket. Erről tájékoztatja az Európai Parlamentet.

(2) Amennyiben az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján elfogadott valamely határozat úgy rendelkezik, a Tanács az (1) bekezdésben említett eljárásnak megfelelően egyes természetes és jogi személyekkel, csoportokkal vagy nem állami, illetve államisággal nem rendelkező entitásokkal szemben korlátozó intézkedéseket állapíthat meg.

(3) Az ebben a cikkben említett jogi aktusokban rendelkezni kell a szükséges jogi biztosítékokról.”

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

170. A szöveg az új 188k. cikk után egy „NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK” című V. címmel egészül ki.

171. A szöveg a következő 188l. cikkel egészül ki:

„188L. CIKK

(1) Az Unió megállapodást köthet egy vagy több harmadik országgal vagy nemzetközi szervezettel, ha a Szerződések ilyen megállapodás megkötését írják elő, ha az a Szerződésekben meghatározott célkitűzések elérése érdekében szükséges, ha valamely kötelező erejű jogi aktus ilyen értelmű rendelkezést tartalmaz, vagy ha az a közös szabályokat érintheti, illetve azok alkalmazási körét megváltoztathatja.

(2) Az Unió által megkötött megállapodások kötelezőek az Unió intézményeire és tagállamaira.”

172. A szöveg egy 188m. cikkel egészül ki, amely a 310. cikk szövegét veszi át. A cikk szövegében az „állammal” szövegrész helyébe a „harmadik országgal” szöveg lép.

173. A szöveg a 300. cikk helyébe lépő 188n. cikkel egészül ki:

„188N. CIKK

(1) A 188c. cikkben megállapított különös rendelkezések sérelme nélkül az Unió és a harmadik országok, illetve nemzetközi szervezetek közötti megállapodásokat az alábbi eljárás szerint kell megtárgyalni és megkötni.

(2) A Tanács felhatalmazást ad a tárgyalások megkezdésére, elfogadja a tárgyalási irányelveket, felhatalmazást ad az aláírásra és megköti a megállapodásokat.

(3) A Bizottság, illetve – ha a tervezett megállapodás kizárólag vagy túlnyomórészt a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozik – az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője ajánlásokat nyújt be a Tanácsnak, amely a tárgyalások megkezdéséről határozatot fogad el, amelyben a Tanács kijelöli – a tervezett megállapodás tárgyától függően – az Unió főtárgyalóját vagy tárgyaló küldöttségének vezetőjét.

(4) A Tanács a főtárgyaló számára irányelveket határozhat meg, és egy különbizottságot jelölhet ki, amellyel a tárgyalások folytatása során egyeztetni kell.

(5) A főtárgyaló javaslata alapján a Tanács határozatban felhatalmazást ad a megállapodás aláírására és – amennyiben szükséges – a hatálybalépését megelőzően ideiglenes alkalmazására.

(6) A Tanács a főtárgyaló javaslata alapján a megállapodás megkötéséről határozatot fogad el.

A kizárólag kül- és biztonságpolitikára vonatkozó megállapodások kivételével a Tanács a megállapodás megkötésére vonatkozó határozatot a következőképpen fogadja el:

a) az Európai Parlament egyetértését követően a következő esetekben:

i. társulási megállapodások megkötése,

ii. az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodás megkötése,

iii. együttműködési eljárások bevezetése útján külön intézményi keretet létrehozó megállapodások megkötése,

iv. az Unióra nézve jelentős költségvetési kihatásokkal járó megállapodások megkötése, és

v. a rendes jogalkotási eljárás, vagy a különleges, az Európai Parlament egyetértéséhez kötött jogalkotási eljárás alkalmazási körébe tartozó területekre vonatkozó megállapodások megkötése.

Az Európai Parlament és a Tanács sürgős esetben megállapodhat az egyetértés megadásának határidejében;

b) az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, minden egyéb esetben. Az Európai Parlament véleményét a Tanács által az ügy sürgősségétől függően megállapított határidőn belül közli. Ha ezen a határidőn belül nem nyilvánít véleményt, a Tanács határozhat.

(7) A megállapodás megkötésekor a Tanács – az (5), (6), illetve (9) bekezdéstől eltérve – felhatalmazhatja a főtárgyalót arra, hogy az Unió nevében módosításokat hagyjon jóvá, ha a megállapodás rendelkezése szerint a módosításokat egyszerűsített eljárással kell elfogadni, vagy azokat a megállapodás által létrehozott szervnek kell elfogadnia. A Tanács e felhatalmazást meghatározott feltételekhez kötheti.

(8) A Tanács az eljárás egésze során minősített többséggel jár el.

Mindazonáltal a Tanács egyhangúlag jár el, ha a megállapodás olyan területre vonatkozik, ahol az uniós jogi aktusok elfogadásához egyhangúságra van szükség, valamint a társulási megállapodások és a 188h. cikkben említett, a tagjelölt országokkal kötendő megállapodások esetén. A Tanács szintén egyhangúlag jár el az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására irányuló megállapodásról; a megállapodás megkötéséről szóló határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

(9) A Tanács a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján határozatot fogad el valamely megállapodás alkalmazásának felfüggesztésére, valamint a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat.

(10) Az Európai Parlamentet az eljárás minden szakaszában haladéktalanul és teljeskörűen tájékoztatni kell.

(11) Egy tagállam, az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság kérheti a Bíróság véleményét a tervezett megállapodásnak a Szerződésekkel való összeegyeztethetőségéről. Ha a Bíróság véleménye kedvezőtlen, a tervezett megállapodás csak akkor léphet hatályba, ha azt módosítják, vagy a Szerződéseket felülvizsgálják.”

174. A szöveg egy 188o. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 111. cikk (1)–(3) és (5) bekezdésének a szövegét veszi át azzal, hogy a cikk (1) bekezdésének utolsó két mondata az említett bekezdés második albekezdésévé válik:

a) az (1) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A 188n. cikktől eltérve, a Tanács az Európai Központi Bank ajánlása alapján vagy az Európai Központi Bankkal az árstabilitási célkitűzéssel összhangban álló konszenzus elérése céljából folytatott konzultációt követően, a Bizottság ajánlása alapján hivatalos megállapodásokat köthet az euro és harmadik államok valutái közötti árfolyamrendszerről. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, a (3) bekezdésben előírtakkal összhangban egyhangúlag határoz.”

A második albekezdésben az „az EKB vagy a Bizottság ajánlása alapján, az EKB-val az árstabilitás célkitűzésével összhangban álló konszenzus elérése céljából folytatott konzultációt követően” szövegrész helyébe az „az Európai Központi Bank ajánlása alapján vagy az Európai Központi Bankkal az árstabilitás célkitűzésével összhangban álló konszenzus elérése céljából folytatott konzultációt követően, a Bizottság ajánlása alapján” szöveg lép;

b) a (2) bekezdésben a „Közösségen kívüli valutára” szövegrész helyébe a „harmadik állam valutájára” szöveg lép;

c) a (3) bekezdés első albekezdésének első mondatában az „állammal” szövegrész helyébe a „harmadik állammal” szöveg, a „300. cikktől” szövegrész helyébe pedig a „188n. cikktől” szöveg lép;

d) az (5) bekezdés számozása (4) bekezdésre változik.

AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKKEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTTSÉGEI

175. A szöveg a következő VI. címmel, valamint 188p. és 188q. cikkel egészül ki; a 188p. cikk a 302–304. cikk helyébe lép:

„VI. CÍM

AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKKEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTTSÉGEI

188P. CIKK

(1) Az Unió megfelelő együttműködési formákat épít ki az Egyesült Nemzetek Szervezetének szerveivel és szakosított intézményeivel, az Európa Tanáccsal, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezettel, valamint a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezettel.

Az Unió továbbá egyéb nemzetközi szervezetekkel is megfelelő kapcsolatokat tart fenn.

(2) E cikk végrehajtásáért az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője és a Bizottság felelős.

188Q. CIKK

(1) Az Uniót a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben az Unió küldöttségei képviselik.
(2) Az Unió küldöttségei az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének irányítása alatt működnek. A küldöttségek a tagállamok diplomáciai és konzuli képviseleteivel szoros együttműködésben végzik tevékenységüket.”

SZOLIDARITÁSI KLAUZULA

176. A szöveg a következő új VII. címmel és új 188r. cikkel egészül ki:

„VII. CÍM

SZOLIDARITÁSI KLAUZULA

188R. CIKK

(1) Ha egy tagállamot terrortámadás ér, illetve ha természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává válik, az Unió és tagállamai a szolidaritás szellemében együttesen lépnek fel. Az Unió minden rendelkezésére álló eszközt, ideértve a tagállamok által rendelkezésre bocsátott katonai erőforrásokat is, mozgósít annak érdekében, hogy:
a) – megelőzze a terrorista fenyegetést a tagállamok területén,
– megvédje a demokratikus intézményeket és a polgári lakosságot egy esetleges terrortámadástól,
– terrortámadás esetén egy tagállamnak, politikai vezetése kérésére, a területén segítséget nyújtson;
b) természeti vagy ember okozta katasztrófa esetén egy tagállamnak, politikai vezetése kérésére, a területén segítséget nyújtson.
(2) Amennyiben egy tagállamot terrortámadás ér, illetve ha természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává válik, e tagállam politikai vezetésének kérésére a többi tagállam segítséget nyújt számára. E célból a tagállamok a Tanács keretében egyeztetnek egymással.
(3) E szolidaritási klauzulának az Unió általi végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat – a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének együttes javaslata alapján – a Tanács határozatban állapítja meg. Ha ennek a határozatnak védelmi vonatkozásai vannak, a Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 15b. cikk (1) bekezdése szerint határoz. Erről az Európai Parlamentet tájékoztatni kell.
E bekezdés alkalmazása során és a 207. cikk sérelme nélkül a Tanácsot a Politikai és Biztonsági Bizottság – a közös biztonság- és védelempolitika keretében kialakított struktúrákra támaszkodva –, valamint a 61d. cikkben említett bizottság segíti, amelyek szükség esetén együttes véleményt terjesztenek elő számára.
(4) Az Unió és tagállamai eredményes fellépésének biztosítása érdekében az Európai Tanács rendszeresen értékeli az Uniót fenyegető veszélyeket.”

INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

177. Az ötödik rész számozása hatodik részre változik, a jelenlegi címsor helyébe pedig az „INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK” címsor lép.

AZ EURÓPAI PARLAMENT

178. A 189. cikk hatályát veszti.

179. A 190. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1), (2) és (3) bekezdést el kell hagyni, a (4) és (5) bekezdés számozása pedig (1) és (2) bekezdésre változik;
b) az (1) bekezdésként újraszámozott (4) bekezdés a következőképpen módosul:
i. az első albekezdésben az „a közvetlen és általános választójog alapján valamennyi tagállamban egységes eljárás szerint vagy valamennyi tagállamban közös elveknek megfelelően tartandó választásokra vonatkozóan” szövegrész helyébe a „tagjainak valamennyi tagállamban egységes eljárás szerint vagy valamennyi tagállamban közös elveknek megfelelően tartandó, közvetlen és általános választójog alapján történő megválasztásához szükséges intézkedésekre vonatkozóan” szöveg lép;
ii. a második albekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„A Tanács az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően, különleges jogalkotási eljárás keretében egyhangúlag megállapítja a szükséges rendelkezéseket. Ezek a rendelkezések azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.”;
c) a (2) bekezdésként újraszámozott (5) bekezdésben az „Európai Parlament” szövegrész helyébe az „Európai Parlament saját kezdeményezésére különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben,” szöveg, a „jóváhagyásával” szövegrész helyébe pedig az „egyetértésével” szöveg lép.

180. A 191. cikk első bekezdését el kell hagyni. A második bekezdésben az „A Tanács, a 251. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően eljárva, meghatározza az európai szintű” szövegrész helyébe a „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza az Európai Unióról szóló szerződés 8a. cikkének (4) bekezdésében említett európai szintű” szöveg lép.

181. A 192. cikk első bekezdését el kell hagyni; a második bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Ha a Bizottság nem terjeszt elő javaslatot, ennek okairól tájékoztatja az Európai Parlamentet.”

182. A 193. cikk a következőképpen módosul:
a) ez a pont a magyar változatot nem érinti;
b) a harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„A vizsgálati jog gyakorlására vonatkozó részletes szabályokat az Európai Parlament állapítja meg saját kezdeményezése alapján különleges jogalkotási eljárás keretében, a Tanács és a Bizottság egyetértését követően elfogadott rendeletekben.”

183. A 195. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés első albekezdésében az „Az Európai Parlament ombudsmant nevez ki, aki jogosult” szövegrészt el kell hagyni, és az „átvételére” szövegrész helyébe az „átvételére az Európai Parlament által megválasztott ombudsman jogosult” szöveg lép, valamint el kell hagyni a mondatból az „és Elsőfokú Bíróságot” szövegrészt, és az albekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Az ombudsman kivizsgálja a panaszokat, és erről jelentést készít.”;
b) a (2) bekezdés első albekezdésében a „nevezik ki” szövegrész helyébe a „választják” szöveg lép;

c) a (3) bekezdésben a „más szervtől” szövegrész helyébe a „semmilyen kormánytól, intézménytől, szervtől vagy más szervezettől” szöveg lép;
d) a (4) bekezdésben az „Európai Parlament” szövegrész helyébe az „Európai Parlament saját kezdeményezésére különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben,” szöveg, a „jóváhagyásával” szövegrész helyébe pedig az „egyetértésével” szöveg lép.

184. Ez a pont a magyar változatot nem érinti.

185. A 197. cikk a következőképpen módosul:
a) az első bekezdést el kell hagyni;
b) a második bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„A Bizottság az Európai Parlament bármely ülésén részt vehet, és kérésére bármikor felszólalhat.”;
c) a negyedik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„Az Európai Tanács, illetve a Tanács a saját eljárási szabályzatában megállapított feltételeknek megfelelően felszólalhat az Európai Parlamentben.”

186. A 198. cikk első bekezdéséből az „abszolút” szövegrészt el kell hagyni.

187. A 199. cikkben a „tagjai szavazatainak” szövegrész helyébe a „tagjainak” szöveg, az „az eljárási szabályzatában” szövegrész helyébe pedig az „a Szerződésekben és az eljárási szabályzatában” szöveg lép.

188. A 201. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
„Ha a bizalmatlansági indítványt a leadott szavazatok kétharmadával és az Európai Parlament tagjainak többségével elfogadják, a Bizottság tagjainak testületileg le kell mondaniuk, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének pedig le kell mondania a bizottsági tagságról. Az új Bizottságnak az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkével összhangban történő kinevezéséig azonban hivatalban maradnak, és a folyamatban lévő ügyeket továbbra is ellátják. Ebben az esetben a Bizottság utódul kinevezett tagjainak hivatali ideje azon a napon jár le, amikor a testületileg lemondásra kötelezett bizottsági tagok hivatali ideje lejárt volna.”

AZ EURÓPAI TANÁCS

189. A szöveg a következő új 1a. szakasszal, valamint új 201a. és 201b. cikkel egészül ki:

„1A. SZAKASZ

AZ EURÓPAI TANÁCS

201A. CIKK

(1) Szavazás esetén az Európai Tanács bármely tagja legfeljebb még egy másik tag képviseletében is eljárhat.
Amikor az Európai Tanács minősített többséggel jár el, az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (4) bekezdését és e szerződés 205. cikkének (2) bekezdését kell alkalmazni. Amennyiben az Európai Tanács szavazással dönt, az Európai Tanács elnöke és a Bizottság elnöke nem szavaz.
A jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadálya az Európai Tanács egyhangúságot igénylő jogi aktusai elfogadásának.

(2) Az Európai Parlament elnökét fel lehet hívni arra, hogy szólaljon fel az Európai Tanácsban.
(3) Az Európai Tanács eljárási kérdésekben, valamint eljárási szabályzatának elfogadásakor egyszerű többséggel határoz.
(4) Az Európai Tanács munkáját a Tanács Főtitkársága segíti.

201B. CIKK

Az Európai Tanács minősített többséggel fogadja el:
a) az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (6) bekezdésének megfelelően az Általános Ügyek Tanácsának és a Külügyek Tanácsának kivételével a Tanács formációinak listáját meghatározó határozatot;
b) az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (9) bekezdésének megfelelően a Külügyek Tanácsának kivételével a Tanács formációinak elnökségéről szóló határozatot.”

A TANÁCS

190. A 202. és a 203. cikk hatályát veszti.

191. A 205. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) és (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(1) Az egyszerű többséget igénylő jogi aktusok elfogadásakor a Tanács tagjainak többségével jár el.
(2) Az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdésétől eltérve 2014. november 1-jétől, figyelemmel az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvben megállapított rendelkezésekre, ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a Tanács tagjai legalább 72%-ának egyben az Unió népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.
(3) Figyelemmel az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvben megállapított rendelkezésekre, 2014. november 1-jétől azokban az esetekben, amikor a Szerződések értelmében a Tanácsnak nem az összes tagja vesz részt a szavazásban, a minősített többséget a következőképpen kell meghatározni:
a) A minősített többséghez a szavazásban részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok legalább 55%-ának egyben az ezen államok népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.
A blokkoló kisebbségnek legalább a Tanácsnak a részt vevő tagállamok népességének több mint 35%-át képviselő tagjaiból és még egy tagból kell állnia; ennek hiányában a minősített többséget elértnek kell tekinteni.
b) Az *a)* ponttól eltérve, ha a Tanács nem a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el, a minősített többséghez a részt vevő tagállamokat képviselő tanácsi tagok legalább 72%-ának egyben az ezen államok népességének legalább 65%-át kitevő tagállamokat képviselő szavazata szükséges.”;
b) a (4) bekezdést el kell hagyni, a (3) bekezdés számozása pedig (4) bekezdésre változik.
192. A 207. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„207. CIKK

(1) A Tanács munkájának előkészítése és a Tanács által adott megbízatások teljesítése egy, a tagállamok állandó képviselőiből álló bizottság feladata. A bizottság a Tanács eljárási szabályzatában előírt esetekben eljárási határozatokat fogadhat el.

(2) A Tanács munkáját az általa kinevezett főtitkár irányítása alatt álló Főtitkárság segíti.
A Főtitkárság szervezetét a Tanács határozza meg egyszerű többséggel.
(3) A Tanács eljárási kérdésekben, valamint eljárási szabályzatának elfogadásakor egyszerű többséggel határoz.”

193. A 208. cikkben az „A Tanács” szövegrész helyébe az „A Tanács egyszerű többséggel” szöveg lép, és a cikk a végén a következő mondattal egészül ki: „Ha a Bizottság nem terjeszt elő javaslatot, ennek okairól tájékoztatja a Tanácsot.”

194. A 209. cikkben az „a Bizottság véleményének kézhezvételét követően” szövegrész helyébe az „a Bizottsággal folytatott konzultációt követően egyszerű többséggel” szöveg lép.

195. A 210. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„210. CIKK

A Tanács meghatározza az Európai Tanács elnökének, a Bizottság elnökének, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Bizottság tagjainak, az Európai Unió Bírósága elnökeinek, bíráinak és hivatalvezetőinek, valamint a Tanács főtitkárának illetményét, juttatásait és nyugdíját. Meghatároz továbbá minden egyéb, javadalmazás helyett fizetett juttatást.”

A BIZOTTSÁG

196. A 211. cikk hatályát veszti. A szöveg a következő 211a. cikkel egészül ki:

„211A. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikke (5) bekezdésének megfelelően a Bizottság tagjait az Európai Tanács által meghatározott olyan rotációs rendszer szerint kell kiválasztani, amely az alábbi elveken alapul:
a) annak meghatározásánál, hogy állampolgáraik milyen sorrendben és időtartamra válnak a Bizottság tagjává, a tagállamokat teljes mértékben egyenlően kell kezelni; ennek megfelelően a bármely két tagállam állampolgárai által betöltött összes hivatali időszakok számának különbsége soha nem lehet több egynél;
b) az *a)* pontra is figyelemmel, az egymást követő Bizottságokat úgy kell összeállítani, hogy azokban a tagállamok teljes demográfiai és földrajzi spektruma kielégítő módon megjelenjen.”

197. A 212. cikk a 218. cikk új (2) bekezdésévé válik.

198. A 213. cikk (1) bekezdését el kell hagyni, a (2) bekezdés számozatlan bekezdéssé válik, első két albekezdése pedig a következő formában egyesül:
„A Bizottság tagjai tartózkodnak a feladataik ellátásával összeegyeztethetetlen cselekedetektől. A tagállamok tiszteletben tartják a függetlenségüket, és nem kísérlik meg befolyásolásukat feladatuk ellátása során.”

199. A 214. cikk hatályát veszti.

200. A 215. cikk a következőképpen módosul:
a) a második bekezdés helyébe a következő két bekezdés lép:

„A lemondó, hivatalából felmentett vagy elhalálozott tag helyébe hivatali idejének fennmaradó részére a Tanács, a Bizottság elnökével közös megegyezésben, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikke (3) bekezdésének második albekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelően a távozó taggal azonos állampolgárságú új bizottsági tagot nevez ki.

A Tanács a Bizottság elnökének a javaslata alapján egyhangúlag úgy is határozhat, hogy a távozó tag helyébe nem szükséges új tagot kinevezni, különösen, ha a bizottsági tag fennmaradó hivatali ideje rövid.”;

b) a cikk a következő új ötödik bekezdéssel egészül ki:

„Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének lemondása, felmentése vagy halála esetén hivatali idejének fennmaradó részére az Európai Unióról szóló szerződés 9e. cikke (1) bekezdésének megfelelően új külügyi és biztonságpolitikai főképviselőt kell kinevezni.”;

c) az utolsó bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a Bizottság összes tagja lemond hivataláról, a lemondó tagok mindaddig hivatalban maradnak, és a folyamatban lévő ügyeket továbbra is ellátják, amíg helyükre hivatali idejük fennmaradó részére az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkének megfelelően új bizottsági tagokat neveznek ki.”

201. A 217. cikk (1), (3) és (4) bekezdését el kell hagyni, a (2) bekezdés pedig számozatlan bekezdéssé válik. A bekezdés első mondatának helyébe a következő mondat lép: „Az Európai Unióról szóló szerződés 9e. cikke (4) bekezdésének sérelme nélkül, a Bizottságra háruló feladatok csoportosításáról és a Bizottság tagjai közötti elosztásáról az elnök dönt az említett szerződés 9d. cikke (6) bekezdésének megfelelően.”

202. A 218. cikkből el kell hagyni az (1) bekezdést; a (2) bekezdés számozása (1) bekezdésre változik, az „e szerződés rendelkezéseinek” szövegrészt pedig el kell hagyni. A cikk (2) bekezdésként kiegészül a 212. cikk szövegével.

203. A 219. cikk első bekezdéséből az „a 213. cikkben előírt számú” szövegrészt el kell hagyni, a második bekezdés helyébe pedig a következő mondat lép: „A határozatképesség feltételeit az eljárási szabályzat határozza meg.”

A BÍRÓSÁG

204. A 4. szakasz címsora helyébe a következő címsor lép: „AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA”.

205. A 220. cikk hatályát veszti.

206. A 221. cikk első bekezdését el kell hagyni.

207. A 223. cikk első bekezdésében a „főtanácsnokokat” szövegrész helyébe a „főtanácsnokokat a 224a. cikkben említett bizottsággal folytatott konzultációt követően” szöveg lép.

208. A 224. cikk első bekezdésének első mondatát el kell hagyni, az „A bírák számát” szövegrész helyébe pedig az „A Törvényszék bíráinak számát” szöveg lép. A második bekezdés második mondatában a „bírákat” szövegrész helyébe a „bírákat a 224a. cikkben említett bizottsággal folytatott konzultációt követően” szöveg lép.

209. A szöveg a következő új 224a. cikkel egészül ki:

„224A. CIKK

Létrejön egy bizottság, amelynek feladata, hogy a Bíróságra és a Törvényszékre bíráknak vagy főtanácsnokoknak jelölt személyeknek a feladatra való alkalmasságáról azt megelőzően véleményt adjon, hogy a tagállamok kormányai a 223., illetve a 224. cikknek megfelelően kineveznék őket.

A bizottságot hét személy alkotja, akiket a Bíróság és a Törvényszék korábbi tagjai, a tagállamok legfelsőbb bíróságának tagjai és az elismert szakértelemmel rendelkező jogászok közül választanak ki, és akik közül egy személyre az Európai Parlament tesz javaslatot. A Tanács határozatban megállapítja e bizottság működésének szabályait, és határozatban kinevezi a bizottság tagjait. A Tanács a Bíróság elnökének kezdeményezése alapján jár el.”

210. A 225. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében az „amelyeket bírói különtanácsok hatáskörébe utaltak” szövegrész helyébe az „amelyeket a 225a. cikk alapján létrehozott különös hatáskörű törvényszékek hatáskörébe utaltak” szöveg lép, a (2) bekezdés első albekezdéséből pedig el kell hagyni a „225a. cikk szerint létrehozott” szövegrészt.

211. A 225a. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép: „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében a Törvényszékhez kapcsolódó különös hatáskörű törvényszékeket hozhat létre egyes területeken benyújtott meghatározott keresetfajták első fokon történő elbírálására. Erről az Európai Parlament és a Tanács a Bizottság javaslata alapján és a Bírósággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bíróság kérelmére és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően rendeletekben határoz.”;

b) a második bekezdésben a „határozatban” szövegrész helyébe a „rendeletben” szöveg, a „különtanács” szövegrész helyébe a „törvényszék” szöveg, a „különtanácsra” szövegrész helyébe pedig a „törvényszékre” szöveg lép;

c) a harmadik bekezdésben a „különtanácsot létrehozó határozat” szövegrész helyébe a „különös hatáskörű törvényszéket létrehozó rendelet” szöveg lép;

d) a hatodik bekezdésben a „határozat” szövegrész helyébe a „rendelet” szöveg lép, és a bekezdés vége kiegészül a következő új mondattal: „Az alapokmány I. címét és annak 64. cikkét minden esetben alkalmazni kell a különös hatáskörű törvényszékekre.”

212. A 228. cikk a következőképpen módosul:

a) a (2) bekezdés első és második albekezdése helyébe a következő szöveg lép, amely így első albekezdés lesz:

„(2) Ha a Bizottság megítélése szerint az érintett tagállam nem teszi meg az Európai Unió Bíróságának ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, a Bizottság – miután a tagállamnak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére – az Európai Unió Bíróságához fordulhat. A Bizottság meghatározza az érintett tagállam által fizetendő átalányösszeg vagy kényszerítő bírság összegét, amelyet az adott körülmények között megfelelőnek ítél.”

A jelenlegi harmadik albekezdés második albekezdéssé válik;

b) a cikk a következő új (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a Bizottság a 226. cikknek megfelelően azon az alapon nyújt be keresetet az Európai Unió Bíróságához, hogy az érintett tagállam nem tett eleget valamely, jogalkotási eljárás keretében elfogadott irányelv átültetésére elfogadott intézkedései bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bizottság, amennyiben megfelelőnek ítéli, meghatározhatja az érintett tagállam által fizetendő átalányösszegnek vagy kényszerítő bírságnak az általa az adott körülmények között megfelelőnek tartott mértékét.

Ha az Európai Unió Bírósága megállapítja, hogy jogsértés történt, a tagállamot – a Bizottság által meghatározott összeget meg nem haladó mértékű – átalányösszeg vagy kényszerítő bírság fizetésére kötelezheti. A fizetési kötelezettség az Európai Unió Bíróságának ítéletében megállapított időpontban válik esedékessé.”

213. A 229a. cikkben az „a Tanács, a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően” szövegrész helyébe az „a Tanács, különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően” szöveg, a „közösségi ipari tulajdonjogokat” szövegrész helyébe pedig az „európai szellemi tulajdonjogokat” szöveg lép. Az utolsó mondat helyébe a következő szöveg lép: „Ezek a rendelkezések azt követően lépnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.”

214. A 230. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben az „az Európai Parlament és a Tanács által közösen elfogadott jogi aktusok” szövegrész helyébe az „a jogalkotási aktusok” szöveg lép, az „Európai Parlament” szövegrész helyébe az „Európai Parlament és az Európai Tanács” szöveg lép, valamint a bekezdés a következő mondattal egészül ki: „Az Európai Unió Bírósága megvizsgálja továbbá az Unió szervei vagy hivatalai által elfogadott, harmadik személyekre joghatással járó jogi aktusok jogszerűségét.”;

b) a harmadik bekezdésben a „Számvevőszék és az EKB által” szövegrész helyébe a „Számvevőszék, az Európai Központi Bank és a Régiók Bizottsága által” szöveg lép;

c) a negyedik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Bármely természetes vagy jogi személy az első és második bekezdésben említett feltételek mellett eljárást indíthat a neki címzett vagy az őt közvetlenül és személyében érintő jogi aktusok ellen, továbbá az őt közvetlenül érintő olyan rendeleti jellegű jogi aktusok ellen, amelyek nem tartalmaznak végrehajtási intézkedéseket.”;

d) a cikk a következő új ötödik bekezdéssel egészül ki, a jelenlegi ötödik bekezdés pedig hatodik bekezdéssé válik:

„Az Unió szerveit és hivatalait létrehozó jogi aktusok meghatározhatják azokat a külön feltételeket, amelyek alapján egy természetes vagy jogi személy az e szervek és hivatalok által elfogadott, rá nézve joghatás kiváltására irányuló jogi aktusokkal szemben keresettel élhet.”

215. A 231. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép: „Az Európai Unió Bírósága azonban, ha azt szükségesnek ítéli, megjelöli a semmisnek nyilvánított jogi aktusoknak azokat a joghatásait, amelyek továbbra is fennmaradnak.”

216. A 232. cikk a következőképpen módosul:

a) az első albekezdésben az „az Európai Parlament, a Tanács vagy a Bizottság” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament, az Európai Tanács, a Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank” szöveg lép, a bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „E cikket, azonos feltételek mellett, az Unió mulasztó szerveire és hivatalaira is alkalmazni kell.”;

b) a harmadik bekezdésben az „intézménye” szövegrész helyébe az „intézménye, szerve vagy hivatala” szöveg lép;

c) a negyedik bekezdést el kell hagyni.

217. A 233. cikk első bekezdésében az „az intézmény vagy azok az intézmények” szövegrész helyébe az „az intézmény, szerv vagy hivatal” szöveg, az „amelyek” szövegrészek helyébe az „amelynek” szöveg, a „kötelesek” szövegrész helyébe pedig a „köteles” szöveg lép; a harmadik bekezdést el kell hagyni.

218. A 234. cikk első bekezdésének *b)* pontjából el kell hagyni az „és az EKB” szövegrészt, valamint el kell hagyni a *c)* pontot. A cikk a végén a következő bekezdéssel egészül ki: „Ha egy tagállami bíróság előtt folyamatban lévő ügyben olyan kérdés merül fel, amely valamely fogvatartott személyt érint, az Európai Unió Bírósága a lehető legrövidebb időn belül határoz.”

219. A 235. cikkben a „288. cikk második bekezdésében” szövegrész helyébe a „288. cikk második és harmadik bekezdésében” szöveg lép.

220. A szöveg a következő új 235a. cikkel egészül ki:

„235A. CIKK

Az Európai Tanács, illetve a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke alapján elfogadott jogi aktus jogszerűségének megállapítására a Bíróság, kizárólag az Európai Tanács, illetve a Tanács megállapításával érintett tagállam kérelmére, és kizárólag az említett cikk által előírt eljárás szabályainak tiszteletben tartása tárgyában rendelkezik hatáskörrel.

E kérelmet az említett megállapítás meghozatalától számított egy hónapon belül kell benyújtani. A Bíróság a kérelem benyújtásának időpontjától számított egy hónapon belül határoz.”

221. A 236. cikkben az „a személyzeti szabályzatban vagy az alkalmazási feltételekben” szövegrész helyébe az „az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben” szöveg lép.

222. A 237. cikk *d)* pontja második mondatában a „Tanácsa” szövegrész helyébe a „Kormányzótanácsa” szöveg lép.

223. A szöveg a következő új 240a. és 240b. cikkel egészül ki:

„240A. CIKK

Az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, valamint az azok alapján elfogadott jogi aktusok tekintetében.

Mindazonáltal az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az Európai Unióról szóló szerződés 25b. cikke betartásának ellenőrzése, valamint a Tanács által az Európai Unióról szóló szerződés V. címének 2. fejezete alapján a természetes vagy jogi személyekre vonatkozóan elfogadott korlátozó intézkedéseket előíró határozatok jogszerűségének felülvizsgálatára irányuló, e szerződés 230. cikkének negyedik albekezdése alapján hozzá benyújtott keresetek tekintetében.

240B. CIKK

A harmadik résznek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségről szóló IV. címe 4. és 5. fejezete rendelkezéseire vonatkozó hatásköreinek gyakorlása során az Európai Unió Bírósága nem rendelkezik hatáskörrel egy tagállam rendőrsége vagy más bűnüldöző szolgálata által végrehajtott intézkedések érvényességének vagy arányosságának, illetve a közrend fenntartásával és a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos tagállami hatáskörök gyakorlásának felülvizsgálatára.”

224. A 241. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„241. CIKK

A 230. cikk ötödik bekezdésében megállapított határidő lejárta ellenére az Unió intézményei, szervei, vagy hivatalai által elfogadott általános hatállyal bíró jogi aktusokra vonatkozó jogvitában bármelyik fél élhet a 230. cikk második bekezdésében meghatározott eszközökkel annak érdekében, hogy az Európai Unió Bírósága előtt a szóban forgó jogi aktus alkalmazhatatlanságára hivatkozzon.”

225. Ez a pont a magyar változatot nem érinti.

226. A 245. cikk második bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:
„Az Európai Unió Bírósága alapokmányának rendelkezéseit – az I. cím és a 64. cikk kivételével – rendes jogalkotási eljárás keretében az Európai Parlament és a Tanács módosíthatja. Az Európai Parlament és a Tanács vagy a Bíróság kérelmére és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslata alapján és a Bírósággal folytatott konzultációt követően határoz.”

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

227. A szöveg a következő 4a. szakasszal és 245a. cikkel egészül ki:

„4a. SZAKASZ

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK

245A. CIKK

(1) Az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét (KBER). Az Unió monetáris politikáját az Európai Központi Bank és azon tagállamok nemzeti központi bankjai irányítják, amelyeknek hivatalos pénzneme az euro, és amelyek az eurorendszert alkotják.
(2) A KBER-t az Európai Központi Bank döntéshozó szervei irányítják. A KBER elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. E cél veszélyeztetése nélkül támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Unió célkitűzéseinek megvalósításához.
(3) Az Európai Központi Bank jogi személy. Kizárólag az Európai Központi Bank jogosult euro kibocsátásának engedélyezésére. Hatásköreinek gyakorlásában és saját pénzügyei kezelésének tekintetében függetlenséget élvez. Az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok kormányai tiszteletben tartják ezt a függetlenséget.
(4) Az Európai Központi Bank a 105–111a. és a 115c. cikkel, valamint a KBER és az EKB alapokmányában megállapított feltételekkel összhangban elfogadja a feladatai végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Ugyanezen cikkeknek megfelelően azok a tagállamok és központi bankjaik, amelyek pénzneme nem az euro, megőrzik a monetáris ügyekben meglévő hatásköreiket.
(5) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal, továbbá valamennyi nemzeti jogszabálytervezettel kapcsolatban, és a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet elő.”

228. A szöveg egy 245b. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 112. cikk szövegét veszi át:

a) az (1) bekezdésben az „a nemzeti központi bankok elnökeiből áll” szövegrész helyébe az „azon tagállamok nemzeti központi bankjainak elnökeiből áll, amelyek hivatalos pénzneme az euro” szöveg lép;

b) a (2) bekezdésben az *a)* és *b)* pont jelölését el kell hagyni, a jelenlegi *a)* pont a bekezdés első albekezdésévé, a jelenlegi *b)* pontban szereplő három bekezdés pedig a bekezdés második, harmadik és negyedik albekezdésévé válik; a második albekezdésben az „a tagállamok kormányai állam-, illetve kormányfői szinten, közös megegyezéssel” szövegrész helyébe az „az Európai Tanács minősített többséggel” szöveg, a „nevezik ki” szövegrész helyébe pedig a „nevezi ki” szöveg lép.

229. A szöveg egy 245c. cikkel egészül ki, amely a 113. cikk szövegét veszi át.

A SZÁMVEVŐSZÉK

230. A 246. cikkben az „A pénzügyi ellenőrzést” szövegrész helyébe az „Az Unió pénzügyi ellenőrzését” szöveg lép, valamint a cikk második bekezdésként a következő új bekezdéssel egészül ki:

„A Számvevőszék a tagállamok egy-egy állampolgárából áll. A Számvevőszék tagjai feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek, és az Unió általános érdekében járnak el.”

231. A 247. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdést és a (4) bekezdés első albekezdését el kell hagyni. A (2)–(9) bekezdés számozása (1)–(8) bekezdésre változik;

b) az (1) bekezdésként újraszámozott (2) bekezdésben az „országukban” szövegrész helyébe az „államukban” szöveg lép;

c) a (3) bekezdésként újraszámozott (4) bekezdés második albekezdésében a „Feladataik” szövegrész helyébe a „A Számvevőszék tagjai feladataik” szöveg lép.

232. A 248. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében a „valamennyi szerv” szövegrész helyébe a „valamennyi szerv, illetve hivatal” szöveg, a (3) bekezdés második és harmadik albekezdésében a „kezelő szervek” szövegrész helyébe pedig a „kezelő szervek, illetve hivatalok”, szöveg lép.

AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI

233. A 2. fejezet címsorának helyébe a következő címsor lép: „AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI, ELFOGADÁSUKRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK”.

234. A szöveg a 249. cikket megelőzően a következő 1. szakasszal egészül ki:

„1. SZAKASZ

AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI”

235. A 249. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Az Unió hatásköreinek gyakorlása érdekében az intézmények rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el.”;

b) a negyedik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A határozat teljes egészében kötelező. Amennyiben külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl.”

236. A szöveg a következő új 249a–249d. cikkel egészül ki:

„249A. CIKK

(1) A rendes jogalkotási eljárás rendeleteknek, irányelveknek vagy határozatoknak a Bizottság javaslata alapján, az Európai Parlament és a Tanács által történő közös elfogadásából áll. Ezt az eljárást a 251. cikk határozza meg.

(2) A Szerződések által külön meghatározott esetekben rendeleteknek, irányelveknek vagy határozatoknak a Tanács közreműködésével az Európai Parlament által történő, vagy az Európai Parlament közreműködésével a Tanács által történő elfogadása különleges jogalkotási eljárásnak minősül.

(3) A jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogi aktusok jogalkotási aktusoknak minősülnek.

(4) A Szerződések által külön meghatározott esetekben jogalkotási aktusok a tagállamok egy csoportjának vagy az Európai Parlamentnek a kezdeményezésére, az Európai Központi Bank ajánlására vagy a Bíróság, illetve az Európai Beruházási Bank kérelme alapján is elfogadhatók.

249B. CIKK

(1) A jogalkotási aktusokban felhatalmazás adható a Bizottság részére olyan általános hatályú nem jogalkotási aktusok elfogadására, amelyek a jogalkotási aktusok egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják.

A felhatalmazást tartalmazó jogalkotási aktusokban kifejezetten meg kell határozni a felhatalmazás céljait, tartalmát, alkalmazási körét és időtartamát. Az adott szabályozási terület alapvető elemei kizárólag a jogalkotási aktusban szabályozhatók, és ezekre vonatkozóan nem adható felhatalmazás.

(2) A jogalkotási aktusban kifejezetten meg kell határozni a felhatalmazás gyakorlásának feltételeit, amelyek a következők lehetnek:

a) az Európai Parlament vagy a Tanács úgy határozhat, hogy a felhatalmazást visszavonja;

b) a felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor léphet hatályba, ha az Európai Parlament vagy a Tanács a jogalkotási aktusban előírt határidőn belül nem emel ellene kifogást.

Az *a)* és *b)* pont alkalmazásakor az Európai Parlament tagjainak többségével, a Tanács pedig minősített többséggel jár el.

(3) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok címében fel kell tüntetni a „felhatalmazáson alapuló” kifejezést.

249C. CIKK

(1) A tagállamok nemzeti jogukban elfogadják a kötelező erejű uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(2) Ha valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie, az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruház a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az Európai Unióról szóló szerződés 11. és 13. cikkében előírt esetekben a Tanácsra.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak céljából az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben előre meghatározza a Bizottság végrehajtási hatáskörének gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályait és általános elveit.

(4) A végrehajtási aktusok címében fel kell tüntetni a „végrehajtási” kifejezést.

249D. CIKK

A Tanács ajánlásokat fogad el. A Tanács a Bizottság javaslata alapján jár el minden olyan esetben, amikor a Szerződések előírják, hogy a jogi aktusokat a Bizottság javaslata alapján kell elfogadnia. A Tanács egyhangúlag jár el azokon a területeken, amelyeken az Unió jogi aktusainak elfogadásához egyhangúság szükséges. A Bizottság, valamint az Európai Központi Bank a Szerződésekben külön meghatározott esetekben ajánlásokat fogad el."

A JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK

237. A szöveg a 250. cikket megelőzően kiegészül egy „A JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK" című 2. szakasszal.

238. A 250. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:
„(i) Ha a Szerződések értelmében a Tanács a Bizottság javaslata alapján jár el, a javaslatot a Tanács – a 251. cikk (10) és (13) bekezdésében, a 268. cikkben, a 270a. cikkben, a 272. cikkben, valamint a 273. cikk második albekezdésében foglalt esetek kivételével – csak egyhangúlag módosíthatja."

239. A 251. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdésben az „erre a cikkre" szövegrész helyébe a „rendes jogalkotási eljárásra" szöveg lép;
b) a (2) bekezdés második és harmadik albekezdése, valamint a (3)–(7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„Első olvasat
(3) Az Európai Parlament első olvasatban elfogadja álláspontját és azt továbbítja a Tanácsnak.
(4) Ha a Tanács az Európai Parlament álláspontjával egyetért, a javasolt aktust az Európai Parlament álláspontjának megfelelő szövegezéssel elfogadottnak kell tekinteni.
(5) Ha a Tanács nem ért egyet az Európai Parlament álláspontjával, a Tanács első olvasatban elfogadja saját álláspontját, és azt közli az Európai Parlamenttel.
(6) A Tanács teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet az első olvasatban elfogadott álláspont elfogadásához vezető okokról. A Bizottság teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet a saját álláspontjáról.
Második olvasat
(7) Ha az e közléstől számított három hónapon belül az Európai Parlament:
a) egyetért a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával vagy nem foglal állást, a szóban forgó jogi aktust a Tanács álláspontjának megfelelő szövegezéssel elfogadottnak kell tekinteni;
b) tagjainak többségével elutasítja a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontját, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni;
c) tagjainak többségével módosításokat javasol a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjához, az így módosított szöveget továbbítja a Tanácsnak és a Bizottságnak; a Bizottság véleményt nyilvánít ezekről a módosításokról.
(8) Ha az Európai Parlament módosításainak kézhezvételétől számított három hónapon belül a Tanács minősített többséggel:
a) valamennyi módosítással egyetért, a javasolt jogi aktust elfogadottnak kell tekinteni;
b) nem fogadja el valamennyi módosítást, a Tanács elnöke az Európai Parlament elnökével egyetértésben hat héten belül összehívja az egyeztetőbizottságot.
(9) A Tanács egyhangúlag dönt azokról a módosításokról, amelyekről a Bizottság elutasító véleményt adott.
Egyeztetés

(10) A Tanács tagjaiból vagy azok képviselőiből és az Európai Parlament azonos számú képviselőiből álló egyeztetőbizottság feladata, hogy a Tanács tagjainak vagy azok képviselőinek minősített többségével és az Európai Parlament képviselőinek többségével az Európai Parlament és a Tanács második olvasatban elfogadott álláspontjai alapján az összehívásától számított hat héten belül megállapodásra jusson egy közös szövegtervezetről.

(11) A Bizottság részt vesz az egyeztetőbizottság munkájában, és megtesz minden szükséges kezdeményezést az Európai Parlament és a Tanács álláspontjának közelítése érdekében.

(12) Ha az egyeztetőbizottság az összehívásától számított hat héten belül nem hagy jóvá közös szövegtervezetet, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

Harmadik olvasat

(13) Ha e határidőn belül az egyeztetőbizottság jóváhagy egy közös szövegtervezetet, e jóváhagyástól számítva hat hét áll rendelkezésre, hogy az Európai Parlament a leadott szavazatok többségével, a Tanács pedig minősített többséggel e tervezetnek megfelelően elfogadja a szóban forgó jogi aktust. Ha ez nem teljesül, a javasolt jogi aktust el nem fogadottnak kell tekinteni.

(14) Az e cikkben említett három hónapos, illetve hathetes határidő az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére legfeljebb egy hónappal, illetve két héttel meghosszabbodik.

Különös rendelkezések

(15) Ha a Szerződésekben meghatározott esetekben valamely jogalkotási aktust a tagállamok egy csoportjának kezdeményezésére, az Európai Központi Bank ajánlása alapján, illetve a Bíróság kérelme alapján kell a rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadni, a (2) bekezdés, a (6) bekezdés második mondata és a (9) bekezdés nem alkalmazható.

Ebben az esetben az Európai Parlament és a Tanács a javasolt jogi aktust az első és második olvasatban elfogadott álláspontjaikkal együtt továbbítják a Bizottságnak. Az eljárás folyamán az Európai Parlament és a Tanács kikérhetik a Bizottság véleményét, amely véleményt a Bizottság saját kezdeményezésére is kiadhat. A Bizottság, amennyiben szükségesnek ítéli, a (11) bekezdésnek megfelelően részt vesz az egyeztetőbizottságban is.”

240. A 252. cikk hatályát veszti. A szöveg a következő új 252a. cikkel egészül ki:

„252A. CIKK

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság egyeztetnek egymással, és közös megegyezéssel meghatározzák együttműködésük szabályait. E célból a Szerződéseknek megfelelően kötelező jellegű intézményközi megállapodásokat köthetnek.”

241. A 253. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„253. CIKK

Ha a Szerződések nem határozzák meg, milyen típusú jogi aktust kell elfogadni, a jogi aktus típusát az intézmények az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően, eseti alapon maguk választják meg, az arányosság elvével összhangban.

A jogi aktusoknak indokolást kell tartalmazniuk, és azokban utalni kell minden olyan javaslatra, kezdeményezésre, ajánlásra, kérésre vagy véleményre, amelyet a Szerződések előírnak.

A jogalkotási aktusok tervezetének mérlegelésekor az Európai Parlament és a Tanács tartózkodik az adott területen alkalmazandó jogalkotási eljárásban előírtaktól eltérő jogi aktusok elfogadásától.”

242. A 254. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„254. CIKK

(1) A rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogalkotási aktusokat az Európai Parlament elnöke és a Tanács elnöke írja alá.

A különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott jogalkotási aktusokat az azokat elfogadó intézmény elnöke írja alá.

A jogalkotási aktusokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni. Ezek a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

(2) A rendelet, irányelv, valamint külön címzetti kört nem tartalmazó határozat formájában elfogadott nem jogalkotási aktusokat az azokat elfogadó intézmény elnöke írja alá.

A valamennyi tagállamnak címzett rendeleteket és irányelveket, valamint a külön címzetti kört nem tartalmazó határozatokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni. Ezek a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

Az egyéb irányelvekről és a címzetti kört tartalmazó határozatokról értesíteni kell a címzettjeiket, és azok az értesítéssel lépnek hatályba.”

243. A szöveg a következő új 254a. cikkel egészül ki:

„254A. CIKK

(1) Feladataik ellátása során az Unió intézményei, szervei és hivatalai egy nyitott, hatékony és független európai igazgatásra támaszkodnak.

(2) A 283. cikk alapján elfogadott szabályzat és alkalmazási feltételek tiszteletben tartásával az Európai Parlament és a Tanács – rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben – rendelkezéseket állapít meg ennek érdekében.”

244. A fenti 28. pont szerint módosított szövegű 255. cikk számozása 16a. cikkre változik.

245. A 256. cikk első bekezdésében „A Tanács vagy a Bizottság olyan határozatai, amelyek” szövegrész helyébe „A Tanács, a Bizottság vagy az Európai Központi Bank által elfogadott azon jogi aktusok, amelyek” szöveg lép.

A TANÁCSADÓ SZERVEK

246. A szöveg a következő új 3. fejezettel és 256a. cikkel egészül ki, a 3. és 4. fejezet 1. és 2. szakasszá válik, az 5. fejezet számozása pedig 4. fejezetre változik:

„3. FEJEZET

AZ UNIÓ TANÁCSADÓ SZERVEI

256A. CIKK

(1) Az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot a Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága segíti tanácsadói minőségben.

(2) A Gazdasági és Szociális Bizottság a munkaadók és a munkavállalók szervezetei, valamint a civil társadalom egyéb területei, így különösen a gazdasági és társadalmi élet, az állampolgári részvétel, a szakmai és a kulturális területek reprezentatív szereplőit tömörítő szervezetek képviselőiből áll.

(3) A Régiók Bizottsága a regionális és helyi testületek olyan képviselőiből áll, akik valamely regionális vagy helyi testületben választással nyert képviselői megbízatással rendelkeznek, vagy valamely választott testületnek politikai felelősséggel tartoznak.

(4) A Gazdasági és Szociális Bizottságnak, illetve a Régiók Bizottságának a tagjai nem utasíthatók. Feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek, és az Unió általános érdekében járnak el.

(5) A (2) és (3) bekezdésben említett, e bizottságok összetételének jellegére vonatkozó szabályokat a Tanács az Unión belüli gazdasági, társadalmi és demográfiai helyzet alakulására tekintettel rendszeres időközönként felülvizsgálja. E célból a Tanács a Bizottság javaslata alapján határozatokat fogad el.”

GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

247. A 257. és a 261. cikk hatályát veszti.

248. A 258. cikk második és harmadik bekezdése helyébe a következő bekezdés lép:

„A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag elfogadott határozatban megállapítja a bizottság összetételét.”

249. A 259. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) bekezdés első mondata helyébe a következő mondat lép: „A bizottság tagjait öt évre nevezik ki.”;

b) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Tanács a Bizottsággal folytatott konzultációt követően határoz. A Tanács kikérheti a gazdasági és társadalmi életnek, valamint a civil társadalomnak az Unió tevékenységében érdekelt különböző ágazatait képviselő európai szervezetek véleményét.”

250. A 260. cikk első bekezdésében a „kétéves” szövegrész helyébe a „két és fél éves” szöveg lép, a harmadik bekezdésben pedig az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament, a Tanács” szöveg lép.

251. A 262. cikk a következőképpen módosul:

a) az első, második és harmadik bekezdésben az „a Tanácsnak”, illetve az „a Tanács” szövegrészek helyébe az „az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak”, illetve az „az Európai Parlament és a Tanács” szöveg lép;

b) az első bekezdésben a „Tanácsnak vagy a Bizottságnak konzultálnia kell” szövegrész helyébe a „Tanács vagy a Bizottság konzultál” szöveg lép;

c) a harmadik bekezdésből az „és a megfelelő szakosított részleg” szövegrészt el kell hagyni;

d) a negyedik bekezdést el kell hagyni.

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

252. A 263. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdést el kell hagyni;

b) a második bekezdéssé váló harmadik bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúlag elfogadott határozatban megállapítja a bizottság összetételét.”;

c) a harmadik bekezdéssé váló negyedik bekezdés első mondatából el kell hagyni az „az egyes tagállamok javaslatai alapján” szövegrészt, a „négy évre” szövegrész helyébe pedig az „öt évre” szöveg lép; a negyedik mondatban az „az első bekezdésben” szövegrész helyébe az „a 256a. cikk (3) bekezdésében” szöveg lép;
d) az utolsó bekezdést el kell hagyni.

253. A 264. cikk első bekezdésében a „kétéves” szövegrész helyébe a „két és fél éves” szöveg lép, a harmadik bekezdésben pedig „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament, a Tanács” szöveg lép.

254. A 265. cikk a következőképpen módosul:
a) az első bekezdésben az „A Tanács” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament, a Tanács” szöveg, a második és harmadik bekezdésben az „a Tanács” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament, a Tanács” szöveg, az, utolsó bekezdésben pedig az „a Tanácsnak” szövegrész helyébe az „az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak” szöveg lép;
b) az első bekezdésben az „a két intézmény” szövegrész helyébe az „az intézmények” szöveg lép;
c) a negyedik bekezdést el kell hagyni.

AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK

255. A 266. cikk harmadik bekezdésében a „Tanács,” szövegrész helyébe a „Tanács – „ szöveg, a „Bizottság kérelmére” szövegrész helyébe a „Bizottság javaslata alapján” szöveg, az „, egyhangúlag” szövegrész helyébe pedig a „– különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag” szöveg lép, továbbá az „alapokmányának 4., 11. és 12. cikkét, valamint 18. cikke (5) bekezdését” szövegrész helyébe az „alapokmányát” szöveg lép.

256. A 267. cikk *b)* pontjában a „fokozatos létrehozása” szövegrész helyébe a „létrehozása, illetve működése” szöveg lép.

PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

257. A 268. cikk a következőképpen módosul:
a) az első bekezdésből el kell hagyni az „– az Európai Szociális Alapra vonatkozókat is beleértve –” szövegrészt, a három bekezdés pedig (1) bekezdéssé válik;
b) a második bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„Az Unió éves költségvetését a 272. cikkben megállapított szabályokkal összhangban az Európai Parlament és a Tanács határozza meg.”;
c) a cikk a következő új (2)–(6) bekezdéssel egészül ki:
„(2) A költségvetésben feltüntetett kiadásokat a 279. cikkben említett rendelettel összhangban, egy pénzügyi évre vonatkozóan kell jóváhagyni.
(3) A költségvetésben feltüntetett kiadások végrehajtásának előfeltétele olyan kötelező erejű uniós jogi aktus elfogadása a 279. cikkben említett rendelettel összhangban, amely jogalapot biztosít az Unió fellépéséhez és az azzal összefüggő kiadásoknak a végrehajtásához, kivéve az említett rendeletben meghatározott eseteket.
(4) A költségvetési fegyelem biztosítása érdekében az Unió, amennyiben egy jogi aktus jelentős hatást gyakorolhat a költségvetésre, azt nem fogadhatja el mindaddig, amíg nem biztosítja, hogy az ebből a jogi aktusból eredő kiadások az Unió saját forrásainak határán belül, valamint a 270a. cikkben említett többéves pénzügyi keret tiszteletben tartásával finanszírozhatók.

(5) A költségvetést a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával kell végrehajtani. A tagállamok és az Unió együttműködnek egymással annak érdekében, hogy biztosítsák a költségvetési előirányzatoknak ezzel az alapelvvel összhangban történő felhasználását.

(6) Az Unió és a tagállamok a 280. cikk rendelkezéseivel összhangban küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen.”

AZ UNIÓ SAJÁT FORRÁSAI

258. A szöveg a 269. cikket megelőzően kiegészül egy „AZ UNIÓ SAJÁT FORRÁSAI” című 1. fejezettel.

259. A 269. cikk a következőképpen módosul:

a) a cikk a következő új első bekezdéssel egészül ki:

„Az Unió gondoskodik a céljai eléréséhez és politikái megvalósításához szükséges eszközökről.”

b) az utolsó bekezdés helyébe a következő két bekezdés lép:

„A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően különleges jogalkotási eljárás keretében, egyhangúlag elfogadja az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó rendelkezéseket megállapító határozatot. E vonatkozásban a határozat a saját források újabb típusait teremtheti meg, illetve meglévő típusokat szüntethet meg. Ez a határozat csak azt követően lép hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően azt jóváhagyták.

Az Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben a Tanács állapítja meg annyiban, amennyiben a harmadik bekezdés alapján elfogadott határozat így rendelkezik. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően határoz.”

260. A 270. cikk hatályát veszti.

TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

261. A szöveg a következő új 2. fejezettel és új 270a. cikkel egészül ki:

„2. FEJEZET

TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

270A. CIKK

(1) A többéves pénzügyi keret biztosítja, hogy az Unió kiadásai rendezett módon, saját forrásai határain belül alakuljanak.

A többéves pénzügyi keretet legalább 5 éves időszakra kell meghatározni.

Az Unió éves költségvetésének összhangban kell lennie a többéves pénzügyi kerettel.

(2) A többéves pénzügyi keretet a Tanács által különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendelet határozza meg. A Tanács az Európai Parlamentnek a tagjai többségével elfogadott egyetértését követően, egyhangúlag határoz.

Az Európai Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban felhatalmazhatja a Tanácsot arra, hogy az első albekezdésben említett rendelet elfogadásáról minősített többségi szavazással döntsön.

(3) A többéves pénzügyi keret kiadási kategóriánként meghatározza a kötelezettségvállalási és a kifizetési előirányzatok éves felső határát. A korlátozott számú kiadási kategóriák az Unió tevékenysége főbb területeinek felelnek meg.

A pénzügyi keret meghatároz minden, az éves költségvetési eljárás zavartalan lefolytatásához szükséges egyéb rendelkezést is.

(4) Ha az előző pénzügyi keret időszakának végéig a Tanács nem fogadta el az új pénzügyi keretet meghatározó rendeletet, az új jogi aktus elfogadásáig az előző keret utolsó évének megfelelő felső határok és egyéb rendelkezések alkalmazása meghosszabbodik.

(5) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság az új pénzügyi keret elfogadására irányuló eljárás során mindvégig köteles minden szükséges intézkedést megtenni az elfogadás megkönnyítése érdekében.”

AZ UNIÓ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSE

262. A szöveg a 270a. cikk után kiegészül egy „AZ UNIÓ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSE” című 3. fejezettel.

263. A szöveg egy 270b. cikkel egészül ki, amely a 272. cikk (1) bekezdésének szövegét veszi át.

264. Az alábbi 267. pont szerint módosított szövegű 271. cikk számozása 273a. cikkre változik.

265. A 272. cikk (1) bekezdése 270b. cikké válik, a 272. cikk (2)–(10) bekezdése helyébe pedig a következő szöveg lép:

„272. CIKK

Az Unió éves költségvetését különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva az Európai Parlament és a Tanács határozza meg a következő rendelkezéseknek megfelelően:

1. Az Európai Központi Bank kivételével valamennyi intézmény július 1-je előtt megtervezi a következő pénzügyi évre vonatkozó kiadásait. A Bizottság ezeket a javaslatokat költségvetési tervezetbe foglalja, amely eltérő javaslatokat is tartalmazhat. A költségvetési tervezet egy tervezett bevételi előirányzatot és egy tervezett kiadási előirányzatot tartalmaz.

2. A Bizottságnak a költségvetési tervezetet tartalmazó javaslatát legkésőbb a költségvetés végrehajtását megelőző év szeptember 1-jéig az Európai Parlament és a Tanács elé kell terjesztenie. A Bizottság az eljárás során a költségvetési tervezetet mindaddig módosíthatja, amíg az 5. pont szerinti egyeztetőbizottságot össze nem hívják.

3. A Tanács elfogadja a költségvetési tervezetre vonatkozó álláspontját, és azt legkésőbb az adott pénzügyi évet megelőző év október 1-éig az Európai Parlament elé terjeszti. A Tanács teljeskörűen tájékoztatja az Európai Parlamentet az álláspontjának elfogadásához vezető okokról.

4. Ha az álláspont közlésétől számított negyvenkét napon belül az Európai Parlament:

a) egyetért a Tanács álláspontjával, a költségvetés elfogadásra kerül;

b) nem foglal állást, a költségvetést elfogadottnak kell tekinteni;

c) tagjainak többségével módosításokat fogad el, a módosított tervezetet továbbítja a Tanácsnak és a Bizottságnak. Az Európai Parlament elnöke a Tanács elnökével egyetértésben haladéktalanul összehívja az egyeztetőbizottságot. Amennyiben azonban a Tanács a tervezet továbbításától számított tíz napon belül tájékoztatja az Európai Parlamentet arról, hogy valamennyi módosításával egyetértett, az egyeztetőbizottság ülésére nem kerül sor.

5. A Tanács tagjaiból vagy azok képviselőiből és az Európai Parlament azonos számú képviselőiből álló egyeztetőbizottság feladata, hogy a Tanács tagjainak vagy azok képviselőinek minősített többségével és az Európai Parlament képviselőinek többségével az Európai Parlament és a Tanács álláspontjai alapján az összehívásától számított huszonegy napon belül megállapodásra jusson egy közös szövegtervezetről.

A Bizottság részt vesz az egyeztetőbizottság munkájában, és megtesz minden szükséges kezdeményezést az Európai Parlament és a Tanács álláspontjának közelítése érdekében.

6. Ha az 5. pontban említett huszonegy napos határidőn belül az egyeztetőbizottság közös szövegtervezetben állapodik meg, e megállapodás időpontjától számítva tizennégy nap áll mind az Európai Parlament, mind a Tanács rendelkezésére, hogy a közös szövegtervezetet jóváhagyja.

7. Amennyiben a 6. pontban említett tizennégy napos határidőn belül:

a) mind az Európai Parlament, mind pedig a Tanács jóváhagyja a közös szövegtervezetet, vagy egyikük sem foglal állást, illetve amennyiben ezen intézmények egyike jóváhagyja a közös szövegtervezetet, míg a másik nem foglal állást, a költségvetést a közös szövegtervezettel összhangban véglegesen elfogadottnak kell tekinteni, vagy

b) az Európai Parlament – tagjainak többségével – és a Tanács egyaránt elutasítja a közös szövegtervezetet, vagy amennyiben ezen intézmények egyike elutasítja a közös szövegtervezetet, míg a másik nem foglal állást, a Bizottság új költségvetési tervezet nyújt be, vagy

c) az Európai Parlament – tagjainak többségével – elutasítja a közös szövegtervezetet, míg a Tanács azt jóváhagyja, a Bizottság új költségvetési tervezet nyújt be, vagy

d) az Európai Parlament jóváhagyja a közös szövegtervezetet, míg a Tanács azt elutasítja, a Parlament – tagjainak többségével és a leadott szavazatok háromötödével – a Tanács elutasításától számított tizennégy napon belül úgy határozhat, hogy a 4. pont *c)* alpontjában említett módosítások egy részét vagy egészét megerősíti. Ha a Parlament valamely módosítását nem erősítik meg, a módosítással érintett költségvetési sorra vonatkozóan az egyeztetőbizottságban megállapított álláspontot kell megtartani. A költségvetést ezen az alapon véglegesen elfogadottnak kell tekinteni.

8. Amennyiben az 5. pontban említett huszonegy napon belül az egyeztetőbizottság a közös szövegtervezetet illetően nem jut megállapodásra, a Bizottság új költségvetési tervezetet nyújt be.

9. Az e cikkben előírt eljárás lezárását követően az Európai Parlament elnöke megállapítja, hogy a költségvetést véglegesen elfogadták.

10. Az e cikkben ráruházott hatásköröket minden intézmény a Szerződések, illetve az azok alapján – különösen az Unió saját forrásai, valamint a bevételek és kiadások közötti egyensúly területén – elfogadott jogi aktusok tiszteletben tartásával gyakorolja.”

266. A 273. cikk a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben a „még nem szavazták meg” szövegrész helyébe a „még nem fogadták el véglegesen” szöveg lép, a „vagy további albontásának” szövegrészt el kell hagyni, a „havonta az előző pénzügyi év költségvetési előirányzatainak legfeljebb egytizenketted részét kitevő összeget lehet elkölteni; ez a szabályozás azonban nem járhat azzal, hogy a kidolgozás alatt álló költségvetési tervezetben előírt előirányzatok egytizenketted részét meghaladó tételek álljanak a Bizottság rendelkezésére.” szövegrész helyébe a „havonta az előző pénzügyi évre vonatkozó költségvetésben szereplő, az adott alcímre vonatkozó előirányzatok legfeljebb egytizenketted részét kitevő összeget lehet elkölteni; ennek során azonban nem lehet túllépni a költségvetési tervezet ugyanazon alcímében meghatározott előirányzat egytizenketted részét.” szöveg lép;

b) a második bekezdésben a „Tanács” szövegrész helyébe az „a Tanács a Bizottság javaslata alapján,” szöveg, a „minősített többséggel” szövegrész helyébe pedig a „minősített többséggel, a 279. cikk értelmében elfogadott rendeletnek megfelelően” szöveg lép, és a bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „A Tanács határozatát haladéktalanul továbbítja az Európai Parlamentnek.”;

c) a harmadik bekezdést el kell hagyni;

d) az utolsó bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A második bekezdésben említett határozatban, a 269. cikk szerinti jogi aktusok tiszteletben tartásával, meg kell állapítani az e cikk alkalmazásának biztosításához szükséges forrásokra vonatkozó intézkedéseket.

Az ilyen határozat az elfogadásától számított harmincadik napon lép hatályba, kivéve, ha e határidőn belül az Európai Parlament tagjainak többségével e kiadás csökkentéséről határozott.”

267. A szöveg egy 273a. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 271. cikk szövegét veszi át:

a) az első bekezdést el kell hagyni;

b) a második bekezdéssé váló harmadik bekezdésből el kell hagyni a „szükség esetén” szövegrészt;

c) az utolsó bekezdésben „a Tanács, a Bizottság és a Bíróság” szövegrész helyébe „az Európai Tanács és a Tanács, a Bizottság, valamint az Európai Unió Bírósága” szöveg lép.

A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS A FELMENTÉS

268. A 274. cikk előtt a szöveg kiegészül az „A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS A FELMENTÉS” című 4. fejezettel, a 274. cikk pedig a következőképpen módosul:

a) az első bekezdésben „A Bizottság a költségvetést” szövegrész helyébe az „A Bizottság a költségvetést a tagállamokkal együttműködve és” szöveg lép;

b) a második bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„A rendelet meghatározza a költségvetés végrehajtása során a tagállamokat terhelő ellenőrzési és számviteli kötelezettségelvet és az ezekkel járó felelősséget. A rendelet valamennyi intézmény számára megállapítja a saját kiadásaik végrehajtásában betöltött felelősségükre és szerepükre vonatkozó részletes szabályokat.”

269. A 275. cikkben az „a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek” szövegrész helyébe az „az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak” szöveg lép. A cikk a következő új második bekezdéssel egészül ki:

„A Bizottság továbbá az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak értékelő jelentést nyújt be az Unió pénzügyi helyzetére vonatkozóan, különös tekintettel az Európai Parlament és a Tanács által a 276. cikk értelmében megtett észrevételek tekintetében elért eredményekre.”

270. A 276. cikk (1) bekezdésében a „275. cikkben említett elszámolásokat és mérleget” szövegrész helyébe a „275. cikkben említett elszámolásokat, mérleget és értékelő jelentést” szöveg lép.

KÖZÖS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

271. A szöveg a 277. cikket megelőzően kiegészül egy „KÖZÖS RENDELKEZÉSEK” című 5. fejezettel.

272. A 277. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„277. CIKK

A többéves pénzügyi keretet és az éves költségvetést euróban kell meghatározni.”

273. A 279. cikk a következőképpen módosul:
a) a (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„(1) Az Európai Parlament és a Tanács a Számvevőszékkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében, rendeletekben megállapítja:
a) azokat a költségvetési szabályokat, amelyek meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és végrehajtására, valamint az elszámolások végzésére és ellenőrzésére vonatkozó eljárást;
b) a pénzügyi szereplők, és különösen az engedélyezésre jogosult tisztviselők és a számvitelért felelős tisztviselők felelősségére vonatkozó szabályokat.”;
b) a (2) bekezdésben az „Európai Parlamenttel folytatott konzultációt, továbbá a Számvevőszék véleményének kézhezvételét követően egyhangúlag meghatározza” szövegrész helyébe az „Európai Parlamenttel és a Számvevőszékkel folytatott konzultációt követően meghatározza” szöveg lép.

274. A szöveg a következő új 279a. és 279b. cikkel egészül ki:

„279A. CIKK

Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság feladata annak biztosítása, hogy az Unió harmadik felekkel szembeni jogi kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges pénzügyi eszközök rendelkezésre álljanak.

279B. CIKK

Az e fejezetben említett költségvetési eljárások keretében az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elnökei a Bizottság kezdeményezésére rendszeresen üléseket tartanak. Az elnökök minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy e cím végrehajtásának megkönnyítése érdekében előmozdítsák az általuk vezetett intézmények közötti konzultációkat és az intézmények álláspontjainak egyeztetését.”

KÜZDELEM A CSALÁS ELLEN

275. A szöveg a 280. cikket megelőzően kiegészül egy „KÜZDELEM A CSALÁS ELLEN” című 6. fejezettel.

276. A 280. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés a végén a következő tagmondattal egészül ki: „, valamint az Unió intézményeiben, szerveiben és hivatalaiban.”;

b) a (4) bekezdésben a „tagállamokban” szövegrész helyébe a „tagállamokban, valamint az Unió intézményeiben, szerveiben és hivatalaiban” szöveg lép, az utolsó mondatot pedig el kell hagyni.

MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS

277. A szöveg a 280. cikk után kiegészül egy „MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS” című III. címmel.

278. A szöveg a következő 280a–280i. cikkel egészül ki, amelyek az Európai Unióról szóló szerződés új 10. cikkével együtt az Európai Unióról szerződés jelenlegi 27a–27e. cikkét, 40–40b. cikkét és 43–45. cikkét, valamint az Európai Közösséget létrehozó szerződés jelenlegi 11. és 11a. cikkét váltják fel:

„280A. CIKK

A megerősített együttműködéseknek összeegyeztethetőeknek kell lenniük a Szerződésekkel és az Unió jogával.

Az ilyen együttműködés nem befolyásolhatja hátrányosan a belső piacot, valamint a gazdasági, társadalmi és területi kohéziót. Nem jelenthet megkülönböztetést vagy akadályt a tagállamok közötti kereskedelemben, és nem torzíthatja a tagállamok közötti versenyt.

280B. CIKK

A megerősített együttműködéseknek tiszteletben kell tartaniuk azoknak a tagállamoknak a hatásköreit, jogait és kötelezettségeit, amelyek az együttműködésben nem vesznek részt. Az ilyen tagállamok nem akadályozhatják a megerősített együttműködésnek a részt vevő tagállamok által történő végrehajtását.

280C. CIKK

(1) A megerősített együttműködés annak létrehozásakor valamennyi tagállam számára nyitva áll, feltéve, hogy azok megfelelnek az együttműködésre felhatalmazó határozatban megállapított részvételi feltételeknek. Az együttműködés bármely későbbi időpontban is nyitva áll mindazon tagállamok számára, amelyek e feltételek mellett az annak keretében már elfogadott jogi aktusoknak is megfelelnek.

A Bizottság és a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok gondoskodnak annak előmozdításáról, hogy az együttműködésben a lehető legtöbb tagállam részt vegyen.

(2) A Bizottság és adott esetben az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője rendszeresen tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a megerősített együttműködés előrehaladásáról.

280D. CIKK

(1) Azoknak a tagállamoknak, amelyek egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni a Szerződések alkalmazási körébe tartozó területek valamelyikén – a kizárólagos hatáskörök területe és a közös kül- és biztonságpolitika kivételével –, kérelmet kell a Bizottság elé terjeszteniük, amelyben meghatározzák a javasolt megerősített együttműködés hatókörét és célkitűzéseit. A Bizottság ilyen értelmű javaslatot terjeszthet a Tanács elé. Ha a Bizottság nem nyújt be javaslatot, az érintett tagállamokat tájékoztatja ennek okairól.

Az első albekezdésben említett megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően a Tanács adja meg.

(2) Az egymás között a közös kül- és biztonságpolitika keretében megerősített együttműködést létrehozni kívánó tagállamoknak kérelmüket a Tanácshoz kell benyújtaniuk. A kérelmet továbbítani kell az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez, aki véleményt nyilvánít arról, hogy a tervezett megerősített együttműködés összhangban van-e az Unió közös kül- és biztonságpolitikájával, valamint a Bizottsághoz, amely véleményt nyilvánít, különösen arról, hogy a javasolt megerősített együttműködés összhangban van-e az Unió egyéb politikáival. A kérelmet tájékoztatásul az Európai Parlamentnek is meg kell küldeni.

A megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Tanács egyhangúlag elfogadott határozatban adja meg.

280E. CIKK

A Tanács tanácskozásain valamennyi tagállam részt vehet, de a szavazásban a Tanácsnak csak a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat képviselő tagjai vesznek részt.

Az egyhangúság eléréséhez csak a részt vevő tagállamok képviselőinek szavazatait kell figyelembe venni.

A minősített többséget a 205. cikk (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

280F. CIKK

(1) Bármely tagállam, amely a 280d. cikk (1) bekezdésében említett területek valamelyikén folytatott megerősített együttműködésben részt kíván venni, ezt a szándékát bejelenti a Tanácsnak és a Bizottságnak.

A Bizottság a bejelentés kézhezvételétől számított négy hónapon belül megerősíti az érintett tagállam részvételét. Adott esetben megállapítja, hogy a részvételi feltételek teljesültek, és elfogadja azokat az átmeneti intézkedéseket, amelyek a megerősített együttműködés keretében már elfogadott jogi aktusok alkalmazása szempontjából szükségesek.

Ha azonban a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek nem teljesültek, megjelöli azokat a rendelkezéseket, amelyeket a feltételek teljesítéséhez el kell fogadni, és a részvételi kérelem újbóli vizsgálatára határidőt állapít meg. E határidő lejárta után a kérelmet a második albekezdésben előírt eljárásnak megfelelően újra megvizsgálja. Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek még mindig nem teljesültek, az érintett tagállam az ügyet a Tanács elé utalhatja, amely dönt a kérelemről. A Tanács a 280e. cikk szerint határoz. A Tanács továbbá a Bizottság javaslata alapján a második albekezdés szerinti átmeneti intézkedéseket fogadhat el.

(2) Bármely tagállam, amely a közös kül- és biztonságpolitika területén folytatott megerősített együttműködésben kíván részt venni, ezt a szándékát bejelenti a Tanácsnak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének és a Bizottságnak.

A Tanács az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével folytatott konzultációt és – adott esetben – a részvételi feltételek teljesítésének megállapítását követően megerősíti az érintett tagállam részvételét. Emellett a Tanács a főképviselő javaslata alapján olyan átmeneti intézkedéseket fogadhat el, amelyek a megerősített együttműködés keretében már elfogadott jogi aktusok alkalmazása szempontjából szükségesek. Ha azonban a Tanács úgy ítéli meg, hogy a részvételi feltételek nem teljesültek, megjelöli azokat a rendelkezéseket, amelyeket a feltételek teljesítéséhez el kell fogadni, és a részvételi kérelem újbóli vizsgálatára határidőt állapít meg.

E bekezdés alkalmazásakor a Tanács egyhangúlag és a 280e. cikknek megfelelően határoz.

280G. CIKK

A megerősített együttműködés végrehajtásából eredő, az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli kiadások a részt vevő tagállamokat terhelik, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács valamennyi tagja egyhangúlag másként határoz.

280H. CIKK

(1) Amennyiben a Szerződéseknek a megerősített együttműködés keretében esetlegesen alkalmazásra kerülő valamely rendelkezése a Tanács számára egyhangú határozathozatalt ír elő, a Tanács a 280e. cikkben foglalt szabályokkal összhangban egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a jövőben minősített többséggel kell határozni.

(2) Ha a Szerződéseknek a megerősített együttműködés keretében esetlegesen alkalmazásra kerülő valamely rendelkezése a Tanács számára a jogi aktusok elfogadására különleges jogalkotási eljárás alkalmazását írja elő, a Tanács a 280e. cikkben foglalt szabályokkal összhangban egyhangúlag elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy a jövőben rendes jogalkotási eljárás keretében kell határozni. A Tanács az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.

(3) Az (1) és (2) bekezdés nem alkalmazandó a katonai vagy védelmi vonatkozású döntések esetén.

280I. CIKK

A Tanács és a Bizottság biztosítja a megerősített együttműködés keretében kifejtett tevékenységek közötti, valamint az ilyen tevékenységek és az Unió politikái közötti összhangot, és ennek érdekében együttműködnek egymással.”

ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

279. A hatodik rész számozása hetedik részre változik.

280. A 281., 293., 305. és 314. cikk hatályát veszti. A 286. cikk helyébe a 16b. cikk lép.

281. A 282. cikk a végén a következő mondattal egészül ki: „Mindazonáltal igazgatási autonómiájuk alapján a saját működésükkel kapcsolatos ügyekben az Uniót az egyes intézmények maguk képviselik.”

282. A 283. cikkben az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján, a többi érintett intézménnyel folytatott konzultációt követően minősített többséggel megállapítja” szövegrész helyébe „Az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben, a többi érintett intézménnyel folytatott konzultációt követően megállapítja” szöveg, az „e Közösségek egyéb alkalmazottaira” szövegrész helyébe pedig az „Unió egyéb alkalmazottaira” szöveg lép.

283. A 288. cikk harmadik bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A második bekezdéstől eltérve, a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően az Európai Központi Bank köteles megtéríteni az általa vagy alkalmazottai által feladataik ellátása során okozott károkat.”

284. A 290. cikkben a „Tanács határozza meg egyhangú határozattal.” szövegrész helyébe a „Tanács határozza meg egyhangúlag elfogadott rendeletekben.” szöveg lép.

285. A 291. cikkből el kell hagyni a „, az Európai Monetáris Intézetre” szövegrészt.

286. A 294. cikk számozása 48a. cikkre változik.

287. A 299. cikk a következőképpen módosul:

a) A (1) bekezdést el kell hagyni. A (2) bekezdés első albekezdése és a (3)–(6) bekezdés az alábbi 293. pont szerinti módosításokkal a 311a. cikkbe kerül át.

A (2) bekezdés számozatlan bekezdéssé válik;

b) az új első bekezdésből el kell hagyni az „azonban” szövegrészt, a „Franciaország tengerentúli megyéi” szövegrész helyébe pedig a „Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique, Réunion, Saint Barthélemy, Saint Martin, valamint” szöveg lép; a bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Amennyiben a szóban forgó egyedi intézkedéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács szintén a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően határoz.”;

c) az új második bekezdés elején „A Tanács a második albekezdésben említett megfelelő intézkedések elfogadásakor figyelembe veszi az olyan területeket, mint” szövegrész helyébe „Az első bekezdésben említett intézkedések különösen olyan területekre vonatkoznak, mint” szöveg lép;

d) az új harmadik albekezdés elején az „a második albekezdésben” szövegrész helyébe az „az első bekezdésben” szöveg lép.

288. A 300. és 301. cikk helyébe a 188n. és 188k. cikk, a 302–304. cikk helyébe pedig a 188p. cikk lép.

289. A 308. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„308. CIKK

(1) Ha a Szerződésekben meghatározott politikák keretében az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Szerződésekben foglalt célkitűzések valamelyike megvalósuljon, és a Szerződések nem biztosítják a szükséges hatáskört, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag elfogadja a megfelelő rendelkezéseket. Amennyiben a szóban forgó rendelkezéseket különleges jogalkotási eljárás keretében a Tanács fogadja el, a Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően szintén egyhangúlag határoz.

(2) A szubszidiaritás elve érvényesülésének ellenőrzésére szolgáló, az Európai Unióról szóló szerződés 3b. cikke (3) bekezdésében említett eljárás keretében a Bizottság köteles felhívni a nemzeti parlamentek figyelmét azokra a javaslatokra, amelyek e cikken alapulnak.

(3) Az e cikken alapuló intézkedések nem eredményezhetik a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját olyan területeken, amelyeken a Szerződések az ilyen harmonizációt kizárják.

(4) Ez a cikk nem szolgálhat a közös kül- és biztonságpolitikával kapcsolatos célkitűzések megvalósításának alapjául, és az e cikk alapján elfogadott valamennyi jogi aktusnak tiszteletben kell tartania az Európai Unióról szóló szerződés 25b. cikkének második bekezdésében megállapított határokat.”

290. A szöveg a következő új 308a. cikkel egészül ki:

„308A. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (7) bekezdése nem alkalmazható a következő cikkekre:

– 269. cikk, harmadik és negyedik bekezdés,
– 270a. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés,
– 308. cikk és
– 309. cikk.”

291. A 309. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„309. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződésnek az egyes uniós tagsági jogok felfüggesztéséről szóló 7. cikke alkalmazásában az Európai Tanácsnak vagy a Tanácsnak az érintett tagállamot képviselő tagja nem vesz részt a szavazásban, és az érintett tagállamot nem lehet figyelembe venni a tagállamok egyharmadának, illetve négyötödének az említett cikk (1), illetve (2) bekezdése szerinti kiszámításakor. A személyesen jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadálya az említett cikk (2) bekezdése szerinti határozatok elfogadásának.

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti határozatok elfogadásához szükséges minősített többséget az e szerződés 205. cikke (3) bekezdése *b)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

Ha a szavazati jog felfüggesztéséről szóló, az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (3) bekezdésének megfelelően elfogadott határozat elfogadását követően a Tanács a Szerződések valamely rendelkezése alapján minősített többséggel jár el, a minősített többséget az e szerződés 205. cikke (3) bekezdése *b)* pontjának megfelelően kell meghatározni, illetve – ha a Tanács a Bizottságnak vagy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének a javaslata alapján jár el – a minősített többséget az e szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkének alkalmazásakor az Európai Parlament a leadott szavazatoknak az egyben a tagjai többségét is kitevő kétharmados többségével dönt.”

292. A 310. cikk számozása 188m. cikkre változik.

293. A 311. cikk hatályát veszti. A szöveg egy új 311a. cikkel egészül ki, amely a következő módosításokkal a 299. cikk (2) bekezdése első albekezdésének és (3)–(6) bekezdésének a szövegét veszi át:

a) a (2) bekezdés első albekezdésének és a (3)–(6) bekezdésnek a számozása (1)–(5) bekezdésre változik, valamint a cikk az elején a következő új bevezető mondattal egészül ki:

„Az Európai Unióról szóló szerződésnek a Szerződések területi hatályáról szóló 49c. cikke rendelkezései mellett az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:”;

b) a (2) bekezdés (1) bekezdésként újraszámozott első albekezdésében az „E szerződés rendelkezéseit” szövegrész helyébe az „E szerződés rendelkezéseit a 299. cikknek megfelelően” szöveg lép; valamint a „Franciaország tengerentúli megyéire” szövegrész helyébe a „Guadeloupe-ra, Francia Guyanára, Martinique-re, Réunionra, Saint-Barthélemy-re, Saint-Martinre, valamint” szöveg lép;

c) a (2) bekezdésként újraszámozott (3) bekezdésben az „Az e szerződés II. mellékletében” szövegrész helyébe az „A II. mellékletben” szöveg, az „az e szerződés negyedik részében” szövegrész helyébe pedig az „a negyedik részben” szöveg lép;

d) az (5) bekezdésként újraszámozott (6) bekezdésben az „Az előző bekezdésektől eltérően:” bevezető mondat helyébe az „Az Európai Unióról szóló szerződés 49c. cikkétől és e cikk (1)–(4) bekezdésétől eltérően:” bevezető mondat lép;

e) a cikk végén a következő új bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az érintett tagállam kezdeményezésére az Európai Tanács az (1) és (2) bekezdésben említett valamely dán, francia vagy holland ország vagy terület Unióval kapcsolatos jogállását határozattal módosíthatja. Az Európai Tanács a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, egyhangúlag határoz.”

294. A 313. cikket megelőző „ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK” címsort el kell hagyni.

295. A szöveg a következő 313a. cikkel egészül ki:

„313A. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 53. cikkének rendelkezéseit erre a szerződésre is alkalmazni kell.”

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

3. CIKK

E szerződés határozatlan időre jön létre.

4. CIKK

(1) Az e szerződéshez csatolt 1. jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek módosításait tartalmazza.

(2) Az e szerződéshez csatolt 2. jegyzőkönyv az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés módosításait tartalmazza.

5. CIKK

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkei, szakaszai, fejezetei, címei és részei – az e szerződés által módosított változatukban – az e szerződéshez csatolt, annak szerves részét képező mellékletében foglalt megfelelési táblázatok szerint újraszámozásra kerülnek.

(2) Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szövegén belül, valamint az e szerződések között a cikkekre, szakaszokra, fejezetekre, címekre és részekre történő hivatkozások az (1) bekezdésnek megfelelően kiigazításra kerülnek, és az említett cikkeknek az e szerződés egyes rendelkezéseivel újraszámozott vagy áthelyezett bekezdéseire, illetve albekezdéseire történő hivatkozások az adott rendelkezéseknek megfelelően kiigazításra kerülnek.

Az Unió alapját képező elsődleges joganyagot alkotó egyéb szerződések és okmányok szövegében az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeire, szakaszaira, fejezeteire, címeire és részeire történő hivatkozások az (1) bekezdésnek megfelelően kiigazításra kerülnek. Az Európai Unióról szóló szerződés preambulumbekezdéseire, illetve az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkeinek az e szerződés egyes rendelkezéseivel újraszámozott vagy áthelyezett bekezdéseire vagy albekezdéseire történő hivatkozások az előző rendelkezésben foglaltaknak megfelelően kiigazításra kerülnek.

E kiigazítást adott esetben megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha az érintett rendelkezés hatályát vesztette.

(3) Az egyéb okmányokban és jogi aktusokban szereplő, az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés e szerződéssel módosított preambulumbekezdéseire, cikkeire, szakaszaira, fejezeteire, címeire és részeire történő hivatkozásokat az említett szerződéseknek az (1) bekezdés szerint újraszámozott preambulumbekezdéseire, cikkeire, szakaszaira, fejezeteire, címeire és részeire, illetve az ilyen cikkeknek az e szerződés egyes rendelkezéseivel újraszámozott vagy áthelyezett bekezdéseire és albekezdéseire történő hivatkozásokként kell érteni.

6. CIKK

(1) E szerződést a Magas Szerződő Felek alkotmányos követelményeiknek megfelelően megerősítik. A megerősítő okiratokat az Olasz Köztársaság Kormányánál helyezik letétbe.
(2) E szerződés 2009. január 1-jén lép hatályba, feltéve, hogy valamennyi megerősítő okiratot letétbe helyezték, illetve ennek hiányában az azt követő hónap első napján, hogy az utolsó aláíró állam is letétbe helyezte megerősítő okiratát.

7. CIKK

E szerződést, amelynek elnevezése „Lisszaboni Szerződés”, és amely egyetlen eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven készült, és amely e nyelveken készült szövegeinek mindegyike egyaránt hiteles, az Olasz Köztársaság Kormányának irattárában helyezik letétbe, amely minden további aláíró állam kormányának eljuttat egy-egy hitelesített másolatot.

FENTIEK HITELÉÜL az alulírott meghatalmazottak aláírták ezt a szerződést.

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december havának tizenharmadik napján

[aláírások]

JEGYZŐKÖNYVEK

A. AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ JEGYZŐKÖNYVEK

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI PARLAMENTEKNEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,
EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az az eljárás, ahogyan a nemzeti parlamentek az Európai Unió tevékenységei vonatkozásában kormányuk felett ellenőrzést gyakorolnak, az egyes tagállamok saját alkotmányos szervezetére és gyakorlatára tartozik,
AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy ösztönözzék a nemzeti parlamentek nagyobb mértékű részvételét az Európai Unió tevékenységében, és fokozzák lehetőségüket nézeteik kifejtésére az Európai Unió jogalkotási aktusainak tervezetére vonatkozóan, valamint azokban az ügyekben, amelyek különös érdeklődésükre tarthatnak számot,
MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

I. CÍM

A NEMZETI PARLAMENTEK TÁJÉKOZTATÁSA

1. CIKK

A bizottsági konzultációs dokumentumokat (zöld könyveket és fehér könyveket, valamint közleményeket) a Bizottság azok közzététele időpontjában közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek. A Bizottság – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – továbbítja a nemzeti parlamenteknek az éves jogalkotási programot, valamint minden egyéb, a jogalkotási tervezésre vagy a politikai stratégia kialakítására vonatkozó dokumentumot.

2. CIKK

Az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak megküldött jogalkotási aktusok tervezetét továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek is.

E jegyzőkönyv alkalmazásában „jogalkotási aktus tervezete” a Bizottság azon javaslata, a tagállamok egy csoportja vagy az Európai Parlament azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul.

A Bizottságtól származó jogalkotási aktusok tervezetét – az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg – a Bizottság közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlamenttől származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet az Európai Parlament közvetlenül továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

A tagállamok egy csoportjától, a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetve az Európai Beruházási Banktól származó jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezetet a Tanács továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

3. CIKK

A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően indokolt véleményt küldhetnek az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság elnökeinek arra vonatkozóan, hogy egy jogalkotási aktus tervezete összhangban van-e a szubszidiaritás elvével.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a tagállamok egy csoportjától származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(eke)t továbbítja e tagállamok kormányainak.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származik, a Tanács elnöke a vonatkozó indokolt vélemény(eke)t továbbítja az érintett intézménynek vagy szervnek.

4. CIKK

A között az időpont között, amikor valamely jogalkotási aktus tervezetét az Unió hivatalos nyelvein a nemzeti parlamentek rendelkezésére bocsátják, és a között az időpont között, amikor azt elfogadás céljából, illetőleg egy álláspont jogalkotási eljárás keretében történő elfogadása céljából a Tanács ideiglenes napirendjére tűzik, egy nyolchetes időszaknak kell eltelnie. Sürgős esetben kivétel tehető; ebben az esetben az indokokat a Tanács jogi aktusában vagy álláspontjában meg kell jelölni. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével e nyolchetes időszakban a jogalkotási aktus tervezetéről semmilyen megállapodás nem köthető. A kellően indokolt sürgős esetek kivételével a jogalkotási aktus tervezetének a Tanács ideiglenes napirendjére tűzése és az álláspont elfogadása között tíz napnak kell eltelnie.

5. CIKK

A Tanács üléseinek napirendjét és eredményét – beleértve az azon ülésekről készült jegyzőkönyveket, amelyek során a Tanács jogalkotási aktusok tervezetéről tanácskozik – a tagállamok kormányai részére történő továbbítással egyidejűleg közvetlenül továbbítani kell a nemzeti parlamenteknek.

6. CIKK

Amennyiben az Európai Tanács élni kíván az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikke (7) bekezdésének első, illetve második albekezdésében foglaltakkal, a nemzeti parlamenteket legalább hat hónappal a határozat elfogadása előtt tájékoztatni kell az Európai Tanács kezdeményezéséről.

7. CIKK

A Számvevőszék éves jelentését az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak való megküldéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi a nemzeti parlamenteknek.

8. CIKK

Amennyiben a nemzeti parlament nem egykamarás rendszerű, az 1–7. cikket a nemzeti parlamentet alkotó minden kamarára alkalmazni kell.

II. CÍM

PARLAMENTEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

9. CIKK

Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen meghatározzák az Európai Unión belül a parlamentek közötti hatékony és rendszeres együttműködés megszervezésének és előmozdításának módját.

10. CIKK

Egy, az uniós ügyekre szakosodott parlamenti bizottságokból álló konferencia bármilyen olyan észrevételt megfogalmazhat, amelyet az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság figyelmére érdemesnek tart. A konferencia továbbá előmozdítja az információk és a bevált gyakorlatok cseréjét a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament között, beleértve azok különbizottságait is. Emellett a konferencia meghatározott kérdések, így különösen a közös kül- és biztonságpolitika, – beleértve a közös biztonság- és védelempolitikát – megvitatása céljából parlamentközi konferenciákat is szervezhet. A konferencia által megfogalmazott észrevételek a nemzeti parlamenteket nem kötelezik, és azok álláspontját nem befolyásolják.

JEGYZŐKÖNYV A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL, hogy biztosítsák, hogy a döntéseket az Unió polgáraihoz a lehető legközelebb eső szinten hozzák meg,

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megállapítsák a szubszidiaritásnak és az arányosságnak az Európai Unióról szóló szerződés 3b. cikkében foglalt elve alkalmazásának feltételeit, továbbá hogy létrehozzanak egy, az ezen elvek alkalmazásának az ellenőrzésére irányuló rendszert,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Valamennyi intézmény biztosítja a szubszidiaritás és az arányosság elvének folyamatos tiszteletben tartását az Európai Unióról szóló szerződés 3b. cikkében meghatározottak szerint.

2. CIKK

A jogalkotási aktusokra irányuló javaslatok előterjesztése előtt a Bizottság széles körű konzultációt folytat. Ennek során, adott esetben, a tervezett intézkedés regionális és helyi vonatkozásait is figyelembe kell venni. Különösen sürgős esetekben a Bizottság nem folytat ilyen konzultációt. Az erre vonatkozó döntését a javaslatban meg kell indokolnia.

3. CIKK

E jegyzőkönyv alkalmazásában „jogalkotási aktus tervezete” a Bizottság azon javaslata, a tagállamok egy csoportja vagy az Európai Parlament azon kezdeményezése, a Bíróság azon kérelme, az Európai Központi Bank azon ajánlása, illetve az Európai Beruházási Bank azon kérelme, amely jogalkotási aktus elfogadására irányul.

4. CIKK

A Bizottság a jogalkotási aktusok tervezeteit és módosított tervezeteit az uniós jogalkotóknak történő továbbítással egyidejűleg továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlament jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezeteit és módosított tervezeteit továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

A tagállamok egy csoportjától, a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származó, jogalkotási aktusokra vonatkozó tervezeteket és módosított tervezeteket a Tanács továbbítja a tagállamok nemzeti parlamentjeinek.

Az Európai Parlament a jogalkotási állásfoglalásait, a Tanács pedig az álláspontjait azok elfogadását követően továbbítja a nemzeti parlamenteknek.

5. CIKK

A jogalkotási aktusok tervezeteit a szubszidiaritás és az arányosság elve tekintetében külön indokolni kell. Minden jogalkotási aktus tervezetének egy külön feljegyzésben részletesen tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyek a szubszidiaritás és az arányosság elvével való összhang megítéléséhez szükségesek. Ennek a feljegyzésnek adatokat kell tartalmaznia a tervezet előrelátható pénzügyi hatásairól, továbbá – irányelv esetében – a tagállamok, illetve adott esetben a régiók által annak végrehajtására elfogadandó jogszabályokra vonatkozó hatásairól. Az annak megállapításához vezető okokat, hogy egy uniós cél az Unió szintjén jobban megvalósítható, minőségi és – ahol csak lehetséges – mennyiségi mutatókkal kell alátámasztani. A jogalkotási aktus tervezetének figyelembe kell vennie annak szükségességét, hogy az Unióra, a nemzeti kormányokra, a regionális vagy helyi hatóságokra, a gazdasági szereplőkre és a polgárokra háruló pénzügyi vagy igazgatási terheket a lehető legkisebbre csökkentsék, és hogy azok arányban álljanak az elérendő célkitűzésekkel.

6. CIKK

A jogalkotási aktus tervezetének az Unió hivatalos nyelvein való továbbításától számított nyolc héten belül bármely nemzeti parlament, illetve bármely nemzeti parlamenti kamara indokolt véleményt küldhet az Európai Parlament, a Tanács, illetve a Bizottság elnökének, amelyben ismerteti azokat az okokat, amelyek alapján az adott tervezetet nem tartja összeegyeztethetőnek a szubszidiaritás elvével. A nemzeti parlamentekre, illetve nemzeti parlamenti kamarákra tartozik, hogy – adott esetben – a jogalkotói hatáskörökkel rendelkező regionális parlamentekkel egyeztessenek.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a tagállamok egy csoportjától származik, a Tanács elnöke a véleményt továbbítja e tagállamok kormányainak.

Amennyiben a jogalkotási aktus tervezete a Bíróságtól, az Európai Központi Banktól, illetőleg az Európai Beruházási Banktól származik, a Tanács elnöke a véleményt továbbítja az érintett intézménynek vagy szervnek.

7. CIKK

(1) Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság, illetve adott esetben – amennyiben a jogalkotási aktus tervezete tőlük származik – a tagállamok csoportja, a Bíróság, az Európai Központi Bank, illetőleg az Európai Beruházási Bank figyelembe veszi a nemzeti parlamentek, illetve a nemzeti parlamenti kamarák indokolt véleményét.

Minden egyes nemzeti parlamentnek – a nemzeti parlamenti rendszernek megfelelően elosztva – két szavazata van. Kétkamarás nemzeti parlament esetén mindkét kamara egy-egy szavazattal rendelkezik.

(2) Amennyiben az indokolt véleményeknek a nemzeti parlamentek részére az (1) bekezdés második albekezdésével összhangban biztosított szavazatok együttes összegének legalább egyharmadát képviselő része azt állapítja meg, hogy a jogalkotási aktus tervezete nincs összhangban a szubszidiaritás elvével, a tervezetet felül kell vizsgálni. E szavazatküszöb az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61i. cikke alapján előterjesztett, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó jogalkotási aktusok tervezete esetén az összes szavazat egynegyede.

E felülvizsgálatot követően a Bizottság, illetve adott esetben – amennyiben a jogalkotási aktus tervezete tőlük származik – a tagállamok csoportja, az Európai Parlament, a Bíróság, az Európai Központi Bank vagy az Európai Beruházási Bank a tervezetet fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja. Ezt a döntést indokolni kell.

(3) Ezenfelül a rendes jogalkotási eljárás keretében, amennyiben az indokolt véleményeknek a nemzeti parlamentek részére az (1) bekezdés második albekezdésével összhangban biztosított szavazatoknak legalább az egyszerű többségét képviselő része azt állapítja meg, hogy a jogalkotási aktusra vonatkozó javaslat nincs összhangban a szubszidiaritás elvével, a javaslatot felül kell vizsgálni. E felülvizsgálatot követően a Bizottság a javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja.

Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy fenntartja a javaslatot, indokolt véleményben alá kell támasztania, hogy álláspontja szerint miért felel meg a javaslat a szubszidiaritás elvének. Ezt az indokolt véleményt a nemzeti parlamentek indokolt véleményével együtt az uniós jogalkotó elé kell terjeszteni, hogy azt az eljárásban figyelembe vegye:

a) az első olvasat lezárását megelőzően a jogalkotó (az Európai Parlament és a Tanács) megvizsgálja a jogalkotási javaslatnak a szubszidiaritás elvével való összeegyeztethetőségét, különös figyelmet fordítva a nemzeti parlamentek többsége által kifejezett és osztott véleményt tükröző indokolásra, valamint a Bizottság indokolt véleményére;

b) amennyiben a jogalkotó véleménye szerint – a Tanács tagjainak 55%-át képező többség vagy az Európai Parlamentben leadott szavazatok többsége alapján – a javaslat a szubszidiaritás elvével nem összeegyeztethető, a jogalkotási javaslat a továbbiakban nem tárgyalható.

8. CIKK

Az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik a szubszidiaritás elvét megsértő jogalkotási aktus megtámadására irányuló, valamely tagállam által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 230. cikkében megállapított eljárás szerint benyújtott, illetve egy tagállam által a saját jogrendje szerint nemzeti parlamentje, illetve a nemzeti parlamenti kamarája nevében hozzá továbbított keresetek elbírálására.

A hivatkozott cikkben előírt szabályok szerint a Régiók Bizottsága szintén keresetindítási joggal rendelkezik az olyan jogalkotási aktusok tekintetében, amelyek elfogadásához az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezései szerint vele konzultálni kell.

9. CIKK

A Bizottság minden évben jelentést nyújt be az Európai Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióról szóló szerződés 3b. cikkének alkalmazásáról. Ezt az éves jelentést a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának is meg kell küldeni.

JEGYZŐKÖNYV AZ EUROCSOPORTRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy javítsák a fokozottabb gazdasági növekedés feltételeit az Európai Unióban, és e célból elősegítsék az euroövezetben a gazdaságpolitikák egyre szorosabb összehangolását,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy külön rendelkezéseket szükséges megállapítani az azon tagállamok közötti megerősített párbeszéd érdekében, amelyek pénzneme az euro, mindaddig, amíg az euro az Unió valamennyi tagállamának pénznemévé nem válik,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Azon tagállamok miniszterei, amelyek pénzneme az euro, egymás között informálisan üléseznek. Ezekre az ülésekre szükség esetén, azzal a céllal kerül sor, hogy megvitassák az általuk a közös valutával összefüggésben közösen viselt különleges felelősséggel kapcsolatos kérdéseket. A Bizottság részt vesz az üléseken. Az Európai Központi Bankot meg kell hívni ezekre az ülésekre, amelyeket a Bizottság képviselői, és azon tagállamok pénzügyekért felelős minisztereinek képviselői készítenek elő, amelyek pénzneme az euro.

2. CIKK

Azon tagállamok miniszterei, amelyek pénzneme az euro, e tagállamok többségével két és fél évre elnököt választanak.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 28A. CIKKÉVEL LÉTREHOZOTT ÁLLANDÓ STRUKTURÁLT EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

TEKINTETTEL az Európai Unióról szóló szerződés 28a. cikkének (6) bekezdésére és 28e. cikkére,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös kül- és biztonságpolitikát folytat, amely a tagállamok fellépései között egyre növekvő fokú összhang megvalósításán alapul,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a közös biztonság- és védelempolitika a közös kül- és biztonságpolitika szerves része; hogy e politika polgári és katonai eszközök igénybevételével biztosítja az Unió műveleti képességét; hogy az Unió ezeket az eszközöket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveivel összhangban igénybe veheti az Európai Unióról szóló szerződés 28b. cikkében említett, az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonságot erősítő missziókban; hogy a fenti feladatokat a tagállamok által rendelkezésre bocsátott képességek alkalmazásával, az egységes erő elvével összhangban kell végrehajtani,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös biztonság- és védelempolitikája nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Unió közös biztonság- és védelempolitikája tiszteletben tartja azoknak a tagállamoknak az Észak-atlanti Szerződés alapján vállalt kötelezettségeit, amelyek közös védelmüket az Észak-atlanti Szerződés Szervezetében látják megvalósítottnak, és összeegyeztethető az annak keretében meghatározott közös biztonság- és védelempolitikával,

ABBAN A MEGGYŐZŐDÉSBEN, hogy az Unió megerősített szerepe a biztonsági és védelmi kérdésekkel kapcsolatban – az úgynevezett „Berlin plusz” rendszernek megfelelően – hozzájárul a megújult Atlanti Szövetség életképességéhez,

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy biztosítsák, hogy az Unió a nemzetközi közösségben teljeskörűen eleget tudjon tenni kötelezettségeinek,

FELISMERVE, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete kérheti az Unió segítségét az Egyesült Nemzetek Alapokmánya VI. és VII. fejezete alapján megkezdett missziók sürgős végrehajtásához,

FELISMERVE, hogy a biztonság- és védelempolitika erősítése a tagállamok részéről erőfeszítéseket kíván a képességek területén,

ANNAK TUDATÁBAN, hogy az európai biztonság- és védelempolitika fejlődésének új szakaszába lépés az érintett tagállamok elszánt erőfeszítésével jár,

EMLÉKEZTETVE annak fontosságára, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője az állandó strukturált együttműködéssel kapcsolatos minden intézkedésben teljeskörűen részt vegyen,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 28a. cikkének (6) bekezdésében említett állandó strukturált együttműködés bármely tagállam számára nyitva áll, amely – a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjától – vállalja, hogy:

a) védelmi képességeit intenzívebben fejleszti a többnemzetiségű erők, a fő európai fejlesztési programok, valamint a védelmiképesség-fejlesztési, kutatási, beszerzési és fegyverzeti kérdésekkel foglalkozó ügynökség (Európai Védelmi Ügynökség) tevékenységéhez való nemzeti hozzájárulásainak, illetve – adott esetben – az azokban való részvételének fejlesztésével, és

b) rendelkezik az ahhoz szükséges képességekkel, hogy legkésőbb 2010-ig – akár nemzeti szinten, akár egy többnemzetiségű erőkből álló csoport részeként – olyan célzott harci egységeket bocsásson a tervezett missziók rendelkezésére, amelyek taktikai szinten gyorsreagálású taktikai csoportként épülnek fel a támogató elemekkel, köztük a közlekedés- és a logisztikabiztosító elemekkel együtt, és amelyek – különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetének felkérésére – alkalmasak az Európai Unióról szóló szerződés 28b. cikkében említett feladatok 5–30 napon belüli végrehajtására, továbbá amelyek egy kezdeti 30 napos időszakon át fenntarthatók, és legalább 120 napra meghosszabbíthatók.

2. CIKK

Az 1. cikkben említett célkitűzések elérése érdekében az állandó strukturált együttműködésben részt vevő tagállamok kötelezettséget vállalnak arra, hogy:

a) a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésétől kezdődően együttműködnek egymással a védelmi felszerelések tárgyában történő beruházások kiadási szintjére vonatkozó jóváhagyott célkitűzések megvalósítása érdekében, valamint rendszeresen felülvizsgálják e célkitűzéseket a biztonsági környezet és az Unió nemzetközi kötelezettségei fényében;

b) védelmi berendezéseiket a lehető legnagyobb mértékben közelítik egymáshoz, különösen katonai szükségleteik meghatározásának összehangolásával, védelmi eszközeik és képességeik összevonásával és – szükség esetén – szakosításával, valamint a képzés és a logisztika területén történő együttműködés ösztönzésével;

c) konkrét intézkedéseket hoznak katonai erejük rendelkezésre állásának, interoperabilitásának, rugalmasságának és bevethetőségének fokozása érdekében, különösen közös célkitűzéseik meghatározásával a katonai kötelezettségvállalások területén, beleértve – adott esetben – a nemzeti döntéshozatali eljárások felülvizsgálatát;

d) együttműködnek annak biztosítása érdekében, hogy megtegyék a szükséges intézkedéseket – a többnemzetiségű megközelítéseket is beleértve és az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretében vállalt kötelezettségek sérelme nélkül – a „Képességfejlesztési Mechanizmus” keretében észlelt hiányosságok megszüntetésére;

e) adott esetben részt vesznek az Európai Védelmi Ügynökség keretében nagyszabású közös vagy európai felszerelési programok kidolgozásában.

3. CIKK

Az Európai Védelmi Ügynökség hozzájárul a képességekre vonatkozóan a részt vevő tagállamok hozzájárulásainak, így különösen a 2. cikk alapján megállapítandó feltételek szerint biztosított hozzájárulások rendszeres értékeléséhez, és erről évente legalább egy alkalommal jelentést készít. Az értékelés az Európai Unióról szóló szerződés 28e. cikkével összhangban elfogadott tanácsi ajánlások és határozatok alapjául szolgálhat.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 6. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ UNIÓNAK AZ EMBERI JOGOK ÉS ALAPVETŐ SZABADSÁGOK VÉDELMÉRŐL SZÓLÓ EURÓPAI EGYEZMÉNYHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez (a továbbiakban: európai egyezmény) történő, az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésében előírt csatlakozásával kapcsolatos megállapodásnak rendelkeznie kell az Unió és az uniós jog sajátos jellemzőinek megőrzéséről, különös tekintettel:

a) az Uniónak az európai egyezmény ellenőrző szerveiben való esetleges részvételére vonatkozó különleges szabályokra;

b) az annak biztosításához szükséges mechanizmusokra, hogy a nem tagállamok által benyújtott kereseteket és az egyéni kereseteket megfelelően a tagállamok, illetve – adott esetben – az Unió ellen helyesen nyújtsák be.

2. CIKK

Az 1. cikkben említett megállapodásnak biztosítania kell, hogy a csatlakozás nem érinti sem az Unió, sem az Unió intézményeinek hatásköreit. Biztosítania kell továbbá, hogy az abban foglaltak semmilyen módon nem befolyásolják a tagállamoknak az európai egyezménnyel, és különösen annak jegyzőkönyveivel, továbbá a tagállamok által az európai egyezmény 15. cikkével összhangban tett, az európai egyezménytől eltérő intézkedésekkel és a tagállamok által az európai egyezmény 57. cikkével összhangban tett fenntartásokkal kapcsolatos helyzetét.

3. CIKK

Az 1. cikkben említett rendelkezések egyike sem érinti az Európai Unió működéséről szóló szerződés 292. cikkét.

JEGYZŐKÖNYV A BELSŐ PIACRÓL ÉS A VERSENYRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében meghatározott belső piac olyan rendszert foglal magában, amely biztosítja azt, hogy a verseny ne torzuljon,

MEGÁLLAPODTAK abban, hogy,

az Unió e célból szükség esetén intézkedéseket fogad el a Szerződések rendelkezései, köztük az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikke alapján.

E jegyzőkönyvet az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolják.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJÁNAK LENGYELORSZÁGRA ÉS AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket,

MIVEL a Chartát szigorúan a fent említett 6. cikknek és a Charta VII. címének megfelelően kell alkalmazni,

MIVEL a fent említett 6. cikk előírja, hogy a Chartát Lengyelország és az Egyesült Királyság bíróságainak szigorúan az ugyanezen cikkben említett magyarázatoknak megfelelően kell alkalmazniuk és értelmezniük,

MIVEL a Charta jogokat és elveket egyaránt tartalmaz,

MIVEL a Charta mind polgári és politikai jellegű, mind pedig gazdasági és szociális jellegű rendelkezéseket is tartalmaz,

MIVEL a Charta újólag megerősíti az Unió által elismert jogokat, szabadságokat és elveket, és e jogokat láthatóbbá teszi, ugyanakkor nem teremt új jogokat és elveket,

EMLÉKEZTETVE Lengyelországnak és az Egyesült Királyságnak az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és általában az uniós jog szerinti kötelezettségeire,

TUDOMÁSUL VÉVE Lengyelország és az Egyesült Királyság azon óhaját, hogy tisztázzák a Charta alkalmazásának egyes szempontjait,

AZZAL AZ ÓHAJJAL ezért, hogy tisztázzak a Charta alkalmazását Lengyelország és az Egyesült Királyság joga és közigazgatási intézkedései tekintetében, valamint annak Lengyelországon és az Egyesült Királyságon belüli jogi érvényesíthetőségét,

MEGERŐSÍTVE, hogy az ebben a jegyzőkönyvben foglalt, a Charta különös rendelkezéseinek működésére vonatkozó hivatkozások semmiképpen nem érintik a Charta többi rendelkezésének működését,

MEGERŐSÍTVE, hogy ez a jegyzőkönyv nem érinti a Chartának a többi tagállamra való alkalmazását,

MEGERŐSÍTVE, hogy ez a jegyzőkönyv nem érinti Lengyelországnak és az Egyesült Királyságnak az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Unió működéséről szóló szerződés és általában az uniós jog szerinti kötelezettségeit,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

(1) A Charta nem terjeszti ki az Európai Unió Bíróságának, Lengyelország vagy az Egyesült Királyság bármely bíróságának vagy törvényszékének hatáskörét az annak megállapítására való lehetőségre, hogy Lengyelország vagy az Egyesült Királyság törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezései, gyakorlatai vagy intézkedései nincsenek összhangban azokkal az alapvető jogokkal, szabadságokkal és elvekkel, amelyeket a Charta újólag megerősít.

(2) Így különösen, és minden kétely eloszlatására, a Charta IV. címében semmi nem keletkeztet Lengyelországra vagy az Egyesült Királyságra alkalmazható, jogilag érvényesíthető jogokat, kivéve, ha Lengyelország vagy az Egyesült Királyság ilyen jogokról nemzeti jogában rendelkezik.

2. CIKK

Amennyiben a Charta valamely rendelkezése nemzeti jogszabályokra vagy gyakorlatokra hivatkozik, Lengyelországban vagy az Egyesült Királyságban kizárólag annyiban kell alkalmazni, amennyiben a benne foglalt jogokat és elveket Lengyelország vagy az Egyesült Királyság jogszabályaiban és gyakorlatában elismerik.

JEGYZŐKÖNYV A MEGOSZTOTT HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

EGYETLEN CIKK

Hivatkozással az Európai Unió működéséről szóló szerződés megosztott hatáskörökről szóló 2a. cikkének (2) bekezdésére, amikor az Unió egy adott területen fellép, a hatáskör e gyakorlása kizárólag azokra az elemekre terjed ki, amelyekre a szóban forgó uniós fellépés vonatkozik, és ennek megfelelően nem terjed ki a terület egészére.

JEGYZŐKÖNYV AZ ÁLTALÁNOS ÉRDEKŰ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,
HANGSÚLYOZNI KÍVÁNVA az általános érdekű szolgáltatások jelentőségét,
MEGÁLLAPODTAK a következő értelmező rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke szerinti általános gazdasági érdekű szolgáltatásokra vonatkozó közös uniós értékek magukban foglalják különösen:
– a nemzeti, regionális és helyi hatóságok alapvető szerepét és széles mérlegelési jogkörét a tekintetben, hogy a felhasználók igényeihez a lehető legközelebb álló módon hogyan gondoskodjanak az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről;
– a különböző, általános gazdasági érdekű szolgáltatások sokféleségét, valamint a felhasználók igényei és preferenciái közötti különbségeket, amelyek földrajzi, társadalmi és kulturális különbségekből eredhetnek;
– a magas minőségi szintet, magas fokú biztonságot és megfizethetőséget, az egyenlő bánásmódot, valamint az egyetemes hozzáférés és a felhasználói jogok előmozdítását.

2. CIKK

A Szerződésekben foglalt rendelkezések nem érintik a tagállamok arra vonatkozó hatáskörét, hogy általános érdekű, nem gazdasági jellegű szolgáltatások nyújtásáról, más által való ellátásáról, illetve megszervezéséről gondoskodjanak.

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 9C. CIKKE (4) BEKEZDÉSÉNEK ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 205. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉNEK EGYRÉSZRŐL 2014. NOVEMBER 1. ÉS 2017. MÁRCIUS 31. KÖZÖTTI, MÁSRÉSZRŐL 2017. ÁPRILIS 1-JÉTŐL KEZDŐDŐ VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ TANÁCSI HATÁROZATRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,
FIGYELEMBE VÉVE, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének egyrészről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatról (a továbbiakban: a határozat) való megállapodás a Lisszaboni Szerződés jóváhagyásakor alapvető fontosságú volt,
MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak:

EGYETLEN CIKK

Azt megelőzően, hogy a Tanács bármely olyan tervezetet megvizsgál, amelynek célja akár a határozatnak vagy a határozat valamely rendelkezésének módosítása vagy hatályon kívül helyezése, akár az Unió egy másik jogi aktusának módosítása révén hatályának vagy tartalmának közvetett módosítása, az Európai Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 9b. cikkének (4) bekezdésével összhangban konszenzussal eljárva előzetes tanácskozást tart az említett tervezetről.

JEGYZŐKÖNYV AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,
FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt alkalmazandó Szerződések intézményi rendelkezései és az említett szerződésben előírt rendelkezések közötti átmenet megszervezése érdekében átmeneti rendelkezéseket szükséges megállapítani,
MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

Ebben a jegyzőkönyvben a „Szerződések” kifejezés az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre utal.

I. CÍM

AZ EURÓPAI PARLAMENTRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

2. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 9a. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban az Európai Tanács – a 2009-es európai parlamenti választásokat megelőzően kellő időben – határozatot fogad el, amelyben meghatározza az Európai Parlament összetételét.
Az Európai Parlament 2004–2009-es megbízatási időszakának végéig az európai parlamenti képviselői helyek összetétele és száma a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hatályban lévővel megegyező.

II. CÍM

A MINŐSÍTETT TÖBBSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

3. CIKK

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (4) bekezdésével összhangban az említett bekezdésben foglalt rendelkezések, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikkének (2) bekezdésében foglalt rendelkezések, amelyek az Európai Tanácsban és a Tanácsban a minősített többség meghatározására vonatkoznak, 2014. november 1-jén lépnek hatályba.

(2) 2014. november 1. és 2017. március 31. között, amennyiben egy jogi aktust minősített többséggel kell elfogadni, a Tanács bármely tagja kérheti, hogy a jogi aktust a (3) bekezdésben meghatározott minősített többséggel fogadják el. Ebben az esetben a (3) és (4) bekezdést kell alkalmazni.

(3) A következő rendelkezések – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 201 a. cikke (1) bekezdése második albekezdésének sérelme nélkül – 2014. október 31-ig hatályban maradnak:

Amennyiben az Európai Tanács, illetve a Tanács eljárásához minősített többség szükséges, tagjaik szavazatait a következőképpen kell súlyozni:

Belgium	12
Bulgária	10
Cseh Köztársaság	12
Dánia	7
Németország	29
Észtország	4
Írország	7
Görögország	12
Spanyolország	27
Franciaország	29
Olaszország	29
Ciprus	4
Lettország	4
Litvánia	7
Luxemburg	4
Magyarország	12
Málta	3
Hollandia	13
Ausztria	10
Lengyelország	27
Portugália	12
Románia	14
Szlovénia	4
Szlovákia	7
Finnország	7
Svédország	10
Egyesült Királyság	29

A jogi aktusok elfogadásához a tagok többsége által leadott legalább 255 igen szavazat szükséges, ha azokat a Szerződések értelmében a Bizottság javaslata alapján kell elfogadni. Egyéb esetekben a jogi aktusok elfogadásához legalább a tagok kétharmada által leadott, legalább 255 igen szavazat szükséges.

Ha az Európai Tanács vagy a Tanács valamely jogi aktusát minősített többséggel kell elfogadni, az Európai Tanács, illetve a Tanács bármely tagja kérheti annak megvizsgálását, hogy a minősített többséget adó tagállamok képviselik-e az Unió népességének legalább 62%-át. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a jogi aktus nem kerül elfogadásra.

(4) 2014. október 31-ig azokban az esetekben, amikor a Szerződések értelmében a Tanácsnak nem az összes tagja vesz részt a szavazásban, nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikkének (3) bekezdésével összhangban meghatározott minősített többségre történő hivatkozás esetén, a minősített többséget a súlyozott szavazatok ugyanolyan arányában, és a Tanács tagjainak ugyanolyan arányában, valamint adott esetben a tagállamok népességének ugyanolyan százalékában kell meghatározni, mint ahogyan azt az e cikk (3) bekezdése meghatározza.

III. CÍM

A TANÁCS FORMÁCIÓIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

4. CIKK

Az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (6) bekezdésének első albekezdésében említett határozat hatálybalépéséig a Tanács ülései az említett bekezdés második és harmadik albekezdésében említett formációban, valamint az Általános Ügyek Tanácsának egyszerű többséggel hozott határozatával megállapított listán szereplő más formációkban folynak.

IV. CÍM

A BIZOTTSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK, BELEÉRTVE AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJÉT IS

5. CIKK

A Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hivatalban lévő bizottsági tagok hivatali idejüket végig kitöltik. Az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője kinevezésének napján azonban a főképviselővel azonos állampolgárságú bizottsági tag megbízatása megszűnik.

V. CÍM

A TANÁCS FŐTITKÁRÁRA/A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA FŐKÉPVISELŐJÉRE ÉS A TANÁCS FŐTITKÁRHELYETTESÉRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. CIKK

A Tanács főtitkárának/a közös kül- és biztonságpolitika főképviselőjének és a Tanács főtitkárhelyettesének megbízatása a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában megszűnik. A Tanács az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkének (2) bekezdésével összhangban kinevezi a főtitkárt.

VI. CÍM

A TANÁCSADÓ SZERVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

7. CIKK

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 258. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Gazdasági és Szociális Bizottság tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12
Bulgária	12
Cseh Köztársaság	12
Dánia	9

Németország	24
Észtország	7
Írország	9
Görögország	12
Spanyolország	21
Franciaország	24
Olaszország	24
Ciprus	6
Lettország	7
Litvánia	9
Luxemburg	6
Magyarország	12
Málta	5
Hollandia	12
Ausztria	12
Lengyelország	21
Portugália	12
Románia	15
Szlovénia	7
Szlovákia	9
Finnország	9
Svédország	12
Egyesült Királyság	24

8. CIKK

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 263. cikkében említett határozat hatálybalépéséig a Régiók Bizottsága tagjainak megoszlása a következő:

Belgium	12
Bulgária	12
Cseh Köztársaság	12
Dánia	9
Németország	24
Észtország	7
Írország	9
Görögország	12
Spanyolország	21
Franciaország	24
Olaszország	24
Ciprus	6
Lettország	7
Litvánia	9
Luxemburg	6
Magyarország	12
Málta	5
Hollandia	12
Ausztria	12
Lengyelország	21
Portugália	12
Románia	15
Szlovénia	7
Szlovákia	9
Finnország	9
Svédország	12
Egyesült Királyság	24

VII. CÍM

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS V. ÉS VI. CÍME ALAPJÁN A LISSZABONI SZERZŐDÉS HATÁLYBALÉPÉSE ELŐTT ELFOGADOTT JOGI AKTUSOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

9. CIKK

Az uniós intézmények, szervek és hivatalok által az Európai Unióról szóló szerződés alapján a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok joghatása mindaddig fennmarad, amíg azokat a Szerződések alapján hatályon kívül nem helyezik, semmisnek nem nyilvánítják, vagy nem módosítják. Ugyanez vonatkozik a tagállamok között az Európai Unióról szóló szerződés alapján megkötött megállapodásokra.

10. CIKK

(1) Átmeneti intézkedésként a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt elfogadott jogi aktusok tekintetében az intézmények az említett szerződés hatálybalépésének időpontjában a következő hatáskörrel fognak rendelkezni: a Bizottságnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés 226. cikke szerinti hatáskörei nem alkalmazhatók, az Európai Unióról szóló szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt hatályos változata VI. címében az Európai Unió Bíróságára ruházott hatáskörök pedig változatlanok maradnak abban az esetben is, ha azok elfogadására az Európai Unióról szóló szerződés korábbi 35. cikke (2) bekezdésének értelmében került sor.

(2) Az (1) bekezdésben említett jogi aktusok módosítása azt vonja maga után, hogy az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit a módosított jogi aktus tekintetében az azzal érintett tagállamokra alkalmazni kell.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt átmeneti intézkedés a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő öt év elteltével mindenképpen hatályát veszti.

(4) Az Egyesült Királyság a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejárta előtt legkésőbb hat hónappal bejelentheti a Tanácsnak, hogy az (1) bekezdésben említett jogi aktusok tekintetében nem fogadja el az (1) bekezdésben említett intézményeknek a Szerződésekben meghatározott hatásköreit. Amennyiben az Egyesült Királyság ilyen bejelentést tesz, a (3) bekezdésben említett átmeneti időszak lejártától kezdődően az (1) bekezdésben említett jogi aktusoknak az Egyesült Királyság tekintetében való alkalmazása megszűnik. Ez az albekezdés nem alkalmazandó azon módosított jogi aktusok vonatkozásában, amelyeket a (2) bekezdés értelmében alkalmazni kell az Egyesült Királyságra.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel meghatározza a szükséges átmeneti, illetve az e helyzetből következő egyéb intézkedéseket. Az Egyesült Királyság nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

A Tanács a Bizottság javaslata alapján, minősített többséggel elfogadott határozatban úgy rendelkezhet, hogy az Egyesült Királyságnak viselnie kell az említett jogi aktusok alkalmazásában való részvételének megszűnése folytán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(5) Az Egyesült Királyság ezt követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak, hogy részt kíván venni azon jogi aktusok alkalmazásában, amelyeknek az alkalmazása rá nézve a (4) bekezdés első albekezdése értelmében megszűnt. Ebben az esetben a konkrét esettől függően az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv, illetve az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv megfelelő rendelkezéseit kell alkalmazni. Az intézmények hatáskörei ezen jogi aktusok vonatkozásában megegyeznek a Szerződésekben meghatározott hatáskörökkel. Az Unió intézményei és az Egyesült Királyság a megfelelő jegyzőkönyv szerint eljárva arra kell törekedniük, hogy a lehető legnagyobb mértékben helyreállítsák az Egyesült Királyságnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség terén elért uniós vívmányok alkalmazásában való részvételét úgy, hogy az komolyabban ne hátráltassa az említett vívmányok különböző elemeinek gyakorlati érvényesülését, és tiszteletben tartsa azok összhangját.

B. A LISSZABONI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ JEGYZŐKÖNYVEK

1. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA–KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyveket módosítsák annak érdekében, hogy azokat a Lisszaboni Szerződés új szabályaihoz igazítsák,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket a Lisszaboni Szerződéshez csatolnak:

1. CIKK

1. Az e szerződés hatálybalépésekor hatályban lévő jegyzőkönyvek, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatoltak, e cikk rendelkezéseinek megfelelően módosulnak.

A. HORIZONTÁLIS MÓDOSÍTÁSOK

2. A Lisszaboni Szerződés 2. cikkének 2. pontjában meghatározott horizontális módosításokat – a *d)*, *e)* és *j)* pont kivételével – alkalmazni kell az e cikkben említett jegyzőkönyvekre.

3. Az e cikk 1. pontjában említett jegyzőkönyvekben:

a) utolsó preambulumbekezdésük helyébe, amelyben feltüntetik az(oka)t a szerződés(eke)t, amely(ek)hez az adott jegyzőkönyvet csatolják, a következő szöveg lép: „MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak.”. Ezt a pontot a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló jegyzőkönyvre és a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyvre nem kell alkalmazni.

Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyvet, az Európai Unió intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről szóló jegyzőkönyvet, az Írország alkotmányának 40.3.3. cikkéről szóló jegyzőkönyvet és az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet csatolni kell az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez is.

b) az „a Közösségek” kifejezés és azok toldalékolt alakjai helyébe az „az Unió” kifejezés és annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek, a mondatban szereplő – e kifejezésre vonatkozó – többi mondatrészt pedig nyelvtanilag ehhez kell igazítani.

4. A következő jegyzőkönyvekben az „az e szerződés” és az „e szerződés” kifejezések és azok toldalékolt alakjai helyébe az „a Szerződések” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakjai lépnek, a mondatban szereplő – e kifejezésekre vonatkozó – többi mondatrészt pedig nyelvtanilag ehhez kell igazítani, továbbá az Európai Unióról szóló szerződésre, illetve az Európai Közösséget létrehozó szerződésre való hivatkozás helyébe pedig a Szerződésekre való hivatkozás lép:

a) az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:

– az 1. cikk („(az EU-Szerződés)” és az „(EK-Szerződés”) rövid megjelölésekkel együtt)

b) a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:

– 1.1. cikk, új, második albekezdés,
– 12.1. cikk, első albekezdés,
– 14.1. cikk (második előfordulás),
– 14.2. cikk, második albekezdés,
– 34.1. cikk, második francia bekezdés,
– a 35.1. cikk;

c) a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv:

– 3. cikk, második mondat;

d) az egyes Dániára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv:

– 1. pontként újraszámozott 2. pont, második mondat;

e) a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv:

– ötödik preambulumbekezdéssé váló hatodik preambulumbekezdés,
– 1. cikk;

f) az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló jegyzőkönyv:

– hetedik preambulumbekezdéssé váló hatodik preambulumbekezdés;

g) a Dániában történő ingatlanszerzésről szóló jegyzőkönyv:

– egyetlen rendelkezés;

h) a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyv:

– egyetlen rendelkezés;

i) az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv:

– a 3. cikk.

5. A következő jegyzőkönyvekben és mellékletekben az „e szerződés”, az „e szerződés” és az „A Szerződés” kifejezések, illetve azok toldalékolt alakjai helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakja lép:

a) az Európai Központi Bankok Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:

– 3.1. cikk,
– 4. cikk,
– 6.3. cikk,

– 7. cikk,
– 9.1. cikk,
– 10.1. cikk,
– 11.1. cikk,
– 14.1. cikk (első előfordulás),
– 15.3 cikk,
– 16. cikk, első bekezdés,
– 21.1. cikk,
– 25.2. cikk,
– 27.2. cikk,
– 34.1. cikk, bevezető szöveg,
– 35.3. cikk,
– 40.1. cikként újraszámozott 41.1. cikk,
– 41. cikként újraszámozott 42. cikk,
– 42.1. cikként újraszámozott 43.1. cikk,
– 44.1. cikként újraszámozott 45.1. cikk,
– 46.3. cikként újraszámozott 47.3. cikk;
b) a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv:
– 1. cikk, bevezető szöveg;
c) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 121. cikkében említett konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv:
– 1. cikk, első mondat;
d) egyes Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv:
– 5. pontként újraszámozott 6. pont, új második albekezdés,
– 8. pontként újraszámozott 9. pont, bevezető mondat,
– 9. pontként újraszámozott 10. pont, *a)* pont, második mondat,
– 10. pontként újraszámozott 11. pont,
e) a gazdasági és társadalmi kohézióról szóló jegyzőkönyv:
– a tizenegyedik preambulumbekezdéssé váló tizenötödik preambulumbekezdés;
f) I. és II. melléklet:
– a két melléklet címe.

6. A következő jegyzőkönyvekben az „e szerződés”, illetve az „az e szerződés” szövegrész helyébe az „az említett szerződés” szöveg lép:
a) az Európai Központi Bankok Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:
– 3.2 cikk,
– 3.3 cikk,
– 9.2 cikk,
– 9.3 cikk,
– 11.2 cikk,
– 42.2. cikként újraszámozott 43.2. cikk,
– 42.3. cikként újraszámozott 43.3. cikk,
– 43. cikként újraszámozott 44. cikk, második bekezdés;
b) a túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv:
– 2. cikk, bevezető mondat;
c) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 121. cikkében említett konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv:
– 2. cikk,
– 3. cikk,
– 4. cikk, első mondat,
– 6. cikk;
d) egyes Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv:
– 6. pontként újraszámozott 7. pont, második bekezdés,

– 9. pontként újraszámozott 10. pont, *c)* alpont.

7. *a)* Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyvben a következő cikkekben a „Tanács” szövegrész helyébe a „Tanács egyszerű többséggel” szöveg lép:
– 4. cikk, második bekezdés,
– 13. cikk, második bekezdés;
b) az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben a következő cikkben a „Tanács által előírt” szövegrész helyébe a „Tanács által egyszerű többséggel meghatározott” szöveg lép:
– 6. cikként újraszámozott 7. cikk, első albekezdés, első mondat.

8. A következő jegyzőkönyvekben az „Európai Közösségek Bírósága” az „Európai Bíróság” vagy az „a Bíróság”, illetve a „Bíróság” kifejezések helyébe az „az Európai Unió Bírósága”, illetve az „Európai Unió Bírósága” kifejezés, illetve annak megfelelően toldalékolt alakja lép:
a) az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:
– 1. cikk,
– 3. cikk, negyedik bekezdés,
– a melléklet 1. cikke;
b) a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv:
– a 35.1., 35.2., 35.4., 35.5. és 35.6. cikk,
– a 36.2. cikk;
c) az Európai Közösségek és az Europol intézményeinek, egyes szerveinek, hivatalainak és szervezeti egységeinek székhelyéről szóló jegyzőkönyv:
– egyetlen cikk, *d)* pont;
d) az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv:
– 11. cikként újraszámozott 12. cikk, *a)* pont,
– 20. cikként újraszámozott 21. cikk, első előfordulás;
e) az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv:
– 2. cikk;
f) az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló jegyzőkönyv:
– harmadik preambulumbekezdéssé váló második preambulumbekezdés.

B. EGYEDI MÓDOSÍTÁSOK

HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT JEGYZŐKÖNYVEK

9. A következő jegyzőkönyvek hatályukat vesztik:
a) az Olaszországról szóló 1957. évi jegyzőkönyv,
b) a meghatározott országokból származó és érkező, a tagállamokba történő behozataluk során különleges elbánásban részesített árukról szóló 1957. évi jegyzőkönyv,
c) az Európai Monetáris Intézet alapokmányáról szóló 1992. évi jegyzőkönyv,
d) a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszába történő átmenetről szóló 1992. évi jegyzőkönyv,
e) a Portugáliáról szóló 1992. évi jegyzőkönyv,
f) a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről szóló 1997. évi jegyzőkönyv, amelynek helyébe egy azonos című, új jegyzőkönyv lép,
g) a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló 1997. évi jegyzőkönyv, amelynek helyébe a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról szóló, új jegyzőkönyv lép,

h) az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1997. évi jegyzőkönyv, amelynek szövege az Európai Unió működéséről szóló szerződés 6b. cikkét alkotja majd,

i) az Európai Unió bővítéséről szóló 2001. évi jegyzőkönyv,

j) az Európai Közösséget létrehozó szerződés 67. cikkéről szóló 2001. évi jegyzőkönyv.

AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGÁNAK ALAPOKMÁNYA

10. Az Európai Unió Bíróságának alapokmányáról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első preambulumbekezdésben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép, és az „, illetve az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés 160. cikkében” szövegrészt el kell hagyni. A jegyzőkönyv szövegének többi részében az „EK-szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép; a jegyzőkönyv szövegében az „, illetve az EAK-Szerződés 107d. cikkének (2) bekezdése, 126. cikkének (2) bekezdése, 129. cikke vagy 160b. cikkének (7) bekezdése”, az „, illetve az EAK-Szerződés 146. cikke”, az „, illetve az EAK-Szerződés 148. cikkében”, a „, 158. cikke”, az „és 158.”, a „vagy 158. cikke”, az „, illetve az EAK-Szerződés 158. cikke”, az „, illetve az EAK-Szerződés 159. cikkétől”, az „és az EAK-Szerződés 140a. cikkének (2) bekezdésében” a „, valamint az EAK-Szerződés 140a. cikke (3) bekezdésében”, az „, illetve az EAK-Szerződés 140a. cikkének (2) és (3) bekezdésében”, az „és az Euratom-Szerződés 140b. cikke” továbbá az „és az Euratom-Szerződés 152. cikke” szövegrészt el kell hagyni.

b) ez a pont a magyar változatot nem érinti.

c) a 2. cikkben a „nyilvános ülésen” szövegrész helyébe „a Bíróság nyilvános ülésén” lép;

d) a 3. cikk második bekezdése és a 4. cikk negyedik bekezdése a következő mondattal egészül ki: „Amennyiben az ilyen döntés a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék valamely tagjára vonatkozik, a Bíróság az érintett törvényszékkel folytatott konzultációt követően határoz.”;

e) a 6. cikk első bekezdése a következő mondattal egészül ki: „Amennyiben az érintett személy a Törvényszék, illetve egy különös hatáskörű törvényszék tagja, a Bíróság az érintett törvényszékkel folytatott konzultációt követően határoz.”;

f) a 11. cím címsora helyébe az „A Bíróság szervezete” szöveg lép;

g) a 13. cikk első bekezdésének első mondatában az „A Bíróság javaslata alapján a Tanács egyhangúlag” szövegrész helyébe az „A Bíróság kérésére az Európai Parlament és a Tanács rendes jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép;

h) a III. cím címsora helyébe a következő szöveg lép: „A Bíróság eljárása”;

i) a 23. cikk a következőképpen módosul:

i. az első bekezdés első mondatában az „Az EU-Szerződés 35. cikkének (1) bekezdésében, az” szövegrész helyébe az „Az” szöveg lép, „, illetve az EAK-Szerződés 150. cikkében” szövegrészt el kell hagyni; a második mondatában pedig a „továbbá a Tanácsnak vagy az Európai Központi Banknak, ha e két intézmény valamelyike hozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi, illetve az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, ha e két intézmény közösen hozta meg azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.” szövegrész helyébe a „továbbá annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi.”;

ii. a második bekezdésben a „továbbá adott esetben az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Központi Banknak jogában áll” szövegrész helyébe a „továbbá adott esetben annak az uniós intézménynek, szervnek vagy hivatalnak, amelyik meghozta azt a jogi aktust, amelynek érvényessége vagy értelmezése a jogvita tárgyát képezi, jogában áll” szöveg lép;

j) a 24. cikk második bekezdésébe az „és intézményeket” szövegrész helyébe a „valamint intézményeket, szerveket és hivatalokat” szöveg lép;

k) a 40. cikk második bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„Ugyanez a jog az Unió szerveit és hivatalait, továbbá minden olyan egyéb személyt is megillet, aki valószínűsíteni tudja, hogy a Bíróság elé vitt jogvita kimeneteléhez jogos érdeke fűződik. Természetes vagy jogi személyek nem avatkozhatnak be a tagállamok közötti, az Unió intézményei közötti, illetve a tagállamok és az Unió intézményei közötti jogvitákba.”;

l) a 42. cikkben az „intézményei” szövegrész helyébe az „intézményei, szervei vagy hivatalai” szöveg lép.

m) a 46. cikkben az „, illetve az EAK-Szerződés 146. cikkében” valamint az „, illetve az EAK-Szerződés 148. cikke második bekezdésének” szövegrészt el kell hagyni, továbbá a cikk a következő új bekezdéssel egészül ki: „Ezt a cikket az Európai Központi Bank ellen szerződésen kívül okozott károkért való felelősségre vonatkozóan benyújtott keresetekre is alkalmazni kell.”;

n) a IV. cím címsora helyébe „A TÖRVÉNYSZÉK” szöveg lép;

o) a 47. cikk első bekezdésének helyébe az „A 9. cikk első bekezdését, a 14. és 15. cikket, a 17. cikk első, második, negyedik és ötödik bekezdését, valamint a 18. cikket a Törvényszékre és annak tagjaira is alkalmazni kell.” szöveg lép;

p) az 51. cikk első bekezdésében az „, illetve az EAK-Szerződés 140a. cikkének (1) bekezdésében”, és az „, illetve az EAK-Szerződés 146. és 148. cikkében” szövegrészt el kell hagyni, valamint az *a)* pontjának harmadik francia bekezdésében a „202. cikkének harmadik francia bekezdésével” szövegrész helyébe a „249c. cikkének (2) bekezdésével” szöveg lép, a *b)* pontjában pedig a „11a. cikke” szövegrész helyébe a „280f. cikkének (1) bekezdése” szöveg lép; a cikk második bekezdésében a „vagy az Európai Központi Bank nyújt be” szövegrész helyébe a „nyújtanak be” szöveg lép;

q) a 64. cikk a következőképpen módosul:

i. a cikk a következő új első bekezdéssel egészül ki:

„Az Európai Unió Bíróságának nyelvhasználati szabályaira vonatkozó rendelkezéseket a Tanács által egyhangúlag elfogadott rendelet állapítja meg. A rendeletet vagy a Bíróság kérésére és a Bizottsággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság javaslatára és a Bírósággal, valamint az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően kell elfogadni.”;

ii. a második bekezdéssé váló első bekezdés első mondatában az „amíg ezen alapokmányban a Bíróságnál és az Elsőfokú Bíróságnál alkalmazandó nyelvhasználati szabályokra irányadó előírások elfogadásra nem kerülnek” szövegrész helyébe az „amíg a fenti szabályok elfogadásra nem kerülnek” szöveg a második mondat helyébe pedig a következő szöveg lép: „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 223. és 224. cikkében foglaltaktól eltérve, a nyelvhasználati szabályokra vonatkozó rendelkezéseket kizárólag a Tanács egyhangú jóváhagyásával lehet módosítani vagy hatályon kívül helyezni.”;

r) a jegyzőkönyv első melléklete 3 cikkének (1) bekezdésében az „és az Euratom-Szerződés 140b. cikke negyedik bekezdésével” szövegrészt, (2) bekezdésében pedig a „, valamint az Euratom-Szerződés 140b. cikkének negyedik bekezdésében” szövegrészt, továbbá a (2) és (3) bekezdésében a „, minősített többséggel eljárva” szövegrészt el kell hagyni.

s) ez a pont a magyar változatot nem érinti.

A KBER ÉS AZ EKB ALAPOKMÁNYA

11. A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első preambulumbekezdésben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés 8. cikkében” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (2) bekezdésében” szöveg lép;

b) az I. fejezet címsora helyébe a következő szöveg lép: „A KÖZPONTI BANKOK EURÓPAI RENDSZERE”

c) az 1.1. cikk két tagmondata két számozatlan albekezdéssé válik. Az első albekezdés helyébe a következő szöveg lép: „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 245a. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Európai Központi Bank (EKB) és a nemzeti központi bankok alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét (KBER). Az eurorendszert az EKB és azon tagállamok nemzeti központi bankjai alkotják, amelyek pénzneme az euro.”; a második albekezdés elején a „Feladataikat és tevékenységüket” szövegrész helyébe az „A KBER és az EKB feladatait és tevékenységét” szöveg lép;

d) a 1.2. cikket el kell hagyni;

e) a 2. cikk elején az „E szerződés 105. cikke (1) bekezdésének megfelelően” szövegrész helyébe az „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 105. cikke (1) bekezdésének és 245a. cikke (2) bekezdésének megfelelően” szöveg lép. A második mondatban az „e szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unióról szóló szerződés” szöveg lép, a harmadik mondatban pedig az „e szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép;

f) a 3.1. cikk második francia bekezdésében az „e szerződés 111. cikke” szövegrész helyébe az „említett szerződés 188o. cikke” szöveg lép;

g) a 4. cikk *b)* pontjából a „megfelelő” szövegrészt el kell hagyni;

h) a 9.1. cikkben az „e szerződés 107. cikke (2) bekezdésének megfelelően” szövegrész helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 245a. cikke (3) bekezdésének megfelelően” szöveg lép;

i) a 10. cikk a következőképpen módosul:

i. a 10.1. cikkben az „a nemzeti központi bankok elnökeiből áll.” szövegrész helyébe az „azon tagállamok nemzeti központi bankjainak elnökeiből áll, amelyek hivatalos pénzneme az euro.” szöveg lép;

ii. a 10.2. cikk első albekezdésének első francia bekezdésében az „az eurót már bevezető tagállamok piaci áron számított aggregált bruttó hazai termékében, illetve monetáris pénzügyi intézményeik teljes aggregált mérlegében megállapított részesedése határoz meg.” szövegrész helyébe az „az azon tagállamok piaci áron számított aggregált bruttó hazai termékében, illetve monetáris pénzügyi intézményeik teljes aggregált mérlegében megállapított részesedése határoz meg, amely tagállamok pénzneme az euro.” szöveg lép, és ugyanezen albekezdés harmadik francia bekezdésében az „NKB-elnökök” szövegrész helyébe a „nemzeti központi bankok elnökei” szöveg lép; a harmadik albekezdésben a „10.3 és 10.6. cikk, illetve a 41.2. cikk” szövegrész helyébe a „10.3, illetve a 40.2. és 40.3. cikk” szöveg lép;

iii. a 10.6. cikket el kell hagyni;

j) a 11.2. cikk első albekezdésében az „a tagállamok kormányai állam-, illetve kormányfői szinten, közös megegyezéssel” szövegrész helyébe az „az Európai Tanács minősített többséggel” szöveg lép;

k) a 14.1. cikkből a „legkésőbb a KBER létrehozásának időpontjáig” szövegrészt el kell hagyni;

l) a 16. cikk első mondatában a „bankjegyek” szövegrész helyébe az „eurobankjegyek” szöveg lép;

m) a 18.1. cikk első francia bekezdésében a „mind közösségi, mind Közösségen kívüli pénznemekben” szövegrész helyébe a „mind euróban, mind egyéb pénznemekben” szöveg lép;

n) a 25.2. cikkben a „határozatoknak” szövegrész helyébe a „rendeleteknek” szöveg lép;

o) a 28.1. cikkből el kell hagyni az „, amelynek az EKB létrejöttétől rendelkezésre kell állnia,” szövegrészt;

p) a 29.1. cikk bevezető bekezdésének helyébe a következő szöveg lép: „Az EKB tőkéjének jegyzésére vonatkozó kulcsot – amelyet első alkalommal 1998-ban, a KBER létrehozásakor rögzítettek – úgy kell meghatározni, hogy valamennyi nemzeti központi bankhoz egy súlyt kell rendelni, amely a következők összegének felel meg:"; a második albekezdés helyébe a következő szöveg lép: „A százalékokat a 0,0001 százalékpont legközelebb eső többszörösére kell felfelé vagy lefelé kerekíteni.";

q) a 32.2. cikkből el kell hagyni az „A 32.3. cikkre is figyelemmel" szövegrészt, a 32.3. cikkben pedig az „a harmadik szakasz kezdetét követően" szövegrész helyébe az „az euro bevezetését követően" szöveg lép;

r) a 34.2. cikk első négy albekezdését el kell hagyni;

s) a 35.6. cikkben az „a nemzeti központi bankok ezen alapokmányból", illetve a „nemzeti központi bank az ezen alapokmányból" szövegrészek helyébe az „a nemzeti központi bankoknak a Szerződésekből és az ezen alapokmányból", illetve a „nemzeti központi bank a Szerződésekből és az ezen alapokmányból" szöveg lép;

t) az 37. cikk hatályát veszti, az utána következő cikkek számozása pedig megfelelően módosul;

u) a 40. cikként újraszámozott 41. cikk a következőképpen módosul:

i. a 40.1. cikként újraszámozott 41.1. cikkben az „a Tanács az EKB ajánlása alapján és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően minősített többséggel" szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács az EKB ajánlása alapján és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, rendes jogalkotási eljárás keretében" szöveg lép, az „egyhangúlag" szövegrészt és az utolsó mondatot pedig el kell hagyni;

ii. a szövegbe a következő 40.2. cikkel egészül ki, és a jelenlegi 41.2. cikk számozása 40.3. cikkre változik:

„40.2. A Tanács az Európai Központi Bank ajánlása alapján és az Európai Parlamenttel és a Bizottsággal folytatott konzultációt követően, vagy a Bizottság ajánlása alapján és az Európai Parlamenttel és az Európai Központi Bankkal folytatott konzultációt követően határozattal egyhangúlag módosíthatja a 10.2 cikket. Ezek a módosítások csak azt követően léphetnek hatályba, hogy azokat a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták.";

v) a 41. cikként újraszámozott 42. cikkből a „, közvetlenül a harmadik szakasz megkezdésére vonatkozó határozat meghozatalát követően" és a „, minősített többséggel" szövegrészt el kell hagyni;

w) a,42.1., 42.2., illetve 42.3. cikként újraszámozott 43.1., 43.2., illetve 43.3. cikkben az „122. cikkének", illetve a „122. cikke" szövegrészek helyébe a „116a. cikkének", illetve a „116a. cikke" szöveg lép; a 42.3. cikként újraszámozott 43.3. cikkből az „alatt az eltéréssel nem rendelkező tagállamokat kell érteni" szövegrészt és a „következő cikkeiben:" szövegrészt, valamint a „, 34.2. és 50." szövegrészt el kell hagyni, és a cikk szövege a legvégén kiegészül a „cikkében azon tagállamokat kell érteni, amelyek pénzneme az euro" szöveggel; a 42.4 cikként újraszámozott 43.4 cikkben a „10.1." szövegrész helyébe a „10.2." szöveg lép;

x) a 43. cikként újraszámozott 44. cikk első bekezdésében az „EMI azon feladatait" szövegrész helyébe az „EMI-nek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 118a. cikkének (2) bekezdésében említett azon korábbi feladatait" szöveg, az „a harmadik szakaszban" szövegrész helyébe pedig az „az euro bevezetését követően" szöveg lép; a második bekezdésben a „122." szövegrész helyébe a „117a." szöveg lép;

y) a 46.3. cikként újraszámozott 47.3. cikkben az „az eltéréssel nem rendelkező tagállamok valutáihoz vagy közös valutájához való" szövegrész helyébe az „euróhoz viszonyított" szöveg lép;

z) az 50. és 51. cikk hatályát veszti, az utánuk következő cikkek számozása pedig ennek megfelelően megváltozik;

aa) a 49. cikként újraszámozott 52. cikkben az „Az árfolyamok" szövegrész helyébe „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 116a. cikkének (3) bekezdésével összhangban az árfolyamok" szöveg lép;

ab) ez a pont a magyar változatot nem érinti.

AZ EBB ALAPOKMÁNYA

12. Az Európai Beruházási Bank alapokmányáról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a teljes jegyzőkönyvben az „e szerződés” valamely cikkére való hivatkozás helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés” cikkére történő hivatkozás lép.

b) a preambulum utolsó bekezdésében az „e szerződéshez” szövegrész helyébe az „az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez” szöveg lép;

c) az 1. cikk második bekezdését el kell hagyni;

d) a 3. cikkben a bevezető mondat helyébe a következő mondat lép: „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 266. cikkének megfelelően a Bank tagjai a tagállamok.”, az államok felsorolását pedig el kell hagyni;

e) a 4. cikk (1) bekezdésében a Bank tőkéjére vonatkozó összeg helyébe a „164 808 169 000 EUR” lép, a következő tagállamokra vonatkozó számok helyébe a következő számok lépnek, a második albekezdést pedig el kell hagyni:

Lengyelország:	„3 411 263 500”
Cseh Köztársaság:	„1 258 785 500”
Magyarország:	„1 190 868 500”
Románia:	„863 514 500”
Szlovákia:	„428 490 500”
Szlovénia:	„397 815 000”
Bulgária:	„290 917 500”
Litvánia:	„249 617 500”
Ciprus:	„183 382 000”
Lettország:	„152 335 000”
Észtország:	„117 640 000”
Málta	„69 804 000”

f) az 5. cikk a következőképpen módosul:

i. a második bekezdés vége a következő új mondattal egészül ki: „A befizetések kizárólag euróban teljesíthetők.”;

ii. a (3) bekezdés első albekezdéséből a „hitelezőivel szembeni” szövegrészt el kell hagyni, a második albekezdés szövege helyébe pedig a következő szöveg lép: „A befizetést a tagállamok a jegyzett tőkében való részesedésükkel arányosan teljesítik.”;

g) a 6. és 7. cikk hatályát veszti, az utánuk következő cikkek számozása pedig megfelelően módosul;

h) a 7. cikként újraszámozott 9. cikk a következőképpen módosul:

i. a (2) bekezdés szövege helyébe a következő szöveg lép: „A Kormányzótanács az Unió célkitűzéseinek megfelelően megállapítja a Bank hitelpolitikájára vonatkozó általános irányelveket.”;

ii. a (3) bekezdésben a *b)* pont szövegének helyébe a *„b)* a 9. cikk (1) bekezdésében foglaltak céljából meghatározza a Bank feladatának keretein belül végzett finanszírozási műveletekre vonatkozó elveket;” szöveg lép; a *d)* pont szövegének helyébe a *„d)* a 16. cikk (1) bekezdésének megfelelően dönt a teljes egészében vagy részben a tagállamok területén kívül eső befektetési műveletek finanszírozásáról;” szöveg lép; a *g)* pontban az „a 4., 7., 14., 17., 26. és 27. cikkben megállapított” szövegrész helyébe az „az ezen alapokmány által ráruházott egyéb” szöveg lép;

i) a 8. cikként újraszámozott 10. cikk a következőképpen módosul:

i. a harmadik mondatot el kell hagyni;

ii. a cikk a következő két új bekezdéssel egészül ki: „A minősített többséghez a jegyzett tőke legalább 68%-át képviselő tagok tizennyolc igen szavazata szükséges.

A személyesen jelen lévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadálya a minősített többséget megkövetelő jogi aktusok elfogadásának.”

j) a 9. cikként újraszámozott 11. cikk a következőképpen módosul:

i. Az (1) bekezdés első albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Az Igazgatótanács határoz a – különösen kölcsönök és garanciák formájában történő – finanszírozásról, valamint kölcsönök felvételéről, továbbá megállapítja a kölcsönök kamatait, a jutalékot, valamint a további díjakat. Az Igazgatótanács minősített többséggel hozott határozatával egyes feladatait az Igazgatási Bizottságra ruházhatja; az Igazgatótanács rendelkezik a hatáskör-átruházás feltételeiről és módjáról, valamint felügyeli annak végrehajtását.

Az Igazgatótanács gondoskodik a Bank megfelelő igazgatásáról; biztosítja a Bank ügyvezetésének a Szerződések és az alapokmány rendelkezéseivel, valamint a Kormányzótanács által megállapított általános irányelvekkel való összhangját.”

ii. A (2) bekezdés hatodik albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Az eljárási szabályzat megállapítja az Igazgatótanács ülésein való részvétel szabályait, valamint a helyettesekre és a választott szakértőkre vonatkozó rendelkezéseket.”

iii. az (5) bekezdés második mondatából az „egyhangúlag” szövegrészt el kell hagyni;

k) a 11. cikként újraszámozott 13. cikk a következőképpen módosul:

i. a (3) bekezdés második albekezdésében az „így különösen a kölcsönök felvételére, valamint a kölcsönök és garanciák nyújtására” szövegrész helyébe az „ideértve a kölcsönök felvételére és különösen kölcsönök és garanciák formájában megvalósuló finanszírozásra” szöveg lép;

ii. a (4) bekezdésben az „a kölcsönök és garanciák nyújtására irányuló javaslatokra vonatkozó” szövegrész helyébe az „a különösen kölcsönök és garanciák formájában megvalósuló finanszírozásra irányuló javaslatokra vonatkozó” szöveg lép;

iii. a (7) bekezdés első mondatában a „tisztviselői és egyéb alkalmazottai az elnöknek vannak alárendelve” szövegrész helyébe a „személyzetének tagjai az elnök irányítása alatt állnak” szöveg lép. A bekezdés a végén a következő mondattal egészül ki: „Az eljárási szabályzat meghatározza, hogy mely szerv hatáskörébe tartozik a személyzetre vonatkozó szabályok megállapítása.”;

l) a 12. cikként újraszámozott 14. cikk a következőképpen módosul:

i. az (1) bekezdésben a „három” szövegrész helyébe a „hat” szöveg, az „évente ellenőrzi a Bank műveleteinek és könyveinek szabályszerűségét” szövegrész helyébe pedig az „ellenőrzi, hogy a Bank tevékenysége megfelel-e a prudenciális banki működés feltételeinek, továbbá felel a Bank elszámolásainak ellenőrzéséért” szöveg lép;

ii. a (2) bekezdés helyébe a következő három új bekezdés lép:

„(2) Az (1) bekezdésben említett bizottság évente ellenőrzi a Bank műveleteinek és könyveinek szabályszerűségét. E célból a bizottság ellenőrzi, hogy a Bank műveletei megfelelnek-e az alapokmányban, illetőleg az eljárási szabályzatban előírt alaki és eljárási követelményeknek.

(3) Az (1) bekezdésben említett bizottság igazolja, hogy a mérleg és az Igazgatótanács által elkészített éves eredménykimutatásban található pénzügyi adatok az eszközök és források, a műveletek eredményei, valamint a vizsgált pénzügyi évben bonyolított pénzforgalom tekintetében hitelesen tükrözik a Bank helyzetét.

(4) Az eljárási szabályzat meghatározza a bizottsági tagsághoz szükséges szakmai képesítéseket, és megállapítja a bizottság tevékenységének részletes szabályait és feltételeit.”

m) a 13. cikként újraszámozott 15. cikkben a „jegybankját” szövegrész helyébe a „nemzeti központi bankját” szöveg lép;

n) a 16. cikként újraszámozott 18. cikk a következőképpen módosul:

i. az (1) bekezdés első albekezdésében a „kölcsönt nyújt” szövegrész helyébe a „– különösen kölcsönök és garanciák formájában – finanszírozást nyújt” szöveg lép, az „európai” szövegrészt el kell hagyni, a „beruházási projektekhez” szövegrész helyébe pedig a „beruházásokhoz” szöveg lép; a második albekezdésben az „– a Kormányzótanács által az Igazgatótanács javaslata alapján, egyhangúlag engedélyezett eltéréssel élve –” szövegrész helyébe az „– az Igazgatótanács javaslatára a Kormányzótanács minősített többséggel hozott határozata alapján –” szöveg, a „beruházási projektekhez is kölcsönöket nyújthat” szövegrész helyébe pedig a „beruházásokat is finanszírozhatja” szöveg lép, és a szövegből az „európai” szövegrészt el kell hagyni;

ii. a (3) bekezdésben a „projektet” szövegrész helyébe a „beruházást” szöveg, az „egyéb megfelelő garanciától” szövegrész helyébe pedig az „egyéb megfelelő garanciától, vagy az adós pénzügyi helyzetének szilárdságától” szöveg lép, és a bekezdés a következő új második albekezdéssel egészül ki:

„Az Igazgatótanács továbbá – a Kormányzótanács által a 7. cikk (3) bekezdése *b)* pontjának megfelelően megállapított irányelvekkel összhangban, és ahol az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett műveletek végrehajtása megköveteli – minősített többséggel eljárva megállapítja az olyan finanszírozási műveletek feltételeit, amelyek különleges kockázatot képviselnek, és ennek megfelelően különleges tevékenységnek minősülnek.”;

iii. az (5) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(5) A Bank által nyújtott kölcsönök és garanciák kinnlevőségként fennálló mindenkori összege nem haladhatja meg a jegyzett tőkéje, a tartalékok, a máshová nem sorolt céltartalék és az eredménykimutatási többlet összegének 250%-át. Az utóbbi összesített összeget csökkenteni kell a Bank bármely jegyzett – akár befizetett, akár be nem fizetett – tőkerészesedésének összegével.

A Bank mindenkori kifizetett tőkerészesedése nem haladhatja meg a befizetett jegyzett tőke, a tartalékok, az általános kockázati céltartalék és az eredménykimutatási többlet teljes összegének megfelelő összeget.

Kivételt képeznek a Kormányzótanács és az Igazgatótanács által a 18. cikk (3) bekezdésének megfelelően meghatározott különleges tevékenységek, amelyek különleges céltartalékból részesülnek.

E bekezdést a Bank konszolidált éves beszámolójára is alkalmazni kell.”;

o) a 17. cikként újraszámozott 19. cikk (1) bekezdésében a „garanciavállalás díját” szövegrész helyébe a „jutalékot és egyéb díjakat” szöveg lép, a „fedezhesse költségeit” szövegrész helyébe pedig a „fedezhesse költségeit és kockázatait” szöveg lép; a (2) bekezdésben a „projekt” szövegrész helyébe a „beruházás” szöveg lép;

p) a 18. cikként újraszámozott 20. cikk a következőképpen módosul:

i. a bevezető mondatban a „Kölcsön- és garanciaműveletei” szövegrész helyébe a „Finanszírozási műveletei” szöveg lép;

ii. az (1) bekezdés *a)* pontjában a „projektek” és a „projekt” szövegrészek helyébe a „beruházások”, illetve a „beruházás” szöveg, az „egyéb esetekben” szövegrész helyébe pedig az „egyéb beruházások esetén” szöveg lép; a *b)* pontban a „projekt” szövegrész helyébe a „beruházás” szöveg lép;

iii. a (2) bekezdés a következő új második albekezdéssel egészül ki:

„Ugyanakkor a Kormányzótanács által a 7. cikk (3) bekezdése *b)* pontjának megfelelően megállapított irányelvekkel összhangban, ha az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikkében említett műveletek végrehajtása megköveteli, az Igazgatótanács minősített többséggel eljárva megállapítja a kereskedelmi vállalkozásban történő tőkerészesedés megszerzésének feltételeit, amennyiben ez valamely beruházás vagy program finanszírozásához szükséges, általában valamely kölcsön vagy garancia kiegészítéseként.”;

iv. a (6) bekezdésben a „projektet” szövegrész helyébe a „beruházást” szöveg lép;

v. a cikk a következő új (7) bekezdéssel egészül ki:

„7. Hitelnyújtási tevékenységét kiegészítendő a Bank technikai segítségnyújtási szolgáltatásokat végezhet a Kormányzótanács által minősített többséggel meghatározott feltételekkel és ezen alapokmánynak megfelelően.”;

q) a 19. cikként újraszámozott 21. cikk a következőképpen módosul:

i. az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Bármely vállalkozás, köz- vagy magánintézmény közvetlenül a Bankhoz fordulhat finanszírozásért. A Bankhoz intézett kérelmeket a Bizottságon, vagy azon a tagállamon keresztül is be lehet nyújtani, amelynek területén a beruházást megvalósítják.”;

ii. a (2) bekezdés első albekezdésében a „projektet” szövegrész helyébe a „beruházást” szöveg, második albekezdésében pedig a „projekttel” szövegrész helyébe a „beruházással” szöveg lép;

iii. a (3) bekezdésben a „kölcsön- és garanciakérelmekről” szövegrész helyébe a „finanszírozási műveletekről” szöveg, a (4) bekezdés első mondatában pedig a „kölcsön- vagy garanciakérelmek” szövegrész helyébe a „finanszírozási műveletek” szöveg lép;

iv. a (4) bekezdés első mondatában az „a 20. cikknek” szövegrész helyébe az „a 18. és 20 cikknek” szöveg lép; a második mondatában a „kölcsön vagy garancia nyújtása” szövegrész helyébe a „finanszírozás” szöveg, a „szerződéstervezetet” szövegrész helyébe pedig a „vonatkozó javaslatot” szöveg lép; az utolsó mondatban a „kölcsön vagy garancia” szövegrész helyébe a „finanszírozás” szöveg lép;

v. az (5) és (6) bekezdésben a „kölcsönt vagy garanciát” szövegrész helyébe a „finanszírozást” szöveg, a (7) bekezdésben a „kölcsönt, illetve garanciát” szövegrész helyébe a „finanszírozást” szöveg lép;

vi. a cikk a következő új (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Amennyiben egy jóváhagyott beruházásra vonatkozó finanszírozási műveletet a Bank jogainak és érdekeinek védelmében át kell alakítani, az Igazgatási Bizottság késedelem nélkül megteszi az általa szükségesnek ítélt sürgősségi intézkedéseket, amelyekről haladéktalanul jelentést tesz az Igazgatótanácsnak.”

r) a 20. cikként újraszámozott 22. cikk (1) bekezdésében a „nemzetközi” szövegrészt el kell hagyni, a (2) bekezdés helyébe pedig a következő szöveg lép:

„(2) A Bank a tagállamok tőkepiacairól az e tőkepiacokra vonatkozó jogi rendelkezéseknek megfelelően vehet fel kölcsönt.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 116a. cikke (1) bekezdésének értelmében eltéréssel rendelkező tagállam hatáskörrel bíró hatóságai csak akkor élhetnek ez ellen kifogással, ha az adott állam tőkepiacán komoly zavaroktól lehet tartani.”;

s) a 21. cikként újraszámozott 23. cikk (1) bekezdésének *b)* pontjából az „az általa vagy a tőle kölcsönt felvevők által kibocsátott” szövegrészt el kell hagyni, a (3) bekezdésben pedig a „a hatáskörrel rendelkező hatóságokkal vagy az érintett tagállam jegybankjával” szövegrész helyébe az „az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságaival vagy nemzeti központi bankjával” szöveg lép;

t) a 23. cikként újraszámozott 25. cikk (1) bekezdésének első mondatából az „az egyik tagállam valutájában meglévő” szövegrészt el kell hagyni, ugyanebben a mondatban az „egy másik tagállam valutájára” szövegrész helyébe az „egy olyan tagállam valutájára, amelynek pénzneme nem az euro” szöveg lép, a (2) bekezdésben a „Valamely tagállam valutájában meglévő eszközeit a Bank” szövegrész helyébe az „A Bank egy olyan tagállam valutájában meglévő eszközeit, amelynek pénzneme nem az euro,” szöveg lép, a (3) bekezdésben az „aranyban vagy konvertibilis valutában” szövegrészt el kell hagyni, a (4) bekezdésben pedig a „projektekhez” szövegrész helyébe a „beruházásokhoz” szöveg lép;

u) a 24. cikként újraszámozott 26. cikkből az „, a különleges kölcsönök nyújtására” szövegrészt el kell hagyni;

v) a 25. cikként újraszámozott 27. cikk (2) bekezdése a végén a következő mondattal egészül ki: „A Kormányzótanács gondoskodik a személyzet tagjait megillető jogok védelméről.”;

w) a 27. cikként újraszámozott 29. cikk első bekezdésében az „a Bíróság” szövegrész helyébe az „az Európai Unió Bírósága” szöveg lép, és a bekezdés az „A Bank bármely szerződésben választottbírósági eljárást köthet ki.” mondattal egészül ki; a második bekezdésből pedig a „vagy választottbírósági eljárást” szövegrészt el kell hagyni;

x) a 28. cikként újraszámozott 30. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„28. cikk

(1) A Kormányzótanács egyhangúlag eljárva jogi személyiséggel és pénzügyi függetlenséggel rendelkező leányvállalatok vagy más jogi egységek létrehozásáról határozhat.

(2) A Kormányzótanács egyhangúlag fogadja el az (1) bekezdésben említett szervezetek alapokmányát. Az alapokmány meghatározza különösen a szervezetek célkitűzéseit, szervezeti felépítését, tőkéjét, tagságát, székhelyét, pénzügyi forrásait, beavatkozási eszközeit és ellenőrzési szabályait, valamint a Bank szerveivel fennálló viszonyukat.

(3) A Bank hatáskörébe tartozik, hogy részt vesz e szervezetek irányításában, és jegyzett tőkéjükhöz a Kormányzótanács által egyhangúlag meghatározott összeg erejéig hozzájárul.

(4) Az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvet az (1) bekezdésben említett szervezetekre – amennyiben azok az uniós jog hatálya alá tartoznak –, azok szerveinek tagjaira feladataik ellátása során, valamint azok személyzetére is ugyanazokkal a feltételekkel kell alkalmazni, mint amelyek a Bankra vonatkoznak.

Arra az osztalékra, tőkenyereségre vagy az ilyen szervezetektől származó egyéb jövedelemre azonban, amelyre a tagok – az Európai Unió és a Bank kivételével – jogosultak, továbbra is alkalmazni kell az irányadó jog adózásra vonatkozó rendelkezéseit.

(5) Az Európai Unió Bírósága – a továbbiakban megállapított kereteken belül – hatáskörrel rendelkezik az uniós jog hatálya alá tartozó szervezet szervei által elfogadott intézkedésekkel kapcsolatos jogvitákban. Az ilyen intézkedések ellen e szervezetek bármely tagja – e minőségében –, illetve bármely tagállam keresetet indíthat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 230. cikkében megállapított feltételek szerint.

(6) A Kormányzótanács egyhangúlag eljárva az uniós jog hatálya alá tartozó szervezetek személyzetét a vonatkozó belső eljárási szabályok tekintetében a Bankkal közös szabályrendszerbe sorolhatja.”

JEGYZŐKÖNYV A SZÉKHELYEKRŐL

13. Az Európai Közösségek és az Europol intézményeinek, egyes szerveinek és szervezeti egységeinek székhelyéről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címében a „szerveinek” szövegrész helyébe a „szerveinek, hivatalainak” szöveg lép, az „és az Europol” szövegrészt pedig el kell hagyni, a jegyzőkönyv első preambulumbekezdésében pedig a „szervek” szövegrész helyébe a „szervek, hivatalok” szöveg lép;

b) a preambulumban az első bevezető hivatkozásban az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép, az „, Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés 77. cikkére” szövegrészt pedig el kell hagyni; a második bevezető hivatkozást el kell hagyni;

c) a *d)* pontban az „és az Elsőfokú Bíróság” szövegrészt el kell hagyni;

d) az *i)* pontban az „Az Európai Monetáris Intézet és” szövegrészt el kell hagyni;

JEGYZŐKÖNYV AZ UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS MENTESSÉGEIRŐL

14. Az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első preambulumbekezdésben az „Európai Közösségek egységes Tanácsának és egységes Bizottságának létrehozásáról szóló szerződés 28. cikkének” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés 291. cikkének és az Európai Atomenergia-közösséget (Euratom) létrehozó szerződés 191. cikkének” szöveg lép, az „ezeket a Közösségeket és az Európai Beruházási Bankot” szövegrész helyébe pedig az „az Európai Uniót és az Euratomot” szöveg lép;

b) az 5. cikk hatályát veszti, az utána következő cikkek számozása pedig megfelelően módosul;

c) a 6. cikként újraszámozott 7. cikkben a (2) bekezdést el kell hagyni, az (1) bekezdés pedig számozatlan bekezdéssé válik.

d) a 12. cikként újraszámozott 13. cikkben az „a Tanács által a Bizottság javaslata alapján meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament és a Tanács által rendes jogalkotási eljárás keretében, az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően elfogadott rendeletekben meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.” szöveg lép;

e) a 14. cikként újraszámozott 15. cikkben az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján, egyhangúlag meghatározza” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben meghatározza” szöveg lép;

f) a 15. cikként újraszámozott 16. cikkben az „A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően” szövegrész helyébe az „Az Európai Parlament és a Tanács az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően rendes jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben” szöveg lép;

g) a 20. cikként újraszámozott 21. cikkben a „főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére” szövegrész helyébe a „főtanácsnokaira, hivatalvezetőire” szöveg lép, és a cikkből a „, továbbá az Elsőfokú Bíróság tagjaira és hivatalvezetőjére” szövegrészt el kell hagyni;

h) a 22. cikként újraszámozott 23. cikk utolsó bekezdését el kell hagyni;

i) a „FENTIEK HITELÉÜL az alulírott meghatalmazottak aláírták ezt a jegyzőkönyvet.” záró formulát, a keltezést és az aláírók jegyzékét el kell hagyni.

JEGYZŐKÖNYV A KONVERGENCIAKRITÉRIUMOKRÓL

15. Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 121. cikkében említett konvergenciakritériumokról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címében az „az Európai Közösséget létrehozó szerződés 121. cikkében említett” szövegrész helyébe az „a” névelő lép;

b) az első preambulumbekezdésben „a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszába történő átmenetről szóló határozatok meghozatalakor” szövegrész helyébe a „az eltéréssel rendelkező tagállamok eltérésének megszüntetéséről szóló határozatok meghozatalakor” szöveg lép;

c) a 3. cikk második mondatában a „valamely másik tagállam valutájával szemben.” szövegrész helyébe az „az euróval szemben.” szöveg lép;

d) a 6. cikkből az „az EMI-vel vagy” szövegrészt el kell hagyni;

e) ez a pont a magyar változatot nem érinti.

JEGYZŐKÖNYV EGYES AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEKRŐL

16. Az egyes Nagy Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első preambulumbekezdésben az „a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszába lépjen” szövegrész helyébe a „bevezesse az eurót” szöveg lép;

b) a preambulum a következő új második preambulumbekezdéssel egészül ki:

„TEKINTETTEL arra, hogy 1996. október 16-án és 1997. október 30-án az Egyesült Királyság kormánya bejelentette a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában,”;

c) az 1. pontból az első és harmadik bekezdést el kell hagyni, az egyetlen bekezdéssé váló második bekezdésben az „arra, hogy a harmadik szakaszba lépjen” szövegrész helyébe az „az euro bevezetésére” szöveg, a „szándékáról értesíti a Tanácsot” szövegrész helyébe pedig a „szándékát bejelenti a Tanácsnak” szöveg lép;

d) a 2. pont szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„2. Tekintettel az Egyesült Királyság kormányának az 1996. október 16-i és az 1997. október 30-i, a Tanácshoz címzett bejelentésére, a 3–8. és a 10. pontot az Egyesült Királyságra alkalmazni kell.”;

e) a 3. pontot el kell hagyni, az utána következő pontok számozása pedig megfelelően módosul;

f) a 4. pontként újraszámozott 5. pont a következőképpen módosul:

i. az első mondat helyébe a következő szöveg lép: „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 245a. cikkének (2) bekezdése – az első és az utolsó mondat kivételével –, 245a. cikkének (5) bekezdése, 97b. cikkének második bekezdése, 104. cikkének (1), (9) és (11) bekezdése, 105. cikkének (1)–(5) bekezdése, 106. cikke, 108. cikke, 109. cikke, 110. cikke, 111a. cikke, 115c. cikke, 117a. cikkének (3) bekezdése, 188o. cikke, valamint 245b. cikke az Egyesült Királyságra nem alkalmazható.”;

ii. a bekezdés a következő új második mondattal egészül ki: „Szintén nem alkalmazható az Egyesült Királyságra az e szerződés 99. cikkének (2) bekezdése az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások azon részeinek elfogadása tekintetében, amelyek általános jelleggel az euroövezetre vonatkoznak.”;

g) az 5. pontként újraszámozott 6. pont a következő új első bekezdéssel egészül ki: „Az Egyesült Királyság törekszik a túlzott költségvetési hiány elkerülésére.”; a pont ezt követő albekezdéssé váló jelenlegi szövegéből az „116. cikkének (4) bekezdését, valamint” szövegrészt el kell hagyni;

h) a 6. pontként újraszámozott 7. pont első albekezdése helyébe a következő szöveg lép: „6. Az Egyesült Királyság szavazati jogát a Tanácsnak a 4. pontban felsorolt cikkekben említett jogi aktusai tekintetében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 116a. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében említett esetekben fel kell függeszteni. Ezekre az esetekre az említett szerződés 116a. cikke (4) bekezdésének második albekezdését kell alkalmazni.”; a pont második albekezdéséből az „, illetve 123. cikkének (1) bekezdése” szövegrészt el kell hagyni;

i) a 8. pontként újraszámozott 9. pont *a)* alpontjában az „e szakaszba történő belépést” szövegrész helyébe az „euro bevezetését” szöveg, az „a harmadik szakaszban” szövegrész helyébe pedig az „az euro bevezetését követően” szöveg lép;

j) a 9. pontként újraszámozott 10. pontban a bevezető bekezdés helyébe a következő szöveg lép: „Az Egyesült Királyság bármikor bejelentheti az euro bevezetésére vonatkozó szándékát. Ebben az esetben:”; az *a)* alpontban az „a harmadik szakaszba belépni” szövegrész helyébe az „euro bevezetésére” szöveg, a *c)* alpontban a „beléphessen a harmadik szakaszba” szövegrész helyébe a „bevezesse az eurót”, az utolsó bekezdésben pedig az „a harmadik szakaszba lép” szövegrész helyébe a „bevezeti az eurót” szöveg lép. Az *a)* alpontban a „122. cikkének (2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „117a. cikkének (1) és (2) bekezdésében” szöveg lép;

k) a 10. pontként újraszámozott 11. pontban az „és 116. cikkének (3) bekezdését” szövegrészt el kell hagyni, és a „be nem lép a harmadik szakaszba,” szövegrész helyébe a „be nem vezeti az eurót,” szöveg lép.

JEGYZŐKÖNYV EGYES DÁNIÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEKRŐL

17. Az egyes Dániára vonatkozó rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első preambulumbekezdést el kell hagyni, az első preambulumbekezdéssé váló második preambulumbekezdésben a „Dániának a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában történő részvételét megelőzően” szövegrész helyébe az „azt megelőzően, hogy Dánia lemond a mentességéről” szöveg lép, a preambulum pedig kiegészül a következő új második preambulumbekezdéssel: „TEKINTETTEL arra, hogy 1993. november 3-án Dánia kormánya bejelentette a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni a gazdasági és monetáris unió harmadik szakaszában,”;

b) az 1. és 3. pontot el kell hagyni, az utána következő pontok számozása pedig megfelelően módosul;

c) az 1. pontként újraszámozott 2. pont első mondatának helyébe a következő szöveg lép: „Tekintettel Dánia kormányának 1993. november 3-i, a Tanácshoz címzett bejelentésére, Dánia mentességben részesül.”;

d) a 2. pontként újraszámozott 4. pontban a „a 122. cikk (2) bekezdésében” szövegrész helyébe a „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 117a. cikkében” szöveg lép.

A SCHENGENI JEGYZŐKÖNYV

18. A schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címének helyébe a következő szöveg lép „Jegyzőkönyv az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról”;

b) a preambulum a következőképpen módosul:

i. az első preambulumbekezdésben a „célja az európai integráció elmélyítése, és különösen annak lehetővé tétele, hogy az Európai Unió még gyorsabban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséggé válhasson” szövegrész helyébe „az 1997. október 2-i Amszterdami Szerződéssel beépültek az Európai Unió keretei közé” szöveg lép;

ii. a második preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy megőrizzék a schengeni vívmányoknak az Amszterdami Szerződés hatálybalépése óta végbement fejlődését, valamint hogy e vívmányokat továbbfejlesszék annak érdekében, hogy hozzájáruljanak azon cél eléréséhez, hogy az Unió polgárai számára egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget biztosítsanak,”;

iii. a harmadik preambulumbekezdést el kell hagyni;

iv. a negyedik preambulumbekezdéssé váló ötödik preambulumbekezdésben az „a fenti megállapodásoknak nem részesei, és azokat nem írták alá;” szövegrész helyébe a „nem részesei a schengeni vívmányok minden egyes rendelkezésének” szöveg, az „ezeknek a megállapodásoknak egyes vagy valamennyi rendelkezését elfogadják” szövegrész helyébe pedig az „e vívmányok más rendelkezéseit teljesen vagy részben elfogadják;” szöveg lép;

v. az ötödik preambulumbekezdéssé váló hatodik preambulumbekezdésből el kell hagyni a „, továbbá hogy ezeket a rendelkezéseket csak végső eszközként lehet igénybe venni” szövegrészt;

vi. a hatodik preambulumbekezdéssé váló hetedik preambulumbekezdésben az „, amely államok megerősítették azt a szándékukat, hogy az 1996. december 19-én Luxemburgban aláírt megállapodás alapján vállalják, hogy a fent említett rendelkezések rájuk nézve kötelezőek” szövegrész helyébe az,” amely államokra nézve – azon skandináv államokkal egyetemben, amelyek tagjai az Európai Uniónak – a skandináv útlevélunió rendelkezései kötelezőek” szöveg lép;

c) az 1. cikk első mondatának helyébe a következő szöveg lép:

„A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Cseh Köztársaság, a Dán Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, a Francia Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Holland Királyság, az Osztrák Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság felhatalmazást kapnak arra, hogy egymás között megerősített együttműködést hozzanak létre a Tanács által meghatározott rendelkezések hatálya alá tartozó területeken, amelyek együttesen a »schengeni vívmányokat« alkotják.”

d) a 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

A schengeni vívmányokat az 1. cikkben említett tagállamokra a 2003. április 16-i csatlakozási okmány 3. cikkének és a 2005. április 25-i csatlakozási okmány 4. cikkének sérelme nélkül alkalmazni kell. A schengeni megállapodások által létrehozott Végrehajtó Bizottság helyébe a Tanács lép.”;

e) a 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

Dániának a schengeni vívmányok fejlesztését szolgáló intézkedések elfogadásában való részvételére, valamint ezen intézkedések végrehajtására és Dániában történő alkalmazására a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv rendelkezései az irányadóak.”;

f) a 4. cikk első bekezdéséből az „, amelyekre nézve a schengeni vívmányok nem kötelezőek,” szövegrészt el kell hagyni;

g) a 5. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„5. cikk

(1) A Szerződések vonatkozó rendelkezéseinek hatálya kiterjed a schengeni vívmányokon alapuló javaslatokra és kezdeményezésekre.

Ebben az összefüggésben, ha Írország vagy az Egyesült Királyság nem jelenti be részvételi szándékát ésszerű időn belül írásban a Tanácsnak, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280d. cikkében említett felhatalmazást az 1. cikkben említett tagállamok részére, illetve – amennyiben az együttműködés kérdéses területein valamelyikük részt kíván venni – Írország vagy az Egyesült Királyság részére megadottnak kell tekinteni.

(2) Amennyiben Írország vagy az Egyesült Királyság a 4. cikk szerinti határozat értelmében ilyen bejelentést tevő tagállamnak minősül, 3 hónapon belül írásban bejelentheti a Tanácsnak, hogy mégsem kíván részt venni a javaslatban vagy kezdeményezésben. Ebben az esetben Írország vagy az Egyesült Királyság nem vesz részt a javaslat vagy kezdeményezés elfogadásában. A schengeni vívmányokon alapuló intézkedés elfogadási eljárását az utóbbi bejelentés időpontjától a (3) vagy (4) bekezdésben megállapított eljárás végéig vagy a bejelentésnek az eljárás bármely szakaszában történő visszavonásáig fel kell függeszteni.

(3) A javasolt intézkedés hatálybalépésének időpontjától kezdődően a Tanács által a 4. cikk alapján hozott valamennyi határozat alkalmazása – a Tanács által szükségesnek ítélt mértékben és a Bizottság javaslata alapján, a Tanács által minősített többséggel meghozott határozatban megállapított feltételek mellett – megszűnik a (2) bekezdésben említett bejelentést tevő országra nézve. Az említett határozatot a következő feltételekkel kell meghozni: a Tanácsnak arra kell törekednie, hogy az érintett tagállam a lehető legnagyobb mértékben fenntartsa részvételét úgy, hogy az komolyabban ne hátráltassa a schengeni vívmányok különböző elemeinek gyakorlati érvényesülését, és tiszteletben tartsa azok összhangját. A Bizottság a (2) bekezdésben említett bejelentést követően a lehető leghamarabb benyújtja javaslatát. A Tanács – szükség esetén akár két egymást követő ülés összehívásával is – a bizottsági javaslat benyújtásától számított négy hónapon belül határoz.

(4) Amennyiben négy hónap elteltével a Tanács nem fogadta el a határozatot, bármely tagállam haladéktalanul kérheti, hogy az ügyet az Európai Tanács elé terjesszék. Ebben az esetben az Európai Tanács a soron következő ülésén a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel határozatot hoz a (3) bekezdésben említett feltételekkel összhangban.

(5) Amennyiben a (3) vagy (4) bekezdésben megállapított eljárás végéig a Tanács, vagy adott esetben az Európai Tanács nem fogadott el határozatot, a schengeni vívmányokon alapuló intézkedés elfogadási eljárásának felfüggesztése megszűnik. Amennyiben az említett intézkedés ezt követően elfogadásra kerül, az intézkedés hatálybalépésének időpontjától kezdődően a Tanács által a 4. cikk alapján hozott valamennyi határozat alkalmazása – a Bizottság által megállapított mértékben és feltételek mellett – megszűnik az érintett tagállamra nézve, kivéve, ha az említett tagállam az intézkedés elfogadását megelőzően visszavonta a (2) bekezdésben említett bejelentését. A Bizottság legkésőbb az intézkedés elfogadásának időpontjáig meghozza határozatát. Határozata meghozatalakor a Bizottság tiszteletben tartja a (3) bekezdésben meghatározott feltételeket.”;

h) a 6. cikk első bekezdésének első mondatából el kell hagyni „az 1996. december 19-én Luxemburgban aláírt megállapodás alapján” szövegrészt;

i) a 7. cikk hatályát veszti, a 8. cikk számozása pedig 7. cikkre változik;

j) a melléklet hatályát veszti.

JEGYZŐKÖNYV A SZERZŐDÉS 22A. CIKKÉNEK AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA ÉS ÍRORSZÁGRA TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL

19. Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 14. cikke egyes vonatkozásainak az Egyesült Királyságra és Írországra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címében az „Európai Közösséget létrehozó” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló” szöveg lép;

b) az 1. cikk első bekezdésének *a)* pontjában az „az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes államoknak” szövegrész helyébe az „a tagállamoknak” szöveg lép;

c) az 1. cikk első és második bekezdésében, a 2. cikkben és a 3. cikk második bekezdésében az „Európai Közösséget létrehozó szerződés 14.” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés 22a. és 62.” szöveg lép.

JEGYZŐKÖNYV AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGNAK ÉS ÍRORSZÁGNAK A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG TEKINTETÉBEN FENNÁLLÓ HELYZETÉRŐL

20. Az Egyesült Királyság és Írország helyzetéről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címében az „Egyesült Királyság és Írország” szövegrész helyébe az „Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló” szöveg lép;

b) a második preambulumbekezdésben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép;

c) az 1. cikk első mondatában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe alapján” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján” szöveg lép, a második mondatot el kell hagyni, a harmadik mondatban az „azon határozataihoz, amelyeket egyhangúlag kell elfogadni,” szövegrész helyébe az „egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához” szöveg lép, és a cikk kiegészül a következő bekezdéssel:

„E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.”;

d) a 2. cikk első mondatában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címének rendelkezései” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései” szöveg lép; a második mondatban az „a közösségi vívmányokat, továbbá” szövegrész helyébe a „sem a közösségi, sem az uniós vívmányokat, továbbá” szöveg lép;

e) a 3. cikk (1) bekezdése a következőképpen módosul:

i. az első albekezdés első mondatában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe alapján” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján” szöveg, az „értesítéssel” szövegrész helyébe pedig a „bejelentéssel” szöveg lép, a második mondatot pedig el kell hagyni;

ii. a cikk szövege a második albekezdés után a következő új albekezdéssel egészül ki: „Az Egyesült Királyságnak és Írországnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része IV. címének hatálya alá tartozó területekre vonatkozó értékelésekben való részvételének feltételeit az említett szerződés 61c. cikke alapján elfogadott intézkedések határozzák meg. E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.”;

f) a 4., 5. és 6. cikkben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe” szöveg lép;

g) a 4. cikk második mondatában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés 11. cikkének (3) bekezdésében” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés 280f. cikkének (1) bekezdésében” szöveg lép;

h) a szöveg a következő új 4a. cikkel egészül ki:

„4a. cikk

(1) E jegyzőkönyv rendelkezései az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján javasolt vagy elfogadott olyan intézkedések esetében is vonatkoznak az Egyesült Királyságra és Írországra, amelyek az e két országra nézve kötelező, meglévő intézkedést módosítanak.

(2) Azokban az esetekben azonban, amikor a Tanács a Bizottság javaslata alapján úgy határoz, hogy az Egyesült Királyság vagy Írország kívülmaradása a meglévő intézkedés módosított változatának alkalmazásából gyakorlatilag lehetetlenné teszi az érintett intézkedés alkalmazását más tagállamok vagy az Unió számára, az említett két tagállamot a 3. vagy 4. cikk szerinti bejelentés megtételére szólíthatja fel. A 3. cikk alkalmazásában egy új két hónapos határidő veszi kezdetét azon a napon, amikor a Tanács ilyen határozatot hozott.

Amennyiben a Tanács határozatának meghozatalától számított két hónapos határidő leteltével az Egyesült Királyság vagy Írország nem tett a 3. vagy 4. cikk alapján bejelentést, a meglévő intézkedés a továbbiakban nem kötelezi és nem alkalmazható rá, kivéve, ha az érintett tagállam a módosító intézkedés hatálybalépése előtt a 4. cikkel összhangban bejelentést tett. Ennek kezdete megegyezik a módosító intézkedés hatálybalépésének, illetve – ha az a későbbi – a két hónapos határidő leteltének napjával.

E bekezdés alkalmazásában a Tanács az ügy alapos megvitatását követően a módosító intézkedés elfogadásában részt vevő vagy korábban részt vett tagállamokat képviselő tagjainak minősített többségével határoz. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

(3) A Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel úgy határozhat, hogy adott esetben az Egyesült Királyságnak vagy Írországnak kell viselnie a meglévő intézkedésben való részvételének megszüntetése nyomán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(4) Ez a cikk nem sérti a 4. cikket.”;

i) az 5. cikkben a „pénzügyi következményeit” szövegrész helyébe a „pénzügyi következményeit, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács minden tagja egyhangúlag ettől eltérően határoz” szöveg lép;

j) a 6. cikkben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe” szöveg, az „ennek a szerződésnek a megfelelő rendelkezéseit, így a 68. cikket is,” szövegrész helyébe pedig „a Szerződések megfelelő rendelkezéseit” szöveg lép;

k) a szöveg a következő új 6a. cikkel egészül ki:

„6a. cikk

Az Egyesült Királyságot és Írországot nem kötelezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikke alapján megállapított azon szabályok, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része IV. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak, amennyiben az Egyesült Királyságot vagy Írországot nem kötelezik a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés vagy a rendőrségi együttműködés formáira vonatkozó olyan szabályok, amelyek megkívánják a 16b. cikk alapján meghatározott rendelkezések betartását.”;

l) a 7. cikkben az „A 3. és 4. cikk” szövegrész helyébe az „A 3., 4. és 4a. cikk” szöveg, a „schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyvet” szövegrész helyébe pedig az „Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyvet” szöveg lép.

m) a 8. cikkben az „a Tanács elnökének” szövegrész helyébe az „a Tanácsnak” szöveg lép.

n) a szöveg a következő új 9. cikkel egészül ki:

„9. cikk

Írország tekintetében ezt a jegyzőkönyvet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. cikk vonatkozásában nem kell alkalmazni.”.

JEGYZŐKÖNYV DÁNIA HELYZETÉRŐL

21. A Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a preambulum a következőképpen módosul:

i. a szöveg a második preambulumbekezdés után a következő három új preambulumbekezdéssel egészül ki:

„ANNAK TUDATÁBAN, hogy az edinburghi határozatból eredő, és a Szerződések alapján továbbra is fenntartott jogi szabályozás jelentős mértékben korlátozni fogja Dánia részvételét az uniós együttműködés fontos területein, és hogy az Unió érdekében állna, hogy a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térségben biztosítsa a közösségi vívmányok integritását,

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL tehát, hogy olyan jogi keretet hozzanak létre, amely lehetőséget biztosít Dánia számára, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján javasolt intézkedések elfogadásában részt vegyen, valamint üdvözölve Dánia arra vonatkozó szándékát, hogy ezt a lehetőséget igénybe vegye, amennyiben az saját alkotmányos követelményeivel összhangban lehetséges, MEGÁLLAPÍTVA, hogy Dánia a rá nézve kötelező erővel nem bíró intézkedések terén nem akadályozza a többi tagállam együttműködésének továbbfejlesztését,”

ii. az utolsó előtti preambulumbekezdésben „a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről” szövegrész helyébe „az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról” szöveg lép;

b) az 1. cikk első mondatában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címe” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe” szöveg lép;

c) az 1. cikk második mondatát el kell hagyni, és a cikk kiegészül a következő új bekezdéssel:

„E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.”;

d) a 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései, az e cím alapján elfogadott intézkedések, az Unió által az e cím alapján megkötött nemzetközi megállapodások rendelkezései és az Európai Unió Bíróságának az ilyen rendelkezést vagy intézkedést értelmező határozatai, vagy az említett cím alapján módosított vagy módosítható intézkedések nem kötelezőek és nem alkalmazhatóak Dániára; az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok Dánia hatásköreit, jogait és kötelezettségeit semmilyen módon nem érintik; az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok semmilyen módon nem érintik a közösségi vagy uniós vívmányokat, továbbá nem képezik részét a közösségi jognak annyiban, amennyiben ezeket Dániára kell alkalmazni. Különösen a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően elfogadott uniós jogi aktusok módosításuk esetén továbbra is változatlanul kötelezőek és alkalmazandók Dániára.”;

e) a szöveg a következő új 2a. cikkel egészül ki:

„2a. cikk

E jegyzőkönyv 2. cikkét továbbá alkalmazni kell az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikke alapján megállapított azon szabályokra, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része IV. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak.”;

f) a 4. cikk számozása 6. cikkre változik;

g) a 4. cikként újraszámozott 5. cikk a következőképpen módosul:

i. a cikk szövegében az „a határozatot”, az „a határozat”, illetve a „szerinti határozatát” szövegrészek helyébe az „az intézkedést”, az „az intézkedés”, illetve a „szerinti intézkedését” szöveg lép;

ii. az (1) bekezdésben az „A Tanácsnak az Európai Közösséget létrehozó szerződés IV. címének rendelkezései szerint a schengeni vívmányok kiegészítésére irányuló javaslatról vagy kezdeményezésről hozott határozatát” szövegrész helyébe az „Az ebben a részben szabályozott, a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére irányuló javaslaton vagy kezdeményezésen alapuló tanácsi intézkedés elfogadását” szöveg, az „a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv 1. cikkében említett tagállamok között, valamint Dánia és Írország vagy az Egyesült Királyság között, amennyiben ezek a tagállamok részt vesznek az együttműködés kérdéses területeiben.” szövegrész helyébe pedig az „az intézkedéssel kötelezett tagállamok között.” szöveg lép;

iii. a (2) bekezdésben az „a schengeni vívmányoknak az Európai Unió keretébe történő beillesztéséről szóló jegyzőkönyv 1. cikkében említett tagállamok megvizsgálják” szövegrész helyébe pedig az „az adott intézkedéssel kötelezett tagállamok és Dánia megvizsgálják” szöveg lép;

h) az 5. cikként újraszámozott 6. cikk a következőképpen módosul:

i. az első mondatban az „Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkének (1) bekezdése, valamint 17. cikke” szövegrész helyébe az „Európai Unióról szóló szerződés 13. cikkének (1) bekezdése, 28a. cikke és 28b.–28e. cikke” szöveg lép, a „, de nem akadályozza a tagállamok közötti szorosabb együttműködés kialakítását ezen a területen” szövegrészt pedig el kell hagyni;

ii. a bekezdés a következő új harmadik mondattal egészül ki: „Dánia nem akadályozza meg, hogy a többi tagállam továbbfejlessze együttműködését ezen a területen.”;

iii. az új negyedik mondat a végén kiegészül a következő új tagmondattal: „, továbbá nem köteles katonai képességeket az Unió rendelkezésére bocsátani.”;

iv. a cikk a következő két új bekezdéssel egészül ki: „A Tanács egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához Dánia kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.”;

i) a szöveg a „III. RÉSZ” címsor egy 6. cikkel egészül ki, amely a 4. cikk szövegét veszi át;

j) a szöveg a 7. cikket megelőzően kiegészül a „IV. RÉSZ” címsorral;

k) a szöveg a következő új 8. cikkel egészül ki:

„8. cikk

(1) Dánia alkotmányos követelményeivel összhangban és a 7. cikk sérelme nélkül bármikor bejelentheti a többi tagállamnak, hogy a bejelentést követő hónap első napjától kezdődő hatállyal az I. részt a melléklet rendelkezései alkotják. Ebben az esetben az 5–8. cikk számozása megfelelően módosul.

(2) Hat hónappal az (1) bekezdésben említett bejelentés hatálybalépésének időpontját követően minden schengeni vívmány, valamint az e vívmányok továbbfejlesztésére elfogadott minden olyan intézkedés, amely addig az időpontig nemzetközi jogi kötelezettségként kötelezte Dániát, uniós jogként kötelezi Dániát.”;

l) a jegyzőkönyv a következő új melléklettel egészül ki:

„MELLÉKLET

1. cikk

A 3. cikk rendelkezéseire is figyelemmel, Dánia nem vesz részt az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján javasolt intézkedések Tanács által történő elfogadásában. A Tanács egyhangúlag elfogadandó jogi aktusainak elfogadásához Dánia kormányának képviselőit kivéve a Tanács tagjainak egyhangú szavazata szükséges.

E cikk alkalmazásában a minősített többséget az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdésének megfelelően kell meghatározni.

2. cikk

Az 1. cikkből következően, valamint a 3., 4. és 8. cikkre is figyelemmel, az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része IV. címének rendelkezései, az említett cím alapján elfogadott intézkedések, az Európai Unió által az említett cím alapján megkötött nemzetközi megállapodások, valamint az Európai Unió Bíróságának az ilyen rendelkezéseket vagy intézkedéseket értelmező határozatai nem kötelezőek, illetve nem alkalmazhatóak Dániára. Az ilyen rendelkezések, intézkedések vagy határozatok Dánia hatásköreit, jogait és kötelezettségeit semmilyen módon nem érintik. Ezek a rendelkezések, intézkedések vagy határozatok semmilyen módon nem érintik sem közösségi vívmányokat sem az uniós vívmányokat, továbbá nem képezik részét az uniós jognak annyiban, amennyiben ezeket Dániára kell alkalmazni.

3. cikk

(1) Dánia valamely javaslatnak vagy kezdeményezésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján a Tanácshoz történt benyújtását követő három hónapon belül írásban bejelentheti a Tanács elnökének, hogy részt kíván venni az ilyen javasolt intézkedés meghozatalában és alkalmazásában, amely bejelentéssel egyben Dánia erre jogosulttá válik.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett valamely intézkedést Dánia részvételével ésszerű időn belül nem lehet elfogadni, a Tanács az (1) bekezdésben említett intézkedést az 1. cikknek megfelelően Dánia részvétele nélkül is elfogadhatja. Ebben az esetben a 2. cikket kell alkalmazni.

4. cikk

Dánia az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján elfogadott valamely intézkedés elfogadását követően bármikor bejelentheti a Tanácsnak és a Bizottságnak azon szándékát, hogy az intézkedést el kívánja fogadni. Ebben az esetben az említett szerződés 280f. cikkének (1) bekezdésében említett eljárást kell értelemszerűen alkalmazni.

5. cikk

(1) E jegyzőkönyv rendelkezései az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján javasolt vagy elfogadott olyan intézkedések esetében is vonatkoznak Dániára, amelyek rá nézve kötelező, meglévő intézkedést módosítanak.

(2) Azokban az esetekben azonban, amikor a Tanács a Bizottság javaslata alapján úgy határoz, hogy Dánia kívülmaradása a meglévő intézkedés módosított változatának alkalmazásából gyakorlatilag lehetetlenné teszi az érintett intézkedés alkalmazását más tagállamok vagy az Unió számára, az említett tagállamot a 3. vagy 4. cikk szerinti bejelentés megtételére szólíthatja fel. A 3. cikk alkalmazásában egy új két hónapos határidő veszi kezdetét azon a napon, amikor a Tanács ilyen határozatot hozott.

Amennyiben a Tanács határozatának meghozatalától számított két hónapos határidő leteltével Dánia nem tett a 3. vagy 4. cikk alapján bejelentést, a meglévő intézkedés a továbbiakban nem kötelezi és nem alkalmazható rá, kivéve, ha a módosító intézkedés hatálybalépése előtt a 4. cikkel összhangban bejelentést tett. Ennek kezdete megegyezik a módosító intézkedés hatálybalépésének, illetve – ha az a későbbi – a két hónapos határidő leteltének napjával.

E bekezdés alkalmazásában a Tanács az ügy alapos megvitatását követően a módosító intézkedés elfogadásában részt vevő vagy korábban részt vett tagállamokat képviselő tagjainak minősített többségével határoz. A Tanács tagjainak minősített többségét az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (3) bekezdése *a)* pontjának megfelelően kell meghatározni.

(3) A Tanács a Bizottság javaslatára minősített többséggel úgy határozhat, hogy adott esetben Dániának kell viselnie a meglévő intézkedésben való részvételének megszüntetése nyomán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

(4) Ez a cikk nem sérti a 4. cikket.

6. cikk

(1) A 4. cikkben említett bejelentést a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó intézkedések esetén az intézkedés végső elfogadásának időpontjától számított hat hónapon belül kell benyújtani.

Ha Dánia a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó valamely intézkedés tekintetében nem tesz a 3., illetve 4. cikknek megfelelően bejelentést, az adott intézkedéssel kötelezett tagállamok és Dánia megvizsgálják, hogy milyen megfelelő intézkedéseket tegyenek.

(2) A schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozó intézkedések tekintetében a 3. cikk alapján megtett bejelentést visszavonhatatlanul a 3. cikk alapján megtett bejelentésnek kell tekinteni minden olyan további javaslat vagy kezdeményezés tekintetében, amely erre az intézkedésre épül, amennyiben a javaslat vagy kezdeményezés a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére vonatkozik.

7. cikk

Dániát nem kötelezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikke alapján megállapított azon szabályok, amelyek a személyes adatoknak a tagállamok által, az említett szerződés harmadik része IV. címének 4. vagy 5. fejezete alkalmazási körébe tartozó tevékenységek során végzett feldolgozására vonatkoznak, amennyiben Dániát nem kötelezik a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés vagy a rendőrségi együttműködés formáira vonatkozó olyan szabályok, amelyek megkívánják a 16b. cikk alapján meghatározott rendelkezések betartását.

8. cikk

Ha az e jegyzőkönyvben említett esetekben a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján elfogadott valamely intézkedés kötelező Dániára, a Szerződések megfelelő rendelkezéseit alkalmazni kell Dániára az adott intézkedéssel kapcsolatban.

9. cikk

Abban az esetben, ha az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe alapján elfogadott valamely intézkedés Dániára nézve nem kötelező, Dánia nem viseli az intézkedésnek az intézményeknél felmerülő igazgatási költségeken kívüli pénzügyi következményeit, kivéve, ha az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően a Tanács minden tagja egyhangúlag ettől eltérően határoz.”

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAINAK ÁLLAMPOLGÁRAI SZÁMÁRA NYÚJTOTT MENEDÉKJOGRÓL

22. Az Európai Unió tagállamainak állampolgárai számára nyújtott menedékjogról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a preambulum a következőképpen módosul:

i. az első preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:
„MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (1) bekezdésével összhangban az Unió elismeri az Európai Unió Alapjogi Chartájában meghatározott jogokat, szabadságokat és elveket,”;

ii. a szöveg kiegészül a következő új második preambulumbekezdéssel:
„MIVEL az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (3) bekezdése szerint az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, általános elvekként az Unió jogának részét képezik,”;

iii. a harmadik preambulumbekezdéssé váló második preambulumbekezdésben a „6. cikke (2)” szövegrész helyébe a „6. cikke (1) és (3)” szöveg lép;

iv. a negyedik preambulumbekezdéssé váló harmadik preambulumbekezdésben a „6. cikke (1) bekezdésének” szövegrész helyébe a „la. cikkének” szöveg lép;

v. a negyedik preambulumbekezdéssé váló harmadik és az ötödik preambulumbekezdéssé váló negyedik preambulumbekezdésben az „alapelveket” szövegrész helyébe az „értékeket” szöveg, valamint az „Európai Közösséget létrehozó szerződés 309. cikke” szövegrész helyébe az „Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke” szöveg lép;

vi. a hatodik preambulumbekezdéssé váló ötödik preambulumbekezdésben az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép;

vii. a nyolcadik preambulumbekezdéssé váló hetedik preambulumbekezdést el kell hagyni;

b) az egyetlen cikk a következőképpen módosul:

i. a *b)* pontban „a Tanács” szövegrész helyébe az „a Tanács vagy – adott esetben – az Európai Tanács” szöveg lép, és a pont kiegészül az „azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára;” szövegrésszel;

ii. a *c)* pont szövegének helyébe a következő szöveg lép:

„*c)* ha a Tanács az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke (1) bekezdésének megfelelően határozatot fogadott el azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára, vagy ha az Európai Tanács az említett szerződés 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően határozatot fogadott el azt a tagállamot illetően, amelynek a kérelmező az állampolgára;”.

JEGYZŐKÖNYV A GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓRÓL

23. A gazdasági és társadalmi kohézióról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv egészében a „gazdasági és társadalmi kohézió” kifejezés és annak toldalékolt alakjai helyébe a „gazdasági, társadalmi és területi kohézió” kifejezés és annak toldalékolt alakjai lépnek;

b) a preambulum a következőképpen módosul:

i. az első, második, ötödik, hatodik és tizennegyedik preambulumbekezdést el kell hagyni;

ii. a szöveg a következő új, első preambulumbekezdéssel egészül ki:

„EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke magában foglalja a gazdasági, társadalmi és területi kohézió, valamint a tagállamok közötti szolidaritás előmozdításának célkitűzését, és hogy a gazdasági, társadalmi és területi kohézió erősítése szerepel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 2c. cikke (2) bekezdésének *c)* pontjában felsorolt megosztott uniós hatáskörrel érintett területek között,”;

iii. a harmadik preambulumbekezdéssé váló negyedik preambulumbekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„EMLÉKEZTETVE arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 161. cikkének rendelkezései előírják egy kohéziós alap létrehozását,”.

iv. a nyolcadik preambulumbekezdéssé váló tizenegyedik preambulumbekezdésből a „, továbbá hangsúlyozzák a gazdasági és társadalmi kohéziónak az e szerződés 2. és 3. cikkébe való belefoglalásának fontosságát” szövegrészt el kell hagyni;

v. a tizenegyedik preambulumbekezdéssé váló tizenötödik preambulumbekezdésben az „az 1993. december 31-éig létrehozandó” szövegrész helyébe az „a” névelő lép;

vi. az utolsó preambulumbekezdésben az „Európai Közösséget létrehozó szerződéshez” szövegrész helyébe az „Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez” szöveg lép.

EGYÉB JEGYZŐKÖNYVEK

24. A túlzott hiány esetén követendő eljárásról szóló jegyzőkönyv a preambulum első bevezető hivatkozásában az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép.

25. A Franciaországról szóló jegyzőkönyvből „a tengerentúli területein” szövegrész helyébe az „Új-Kaledónia, Francia Polinézia, továbbá Wallis és Futuna területén” szöveg lép.

26. A külső határok átlépését illetően a tagállamok külkapcsolatairól szóló jegyzőkönyvben az „A Szerződés IV. címe 62. cikkének 2. *a)* pontjában” szövegrész helyébe az „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 62. cikke (2) bekezdésének *b)* pontjában” szöveg lép.

27. Az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkéről szóló jegyzőkönyv rendelkező részéből el kell hagyni az „Az Amszterdami Szerződés hatálybalépését követő egy éven belül” szövegrészt.

28. Az a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyv utolsó preambulumbekezdésében az „amelyeket az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez csatolnak” szövegrész helyébe az „amelyeket az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolnak” szöveg lép.

29. A Holland Antillákon finomított kőolajtermékeknek az Európai Közösségbe történő behozataláról szóló jegyzőkönyv 3. cikke (3) bekezdésének második mondatából el kell hagyni a „minősített többséggel hozott határozattal” szövegrészt.

30. Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 141. cikkéről szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címében az „Európai Közösséget létrehozó szerződés” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló szerződés” szöveg lép;

b) az egyetlen rendelkezésben az „E szerződés 141. cikkének” szövegrész helyébe az „Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 141. cikkének” szöveg lép.

31. A Grönlandra vonatkozó különös szabályokról szóló jegyzőkönyvben az „Európai Közösséget létrehozó” szövegrész helyébe az „Európai Unió működéséről szóló” szöveg lép, a jegyzőkönyv 2. cikkét pedig el kell hagyni.

32. Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Közösségeket létrehozó szerződésekhez csatolt jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) a jegyzőkönyv címének helyébe a következő szöveg lép: „Jegyzőkönyv Írország alkotmányának 40.3.3. cikkéről”;

b) az „Az Európai Unióról szóló szerződés vagy az Európai Közösségeket létrehozó szerződések” szövegrész helyébe a „A Szerződések vagy az Európai Atomenergiaközösséget létrehozó szerződés” szöveg lép.

33. Az ESZAK-Szerződés lejártának pénzügyi következményeiről és a Szén- és Acélipari Kutatási Alapról szóló jegyzőkönyv a következőképpen módosul:

a) az első két preambulumbekezdés helyébe a következő új első preambulumbekezdés lép:

„EMLÉKEZTETVE arra, hogy 2002. július 24-ével az Európai Szén- és Acélközösség 2002. július 23-ai állapot szerinti teljes aktív és passzív vagyona az Európai Közösségre szállt,”;

b) az 1. cikkből az (1) bekezdést el kell hagyni, a két másik bekezdés számozása pedig megfelelően módosul;

c) a2. cikket két bekezdésre kell bontani, az első bekezdés a „beleértve a lényeges alapelveket” szövegrésszel zárul. Ez a cikk továbbá a következőképpen módosul:

i. az első bekezdésben „a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú” szövegrész helyébe az „az Európai Parlament egyetértését követően különleges jogalkotási eljárás keretében” szöveg lép;

ii. a második bekezdésben az „és megfelelő döntéshozatali eljárásokat, különös tekintettel a Szén- és Acélipari Kutatási Alap vagyonának kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatások, illetve a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programjára vonatkozó technikai iránymutatások elfogadására.” szövegrész helyébe „A Tanács a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően elfogadja a Szén- és Acélipari Kutatási Alap vagyonának kezelésére vonatkozó többéves pénzügyi iránymutatásokat, illetve a Szén- és Acélipari Kutatási Alap kutatási programjára vonatkozó technikai iránymutatásokat megállapító intézkedéseket.” szöveg lép;

d) a 4. cikk hatályát veszti.

2. CIKK

(1) A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányáról szóló, az Európai Beruházási Bank alapokmányáról szóló és az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvek – a Lisszaboni Szerződés által módosított változatukban – az e jegyzőkönyv mellékletében foglalt megfelelési táblázatok szerint újraszámozásra kerülnek. Az említett jegyzőkönyvek szövegén belül, valamint az e jegyzőkönyvek között az e jegyzőkönyvek cikkeire történő hivatkozások az említett megfelelési táblázatoknak megfelelően kiigazításra kerülnek.

(2) Az egyéb jegyzőkönyvek, illetve az elsődleges joganyagot alkotó egyéb okmányok szövegében az 1. cikk 1. pontjában említett jegyzőkönyveknek a Lisszaboni Szerződés egyes rendelkezéseivel újraszámozott, illetve áthelyezett preambulumbekezdéseire, illetve cikkeire és e cikkek bekezdéseire vagy albekezdéseire történő hivatkozások e jegyzőkönyv rendelkezéseinek megfelelően kiigazításra kerülnek. E kiigazítást adott esetben megfelelően alkalmazni kell abban az esetben is, ha az adott rendelkezés hatályát vesztette.

(3) Az egyéb okmányokban és jogi aktusokban szereplő, az 1. cikk 1. pontjában említett jegyzőkönyvek e jegyzőkönyvvel módosított preambulumbekezdéseire és cikkeire, illetve az ilyen cikkek bekezdéseire vagy albekezdéseire történő hivatkozásokat az említett jegyzőkönyveknek az e jegyzőkönyvnek megfelelően újraszámozott vagy áthelyezett preambulumbekezdéseire és cikkeire, illetve az ilyen cikkek bekezdéseire vagy albekezdéseire történő hivatkozásokként kell érteni.

MELLÉKLET

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 1. JEGYZŐKÖNYV 2. CIKKÉBEN EMLÍTETT MEGFELELÉSI TÁBLÁZATOK

A. JEGYZŐKÖNYV A KÖZPONTI BANKOK EURÓPAI RENDSZERE ÉS AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK ALAPOKMÁNYÁRÓL

A jegyzőkönyv korábbi számozása	A jegyzőkönyv új számozása
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk	5. cikk
6. cikk	6. cikk
7. cikk	7. cikk
8. cikk	8. cikk
9. cikk	9. cikk
10. cikk	10. cikk
11. cikk	11. cikk
12. cikk	12. cikk
13. cikk	13. cikk
14. cikk	14. cikk
15. cikk	15. cikk
16. cikk	16. cikk
17. cikk	17. cikk
18. cikk	18. cikk
19. cikk	19. cikk
20. cikk	20. cikk
21. cikk	21. cikk
22. cikk	22. cikk
23. cikk	23. cikk
24. cikk	24. cikk
25. cikk	25. cikk
26. cikk	26. cikk
27. cikk	27. cikk
28. cikk	28. cikk
29. cikk	29. cikk
30. cikk	30. cikk
31. cikk	31. cikk
32. cikk	32. cikk
33. cikk	33. cikk
34. cikk	34. cikk
35. cikk	35. cikk
36. cikk	36. cikk
37. cikk (hatályon kívül)	
38. cikk	37. cikk
39. cikk	38. cikk

40. cikk	39. cikk
41. cikk	40. cikk
42. cikk	41. cikk
43. cikk	42. cikk
44. cikk	43. cikk
45. cikk	44. cikk
46. cikk	45. cikk
47. cikk	46. cikk
48. cikk	47. cikk
49. cikk	48. cikk
50. cikk (hatályon kívül)	
51. cikk (hatályon kívül)	
52. cikk	49. cikk
53. cikk	50. cikk

B. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK ALAPOKMÁNYÁRÓL

A jegyzőkönyv korábbi számozása	A jegyzőkönyv új számozása
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk	5. cikk
6. cikk (hatályon kívül)	
7. cikk (hatályon kívül)	
8. cikk	6. cikk
9. cikk	7. cikk
10. cikk	8. cikk
11. cikk	9. cikk
12. cikk	10. cikk
13. cikk	11. cikk
14. cikk	12. cikk
15. cikk	13. cikk
16. cikk	14. cikk
17. cikk	15. cikk
18. cikk	16. cikk
19. cikk	17. cikk
20. cikk	18. cikk
21. cikk	19. cikk
22. cikk	20. cikk
23. cikk	21. cikk
24. cikk	22. cikk
25. cikk	23. cikk
26. cikk	24. cikk
27. cikk	25. cikk
28. cikk	26. cikk
29. cikk	27. cikk
30. cikk	28. cikk

C. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS MENTESSÉGEIRŐL

A jegyzőkönyv korábbi számozása	A jegyzőkönyv új számozása
1. cikk	1. cikk
2. cikk	2. cikk
3. cikk	3. cikk
4. cikk	4. cikk
5. cikk (hatályon kívül)	
6. cikk	5. cikk
7. cikk	6. cikk
8. cikk	7. cikk
9. cikk	8. cikk

10. cikk	9. cikk
11. cikk	10. cikk
12. cikk	11. cikk
13. cikk	12. cikk
14. cikk	13. cikk
15. cikk	14. cikk
16. cikk	15. cikk
17. cikk	16. cikk
18. cikk	17. cikk
19. cikk	18. cikk
20. cikk	19. cikk
21. cikk	20. cikk
22. cikk	21. cikk
23. cikk	22. cikk

2. JEGYZŐKÖNYV

AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

EMLÉKEZTETVE annak szükségességére, hogy az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés rendelkezései továbbra is teljes joghatással bírjanak,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy az említett szerződést az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés új szabályaihoz igazítsák, különösen az intézményi és pénzügyi területen,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket a Lisszaboni Szerződéshez csatolnak, és amelyek a következőképpen módosítják az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződést:

1. CIKK

E jegyzőkönyv módosítja az Európai Atomenergiaközösséget létrehozó szerződésnek (a továbbiakban: EAK-Szerződés) a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában hatályos szövegét.

(Az egyes nyelvi változatokban e helyen szereplő második bekezdés a magyar változatot nem érinti.)

2. CIKK

Az EAK-Szerződés harmadik, „Intézményi rendelkezések” címének címsora helyébe a következő címsor lép: „Intézményi és pénzügyi rendelkezések”.

3. CIKK

Az EAK-Szerződés a harmadik cím elején a következő új fejezettel egészül ki:

„I. FEJEZET

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS EGYES RENDELKEZÉSEINEK ALKALMAZÁSA

106a. cikk

(1) Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkét, 9–9f. cikkét, 48. cikkének (2) és (5) bekezdését, továbbá a 49. és 49a. cikkét, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16a. cikkét, 190–201b. cikkét, 204–211a. cikkét, 213. cikkét, 215–236. cikkét, 238., 239. és 240. cikkét, 241–245. cikkét, 246–262. cikkét, 268–277. cikkét, 279–280. cikkét, továbbá 283., 290. és 292. cikkét, csakúgy, mint az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyvet alkalmazni kell e szerződésre.

(2) E szerződés alkalmazásában az (1) bekezdésben említett rendelkezéseknek, valamint az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, a Szerződésekhez, illetve az e szerződéshez csatolt jegyzőkönyvekben az Unióra, az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, illetve a Szerződésekre történő hivatkozásokat értelemszerűen az Európai Atomenergia-közösségre, illetve az e szerződésre történő hivatkozásokként kell érteni.

(3) Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezései nem térhetnek el e szerződés rendelkezéseitől.”

4. CIKK

Az EAK-Szerződés harmadik, címe I., II., illetve III. fejezetének számozása II., III., illetve IV. fejezetre változik.

5. CIKK

Az EAK-Szerződés 3. cikke, 107–132. cikke, 136–143. cikke, 146–156. cikke, 158–163. cikke, 165–170. cikke, 173. és 173a. és 175. cikke, 177–179a. cikke, továbbá 180b. és 181. cikke, valamint 183., 183a., 190. és 204. cikke hatályát veszti.

6. CIKK

A negyedik, „Pénzügyi rendelkezések” cím címsorának helyébe a következő címsor lép: „Különös pénzügyi rendelkezések”.

7. CIKK

(1) Az EAK-Szerződés 38. cikkének harmadik bekezdésében, illetve 82. cikkének harmadik bekezdésében az „a 141. és 142. cikktől”, illetve az „a 141. és 142. cikk rendelkezéseitől” szövegrész helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 226. és 227. cikkétől”, illetve az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 226. és 227. cikkének rendelkezéseitől” szöveg lép.

(2) Az EAK-Szerződés 171. cikkének (2) bekezdésében és 176. cikkének (3) bekezdésében az „a 183. cikk” szövegrész helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 279. cikke” szöveg lép.

(3) Az EAK-Szerződés 172. cikkének (4) bekezdésében az „a 177. cikk (5) bekezdésében” szövegrész helyébe az „az Európai Unió működéséről szóló szerződés 272. cikkében” szöveg lép.

(4) Az EAK-Szerződésben az „a Bíróság”, illetve a „Bíróság” kifejezések és azok toldalékolt alakjai helyébe az „az Európai Unió Bírósága”, illetve az „Európai Unió Bírósága” kifejezés és azok megfelelően toldalékolt alakjai lépnek.

8. CIKK

Az EAK-Szerződés 191. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„191. cikk

A Közösséget a tagállamok területén megilletik a feladatai ellátásához szükséges kiváltságok és mentességek az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben megállapított feltételek szerint.”

9. CIKK

Az EAK-Szerződés 206. cikkének helyébe a következő szöveg lép:

„206. cikk

A Közösség egy vagy több állammal vagy nemzetközi szervezettel kölcsönös jogok és kötelezettségek, közös fellépés és különleges eljárások által jellemzett társulást létrehozó megállapodásokat köthet.

E megállapodásokat az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően egyhangú határozattal a Tanács köti meg.

Ha az ilyen megállapodások e szerződés módosítását teszik szükségessé, a módosításokat először az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (2)–(5) bekezdésében megállapított eljárásnak megfelelően kell elfogadni.”

10. CIKK

Az Európai Atomenergia-közösség bevételeinek és kiadásainak – az Ellátási Ügynökség és a közös vállalkozások bevételeinek és kiadásainak kivételével – szerepelniük kell az Unió költségvetésében.

MELLÉKLET

A LISSZABONI SZERZŐDÉS 5. CIKKÉBEN EMLÍTETT MEGFELELÉSI TÁBLÁZATOK

A. Az Európai Unióról szóló szerződés

Korábbi számozás az Európai Unióról szóló szerződésben	Számozás a Lisszaboni szerződésben	Új számozás az Európai Unióról szóló szerződésben
I. CÍM – KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	I. CÍM – KÖZÖS RENDELKEZÉSEK	I. CÍM – KÖZÖS RENDELKEZÉSEK
1. cikk	1. cikk	1. cikk
	1a. cikk	2. cikk
2. cikk	2. cikk	3. cikk
3. cikk (hatályon kívül)[1]		
	3a. cikk	4. cikk
	3b. cikk[2]	5. cikk
4. cikk (hatályon kívül)[3]		
5. cikk (hatályon kívül)[4]		
6. cikk	6. cikk	6. cikk
7. cikk	7. cikk	7. cikk
	7a. cikk	8. cikk
II. CÍM – AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉG LÉTREHOZÁSA ÉRDEKÉBEN MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	II. CÍM – A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	II. CÍM – A DEMOKRATIKUS ELVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
8. cikk (hatályon kívül)[5]	8. cikk	9. cikk

	8a. cikk[6]	10. cikk
	8b. cikk	11. cikk
	8c. cikk	12. cikk
III. CÍM – AZ EURÓPAI SZÉN- ÉS ACÉLKÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	III. CÍM – AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	III. CÍM – AZ INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
9. cikk (hatályon kívül)[7]	9. cikk	13. cikk
	9a. cikk[8]	14. cikk
	9b. cikk[9]	15. cikk
	9c. cikk[10]	16. cikk
	9d. cikk[11]	17. cikk
	9e. cikk	18. cikk
	9f. cikk[12]	19. cikk
IV. CÍM – AZ EURÓPAI ATOMENERGIA–KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉST MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
10. cikk (hatályon kívül)[13] *27a–27e. cikk (felváltva)* *40–40b. cikk (felváltva)* *43–45. cikk (felváltva)*	10. cikk[14]	20. cikk
V. CÍM – A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	V. CÍM – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK	V. CÍM – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ÉS A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKÁRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK
	1. fejezet – Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések	1. fejezet – Az Unió külső tevékenységére vonatkozó általános rendelkezések
	10a. cikk	21. cikk
	10b. cikk	22. cikk
	2. fejezet – A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések	2. fejezet – A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó különös rendelkezések
	1. szakasz – Közös rendelkezések	1. szakasz – Közös rendelkezések
	10c. cikk	23. cikk
11. cikk	11. cikk	24. cikk
12. cikk	12. cikk	25. cikk
13. cikk	13. cikk	26. cikk
	13a. cikk	27. cikk
14. cikk	14. cikk	28. cikk
15. cikk	15. cikk	29. cikk
22. cikk (áthelyezve)	15a. cikk	30. cikk
23. cikk (áthelyezve)	15b. cikk	31. cikk
16. cikk	16. cikk	32. cikk
17. cikk (áthelyezve)	28a. cikk	42. cikk
18. cikk	18. cikk	33. cikk
19. cikk	19. cikk	34. cikk
20. cikk	20. cikk	35. cikk
21. cikk	21. cikk	36. cikk
22. cikk (áthelyezve)	15a. cikk	30. cikk
23. cikk (áthelyezve)	15b. cikk	31. cikk
24. cikk	24. cikk	37. cikk
25. cikk	25. cikk	38. cikk
	25a. cikk	39. cikk

47. cikk (áthelyezve)	25b. cikk	40. cikk
26. cikk (hatályon kívül)		
27. cikk (hatályon kívül)		
27a. cikk (felváltva)[15]	10. cikk	20. cikk
27b. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
27c. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
27d. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
27e. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
28. cikk	28. cikk	41. cikk
	2. szakasz – A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó rendelkezések	2. szakasz – A közös biztonság- és védelempolitikára vonatkozó rendelkezések
17. cikk (áthelyezve)	28a. cikk	42. cikk
	28b. cikk	43. cikk
	28c. cikk	44. cikk
	28d. cikk	45. cikk
	28e. cikk	46. cikk
VI. CÍM – BÜNTETŐÜGYEKBEN FOLYTATOTT RENDŐRSÉGI ÉS IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (hatályon kívül)[16]		
29. cikk (felváltva)[17]		
30. cikk (felváltva)[18]		
31. cikk (felváltva)[19]		
32. cikk (felváltva)[20]		
33. cikk (felváltva)[21]		
34. cikk (hatályon kívül)		
35. cikk (hatályon kívül)		
36. cikk (felváltva)[22]		
37. cikk (hatályon kívül)		
38. cikk (hatályon kívül)		
39. cikk (hatályon kívül)		
40. cikk (felváltva)[23]	10. cikk	20. cikk
40a. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
40b. cikk (felváltva)[1]	10. cikk	20. cikk
41. cikk (hatályon kívül)		
42. cikk (hatályon kívül)		
VII. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK (felváltva)[24]	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	IV. CÍM – A MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK
43. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
43a. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
43b. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
44. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
44a. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
45. cikk (felváltva)[2]	10. cikk	20. cikk
VIII. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	VI. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	VI. CÍM – ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
46. cikk (hatályon kívül)		
	46a. cikk	47. cikk

47. cikk (áthelyezve)	25b. cikk	40. cikk
48. cikk	48. cikk	48. cikk
49. cikk	49. cikk	49. cikk
	49a. cikk	50. cikk
	49b. cikk	51. cikk
	49c. cikk	52. cikk
50. cikk (hatályon kívül)		
51. cikk	51. cikk	53. cikk
52. cikk	52. cikk	54. cikk
53. cikk	53. cikk	55. cikk

B. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés

Korábbi számozás az Európai Közösséget létrehozó szerződésben	Számozás a Lisszaboni szerződésben	Új számozás az Európai Unió működéséről szóló szerződésben
ELSŐ RÉSZ – ALAPELVEK	ELSŐ RÉSZ – ALAPELVEK	ELSŐ RÉSZ – ALAPELVEK
1. cikk (hatályon kívül)		
	1a. cikk	1. cikk
2. cikk (hatályon kívül)[25]		
	I. cím – Az Unió hatásköreinek típusai és területei	I. cím – Az Unió hatásköreinek típusai és területei
	2a. cikk	2. cikk
	2b. cikk	3. cikk
	2c. cikk	4. cikk
	2d. cikk	5. cikk
	2e. cikk	6. cikk
	II. cím – Általánosan alkalmazandó rendelkezések	II. cím – Általánosan alkalmazandó rendelkezések
	2f. cikk	7. cikk
3. cikk (1) bekezdés (hatályon kívül)[26]		
3. cikk (2) bekezdés		3. cikk
4. cikk (áthelyezve)	97b. cikk	119. cikk
5. cikk (felváltva)[27]		
	5a. cikk	9. cikk
	5b. cikk	10. cikk
6. cikk	6. cikk	11. cikk
153. cikk, (2) bekezdés (áthelyezve)	6a. cikk	12. cikk
	6b. cikk[28]	13. cikk
7. cikk (hatályon kívül)[29]		
8. cikk (hatályon kívül)[30]		
9. cikk (hatályon kívül)		
10. cikk (hatályon kívül)[31]		
11. cikk (felváltva)[32]	280a.–280i. cikk	326–334. cikk
11a. cikk (felváltva)[1]	280a.–280i. cikk	326–334. cikk
12. cikk (áthelyezve)	16d. cikk	18. cikk
13. cikk (áthelyezve)	16e. cikk	19. cikk
14. cikk (áthelyezve)	22a. cikk	26. cikk
15. cikk (áthelyezve)	22b. cikk	27. cikk
16. cikk	16. cikk	14. cikk
255. cikk (áthelyezve)	16a. cikk	15. cikk
286. cikk (felváltva)	16b. cikk	16. cikk
	16c. cikk	17. cikk

MÁSODIK RÉSZ – UNIÓS POLGÁRSÁG	MÁSODIK RÉSZ – A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG !	MÁSODIK RÉSZ – A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG !
12. cikk (áthelyezve)	16d. cikk	18. cikk
13. cikk (áthelyezve)	16e. cikk	19. cikk
17. cikk	17. cikk	20. cikk
18. cikk	18. cikk	21. cikk
19. cikk	19. cikk	22. cikk
20. cikk	20. cikk	23. cikk
21. cikk	21. cikk	24. cikk
22. cikk	22. cikk	25. cikk
HARMADIK RÉSZ – KÖZÖSSÉGI POLITIKÁK	HARMADIK RÉSZ – AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI	HARMADIK RÉSZ – AZ UNIÓ BELSŐ POLITIKÁI ÉS TEVÉKENYSÉGEI
	I. cím – Belső piac	I. cím – Belső piac
14. cikk (áthelyezve)	22a. cikk	26. cikk
15. cikk (áthelyezve)	22b. cikk	27. cikk
I. cím – Az áruk szabad mozgása	Ia. cím – Az áruk szabad mozgása	II. cím – Az áruk szabad mozgása
23. cikk	23. cikk	28. cikk
24. cikk	24. cikk	29. cikk
1. fejezet – Vámunió	1. fejezet – Vámunió	1. fejezet – Vámunió
25. cikk	25. cikk	30. cikk
26. cikk	26. cikk	31. cikk
27. cikk	27. cikk	32. cikk
Harmadik rész, X. cím, Vámügyi együttműködés (áthelyezve)	1a. fejezet – Vámügyi együttműködés	2. fejezet – Vámügyi együttműködés
135. cikk (áthelyezve)	27a. cikk	33. cikk
2. fejezet – A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma	2. fejezet – A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma	3. fejezet – A tagállamok közötti mennyiségi korlátozások tilalma
28. cikk	28. cikk	34. cikk
29. cikk	29. cikk	35. cikk
30. cikk	30. cikk	36. cikk
31. cikk	31. cikk	37. cikk
II. cím – Mezőgazdaság	II. cím – Mezőgazdaság és halászat	III. cím – Mezőgazdaság és halászat
32. cikk	32. cikk	38. cikk
33. cikk	33. cikk	39. cikk
34. cikk	34. cikk	40. cikk
35. cikk	35. cikk	41. cikk
36. cikk	36. cikk	42. cikk
37. cikk	37. cikk	43. cikk
38. cikk	38. cikk	44. cikk
III. cím – A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása	III. cím – A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása	IV. cím – A személyek, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgása
1. fejezet – Munkavállalók	1. fejezet – Munkavállalók	1. fejezet – Munkavállalók
39. cikk	39. cikk	45. cikk
40. cikk	40. cikk	46. cikk
41. cikk	41. cikk	47. cikk
42. cikk	42. cikk	48. cikk
2. fejezet – Letelepedési jog	2. fejezet – Letelepedési jog	2. fejezet – Letelepedési jog
43. cikk	43. cikk	49. cikk
44. cikk	44. cikk	50. cikk
45. cikk	45. cikk	51. cikk
46. cikk	46. cikk	52. cikk
47. cikk	47. cikk	53. cikk
48. cikk	48. cikk	54. cikk
294. cikk (áthelyezve)	48a. cikk	55. cikk
3. fejezet – Szolgáltatások	3. fejezet – Szolgáltatások	3. fejezet – Szolgáltatások
49. cikk	49. cikk	56. cikk
50. cikk	50. cikk	57. cikk

51. cikk	51. cikk	58. cikk
52. cikk	52. cikk	59. cikk
53. cikk	53. cikk	60. cikk
54. cikk	54. cikk	61. cikk
55. cikk	55. cikk	62. cikk
4. fejezet – Tőke- és fizetési műveletek	4. fejezet – Tőke- és fizetési műveletek	4. fejezet – Tőke- és fizetési műveletek
56. cikk	56. cikk	63. cikk
57. cikk	57. cikk	64. cikk
58. cikk	58. cikk	65. cikk
59. cikk	59. cikk	66. cikk
60. cikk (áthelyezve)	61h. cikk	75. cikk
IV. cím – Vízumok, menekültügy, bevándorlás és a személyek szabad mozgására vonatkozó egyéb politikák	IV. cím – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség	V. cím – A szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség
	1. fejezet – Általános rendelkezések	1. fejezet – Általános rendelkezések
61. cikk	61. cikk[33]	67. cikk
	61a. cikk	68. cikk
	61b. cikk	69. cikk
	61c. cikk	70. cikk
	61d. cikk[34]	71. cikk
64. cikk, (1) bekezdés (felváltva)	61e. cikk[35]	72. cikk
	61f. cikk	73. cikk
66. cikk (felváltva)	61g. cikk	74. cikk
60. cikk (áthelyezve)	61h. cikk	75. cikk
	61i. cikk	76. cikk
	2. fejezet – A határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák	2. fejezet – A határok ellenőrzésével, a menekültüggyel és a bevándorlással kapcsolatos politikák
62. cikk	62. cikk	77. cikk
63. cikk, 1. és 2. pont, valamint 64. cikk, (2) bekezdés[36]	63. cikk	78. cikk
63. cikk, 3. és 4. pont	63a. cikk	79. cikk
	63b. cikk	80. cikk
64. cikk, (1) bekezdés (felváltva)	61e. cikk	72. cikk
.	3. fejezet – Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben	3. fejezet – Igazságügyi együttműködés polgári ügyekben
65. cikk	65. cikk	81. cikk
66. cikk (felváltva)	61g. cikk	74. cikk
67. cikk (hatályon kívül)		
68. cikk (hatályon kívül)		
69. cikk (hatályon kívül)		
	4. fejezet – Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben	4. fejezet – Igazságügyi együttműködés büntetőügyekben
	69a. cikk[37]	82. cikk
	69b. cikk[2]	83. cikk
	69c. cikk	84. cikk
	69d. cikk[2]	85. cikk
	69e. cikk	86. cikk
	5. fejezet – Rendőrségi együttműködés	5. fejezet – Rendőrségi együttműködés
	69f. cikk[38]	87. cikk
	69g. cikk[3]	88. cikk
	69h. cikk[39]	89. cikk
VI. cím – Közlekedés	VI. cím – Közlekedés	VI. cím – Közlekedés

70. cikk	70. cikk	90. cikk
71. cikk	71. cikk	91. cikk
72. cikk	72. cikk	92. cikk
73. cikk	73. cikk	93. cikk
74. cikk	74. cikk	94. cikk
75. cikk	75. cikk	95. cikk
76. cikk	76. cikk	96. cikk
77. cikk	77. cikk	97. cikk
78. cikk	78. cikk	98. cikk
79. cikk	79. cikk	99. cikk
80. cikk	80. cikk	100. cikk
VI. cím – A versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályok	VI. cím – A versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályok	VII. cím – A versenyre, az adózásra és a jogszabályok közelítésére vonatkozó közös szabályok
1. fejezet – Versenyszabályok	1. fejezet – Versenyszabályok	1. fejezet – Versenyszabályok
1. szakasz – Vállalkozásokra vonatkozó szabályok	1. szakasz – Vállalkozásokra vonatkozó szabályok	1. szakasz – Vállalkozásokra vonatkozó szabályok
81. cikk	81. cikk	101. cikk
82. cikk	82. cikk	102. cikk
83. cikk	83. cikk	103. cikk
84. cikk	84. cikk	104. cikk
85. cikk	85. cikk	105. cikk
86. cikk	86. cikk	106. cikk
2. szakasz – Állami támogatások	2. szakasz – Állami támogatások	2. szakasz – Állami támogatások
87. cikk	87. cikk	107. cikk
88. cikk	88. cikk	108. cikk
89. cikk	89. cikk	109. cikk
2. fejezet – Adórendelkezések	2. fejezet – Adórendelkezések	2. fejezet – Adórendelkezések
90. cikk	90. cikk	110. cikk
91. cikk	91. cikk	111. cikk
92. cikk	92. cikk	112. cikk
93. cikk	93. cikk	113. cikk
3. fejezet – Jogszabályok közelítése	3. fejezet – Jogszabályok közelítése	3. fejezet – Jogszabályok közelítése
95. cikk (áthelyezve)	94. cikk	114. cikk
94. cikk (áthelyezve)	95. cikk	115. cikk
96. cikk	96. cikk	116. cikk
97. cikk	97. cikk	117. cikk
	97a. cikk	118. cikk
VII. cím – Gazdaság- és monetáris politika	VII. cím – Gazdaság- és monetáris politika	VIII. cím – Gazdaság- és monetáris politika
4. cikk (áthelyezve)	97b. cikk	119. cikk
1. fejezet – Gazdaságpolitika	1. fejezet – Gazdaságpolitika	1. fejezet – Gazdaságpolitika
98. cikk	98. cikk	120. cikk
99. cikk	99. cikk	121. cikk
100. cikk	100. cikk	122. cikk
101. cikk	101. cikk	123. cikk
102. cikk	102. cikk	124. cikk
103. cikk	103. cikk	125. cikk
104. cikk	104. cikk	126. cikk
2. fejezet – Monetáris politika	2. fejezet – Monetáris politika	2. fejezet – Monetáris politika
105. cikk	105. cikk	127. cikk
106. cikk	106. cikk	128. cikk
107. cikk	107. cikk	129. cikk
108. cikk	108. cikk	130. cikk
109. cikk	109. cikk	131. cikk
110. cikk	110. cikk	132. cikk
111. cikk, (1)–(3) és (5) bekezdés (áthelyezve)	188o. cikk	219. cikk
111. cikk, (4) bekezdés (áthelyezve)	115c. cikk, (1) bekezdés	138. cikk

	111a. cikk	133. cikk
3. fejezet – Intézményi rendelkezések	3. fejezet – Intézményi rendelkezések	3. fejezet – Intézményi rendelkezések
112. cikk (áthelyezve)	245b. cikk	283. cikk
113. cikk (áthelyezve)	245c. cikk	294. cikk
114. cikk	114. cikk	134. cikk
115. cikk	115. cikk	135. cikk
	3a. fejezet – Azon tagállamokra vonatkozó különös rendelkezések, amelyek pénzneme az euro	4. fejezet – Azon tagállamokra vonatkozó különös rendelkezések, amelyek pénzneme az euro
	115a. cikk	136. cikk
	115b. cikk	137. cikk
111. cikk, (4) bekezdés (áthelyezve)	115c. cikk	138. cikk
4. fejezet – Átmeneti rendelkezések	4. fejezet – Átmeneti rendelkezések	5. fejezet – Átmeneti rendelkezések
116. cikk (hatályon kívül)		
	116a. cikk	139. cikk
117. cikk, (1) bekezdés, (2) bekezdés hatodik francia bekezdése, valamint (3)–(9) bekezdés (hatályon kívül)		
117. cikk, (2) bekezdés, első öt francia bekezdés (áthelyezve)	118a. cikk, (2) bekezdés	141. cikk, (2) bekezdés
121. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve) 122. cikk, (2) bekezdés második mondata (áthelyezve) 123. cikk, (5) bekezdés (áthelyezve)	117a. cikk, (1) bekezdés[40] 117a. cikk, (2) bekezdés[41] 117a. cikk, (3) bekezdés[42]	140. cikk
118. cikk (hatályon kívül)		
123. cikk, (3) bekezdés (áthelyezve) 117. cikk, (2) bekezdés, első öt francia bekezdés (áthelyezve)	118a. cikk, (1) bekezdés[43] 118a. cikk, (2) bekezdés[44]	141. cikk
124. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	118b. cikk	142. cikk
119. cikk	119. cikk	143. cikk
120. cikk	120. cikk	144. cikk
121. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	117a. cikk, (1) bekezdés	140. cikk, (1) bekezdés
121. cikk, (2)–(4) bekezdés (hatályon kívül)		
122. cikk, (1) bekezdés, (2) bekezdés első mondata, valamint (3), (4), (5) és (6) bekezdés (hatályon kívül)		
122. cikk, (2) bekezdés második mondata (áthelyezve)	117a. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés	140. cikk, (2) bekezdés, első albekezdés
123. cikk, (1), (2) és (4) bekezdés (hatályon kívül)		
123. cikk, (3) bekezdés (áthelyezve)	118a. cikk, (1) bekezdés	141. cikk, (1) bekezdés
123. cikk, (5) bekezdés (áthelyezve)	117a. cikk, (3) bekezdés	140. cikk, (3) bekezdés
124. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	118b. cikk	142. cikk
124. cikk, (2) bekezdés (hatályon kívül)		
VIII. cím – Foglalkoztatás	VIII. cím – Foglalkoztatás	IX. cím – Foglalkoztatás
125. cikk	125. cikk	145. cikk
126. cikk	126. cikk	146. cikk
127. cikk	127. cikk	147. cikk

128. cikk	128. cikk	148. cikk
129. cikk	129. cikk	149. cikk
130. cikk	130. cikk	150. cikk
IX. cím – Közös kereskedelempolitika (áthelyezve)	Ötödik rész, II. cím, Közös kereskedelempolitika	Ötödik rész, II. cím, Közös kereskedelempolitika
131. cikk (áthelyezve)	188b. cikk	206. cikk
132. cikk (hatályon kívül)		
133. cikk (áthelyezve)	188c. cikk	207. cikk
134. cikk (hatályon kívül)		
X. cím – Vámügyi együttműködés (áthelyezve)	Harmadik rész, II. cím, 1a. fejezet, Vámügyi együttműködés	Harmadik rész, II. cím, 2. fejezet, Vámügyi együttműködés
135. cikk (áthelyezve)	27a. cikk	33. cikk
XI. cím – Szociálpolitika, oktatás, szakképzés és ifjúság	XI. cím – Szociálpolitika	X. cím – Szociálpolitika
1. fejezet – Szociális rendelkezések (hatályon kívül)		
136. cikk	136. cikk	151. cikk
	136a. cikk	152. cikk
137. cikk	137. cikk	153. cikk
138. cikk	138. cikk	154. cikk
139. cikk	139. cikk	155. cikk
140. cikk	140. cikk	156. cikk
141. cikk	141. cikk	157. cikk
142. cikk	142. cikk	158. cikk
143. cikk	143. cikk	159. cikk
144. cikk	144. cikk	160. cikk
145. cikk	145. cikk	161. cikk
2. fejezet – Az Európai Szociális Alap	X. cím – Az Európai Szociális Alap	XI. cím – Az Európai Szociális Alap
146. cikk	146. cikk	162. cikk
147. cikk	147. cikk	163. cikk
148. cikk	148. cikk	164. cikk
3. fejezet – Oktatás, szakképzés és ifjúság	XI. cím – Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport	XII. cím – Oktatás, szakképzés, ifjúság és sport
149. cikk	149. cikk	165. cikk
150. cikk	150. cikk	166. cikk
XII. cím – Kultúra	XII. cím – Kultúra	XIII. cím – Kultúra
151. cikk	151. cikk	167. cikk
XIII. cím – Népegészségügy	XIII. cím – Népegészségügy	XIV. cím – Népegészségügy
152. cikk	152. cikk	168. cikk
XIV. cím – Fogyasztóvédelem	XIV. cím – Fogyasztóvédelem	XV. cím – Fogyasztóvédelem
153. cikk, (1), (3), (4) és (5) bekezdés	153. cikk	169. cikk
153. cikk, (2) bekezdés (áthelyezve)	6a. cikk	12. cikk
XV. cím – Transzeurópai hálózatok	XV. cím – Transzeurópai hálózatok	XVI. cím – Transzeurópai hálózatok
154. cikk	154. cikk	170. cikk
155. cikk	155. cikk	171. cikk
156. cikk	156. cikk	172. cikk
XVI. cím – Ipar	XVI. cím – Ipar	XVII. cím – Ipar
157. cikk	157. cikk	173. cikk
XVII. cím – Gazdasági és társadalmi kohézió	XVII. cím – Gazdasági, társadalmi és kohézió területi kohézió	XVIII. cím – Gazdasági, társadalmi és területi kohézió
158. cikk	158. cikk	174. cikk
159. cikk	159. cikk	175. cikk
160. cikk	160. cikk	176. cikk
161. cikk	161. cikk	177. cikk
162. cikk	162. cikk	178. cikk

XVIII. cím – Kutatás és technológiai fejlesztés	XVIII. cím – Kutatás, technológiai fejlesztés és űrkutatás	XIX. cím – Kutatás, technológiai fejlesztés és űrkutatás
163. cikk	163. cikk	179. cikk
164. cikk	164. cikk	180. cikk
165. cikk	165. cikk	181. cikk
166. cikk	166. cikk	182. cikk
167. cikk	167. cikk	183. cikk
168. cikk	168. cikk	184. cikk
169. cikk	169. cikk	185. cikk
170. cikk	170. cikk	186. cikk
171. cikk	171. cikk	187. cikk
172. cikk	172. cikk	188. cikk
	l72a. cikk	189. cikk
173. cikk	173. cikk	190. cikk
XIX. cím – Környezet	XIX. cím – Környezet	XX. cím – Környezet
174. cikk	174. cikk	191. cikk
175. cikk	175. cikk	192. cikk
176. cikk	176. cikk	193. cikk
	XX. cím – Energia	XXI. cím – Energia
	176a. cikk	194. cikk
	XXI. cím – Idegenforgalom	XXII. cím – Idegenforgalom
	176b. cikk	195. cikk
	XXII. cím – Polgári védelem	XXIII. cím – Polgári védelem
	176c. cikk	196. cikk
	XXIII. cím – Igazgatási együttműködés	XXIV. cím – Igazgatási együttműködés
	176d. cikk	197. cikk
XX. cím – Fejlesztési együttműködés (áthelyezve)	Ötödik rész, III. cím, 1. fejezet, Fejlesztési együttműködés	Ötödik rész, III. cím, 1. fejezet, Fejlesztési együttműködés
177. cikk (áthelyezve)	188d. cikk	208. cikk
178. cikk (hatályon kívül)[45]		
179. cikk (áthelyezve)	188e. cikk	209. cikk
180. cikk (áthelyezve)	188f. cikk	210. cikk
181. cikk (áthelyezve)	188g. cikk	211. cikk
XXI. cím – Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés (áthelyezve)	Ötödik rész, III. cím, 2. fejezet, Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés	Ötödik rész, III. cím, 2. fejezet, Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés
181a. cikk (áthelyezve)	188h. cikk	212. cikk
NEGYEDIK RÉSZ – A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA	NEGYEDIK RÉSZ – A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA	NEGYEDIK RÉSZ – A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA
182. cikk	182. cikk	198. cikk
183. cikk	183. cikk	199. cikk
184. cikk	184. cikk	200. cikk
185. cikk	185. cikk	201. cikk
186. cikk	186. cikk	202. cikk
187. cikk	187. cikk	203. cikk
188. cikk	188. cikk	204. cikk
	ÖTÖDIK RÉSZ – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE	ÖTÖDIK RÉSZ – AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE
	I. cím – Az Unió külső tevékenységeire vonatkozó általános rendelkezések	I. cím – Az Unió külső tevékenységeire vonatkozó általános rendelkezések
	188a. cikk	205. cikk
Harmadik rész, IX. cím, Közös kereskedelempolitika (áthelyezve)	II. cím – Közös kereskedelempolitika	II. cím – Közös kereskedelempolitika
131. cikk (áthelyezve)	188b. cikk	206. cikk
133. cikk (áthelyezve)	188c. cikk	207. cikk

	III. cím – Együttműködés harmadik országokkal és humanitárius segítségnyújtás	III. cím – Együttműködés harmadik országokkal és humanitárius segítségnyújtás
Harmadik rész, XX. cím, Fejlesztési együttműködés (áthelyezve)	1. fejezet – Fejlesztési együttműködés	1. fejezet – Fejlesztési együttműködés
177. cikk (áthelyezve)	188d. cikk[46]	208. cikk
179. cikk (áthelyezve)	188e. cikk	209. cikk
180. cikk (áthelyezve)	188f. cikk	210. cikk
181. cikk (áthelyezve)	188g. cikk	211. cikk
Harmadik rész, XXI. cím, Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés (áthelyezve)	2. fejezet – Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés	2. fejezet – Harmadik országokkal folytatott gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködés
181a. cikk (áthelyezve)	188h. cikk	212. cikk
	188i. cikk	213. cikk
	3. fejezet – Humanitárius segítségnyújtás	3. fejezet – Humanitárius segítségnyújtás
	188j. cikk	214. cikk
	IV. cím – Korlátozó intézkedések	IV. cím – Korlátozó intézkedések
301. cikk (felváltva)	188k. cikk	215. cikk
	V. cím – Nemzetközi megállapodások	V. cím – Nemzetközi megállapodások
	1881. cikk	216. cikk
310. cikk (áthelyezve)	188m. cikk	217. cikk
300. cikk (felváltva)	188n. cikk	218. cikk
111. cikk, (1)–(3) és (5) bekezdés (áthelyezve)	188o. cikk	219. cikk
	VI. cím – Az Unió kapcsolatai nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal, valamint az Unió küldöttségei	VI. cím – Az Unió kapcsolatai nemzetközi szervezetekkel és harmadik országokkal, valamint az Unió küldöttségei
302–304. cikk (felváltva)	188p. cikk	220. cikk
	188q. cikk	221. cikk
	VII. cím – Szolidaritási klauzula	VII. cím – Szolidaritási klauzula
	188r. cikk	222. cikk
ÖTÖDIK RÉSZ – A KÖZÖSSÉG INTÉZMÉNYEI	HATODIK RÉSZ – INTÉZMÉNYI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI RENDELKEZÉSEK	HATODIK RÉSZ – INTÉZMÉNYI ÉS KÖLTSÉGVETÉSI RENDELKEZÉSEK
I. cím – Intézményi rendelkezések	I. cím – Intézményi rendelkezések	I. cím – Intézményi rendelkezések
1. fejezet – Az intézmények	1. fejezet – Az intézmények	1. fejezet – Az intézmények
1. szakasz – Az Európai Parlament	1. szakasz – Az Európai Parlament	1. szakasz – Az Európai Parlament
189. cikk (hatályon kívül)[47]		
190. cikk, (1)–(3) bekezdés (hatályon kívül)[48]		
190. cikk, (4) és (5) bekezdés	190. cikk	223. cikk
191. cikk, első bekezdés (hatályon kívül)[49]		
191. cikk, második bekezdés	191. cikk	224. cikk
192. cikk, első bekezdés (hatályon kívül)[50]		
192. cikk, második bekezdés	192. cikk	225. cikk
193. cikk	193. cikk	226. cikk
194. cikk	194. cikk	227. cikk
195. cikk	195. cikk	228. cikk
196. cikk	196. cikk	229. cikk
197. cikk, első bekezdés (hatályon kívül)[51]		

197. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés	197. cikk	230. cikk
198. cikk	198. cikk	231. cikk
199. cikk	199. cikk	232. cikk
200. cikk	200. cikk	233. cikk
201. cikk	201. cikk	234. cikk
	1 a. szakasz – Az Európai Tanács	2. szakasz – Az Európai Tanács
	201a. cikk	235. cikk
	201b. cikk	236. cikk
2. szakasz – A Tanács	2. szakasz – A Tanács	3. szakasz – A Tanács
202. cikk (hatályon kívül)[52]		
203. cikk (hatályon kívül)[53]		
204. cikk	204. cikk	237. cikk
205. cikk, (2) és (4) bekezdés (hatályon kívül)[54]		
205. cikk, (1) és (3) bekezdés	205. cikk	238. cikk
206. cikk	206. cikk	239. cikk
207. cikk	207. cikk	240. cikk
208. cikk	208. cikk	241. cikk
209. cikk	209. cikk	242. cikk
210. cikk	210. cikk	243. cikk
3. szakasz – A Bizottság	3. szakasz – A Bizottság	4. szakasz – A Bizottság
211. cikk (hatályon kívül)[55]		
	211a. cikk	244. cikk
212. cikk (áthelyezve)	218. cikk, (2) bekezdés	249. cikk, (2) bekezdés
213. cikk	213. cikk	245. cikk
214. cikk (hatályon kívül)[56]		
215. cikk	215. cikk	246. cikk
216. cikk	216. cikk	247. cikk
217. cikk, (1), (3) és (4) bekezdés (hatályon kívül)[57]		
217. cikk, (2) bekezdés	217. cikk	248. cikk
218. cikk, (1) bekezdés (hatályon kívül)[58]		
218. cikk, (2) bekezdés	218. cikk	249. cikk
219. cikk	219. cikk	250. cikk
4. szakasz – A Bíróság	4. szakasz – Az Európai Unió Bírósága	5. szakasz – Az Európai Unió Bírósága
220. cikk (hatályon kívül)[59]		
221. cikk, első bekezdés (hatályon kívül)[60]		
221. cikk, második és harmadik bekezdés	221. cikk	251. cikk
222. cikk	222. cikk	252. cikk
223. cikk	223. cikk	253. cikk
224. cikk[61]	224. cikk	254. cikk
	224a. cikk	255. cikk
225. cikk	225. cikk	256. cikk
225a. cikk	225a. cikk	257. cikk
226. cikk	226. cikk	258. cikk
227. cikk	227. cikk	259. cikk
228. cikk	228. cikk	260. cikk
229. cikk	229. cikk	261. cikk
229a. cikk	229a. cikk	262. cikk
230. cikk	230. cikk	263. cikk
231. cikk	231. cikk	264. cikk
232. cikk	232. cikk	265. cikk
233. cikk	233. cikk	266. cikk

234. cikk	234. cikk	267. cikk
235. cikk	235. cikk	268. cikk
	235a. cikk	269. cikk
236. cikk	236. cikk	270. cikk
237. cikk	237. cikk	271. cikk
238. cikk	238. cikk	272. cikk
239. cikk	239. cikk	273. cikk
240. cikk	240. cikk	274. cikk
	240a. cikk	275. cikk
	240b. cikk	276. cikk
241. cikk	241. cikk	277. cikk
242. cikk	242. cikk	278. cikk
243. cikk	243. cikk	279. cikk
244. cikk	244. cikk	280. cikk
245. cikk	245. cikk	281. cikk
	4a. szakasz – Az Európai Központi Bank	6. szakasz – Az Európai Központi Bank
	245a. cikk	282. cikk
112. cikk (áthelyezve)	245b. cikk	283. cikk
113. cikk (áthelyezve)	245c. cikk	284. cikk
5. szakasz – A Számvevőszék	5. szakasz – A Számvevőszék	7. szakasz – A Számvevőszék
246. cikk	246. cikk	285. cikk
247. cikk	247. cikk	286. cikk
248. cikk	248. cikk	287. cikk
2. fejezet – Több intézményre vonatkozó közös rendelkezések	2. fejezet – Az Unió jogi aktusai, az elfogadásukra vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések	2. fejezet – Az Unió jogi aktusai, az elfogadásukra vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések
	1. szakasz – Az Unió jogi aktusai	1. szakasz – Az Unió jogi aktusai
249. cikk	249. cikk	288. cikk
	249a. cikk	289. cikk
	249b. cikk[62]	290. cikk
	249c. cikk	291. cikk
	249d. cikk	292. cikk
	2. szakasz – A jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések	2. szakasz – A jogi aktusok elfogadására vonatkozó eljárások és egyéb rendelkezések
250. cikk	250. cikk	293. cikk
251. cikk	251. cikk	294. cikk
252. cikk (hatályon kívül)		
	252a. cikk	295. cikk
253. cikk	253. cikk	296. cikk
254. cikk	254. cikk	297. cikk
	254a. cikk	298. cikk
255. cikk (áthelyezve)	16a. cikk	15. cikk
256. cikk	256. cikk	299. cikk
	3. fejezet – Az Unió tanácsadó szervei	3. fejezet – Az Unió tanácsadó szervei
	256a. cikk	300. cikk
3. fejezet – A Gazdasági és Szociális Bizottság	1. szakasz – A Gazdasági és Szociális Bizottság	1. szakasz – A Gazdasági és Szociális Bizottság
257. cikk (hatályon kívül)[63]		
258. cikk, első, második és negyedik bekezdés	258. cikk	301. cikk
258. cikk, harmadik bekezdés (hatályon kívül)[64]		
259. cikk	259. cikk	302. cikk
260. cikk	260. cikk	303. cikk
261. cikk (hatályon kívül)		
262. cikk	262. cikk	304. cikk
4. fejezet – A Régiók Bizottsága	2. szakasz – A Régiók Bizottsága	2. szakasz – A Régiók Bizottsága

263. cikk, első és ötödik bekezdés (hatályon kívül)[65]		
263. cikk, második, harmadik és negyedik bekezdés	263. cikk	305. cikk
264. cikk	264. cikk	306. cikk
265. cikk	265. cikk	307. cikk
5. fejezet – Az Európai Beruházási Bank	4. fejezet – Az Európai Beruházási Bank	4. fejezet – Az Európai Beruházási Bank
266. cikk	266. cikk	308. cikk
267. cikk	267. cikk	309. cikk
II. cím – Pénzügyi rendelkezések	II. cím – Pénzügyi rendelkezések	II. cím – Pénzügyi rendelkezések
268. cikk	268. cikk	310. cikk
	1. fejezet – Az Unió saját forrásai	1. fejezet – Az Unió saját forrásai
269. cikk	269. cikk	311. cikk
270. cikk (hatályon kívül)[66]		
	2. fejezet – Többéves pénzügyi keret	2. fejezet – Többéves pénzügyi keret
	270a. cikk	312. cikk
	3. fejezet – Az Unió éves költségvetése	3. fejezet – Az Unió éves költségvetése
272. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	270b. cikk	313. cikk
271. cikk (áthelyezve)	273a. cikk	316. cikk
272. cikk, (1) bekezdés (áthelyezve)	270b. cikk	313. cikk
272. cikk, (2)–(10) bekezdés	272. cikk	314. cikk
273. cikk	273. cikk	315. cikk
271. cikk (áthelyezve)	273a. cikk	316. cikk
	4. fejezet – A költségvetés végrehajtása és a felmentés	4. fejezet – A költségvetés végrehajtása és a felmentés
274. cikk	274. cikk	317. cikk
275. cikk	275. cikk	318. cikk
276. cikk	276. cikk	319. cikk
	5. fejezet – Közös rendelkezések	5. fejezet – Közös rendelkezések
277. cikk	277. cikk	320. cikk
278. cikk	278. cikk	321. cikk
279. cikk	279. cikk	322. cikk
	279a. cikk	323. cikk
	279b. cikk	324. cikk
	6. fejezet – Küzdelem a csalás ellen	6. fejezet – Küzdelem a csalás ellen
280. cikk	280. cikk	325. cikk
	III. cím – Megerősített együttműködés	III. cím – Megerősített együttműködés
11. és 11a. cikk (felváltva)	280a. cikk[67]	326. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280b. cikk[1]	327. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280c. cikk[1]	328. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280d. cikk[1]	329. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280e. cikk[1]	330. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280f. cikk[1]	331. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280g. cikk[1]	332. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280h. cikk[1]	333. cikk
11. és 11a. cikk (felváltva)	280i. cikk[1]	334. cikk
HATODIK RÉSZ – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	HETEDIK RÉSZ – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	HETEDIK RÉSZ – ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
281. cikk (hatályon kívül)[68]		
282. cikk	282. cikk	335. cikk

283. cikk	283. cikk	336. cikk
284. cikk	284. cikk	337. cikk
285. cikk	285. cikk	338. cikk
286. cikk (felváltva)	16b. cikk	16. cikk
287. cikk	287. cikk	339. cikk
288. cikk	288. cikk	340. cikk
289. cikk	289. cikk	341. cikk
290. cikk	290. cikk	342. cikk
291. cikk	291. cikk	343. cikk
292. cikk	292. cikk	344. cikk
293. cikk (hatályon kívül)		
294. cikk (áthelyezve)	48a. cikk	55. cikk
295. cikk	295. cikk	345. cikk
296. cikk	296. cikk	346. cikk
297. cikk	297. cikk	347. cikk
298. cikk	298. cikk	348. cikk
299. cikk, (1) bekezdés (hatályon kívül)[69]		
299. cikk, (2) bekezdés, második, harmadik és negyedik albekezdés	299. cikk	349. cikk
299. cikk, (2) bekezdés első albekezdése, valamint (3)–(6) bekezdés (áthelyezve)	311a. cikk	355. cikk
300. cikk (felváltva)	188n. cikk	218. cikk
301. cikk (felváltva)	188k. cikk	215. cikk
302. cikk (felváltva)	188p. cikk	220. cikk
303. cikk (felváltva)	188p. cikk	220. cikk
304. cikk (felváltva)	188p. cikk	220. cikk
305. cikk (hatályon kívül)		
306. cikk	306. cikk	350. cikk
307. cikk	307. cikk	351. cikk
308. cikk	308. cikk	352. cikk
	308a. cikk	353. cikk
309. cikk	309. cikk	354. cikk
310. cikk (áthelyezve)	188m. cikk	217. cikk
311. cikk (hatályon kívül)[70]		
299. cikk, (2) bekezdés első albekezdése, valamint (3)–(6) bekezdés (áthelyezve)	311a. cikk	355. cikk
312. cikk	312. cikk	356. cikk
Záró rendelkezések		
313. cikk	313. cikk	357. cikk
	313a. cikk	358. cikk
314. cikk (hatályon kívül)[71]		

[1] E cikket, tartalmát tekintve, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUSz.) 7. cikként újraszámozott 2f. cikke, valamint az Európai Unióról szóló szerződés (a továbbiakban: EU-Szerződés) 9. cikkének (1) bekezdése és 21. cikként újraszámozott 10a. cikke (3) bekezdésének második albekezdése váltja fel.

[2] E cikk az Európai Közösséget létrehozó szerződés (a továbbiakban: EK-Szerződés) 5. cikkét váltja fel.

[3] E cikket, tartalmát tekintve, a 15. cikként újraszámozott 9b. cikke váltja fel.

[4] E cikket, tartalmát tekintve, a 13. cikként újraszámozott 9. cikkének (2) bekezdése váltja fel.

[5] Az EU-Szerződésnek a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően hatályos szövegének (a továbbiakban: a hatályos EU-Szerződés) 8. cikke az EK-Szerződést módosította. Ezek a módosítások beépültek az EK-Szerződésbe, a 8. cikk pedig hatályon kívül helyezésre kerül. Az EU-Szerződés e számozás alatt egy új rendelkezéssel egészül ki.

[6] A (4) bekezdést, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 191. cikkének első bekezdése váltja fel.

[7] A hatályos EU-Szerződés 9. cikke az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződést módosította. Az Európai Szén- és Acélközösséget létrehozó szerződés 2002. július 23-án megszűnt. A 9. cikk hatályon kívül helyezésre kerül, az EU-Szerződés pedig e számozás alatt egy másik rendelkezéssel egészül ki.

[8] – Az (1) és (2) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 189. cikkét váltja fel;
– az (1)–(3) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 190. cikkének (1)–(3) bekezdését váltja fel;
– az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 192. cikkének első bekezdését váltja fel;
– a (4) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 197. cikkének első bekezdését váltja fel.

[9] E cikk, tartalmát tekintve, a 4. cikket váltja fel.

[10] – Az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 202. cikkének első és második francia bekezdését váltja fel;
– a (2) és (9) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 203. cikkét váltja fel;
– a (4) és (5) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 205. cikkének (2) és (4) bekezdését váltja fel.

[11] – Az (1) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 211. cikkét váltja fel;
– a (3) és (7) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 214. cikke helyébe lép;
– a (6) bekezdés, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 217. cikkének (1), (3) és (4) bekezdését váltja fel.

[12] – E cikk, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 220. cikkét váltja fel;
– a (2) bekezdés első albekezdése, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 221. cikkének első bekezdését váltja fel.

[13] A hatályos EU-Szerződés 10. cikke az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződést (a továbbiakban: EAK-Szerződés) módosította. Ezek a módosítások beépültek az EAK-Szerződésbe, a 10. cikk pedig hatályon kívül helyezésre kerül. Az EU-Szerződés e számozás alatt egy másik rendelkezéssel egészül ki.

[14] E cikk egyben az EK-Szerződés 11. és 11a. cikkét is felváltja.

[15] Az EUMSz. 326–334. cikként újraszámozott 280a–280i. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 27a–27e. cikkét is felváltja.

[16] A hatályos EU-Szerződésnek a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködésre vonatkozó VI. címét az EUMSz. IV. címe 1., 4. és 5. fejezetének rendelkezései váltják fel.

[17] E cikket az EUMSz. 67. cikként újraszámozott 61. cikke váltja fel.[18] E cikket az EUMSz. 87., illetve 88. cikként újraszámozott 69f., illetve 69g. cikke váltja fel.

[18] E cikket az EUMSz. 87., illetve 88. cikként újraszámozott 69f., illetve 69g. cikke váltja fel.

[19] E cikket az EUMSz. 82., 83., illetve 85. cikként újraszámozott 69a., 69b., illetve 69d. cikke váltja fel.

[20] E cikket az EUMSz. 89. cikként újraszámozott 69h. cikke váltja fel.

[21] E cikket az EUMSz. 72. cikként újraszámozott 61e. cikke váltja fel.

[22] E cikket az EUMSz. 71. cikként újraszámozott 61d. cikke váltja fel.

[23] Az EUMSz. 326–334. cikként újraszámozott 280a–280i. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 40–40b. cikkét váltja fel.

[24] Az EUMSz. 326–334. cikként újraszámozott 280a–280i. cikke – egyebek mellett – a hatályos EU-szerződésnek a megerősített együttműködésre vonatkozó 43–45. cikkét, valamint VII. címét váltja fel.

[25] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 3. cikként újraszámozott 2. cikke váltja fel.

[26] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 3–6. cikként újraszámozott 2b–2e. cikke váltja fel.

[27] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 5. cikként újraszámozott 3b. cikke váltja fel.

[28] Az állatok védelméről és kíméletéről szóló jegyzőkönyv rendelkező részének beillesztése.

[29] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 13. cikként újraszámozott 9. cikke váltja fel.

[30] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 13. cikként újraszámozott 9. cikke, valamint az EUMSz. 282. cikként újraszámozott 245a. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

[31] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 4. cikként újraszámozott 3a. cikkének (3) bekezdése váltja fel.

[32] E cikket egyben az EU-Szerződés 20. cikként újraszámozott 10. cikke is felváltja.

[33] E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 29. cikkét is felváltja.

[34] E cikk a hatályos EU-Szerződés 36. cikkét váltja fel.

[35] E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 33. cikkét is felváltja.

[36] Az EK-Szerződés 63. cikke 1. és 2. pontját az EUMSz. 63. cikkének (1) és (2) bekezdése, az EK-Szerződés 64. cikke (2) bekezdését pedig az EUMSz. 63. cikkének (3) bekezdése váltja fel.

[37] E cikk a hatályos EU-Szerződés 31. cikkét váltja fel.

[38] E cikk a hatályos EU-Szerződés 30. cikkét váltja fel.

[39] E cikk a hatályos EU-Szerződés 32. cikkét váltja fel.

[40] A 140. cikként újraszámozott 117a. cikk (1) bekezdése a 121. cikk (1) bekezdésének szövegét veszi át.

[41] A 140. cikként újraszámozott 117a. cikk (2) bekezdése a 122. cikk (2) bekezdése második mondatának szövegét veszi át.

[42] A 140. cikként újraszámozott 117a. cikk (3) bekezdése a 123. cikk (5) bekezdésének szövegét veszi át.

[43] A 141. cikként újraszámozott 118a. cikk (1) bekezdése a 123. cikk (3) bekezdésének szövegét veszi át.

[44] A 141. cikként újraszámozott 118a. cikk (2) bekezdése a 117. cikk (2) bekezdése első öt francia bekezdésének szövegét veszi át.

[45] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 188d. cikke (1) bekezdése második albekezdésének második mondata váltja fel.

[46] Az (1) bekezdés második albekezdésének második mondata, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 178. cikkét váltja fel.

[47] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 4. cikként újraszámozott 9a. cikkének (1) és (2) bekezdése váltja fel.

[48] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikként újraszámozott 9a. cikkének (1)–(3) bekezdése váltja fel.

[49] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 11. cikként újraszámozott 8a. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

[50] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikként újraszámozott 9a. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

[51] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 14. cikként újraszámozott 9a. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

[52] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikként újraszámozott 9c. cikkének (1) bekezdése, valamint az EUMSz. 290., illetve 291. cikként újraszámozott 249b., illetve 249c. cikke váltja fel.

[53] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikként újraszámozott 9c. cikkének (2) és (9) bekezdése váltja fel.

[54] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 16. cikként újraszámozott 9c. cikkének (4) és (5) bekezdése váltja fel.

[55] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikként újraszámozott 9d. cikkének (1) bekezdése váltja fel.

[56] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikként újraszámozott 9d. cikkének (3) és (7) bekezdése váltja fel.

[57] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 17. cikként újraszámozott 9d. cikkének (6) bekezdése váltja fel.

[58] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 295. cikként újraszámozott 252a. cikke váltja fel.

[59] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikként újraszámozott 9f. cikke váltja fel.

[60] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikként újraszámozott 9f. cikke (2) bekezdésének első albekezdése váltja fel.

[61] Az első bekezdés első mondatát, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 19. cikként újraszámozott 9f. cikke (2) bekezdésének második albekezdése váltja fel.

[62] E cikk, tartalmát tekintve, az EK-Szerződés 202. cikkének harmadik francia bekezdését váltja fel.

[63] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 300. cikként újraszámozott 256a. cikkének (2) bekezdése váltja fel.

[64] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 300. cikként újraszámozott 256a. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

[65] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 300. cikként újraszámozott 256a. cikkének (3) és (4) bekezdése váltja fel.

[66] E cikket, tartalmát tekintve, az EUMSz. 310. cikként újraszámozott 268. cikkének (4) bekezdése váltja fel.

[67] E cikk egyben a hatályos EU-Szerződés 27a–27e., 40–40b. és 43–45. cikkét is felváltja.

[68] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 47. cikként újraszámozott 46a. cikke váltja fel.

[69] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 52. cikként újraszámozott 49c. cikke váltja fel.

[70] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 51. cikként újraszámozott 49b. cikke váltja fel.

[71] E cikket, tartalmát tekintve, az EU-Szerződés 55. cikként újraszámozott 53. cikke váltja fel.

ZÁRÓOKMÁNY

A TAGÁLLAMOK KORMÁNYKÉPVISELŐINEK KONFERENCIÁJA, amelyet 2007. július 23-án Brüsszelben abból a célból hívtak össze, hogy közös megegyezéssel elfogadja az Európai Unióról szóló szerződésre, az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, valamint az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződésre vonatkozó módosításokat, a következő szövegeket fogadta el:

I. Lisszaboni szerződés az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról

II. Jegyzőkönyvek

A. Az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez, valamint adott esetben az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek

– Jegyzőkönyv a nemzeti parlamenteknek az Európai Unióban betöltött szerepéről
– Jegyzőkönyv a szubszidiaritás és az arányosság elvének alkalmazásáról
– Jegyzőkönyv az eurocsoportról
– Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 28a. cikkével létrehozott állandó strukturált együttműködésről
– Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozásáról
– Jegyzőkönyv a belső piacról és a versenyről
– Jegyzőkönyv az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról
– Jegyzőkönyv a megosztott hatáskörök gyakorlásáról
– Jegyzőkönyv az általános érdekű szolgáltatásokról
– Jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének egyrészről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április l-jétől kezdődő végrehajtásáról szóló tanácsi határozatról
– Jegyzőkönyv az átmeneti rendelkezésekről

B. A Lisszaboni Szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek

– 1. jegyzőkönyv az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek módosításáról
– Az Európai Unióról szóló szerződéshez, az Európai Közösséget létrehozó szerződéshez, illetve az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződéshez csatolt jegyzőkönyvek módosításáról szóló 1. jegyzőkönyv 2. cikkében említett megfelelési táblázatok
– 2. jegyzőkönyv az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés módosításáról

III. A Lisszaboni Szerződés melléklete:

– A Lisszaboni Szerződés 5. cikkében említett megfelelési táblázatok

A Konferencia elfogadta az alább felsorolt nyilatkozatokat, amelyeket e záróokmányhoz csatolt:

A. A Szerződések rendelkezéseire vonatkozó nyilatkozatok
1. Nyilatkozat az Európai Unió Alapjogi Chartájáról
2. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdéséről
3. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 7 a. cikkéről
4. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről
5. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről szóló határozattervezettel kapcsolatos európai tanácsi politikai megállapodásáról
6. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9b. cikkének (5) és (6) bekezdéséről, 9d. cikkének (6) és (7) bekezdéséről, valamint 9e. cikkéről
7. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (4) bekezdéséről és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikkének (2) bekezdéséről
8. Nyilatkozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségével kapcsolatban meghozandó gyakorlati intézkedésekről
9. Nyilatkozat a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló európai tanácsi határozatra vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (9) bekezdéséről
10. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkéről
11. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkének (6) és (7) bekezdéséről
12. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9e. cikkéről
13. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról
14. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról
15. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 13a. cikkéről
16. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 53. cikkének (2) bekezdéséről
17. Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről
18. Nyilatkozat a hatáskörök elhatárolásáról
19. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkéről
20. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikkéről
21. Nyilatkozat a személyes adatok védelméről a büntetőügyekben folytatott igazságügyi, valamint a rendőrségi együttműködés területén
22. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. és 63 a. cikkéről
23. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikkének második bekezdéséről
24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről
25. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. és 188k. cikkéről
26. Nyilatkozat valamely tagállamnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címén alapuló intézkedésen való kívülmaradásáról
27. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 69d. cikke (1) bekezdésének második albekezdéséről
28. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikkéről
29. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 87. cikke (2) bekezdésének *c)* pontjáról
30. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 104. cikkéről
31. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkéről
32. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 152. cikke (4) bekezdésének *c)* pontjáról
33. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 158. cikkéről
34. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 163. cikkéről
35. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 176a. cikkéről

36. Nyilatkozat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó nemzetközi megállapodások tagállamok általi megtárgyalásával és megkötésével kapcsolatosan az Európai Unió működéséről szóló szerződés 188n. cikkéről
37. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 188r. cikkéről
38. Nyilatkozat a Bíróság főtanácsnokainak számával összefüggésben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkéről
39. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 249b. cikkéről
40. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280d. cikkéről
41. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkéről
42. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkéről
43. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311a. cikkének (6) bekezdéséről

B. A Szerződésekhez csatolt jegyzőkönyvekre vonatkozó nyilatkozatok
44. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkéről
45. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdéséről
46. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3) bekezdéséről
47. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) és (5) bekezdéséről
48. Nyilatkozat a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvről
49. Nyilatkozat Olaszországról
50. Nyilatkozat az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkéről

Ezen túlmenően a Konferencia tudomásul vette a következő nyilatkozatokat, amelyeket e záróokmányhoz csatoltak:
51. A Belga Királyság nyilatkozata a nemzeti parlamentekről
52. A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió jelképeiről
53. A Cseh Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról
54. A Németországi Szövetségi Köztársaság, Írország, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság és a Svéd Királyság nyilatkozata
55. A Spanyol Királyságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a nyilatkozata
56. Írország nyilatkozata az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkéről
57. Az Olasz Köztársaság nyilatkozata az Európai Parlament összetételéről
58. A Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Máltai Köztársaság nyilatkozata a közös pénz nevének a Szerződésekben szereplő írásmódjáról
59. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 270a. cikkéről
60. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311a. cikkéről
61. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról
62. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvről

63. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról
64. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójogról
65. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. cikkéről

Kelt Lisszabonban, a kétezer-hetedik év december havának tizenharmadik napján

[aláírások]

A. A SZERZŐDÉSEK RENDELKEZÉSEIRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK

1. Nyilatkozat az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, amely jogilag kötelező erővel bír, megerősíti az alapvető jogokat úgy, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, és ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból erednek.
A Charta nem terjeszti ki az uniós jog alkalmazási körét az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésekben meghatározott hatásköröket és feladatokat.

2. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia egyetért abban, hogy az Uniónak az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez történő csatlakozására az uniós jog sajátosságainak megőrzése mellett kell, hogy sor kerüljön. Ezzel összefüggésben a Konferencia megállapítja, hogy az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága rendszeresen párbeszédet folytat egymással, amely párbeszéd az Európai Uniónak az említett egyezményhez történő csatlakozásakor megerősíthető.

3. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 7a. cikkéről

Az Unió figyelemmel lesz azon kis területű országok sajátos helyzetére, amelyek közelségükből adódóan különleges kapcsolatot tartanak fenn vele.

4. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről

Az Európai Parlamentben a további képviselői hely Olaszországot illeti.

5. Nyilatkozat az Európai Parlament összetételéről szóló határozattervezettel kapcsolatos európai tanácsi politikai megállapodásáról

Az Európai Tanács politikai megállapodást fog elérni az Európai Parlament javaslata alapján az Európai Parlamentnek a 2004–2009-es megbízatási időszakra vonatkozó összetételéről szóló felülvizsgált határozattervezetre vonatkozóan.

6. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9b. cikkének (5) és (6) bekezdéséről, 9d. cikkének (6) és (7) bekezdéséről, valamint 9e. cikkéről

Az Európai Tanács, illetve a Bizottság elnöki posztjának, illetve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselői posztjának betöltésére kijelölt személyek kiválasztása során kellő figyelmet kell fordítani az Unió, illetve a tagállamok földrajzi és demográfiai sokfélesége tiszteletben tartásának szükségességére.

7. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (4) bekezdéséről és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének végrehajtására vonatkozó határozatot a Tanács a Lisszaboni Szerződés aláírásának időpontjában fogadja el, és a határozat az említett szerződés hatálybalépésének napján lép hatályba. A határozattervezet szövege a következő:

A Tanács határozattervezete az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdésének és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének egyrészről 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti, másrészről 2017. április 1-jétől kezdődő végrehajtásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

mivel:

(1) Helyénvaló az olyan rendelkezések elfogadása, amelyek biztosítják a zavartalan átmenetet a Tanács – az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 3. cikkének (3) bekezdésében meghatározott, és 2014. október 31-ig továbbra is alkalmazandó – minősített többségi döntéshozatali rendszere és a 2014. november l-jétől hatályba lépő, az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (4) bekezdésében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésében előírt szavazási rendszer között, beleértve a 2017. március 31-ig tartó átmeneti időszak folyamán az említett jegyzőkönyv 3. cikkének (2) bekezdésében megállapított egyedi rendelkezéseket is.
(2) Felidézendő, hogy a Tanács minden erőfeszítést megtesz a minősített többséggel meghozott határozatok demokratikus legitimációjának megerősítésére,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. szakasz

A 2014. november 1. és 2017. március 31. között alkalmazandó rendelkezések

1. cikk

Ha a 2014. november 1. és 2017. március 31. közötti időszakban a Tanácsnak az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdése első albekezdésének vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szerinti blokkoló kisebbség létrejöttéhez szükséges
a) népesség legalább háromnegyedét, vagy
b) tagállamok számának legalább háromnegyedét képviselő tagjai jelzik, hogy kifogásolják valamely aktusnak a Tanács által minősített többséggel történő elfogadását, a Tanács megvitatja a kérdést.

2. cikk

A Tanács e tárgyalások során minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ésszerű határidőn belül és az uniós jog által meghatározott kötelező határidők sérelme nélkül kielégítő megoldást találjon a Tanácsnak az 1. cikkben említett tagjai által felvetett aggodalmakat illetően.

3. cikk

Ennek érdekében a Tanács elnöke a Bizottság segítségével és a Tanács eljárási szabályzatának tiszteletben tartásával minden olyan szükséges kezdeményezést megtesz, amely a Tanácson belüli megegyezés szélesebb alapokra helyezését segíti elő. A Tanács tagjai segítik a Tanács elnökét.

2. szakasz

A 2017. április 1-jétől alkalmazandó rendelkezések

4. cikk

Ha 2017. április 1-jétől a Tanácsnak az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikke (4) bekezdése első albekezdésének vagy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 205. cikke (2) bekezdésének alkalmazása szerinti blokkoló kisebbség létrejöttéhez szükséges

a) népesség legalább 55%-át, vagy

b) tagállamok számának legalább 55%-át

képviselő tagjai jelzik, hogy ellenezni kívánják valamely aktusnak a Tanács által minősített többséggel történő elfogadását, a Tanács megvitatja a kérdést.

5. cikk

A Tanács e tárgyalások során minden tőle telhetőt megtesz annak érdekében, hogy ésszerű határidőn belül és az uniós jog által meghatározott kötelező határidők sérelme nélkül kielégítő megoldást találjon a Tanácsnak a 4. cikkben említett tagjai által felvetett aggodalmakat illetően.

6. cikk

Ennek érdekében a Tanács elnöke a Bizottság segítségével és a Tanács eljárási szabályzatának tiszteletben tartásával minden olyan szükséges kezdeményezést megtesz, amely a Tanácson belüli megegyezés szélesebb alapokra helyezését segíti elő. A Tanács tagjai segítik a Tanács elnökét.

3. szakasz

A határozat hatálybalépése és alkalmazása

7. cikk

Ez a határozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének napján lép hatályba.

8. Nyilatkozat a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségével kapcsolatban meghozandó gyakorlati intézkedésekről

Amennyiben a Lisszaboni Szerződés 2009. január 1. után lépne hatályba, a Konferencia felkéri egyrészt az adott időpontban a Tanács féléves elnökségét betöltő tagállam illetékes hatóságait, másrészt az Európai Tanács elnökének megválasztott személyt és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének kinevezett személyt, hogy – a következő féléves elnökséggel konzultálva – hozza meg azon szükséges konkrét intézkedéseket, amelyek mind anyagi, mind szervezeti szempontból lehetővé teszik az Európai Tanács és a Külügyek Tanácsa elnökségének zökkenőmentes átadását.

9. Nyilatkozat a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló európai tanácsi határozatra vonatkozóan az Európai Unióról szóló szerződés 9c. cikkének (9) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy a Tanácsnak a Lisszaboni Szerződés aláírásával egy időben meg kell kezdenie a Tanács elnökségének gyakorlásáról szóló határozat végrehajtásával kapcsolatos eljárásokat megállapító határozat kidolgozását, valamint az azt követő hat hónapon belül meg kell adnia politikai jóváhagyását. Az Európai Tanács határozattervezete, amelynek elfogadására az említett szerződés hatálybalépésének napján kerül sor, a következő:

Az Európai Tanács határozatának tervezete a Tanács elnökségének gyakorlásáról

1. cikk

(1) A Tanács elnökségének feladatait, a Külügyek Tanácsa formáció kivételével, a tagállamok előre meghatározott hármas csoportokban, 18 hónapon keresztül látják el. Az említett csoportokat egy, a tagállamok egyenjogúságán alapuló rotációs rendszer szerint kell összeállítani, figyelembe véve a tagállamok különbözőségét és az Unión belüli földrajzi egyensúlyt.

(2) A csoport tagjai – a Külügyek Tanácsa formáció kivételével – valamennyi tanácsi formáció elnökségét hathónapos időszakonként, egymást váltva látják el. A csoport többi tagja közös program alapján segíti az elnökséget az összes feladata ellátásában. A csoport tagjai egymás között eltérő szabályokat is megállapíthatnak.

2. cikk

A tagállamok kormányainak képviselőiből álló Állandó Képviselők Bizottságának elnökségét az Általános Ügyek Tanácsa elnökségét ellátó tagállam egy képviselője látja el.

A Politikai és Biztonsági Bizottság elnökségét az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének egy képviselője látja el.

Ha a 4. cikkel összhangban elfogadott határozat eltérően nem rendelkezik, a különböző tanácsi formációk előkészítő szerveinek elnökségét – a Külügyek Tanácsa formáció kivételével – az adott formáció elnökségét ellátó csoport egy tagja látja el.

3. cikk

Az Általános Ügyek Tanácsa a Bizottsággal együttműködve többéves program keretében gondoskodik a Tanács különböző formációiban folyó munka összhangjáról és folyamatosságáról. Az elnökség feladatait ellátó tagállamok a Tanács Főtitkárságának segítségével meghozzák a Tanács munkájának megszervezését és kielégítő működését segítő rendelkezéseket.

4. cikk

A Tanács határozatban megállapítja az e határozat alkalmazására vonatkozó intézkedéseket.

10. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkéről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy amikor a Bizottságban már nem mindegyik tagállam képviselteti magát állampolgárával, a Bizottságnak kiemelt figyelmet kell fordítania annak szükségességére, hogy a tagállamok összességével való kapcsolatában biztosítsa a teljes átláthatóságot. Ennek megfelelően a Bizottságnak valamennyi tagállammal szoros kapcsolatot kell tartania, függetlenül attól, hogy van-e olyan állampolgára, aki a Bizottság tagja, és ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítania annak szükségességére, hogy valamennyi tagállammal megossza az információkat, és azokkal konzultáljon.

A Konferencia továbbá úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak meg kell tennie minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam – ideértve azokat a tagállamokat is, amelyeknek nincs olyan állampolgára, aki a Bizottság tagja – politikai, társadalmi és gazdasági realitásait teljes mértékben figyelembe vegye. Ezen intézkedések egyikeként megfelelő eljárási szabályok elfogadása révén biztosítania kell, hogy az ilyen tagállamok álláspontját figyelembe vegyék.

11. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9d. cikkének (6) és (7) bekezdéséről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy a Szerződések rendelkezéseinek megfelelően az Európai Parlament és az Európai Tanács közös felelősséggel tartozik az Európai Bizottság elnökének megválasztásához vezető folyamat zavartalan lebonyolításáért. Ezért az Európai Parlament és az Európai Tanács képviselői az Európai Tanács határozatát megelőzően – a legmegfelelőbbnek ítélt keretek között – lefolytatják a szükséges konzultációkat. A 9d. cikk (7) bekezdése első albekezdésének megfelelően e konzultációk során a Bizottság elnöki posztjára jelöltek szakmai hátterére kell összpontosítani, figyelembe véve az európai parlamenti választásokat. E konzultációk részletes szabályai az Európai Parlament és az Európai Tanács által kellő időben elfogadott közös megegyezéssel határozhatók meg.

12. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 9e. cikkéről

1. A Konferencia kijelenti, hogy az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének – akinek kinevezése a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésekor esedékes, hivatali ideje pedig az említett szerződés hatálybalépésének időpontjában kezdődik és az azon időpontban hivatalban lévő Bizottság hivatali idejének lejártáig tart – az Európai Unióról szóló szerződés 9e. cikkével és az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 5. cikkével összhangban történő kinevezését megelőző előkészítő munkák során megfelelő kapcsolatfelvételre kerül sor az Európai Parlamenttel.

2. A Konferencia továbbá emlékeztet arra, hogy az Unió azon külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, akinek hivatali ideje 2009 novemberében kezdődik a soron következő Bizottságával megegyező időpontban és időtartammal, az Európai Unióról szóló szerződés 9d. és 9e. cikkében foglalt rendelkezéseknek megfelelően kell kinevezni.

13. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződésnek a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezései, köztük az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője hivatalának és a külügyi szolgálatnak a létrehozására vonatkozó rendelkezései nem érintik a tagállamok jelenleg fennálló, a külpolitikájuk kialakítására és folytatására vonatkozó hatáskörét, valamint a harmadik országokban és a nemzetközi szervezetekben való képviseletüket sem.

A Konferencia továbbá emlékeztet arra, hogy a közös biztonság- és védelempolitikát szabályozó rendelkezések nem sértik a tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Uniót és tagállamait továbbra is kötelezik az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt rendelkezések, különös tekintettel a Biztonsági Tanácsnak és tagjainak a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában vállalt elsődleges felelősségére.

14. Nyilatkozat a közös kül- és biztonságpolitikáról

Az Európai Unióról szóló szerződés 11. cikkének (1) bekezdésében említett különös szabályokon és eljárásokon túl a Konferencia hangsúlyozza, hogy a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések, beleértve az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével, valamint a külügyi szolgálattal kapcsolatos rendelkezéseket is, nem érintik az egyes tagállamoknak a saját külpolitikájuk, nemzeti diplomáciai szolgálatuk, harmadik országokkal fennálló kapcsolataik, valamint nemzetközi szervezetekben való részvételük kialakításával és folytatásával kapcsolatos jogalapját, feladatait és hatásköreit, beleértve a tagállamoknak az ENSZ Biztonsági Tanácsában való tagságát is.

A Konferencia megállapítja továbbá, hogy a közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó rendelkezések nem ruházzák fel a Bizottságot új hatáskörrel határozat meghozatalának kezdeményezésére vonatkozóan, és az Európai Parlament szerepét sem növelik.

A Konferencia emlékeztet arra is, hogy a közös európai biztonság- és védelempolitikát szabályozó rendelkezések nem sértik a tagállamok biztonság- és védelempolitikájának egyedi jellegét.

15. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 13a. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy közvetlenül a Lisszaboni Szerződés aláírását követően a Tanács főtitkára, a közös kül- és biztonságpolitika főképviselője, a Bizottság, valamint a tagállamok megkezdik az európai külügyi szolgálat létrehozásának előkészítő munkálatait.

16. Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 53. cikke (2) bekezdéséről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy az a lehetőség, hogy a Szerződéseket lefordítsák az 53. cikk (2) bekezdésében említett nyelvekre, hozzájárul az Unió gazdag kulturális és nyelvi sokféleségének tiszteletben tartására vonatkozó, a 2. cikk (3) bekezdésének negyedik albekezdésében megállapított célkitűzés megvalósításához. Ebben az összefüggésben a Konferencia megerősíti az Unió elkötelezettségét Európa kulturális sokfélesége iránt, illetve azt, hogy az Unió továbbra is különös figyelmet szentel ezeknek és más nyelveknek.

A Konferencia javasolja, hogy azok a tagállamok, amelyek igénybe kívánják venni az 53. cikk (2) bekezdésében foglalt lehetőséget, a Lisszaboni Szerződés aláírásától számított hat hónapon belül közöljék a Tanáccsal, hogy a Szerződéseket mely nyelvre vagy nyelvekre fogják lefordítani.

17. Nyilatkozat az uniós jog elsőbbségéről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződések és a Szerződések alapján az Unió által elfogadott jogi aktusok az említett ítélkezési gyakorlat által megállapított feltételek szerint a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élveznek.

A Konferencia továbbá úgy határozott, hogy a Tanács Jogi Szolgálatának az európai uniós jog elsőbbségéről szóló, a 11197/07 (JUR 260) dokumentumban foglalt véleményét csatolja e záróokmányhoz:

„A Tanács Jogi Szolgálatának 2007. június 22-i véleménye

A Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a közösségi jog elsőbbsége a közösségi jog egyik alapelve. A Bíróság szerint ez az elv az Európai Közösség sajátos természetéből fakad. E megszilárdult ítélkezési gyakorlat első ítélete (a 6/64. sz. Costa kontra ENEL ügyben hozott 1964. július 15-i ítélet[1]*)* meghozatalának idején a Szerződésben nem volt említés az elsőbbségre vonatkozóan. Ma ugyanez a helyzet. Az a tény, hogy az elsőbbség elvét a jövőbeli szerződés sem fogja tartalmazni, semmiképpen sem változtat az elv meglétén és a Bíróság meglévő ítélkezési gyakorlatán."

18. Nyilatkozat a hatáskörök elhatárolásáról

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unióról szóló szerződésben és az Európai Unió működéséről szóló szerződésben előírtak szerinti, az Unió és tagállamok közötti hatáskörmegosztás rendszerével összhangban minden olyan hatáskör, amelyet a Szerződések nem ruháztak át az Unióra, a tagállamoknál marad.

Ha egy meghatározott területen a Szerződések a tagállamokkal megosztott hatáskört ruháznak az Unióra, a tagállamok e hatáskörüket csak olyan mértékben gyakorolhatják, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta, vagy úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról. Ez utóbbi abban az esetben áll fenn, ha a megfelelő uniós intézmények egy jogalkotási aktus hatályon kívül helyezéséről határoznak, különösen a szubszidiaritás és az arányosság elve állandó betartásának megfelelőbb biztosítása érdekében. A Tanács – egy vagy több tagjának (a tagállamok képviselőinek) kezdeményezésére, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 208. cikkével összhangban – felkérheti a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot valamely jogalkotási aktus hatályon kívül helyezésére. A Konferencia üdvözli, hogy a Bizottság kijelenti, hogy kiemelt figyelmet szentel az ilyen kéréseknek.

Hasonlóan, a tagállamok kormányainak a kormányközi konferencián ülésező képviselői az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikkének (2)–(5) bekezdésében meghatározott rendes felülvizsgálati eljárással összhangban az Unió alapját képező szerződések módosításáról, így az említett szerződések által az Unióra átruházott hatáskörök kiterjesztéséről vagy szűkítéséről is határozhatnak.

19. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkéről

A Konferencia egyetért abban, hogy az Unió a nők és a férfiak közötti egyenlőtlenségek kiküszöbölésére irányuló általános erőfeszítései során különböző politikáiban törekszik a házasságon belüli erőszak valamennyi formájának leküzdésére. A tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek e bűncselekmények megelőzése és megbüntetése, valamint az áldozatok támogatása és védelme érdekében.

20. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy minden olyan esetben, amikor a 16b. cikk alapján elfogadandó, a személyes adatok védelmére vonatkozó rendelkezéseknek a nemzetbiztonságot közvetlenül érintő vonatkozásuk van, a kérdés sajátos jellegére kellő figyelmet kell fordítani. A Konferencia emlékeztet arra, hogy a jelenleg alkalmazandó jogi szabályozás (lásd különösen a 95/46/EK irányelvet) különleges eltérésekről rendelkezik e tekintetben.

21. Nyilatkozat a személyes adatok védelméről a büntetőügyekben folytatott igazságügyi, valamint a rendőrségi együttműködés területén

1 „Mindezekből az következik, hogy a Szerződésből eredő és ezáltal önálló jogforrásból származó joggal szemben – annak eredeti, sajátos természetéből adódóan – bírói úton nem érvényesíthető semmiféle nemzeti szabály anélkül, hogy e jog el ne veszítené közösségi jellegét, és anélkül, hogy ez magának a Közösségnek a jogi alapjait meg ne kérdőjelezné."

A Konferencia elismeri, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16b. cikke alapján a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés és a rendőrségi együttműködés területén – e területek sajátos természetéből adódóan – a személyes adatok védelmére és az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó különleges szabályok válhatnak szükségessé.

22. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. és 63a. cikkéről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy amennyiben egy, a 63a. cikk (2) bekezdésén alapuló jogalkotásiaktus-tervezet a 42. cikk második bekezdésében megállapítottak szerint egy tagállam szociális biztonsági rendszerének lényeges vonatkozásait érintené – beleértve annak alkalmazási körét, költségét vagy finanszírozási rendszerét –, vagy befolyásolná e rendszer pénzügyi egyensúlyát, e tagállam érdekeit megfelelőképpen figyelembe kell venni.

23. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikkének második bekezdéséről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy ebben az esetben az Európai Unióról szóló szerződés 9b. cikkének (4) bekezdésével összhangban az Európai Tanács konszenzussal dönt.

24. Nyilatkozat az Európai Unió jogi személyiségéről

A Konferencia megerősíti, hogy az a tény, hogy az Európai Unió jogi személyiséggel bír, semmilyen módon nem jogosítja fel az Uniót arra, hogy a tagállamok által a Szerződésekben ráruházott hatáskörökön kívül jogot alkosson vagy intézkedéseket tegyen.

25. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. és 188k. cikkéről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy az alapvető jogok és szabadságok tisztelete magában foglalja különösen azt, hogy az érintett magánszemélyek vagy más jogalanyok tisztességes eljáráshoz való jogának védelmére és tiszteletben tartására kellő figyelmet kell fordítani. E célból és annak érdekében, hogy a valamely magánszemélyt vagy más jogalanyt korlátozó intézkedésnek kitevő bármely határozat teljes körű bírói felülvizsgálatát biztosítsák, az ilyen határozatoknak világos és pontosan meghatározott követelményeken kell alapulniuk. Ezeknek a követelményeknek minden esetben a korlátozó intézkedés sajátosságaihoz kell igazodniuk.

26. Nyilatkozat valamely tagállamnak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címén alapuló intézkedésen való kívülmaradásáról

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben valamely tagállam úgy határoz, hogy nem vesz részt az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címén alapuló valamely intézkedésben, a Tanács alapos vitát folytat az érintett tagállamnak az intézkedésen kívül maradásából eredő lehetséges hatásokról és következményekről.

Továbbá bármely tagállam felkérheti a Bizottságot, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 96. cikke alapján vizsgálja meg a helyzetet.

A fenti bekezdések nem sértik a tagállamok azon jogát, hogy e kérdéssel kapcsolatban az Európai Tanácshoz forduljanak.

27. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 69d. cikke (1) bekezdésének második albekezdéséről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 69d. cikke (1) bekezdésének második albekezdésében említett rendeleteknek figyelembe kell venniük a nyomozások megindítására vonatkozó nemzeti szabályokat és gyakorlatot.

28. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikkéről

A Konferencia megállapítja, hogy a 78. cikk rendelkezéseit a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően kell alkalmazni. Az „[azok az] intézkedések, [amelyekre] olyan gazdasági hátrányok ellensúlyozása érdekében van szükség, amelyeket Németország felosztása okozott a Szövetségi Köztársaság e felosztás által érintett egyes területeinek gazdaságában” kifejezést az Európai Unió Bírósága fennálló ítélkezési gyakorlatának megfelelően kell értelmezni.

29. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 87. cikke (2) bekezdésének *c)* pontjáról

A Konferencia megállapítja, hogy a 87. cikk (2) bekezdésének *c)* pontját a Németországi Szövetségi Köztársaság Németország korábbi felosztása által érintett egyes területei gazdaságának nyújtott támogatásra vonatkozó rendelkezések alkalmazhatósága tekintetében az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatának megfelelően kell értelmezni.

30. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 104. cikkéről

A 104. cikk tekintetében a Konferencia megerősíti, hogy a növekedési potenciál erősítése és a rendezett költségvetési helyzet biztosítása az Unió és a tagállamok gazdasági és fiskális politikájának két pillére. A Stabilitási és Növekedési Paktum e célok megvalósításának fontos eszköze.

A Konferencia ismét megerősíti elkötelezettségét a tagállamok költségvetési politikája összehangolásának keretéül szolgáló Stabilitási és Növekedési Paktumra vonatkozó rendelkezések mellett.

A Konferencia megerősíti, hogy a kötelezettségvállalások végrehajtása, valamint a tagállamok közötti egyenlő bánásmód legjobb biztosítéka a szabályokon alapuló rendszer.

Ennek keretében a Konferencia ismét megerősíti továbbá elkötelezettségét a lisszaboni stratégia céljai – a munkahelyteremtés, a strukturális reformok és a társadalmi kohézió – mellett.

Az Unió célja kiegyensúlyozott gazdasági növekedés és árstabilitás elérése. A gazdasági és költségvetési politikáknak ezért a gazdasági reform, az innováció, a versenyképesség, valamint a gyenge gazdasági növekedés idején a magánbefektetés és a fogyasztás erősítése terén megfelelő prioritásokat kell meghatározniuk. Ezt mind a nemzeti, mind az uniós szintű költségvetési döntések irányvonalának tükröznie kell, különösen a költségvetési bevételek és kiadások szerkezetének átalakításában, egyúttal tiszteletben tartva a Szerződések és a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett költségvetési fegyelem követelményét.

A költségvetési és gazdasági kihívások, amelyekkel a tagállamoknak szembe kell nézniük, kiemeli a gazdasági ciklus egészén át tartó hatékony és eredményes költségvetési politika fontosságát.

A Konferencia egyetért abban, hogy a tagállamoknak a gazdasági fellendülés időszakait aktívan ki kell használniuk államháztartásuk megerősítése, valamint költségvetési helyzetük javítása érdekében. A cél egy olyan költségvetési többlet fokozatos elérése a kedvező időszakok során, amely segít megbirkózni a gazdasági recesszióval, s így hozzájárul az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságához.

A tagállamok bizakodva várják a Stabilitási és Növekedési Paktum végrehajtásának megerősítésére és tisztázására vonatkozó lehetséges bizottsági javaslatokat és a tagállamok további hozzájárulásait. A tagállamok minden, a gazdaságaik növekedési potenciáljának erősítéséhez szükséges intézkedést meg fognak tenni. A gazdaságpolitika összehangolásának fokozása segíthet e cél elérésében. E nyilatkozat nem befolyásolja a Stabilitási és Növekedési Paktummal kapcsolatos jövőbeli tárgyalásokat.

31. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 140. cikkéről

A Konferencia megerősíti, hogy a 140. cikkben megfogalmazott politikák alapvetően a tagállamok hatáskörébe tartoznak. Az e cikkel összhangban uniós szinten bevezetésre kerülő ösztönző és összehangoló intézkedések kiegészítő jellegűek. Céljuk nem a tagállamok különböző rendszereinek harmonizálása, hanem a tagállamok közötti együttműködés elősegítése. Az intézkedések nem érintik az egyes tagállamokban a szociális partnerek felelősségére vonatkozó meglévő biztosítékokat és szokásokat.

E nyilatkozat nem érinti a Szerződések azon rendelkezéseit, amelyek hatáskört ruháznak az Unióra, ideértve a szociális kérdéseket is.

32. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 152. cikke (4) bekezdésének *c)* pontjáról

A Konferencia kijelenti, hogy a 152. cikk (4) bekezdése *c)* pontjának alkalmazásában elfogadott intézkedéseknek tiszteletben kell tartaniuk a biztonsággal kapcsolatos közös kihívásokat és szigorú minőségi és biztonsági előírások megállapítását kell célul kitűzniük abban az esetben, ha a belső piacot érintő nemzeti előírásokkal az emberi egészség magas szintű védelme másként nem lenne elérhető.

33. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 158. cikkéről

A Konferencia úgy ítéli meg, hogy a 158. cikkben említett szigeti területek – a szükséges feltételeknek való megfelelésük esetén – teljes szigetállamokat is magukban foglalhatnak.

34. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 163. cikkéről

A Konferencia egyetért abban, hogy az Unió a kutatás és a technológiafejlesztés területére vonatkozó tevékenysége során megfelelően tiszteletben tartja a tagállamok kutatáspolitikáinak alapvető irányait és választásait.

35. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 176a. cikkéről

A Konferencia úgy véli, hogy a 176a. cikk nem befolyásolja a tagállamok azon jogát, hogy – a 297. cikkben megállapított feltételek szerint – energiaellátásuk biztosítása érdekében megtegyék a szükséges intézkedéseket.

36. Nyilatkozat a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó nemzetközi megállapodások tagállamok általi megtárgyalásával és megkötésével kapcsolatosan az Európai Unió működéséről szóló szerződés 188n. cikkéről

A Konferencia megerősíti, hogy a tagállamok a harmadik rész IV. címének 3., 4., és 5. fejezetében meghatározott területeken harmadik országokkal vagy nemzetközi szervezetekkel megállapodásokról tárgyalhatnak, illetve ilyen megállapodásokat köthetnek, amennyiben ezen megállapodások összhangban vannak az uniós joggal.

37. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 188r. cikkéről

Azon intézkedések sérelme nélkül, amelyeket az Unió abból a célból fogad el, hogy eleget tegyen a terrortámadás, illetve természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává vált tagállammal szembeni szolidaritási kötelezettségének, a 188r. cikk egyetlen rendelkezése sem érintheti egy másik tagállam azon jogát, hogy a fenti tagállamra irányuló szolidaritási kötelezettségének eleget téve megválassza a kötelezettség teljesítésének leghatékonyabb mód-ját.

38. Nyilatkozat a Bíróság főtanácsnokainak számával összefüggésben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben az Európai Unió működéséről szóló szerződés 222. cikkének első álbekezdésével összhangban a Bíróság kéri, hogy a főtanácsnokok számát hárommal növeljék (nyolcról tizenegyre), a Tanács egyhangúlag eljárva ehhez egyetértését adja.

A Konferencia megállapodik arról, hogy ebben az esetben Lengyelország – az Egyesült Királysághoz, Franciaországhoz, Németországhoz, Olaszországhoz és Spanyolországhoz hasonlóan – állandó főtanácsnokkal rendelkezik majd, és nem vesz részt többé a rotációs rendszerben, a meglévő rotációs rendszerben pedig három helyett öt főtanácsnok vesz majd részt.

39. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 249b. cikkéről

A Konferencia tudomásul veszi a Bizottság azon szándékát, hogy a kialakult gyakorlatnak megfelelően továbbra is konzultálni kíván a tagállamok által kinevezett szakértőkkel a pénzügyi szolgáltatások területére vonatkozó, átruházott hatáskörben alkotandó jogi aktusok tervezetéről.

40. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 280d. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy a tagállamok a megerősített együttműködés létrehozására irányuló kérelmük benyújtásakor megjelölhetik, hogy már abban a szakaszban alkalmazni kívánják-e a minősített többségi szavazás kiterjesztéséről, illetve a rendes jogalkotási eljárás igénybevételéről rendelkező 280h. cikket.

41. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkéről

A Konferencia kijelenti, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkének (1) bekezdésében az Unió célkitűzéseire történő utalás az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkének (2) és (3) bekezdésében meghatározott célkitűzésekre, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés ötödik része szerinti külső tevékenységével összefüggésben az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkének (5) bekezdésében foglalt célkitűzésekre vonatkozik. Ennélfogva kizárt, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkén alapuló bármely tevékenység kizárólag az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkének (1) bekezdésében megállapított célkitűzések megvalósítását célozza. Ezzel összefüggésben a Konferencia megjegyzi, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 15b. cikkének (1) bekezdésével összhangban a közös kül- és biztonságpolitika területén nem fogadhatók el jogalkotási aktusok.

42. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikkéről

A Konferencia hangsúlyozza, hogy az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlatával összhangban, mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 308. cikke a hatáskör-átruházás elvére épülő intézményi rendszer szerves része, nem szolgálhat alapként az Unió hatáskörének olyan mértékű kiszélesítéséhez, amely túlmutat a Szerződések egésze, és különösen az Unió feladatait és tevékenységeit meghatározó rendelkezések által létrehozott általános kereten. A 308. cikk semmilyen esetben sem alkalmazható olyan rendelkezések elfogadására, amelyek hatása lényegében a Szerződések módosítását eredményezné az e célt szolgáló eljárások tiszteletben tartása nélkül.

43. Nyilatkozat az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311a. cikke (6) bekezdéséről

A Magas Szerződő Felek egyetértenek abban, hogy amint a francia hatóságok arról értesítik az Európai Tanácsot és a Bizottságot, hogy a sziget belső jogállásának jelenleg folyamatban lévő alakulása azt lehetővé teszi, az Európai Tanács – a 311a. cikk (6) bekezdésének értelmében – határozatot fogad el Mayotte-nak az Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról annak érdekében, hogy ez a terület a 311a. cikk (1) bekezdése és 299. cikk értelmében legkülső régiónak minősüljön.

B. A SZERZŐDÉSEKHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEKRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK

44. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkéről

A Konferencia megállapítja, hogy abban az esetben, ha valamely tagállam az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdése alapján bejelentést tett arról, hogy nem kíván részt venni valamely javaslatban vagy kezdeményezésben, e bejelentést a schengeni vívmányok továbbfejlesztésére irányuló intézkedés elfogadása előtt bármikor vissza lehet vonni.

45. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (2) bekezdéséről

A Konferencia kijelenti, hogy amennyiben az Egyesült Királyság vagy Írország jelzi a Tanácsnak, hogy nem kíván részt venni valamely olyan intézkedésben, amely a schengeni vívmányok azon részén alapul, amelyben valamelyikük részt vesz, a Tanács részletesen megvitatja az érintett tagállamnak az intézkedésen kívül maradásából eredő lehetséges következményeket. A Tanácson belül folytatandó vita során figyelembe kell venni a javaslat és a schengeni vívmányok közötti kapcsolatról szóló bizottsági tájékoztatást.

46. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3) bekezdéséről

A Konferencia emlékeztet arra, hogy amennyiben a Tanács a kérdés első érdemi megvitatását követően nem hoz határozatot, a Bizottság módosított javaslatot nyújthat be a Tanácsnak annak érdekében, hogy a Tanács azt négy hónapon belül még egyszer további érdemi vizsgálatnak vesse alá.

47. Nyilatkozat az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) és (5) bekezdéséről

A Konferencia megállapítja, hogy az Európai Unió keretébe beillesztett schengeni vívmányokról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (3), (4) vagy (5) bekezdésében említett határozatban meghatározandó feltételek előírhatják, hogy adott esetben az érintett tagállam viseli a Tanács által az említett jegyzőkönyv 4. cikkének megfelelően hozott határozatokban foglalt schengeni vívmányok egészének vagy egy részének alkalmazásában való részvételének megszűnése folytán szükségszerűen és elkerülhetetlenül felmerülő közvetlen pénzügyi következményeket.

48. Nyilatkozat a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyvről

A Konferencia tudomásul veszi, hogy az olyan jogi aktusok tekintetében, amelyeket a Tanács önállóan vagy az Európai Parlamenttel közösen fogad el, és amelyek Dániára alkalmazandó és nem alkalmazandó rendelkezéseket egyaránt tartalmaznak, mivel olyan jogalapra épülnek, amelyre a Dániáról szóló jegyzőkönyv I. része vonatkozik, Dánia kijelenti, hogy szavazati jogát nem használja fel arra, hogy a rá nem alkalmazandó rendelkezések elfogadását megakadályozza.

A Konferencia továbbá tudomásul veszi, hogy a Konferenciának a 188r. cikkről szóló nyilatkozata alapján Dánia kijelenti, hogy részvételére a 188r. cikkben említett fellépésekben, illetve jogi aktusokban a Dánia helyzetéről szóló jegyzőkönyv I. és II. részének megfelelően kerülhet sor.

49. Nyilatkozat Olaszországról

A Konferencia tudomásul veszi, hogy az 1957-ben az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződéshez csatolt, az Európai Unióról szóló szerződés elfogadásakor módosított Olaszországról szóló jegyzőkönyv a következőképpen rendelkezett:

„A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK,

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy rendezzenek egyes Olaszországot érintő sajátos problémákat,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket e szerződéshez csatolnak:

A KÖZÖSSÉG TAGÁLLAMAI

TUDOMÁSUL VESZIK azt a tényt, hogy az olasz kormány tízéves gazdaság-bővítő programot hajt végre azzal a céllal, hogy – különösen a kevésbé fejlett dél-olasz területek és olasz szigetek infrastruktúrájának fejlesztése, valamint a munkanélküliség felszámolása érdekében új munkahelyek teremtése révén – helyreállítsa az olasz gazdaság szerkezetének egyensúlyát;

EMLÉKEZTETNEK ARRA, hogy az olasz kormány e programjának alapelveit és céljait megvizsgálták és jóváhagyták azok a nemzetközi együttműködést szolgáló szervezetek, amelyeknek a tagállamok is tagjai;

ELISMERIK, hogy az olaszországi program céljainak megvalósulása közös érdekük;

MEGÁLLAPODNAK ABBAN, hogy az olasz kormány e feladata végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Közösség intézményeinek figyelmébe ajánlják az e Szerződésben előírt valamennyi módszer és eljárás igénybevételét, különösen azt, hogy megfelelő módon használják fel az Európai Befektetési Bank és az Európai Szociális Alap forrásait;

AZON A VÉLEMÉNYEN VANNAK, hogy e Szerződés alkalmazása során a Közösség intézményeinek figyelembe kell venniük, hogy az olasz gazdaság az elkövetkező években milyen folyamatos erőfeszítések elé néz, továbbá, hogy kívánatos elkerülni azokat a feszültségeket, különösen a fizetési mérleget, illetve a foglalkoztatás szintjét illetően, amelyek e Szerződés olaszországi alkalmazását veszélyeztethetnék;

ELISMERIK, hogy amennyiben a 109h. és 109i. cikk alkalmazására kerül sor, mindenképpen ügyelni kell arra, hogy az olasz kormány számára előírt intézkedések egyike se nehezítse a gazdaság bővítésére és a lakosság életszínvonalának növelésére szolgáló kormányzati program végrehajtását.”

50. Nyilatkozat az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkéről

A Konferencia felkéri az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a Bizottságot, hogy hatáskörükön belül törekedjenek arra, hogy a megfelelő esetben, és lehetőség szerint az átmeneti rendelkezésekről szóló jegyzőkönyv 10. cikkének (3) bekezdésében említett ötéves határidőn belül elfogadják az említett jegyzőkönyv 10. cikkének (1) bekezdésében említett aktusokat módosító vagy felváltó jogi aktusokat.

C. A TAGÁLLAMOK NYILATKOZATAI

A Konferencia a fentieken túl tudomásul vette a következő nyilatkozatokat, amelyeket e záróokmányhoz csatoltak:

51. A Belga Királyság nyilatkozata a nemzeti parlamentekről

Belgium pontosítja, hogy alkotmányjogának megfelelően mind a Képviselőház, mind a Szövetségi Parlament Szenátusa, mind a közösségek és régiók parlamenti közgyűlései – az Unió által gyakorolt hatásköröknek megfelelően – a nemzeti parlamenti rendszer összetevőiként vagy a nemzeti parlament kamaráiként járnak el.

52. A Belga Királyság, a Bolgár Köztársaság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, a Görög Köztársaság, a Spanyol Királyság, az Olasz Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Luxemburgi Nagyhercegség, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, az Osztrák Köztársaság, a Portugál Köztársaság, Románia, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság
nyilatkozata az Európai Unió jelképeiről

Belgium, Bulgária, Németország, Görögország, Spanyolország, Olaszország, Ciprus, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Ausztria, Portugália, Románia, Szlovénia és Szlovákia kijelenti, hogy a kék alapon tizenkét arany csillag alkotta körből álló zászlót, Ludwig van Beethoven IX. szimfóniája Örömódájának részletét mint himnuszt, az „Egyesülve a sokféleségben” jelmondatot, az eurót mint az Európai Unió pénznemét, valamint a május 9-i Európa-napot továbbra is a polgárok Európai Unióhoz való közös kötődése és az Európai Unióval való kapcsolata jelképeinek tekinti.

53. A Cseh Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

1. A Cseh Köztársaság emlékeztet arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartája rendelkezéseinek címzettjei az Európai Unió intézményei és szervei, megfelelően tiszteletben tartva a szubszidiaritás elvét, valamint az Európai Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, ahogyan azt a hatáskörök elhatárolásáról szóló 18. nyilatkozat is megerősíti. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza, hogy a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban a címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre, abban az esetben nem, amikor az Unió jogától függetlenül nemzeti jogszabályokat fogadnak el és hajtanak végre.
2. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza továbbá, hogy a Charta nem terjeszti ki az uniós jog alkalmazási körét, és nem hoz létre új hatásköröket az Unió számára. Nem szűkíti a nemzeti jog alkalmazási körét, és nem korlátozza a nemzeti hatóságok e téren fennálló jelenlegi hatásköreit.
3. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza, hogy annyiban amennyiben a Charta a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból eredő alapvető jogokat és elveket ismer el, ezeket a jogokat és elveket e hagyományokkal összhangban kell értelmezni.

4. A Cseh Köztársaság hangsúlyozza továbbá, hogy a Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – az Unió joga, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi megállapodások, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény, valamint a tagállamok alkotmányai elismernek.

54. A Németországi Szövetségi Köztársaság, Írország, a Magyar Köztársaság, az Osztrák Köztársaság és a Svéd Királyság nyilatkozata

Németország, Írország, Magyarország, Ausztria és Svédország megállapítja, hogy az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapvető rendelkezései lényeges módosítására a szerződés hatálybalépése óta nem került sor, így szükség van azok naprakésszé tételére. Ezért támogatnak egy, a tagállamok kormányképviselőinek konferenciájára vonatkozó elképzelést, amelyet mihamarabb össze kell hívni.

55. A Spanyol Királyságnak, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának a nyilatkozata

A Szerződéseket alkalmazni kell Gibraltárra mint olyan európai területre, amelynek külkapcsolataiért egy tagállam felelős. Ez a tény az érintett tagállamok álláspontjában semmilyen változást nem jelent.

56. Írország nyilatkozata az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkéről

Írország megerősíti elkötelezettségét az Unió iránt, amely a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget alkot, tiszteletben tartja az alapvető jogokat és a tagállamok eltérő jogrendszereit és jogi hagyományait, és garantálja a polgárok magas szintű biztonságát.

Írország ennek megfelelően kijelenti, hogy az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikke által ráruházott jogát gyakorolni kívánja, és a lehetségesnek ítélt legteljesebb mértékben részt kíván venni az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik részének IV. címe szerinti intézkedések meghozatalában.

Írország a lehető legteljesebb mértékben részt fog venni különösen a rendőrségi együttműködés területén meghozandó intézkedésekben.

Írország emlékeztet továbbá arra, hogy a jegyzőkönyv 8. cikkével összhangban írásban bejelentheti a Tanácsnak, hogy nem kíván tovább e jegyzőkönyv rendelkezéseinek hatálya alá tartozni.

Írország ezen rendelkezések érvényesülését a Lisszaboni Szerződés hatálybalépését követő három éven belül felül kívánja vizsgálni.

57. Az Olasz Köztársaság nyilatkozata az Európai Parlament összetételéről

Olaszország megállapítja, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 8a. (új számozás szerinti 10.) és 9a. (új számozás szerinti 11.) cikke értelmében az Európai Parlament az Unió polgárainak képviselőiből áll, a polgárok képviselete arányosan csökkenő módon valósul meg.

Olaszország megállapítja továbbá, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 8. cikke (új számozás szerinti 9. cikke) és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikke (új számozás szerinti 20. cikke) értelmében uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára.

Olaszország ennélfogva úgy ítéli meg, hogy – az Európai Parlament 2009–2014-es megbízatási időszakára vonatkozó határozat sérelme nélkül – az Európai Tanács által az Európai Parlament kezdeményezése nyomán és annak egyetértésével elfogadott valamennyi, az Európai Parlament összetételének meghatározásáról szóló határozatnak tiszteletben kell tartania a 9a. cikk (új számozás szerinti 14. cikke) (2) bekezdésének első albekezdésében foglalt alapelveket.

58. A Lett Köztársaság, a Magyar Köztársaság és a Máltai Köztársaság nyilatkozata a közös pénz nevének a Szerződésekben szereplő írásmódjáról

A Szerződésekben említett közös pénz nevének a bankjegyeken és pénzérméken megjelenő egységes írásmódját nem érintve, Lettország, Magyarország és Málta kinyilvánítja, hogy a közös pénz nevének, ideértve annak származékos alakjait is, a Szerződések lett, magyar, illetve máltai szövegében alkalmazott írásmódja semmiben nem befolyásolja a lett, a magyar, illetve a máltai nyelv fennálló szabályait.

59. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 270a. cikkéről

A Holland Királyság az Európai Unió működéséről szóló szerződés 270a. cikke (2) bekezdésének második albekezdésében említett határozathoz akkor adja beleegyezését, ha az említett szerződés 269. cikkének harmadik bekezdése szerinti határozat felülvizsgálata kielégítő megoldást nyújt Hollandiának az Unió költségvetésével szembeni túlzott negatív nettó befizetési pozíciója tekintetében.

60. A Holland Királyság nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311a. cikkéről

A Holland Királyság kijelenti, hogy egy, a 311a. cikk (6) bekezdésében említett, a Holland Antillák és/vagy Aruba jogállásának az Unióra tekintettel történő módosítását célzó határozatra irányuló kezdeményezés kizárólag egy olyan döntés alapján nyújtható be, amelyet a Holland Királyság Statútumával összhangban hoztak meg.

61. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájáról

A Charta semmilyen módon nem érinti a tagállamoknak azt a jogát, hogy jogszabályokat alkossanak a közerkölcs, a családjog, valamint az emberi méltóság védelme és az ember fizikai és szellemi épségének tiszteletben tartása területén.

62. A Lengyel Köztársaság nyilatkozata az Európai Unió Alapjogi Chartájának Lengyelországra és az Egyesült Királyságra történő alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvről

Lengyelország kijelenti, hogy tekintettel a Szolidaritás nevű társadalmi mozgalom hagyományára és a mozgalomnak a szociális és munkajogokért folytatott küzdelemhez való jelentős hozzájárulására, teljes mértékben tiszteletben tartja az Európai Unió joga által meghatározott, és különösen az Európai Unió Alapjogi Chartája IV. címében újólag megerősített szociális és munkajogokat.

63. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról

A Szerződések és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés, továbbá minden más ezen szerződésekből eredő vagy ezen szerződések alapján továbbra is hatályban lévő jogi aktus tekintetében az Egyesült Királyság megújítja az 1982. december 31-én, az „állampolgár” kifejezés meghatározásáról tett nyilatkozatát, azzal a kivétellel, hogy a brit függő területek állampolgárai („British Dependant Territories Citizens”) kifejezést a brit tengerentúli területek állampolgáraiként („British overseas territories citizens”) kell érteni.

64. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójogról

Az Egyesült Királyság megállapítja, hogy az Európai Unióról szóló szerződés 9a. cikke és a Szerződések egyéb rendelkezései nem irányulnak az európai parlamenti választásokra vonatkozó választójog alapjainak megváltoztatására.

65. Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának nyilatkozata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. cikkéről

Az Egyesült Királyság teljes mértékben támogatja a terrorizmus és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek megelőzésére és az ellenük való küzdelemre irányuló pénzügyi szankciók elfogadását célzó határozott fellépést. Az Egyesült Királyság ezért kijelenti, hogy gyakorolni kívánja az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló jegyzőkönyv 3. cikkében biztosított azon jogát, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 61h. cikke alapján benyújtott valamennyi javaslat elfogadásában részt vegyen.

2. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA

(Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2007. december 12-én az Európai Unió Alapjogi Chartájaként ünnepélyesen kihirdetett szöveg) [1]

PREAMBULUM

Európa népei, az egymás közötti egyre szorosabb egység létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben.

Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenységei középpontjába az egyént állítja, létrehozva az uniós polgárság intézményét és megteremtve a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget.

Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, miközben tiszteletben tartja az európai népek kultúrájának és hagyományainak sokféleségét, a tagállamok nemzeti identitását és központi, regionális és helyi közhatalmi szervezetét; a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés előmozdítására törekszik és biztosítja a személyek, a szolgáltatások, az áruk és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

Ennek érdekében a társadalmi változások, a társadalmi haladás, valamint a tudományos és technológiai fejlődés fényében szükséges az alapvető jogok megerősítése e jogoknak egy chartában való kinyilvánítása útján.

1 Megjelent: az Európai Unió Hivatalos Lapja C 303/01. szám, 2007.12. 14., 1. o.

E Charta, tiszteletben tartva az Unió hatásköreit és feladatait, valamint a szubszidiaritás elvét, újólag megerősíti azokat a jogokat, amelyek különösen a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból és nemzetközi kötelezettségeiből, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, az Unió és az Európa Tanács által elfogadott szociális chartákból, valamint az Európai Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogából következnek. Ebben az összefüggésben a Charta értelmezése során az Unió és a tagállamok bíróságai kellően figyelembe veszik a Chartát megszövegező Konvent elnökségének irányítása alatt készített és az Európai Konvent elnökségének felelőssége mellett naprakésszé tett magyarázatokat.

E jogok gyakorlása együtt jár a más személyek, az emberi közösség és a jövő nemzedékek iránt viselt felelősséggel és kötelezettségekkel.

Az Unió ezért elismeri az alábbiakban kinyilvánított jogokat, szabadságokat és elveket.

I. CÍM

MÉLTÓSÁG

1. CIKK

Az emberi méltóság

Az emberi méltóság sérthetetlen. Tiszteletben kell tartani, és védelmezni kell.

2. CIKK

Az élethez való jog

(1) Minden embernek joga van az élethez.

(2) Senkit sem lehet halálra ítélni vagy kivégezni.

3. CIKK

A személyi sérthetetlenséghez való jog

(1) Mindenkinek joga van a testi és szellemi sérthetetlenséghez.

(2) Az orvostudomány és a biológia területén különösen a következőket kell tiszteletben tartani:

a) az érintett személy szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezése a törvényben megállapított eljárásoknak megfelelően,

b) az eugenikai, különösen az egyedkiválasztást célzó gyakorlat tilalma,

c) az emberi test és részei ekként történő, haszonszerzési célú felhasználásának tilalma,

d) az emberi lények szaporítási célú klónozásának tilalma.

4. CIKK

A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma

Senkit sem lehet kínzásnak, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

5. CIKK

A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma

(1) Senkit sem lehet rabszolgaságban vagy szolgaságban tartani.
(2) Senkit sem lehet kényszermunkára vagy kötelező munkára igénybe venni.
(3) Tilos emberi lényekkel kereskedni.

II. CÍM

SZABADSÁGOK

6. CIKK

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog

Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

7. CIKK

A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.

8. CIKK

A személyes adatok védelme

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.
(2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen, meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, a törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.
(3) E szabályok tiszteletben tartását független hatóságnak kell ellenőriznie.

9. CIKK

A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog

A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jogot, az e jogok gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint, biztosítani kell.

10. CIKK

A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság

(1) Mindenkinek joga van a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadsághoz. Ez a jog magában foglalja a vallás vagy a meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben, istentisztelet, oktatás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatását.

(2) A katonai szolgálat lelkiismereti okból történő megtagadásához való jogot, az e jog gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint, el kell ismerni.

11. CIKK

A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát, valamint az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatna, továbbá országhatárokra való tekintet nélkül.

(2) A tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét tiszteletben kell tartani.

12. CIKK

A gyülekezés és az egyesülés szabadsága

(1) Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való bármilyen szintű, különösen politikai, szakszervezeti és polgári célú egyesüléshez, ami magában foglalja mindenkinek a jogát ahhoz, hogy érdekei védelmére szakszervezetet alapítson, vagy azokhoz csatlakozzon.

(2) Az uniós szintű politikai pártok hozzájárulnak az uniós polgárok politikai akaratának kinyilvánításához.

13. CIKK

A művészet és a tudomány szabadsága

A művészet és a tudományos kutatás szabad. A tudományos élet szabadságát tiszteletben kell tartani.

14. CIKK

Az oktatáshoz való jog

(1) Mindenkinek joga van az oktatáshoz, valamint a szakképzésben és a továbbképzésben való részvételhez.

(2) Ez a jog magában foglalja a kötelező oktatásban való ingyenes részvétel lehetőségét.

(3) Az oktatási intézmények demokratikus elvek figyelembevételével történő alapításának szabadságát, valamint a szülők azon jogát, hogy gyermekeik számára vallási, világnézeti vagy pedagógiai meggyőződésüknek megfelelő nevelést biztosítsanak, tiszteletben kell tartani az e jogok és szabadságok gyakorlását szabályozó nemzeti törvényekkel összhangban.

15. CIKK

A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog

(1) Mindenkinek joga van a munkavállaláshoz és szabadon választott vagy elfogadott foglalkozás gyakorlásához.
(2) Az uniós polgárokat az Unió bármely tagállamában megilleti a szabad álláskeresés, munkavállalás, letelepedés és szolgáltatásnyújtás joga.
(3) Harmadik országok azon állampolgárait, akik a tagállamok területén való munkavállalásra engedéllyel rendelkeznek, az uniós polgárokkal azonos munkafeltételek illetik meg.

16. CIKK

A vállalkozás szabadsága

A vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, el kell ismerni.

17. CIKK

A tulajdonhoz való jog

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja. Tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.
(2) A szellemi tulajdon védelmet élvez.

18. CIKK

A menedékjog

A menekültek jogállásáról szóló 1951. július 28-i genfi egyezmény és az 1967. január 31-i jegyzőkönyv rendelkezéseivel, valamint az Európai Unióról szóló szerződéssel és az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel (a továbbiakban: a Szerződések) összhangban a menedékjogot biztosítani kell.

19. CIKK

Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben

(1) Tilos a kollektív kiutasítás.
(2) Senki sem toloncolható ki vagy utasítható ki olyan államba, vagy adható ki olyan államnak, ahol komolyan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, vagy más embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá.

III. CÍM

EGYENLŐSÉG

20. CIKK

A törvény előtti egyenlőség

A törvény előtt mindenki egyenlő.

21. CIKK

A megkülönböztetés tilalma

(1) Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, vagyoni helyzet, születés, fogyatékosság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.

(2) A Szerződések alkalmazási körében és az azokban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül, tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

22. CIKK

A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség

Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.

23. CIKK

A nők és férfiak közötti egyenlőség

A nők és férfiak közötti egyenlőséget minden területen, így a foglalkoztatás, a munkavégzés és a díjazás területén is biztosítani kell.

Az egyenlőség elve nem akadályozza, hogy az alulreprezentált nem számára különleges előnyöket biztosító rendelkezéseket tartsanak fenn vagy hozzanak meg.

24. CIKK

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

25. CIKK

Az idősek jogai

Az Unió elismeri, és tiszteletben tartja az idősek jogát a méltó és önálló élethez, a társadalmi és kulturális életben való részvételhez.

26. CIKK

A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése

Az Unió elismeri és tiszteletben tartja a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

IV. CÍM

SZOLIDARITÁS

27. CIKK

A munkavállalók joga a vállalkozásnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz

A munkavállalók vagy képviselőik számára az uniós jogban, valamint a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban meghatározott esetekben és feltételekkel biztosítani kell a megfelelő szintű és kellő időben történő tájékoztatást és konzultációt.

28. CIKK

A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog

A munkavállalóknak és a munkaadóknak, illetőleg szervezeteiknek az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban joguk van arra, hogy megfelelő szinten kollektív tárgyalásokat folytassanak és kollektív szerződéseket kössenek, valamint hogy érdekütközés esetén érdekeik védelmében együttesen lépjenek fel, a sztrájkot is beleértve.

29. CIKK

A munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez való jog

Mindenkinek joga van az ingyenes munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez.

30. CIKK

Az indokolatlan elbocsátással szembeni védelem

Az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban minden munkavállalónak joga van az indokolatlan elbocsátással szembeni védelemhez.

31. CIKK

Tisztességes és igazságos munkafeltételek

(1) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.
(2) Minden munkavállalónak joga van a munkaidő felső határának korlátozásához, a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

32. CIKK

A gyermekmunka tilalma és a fiatalok munkahelyi védelme

Tilos a gyermekek foglalkoztatása. A foglalkoztatás alsó korhatára – a fiatalok számára kedvezőbb szabályok sérelme nélkül és korlátozott kivételekkel – nem lehet alacsonyabb, mint a tanköteles kor felső határa.
A fiatal munkavállalóknak életkoruknak megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani, védeni kell őket a gazdasági kizsákmányolással szemben és minden olyan munkától, ami sértheti biztonságukat, egészségüket, fizikai, szellemi, erkölcsi és szociális fejlődésüket, vagy összeütközésbe kerülhet nevelésükkel, oktatásukkal.

33. CIKK

A család és a munka

(1) A család jogi, gazdasági és szociális védelmet élvez.
(2) A család és a munka összeegyeztetése érdekében mindenkinek joga van a védelemre a gyermekvállalással összefüggő okból történő elbocsátás ellen, valamint joga van a fizetett szülési és szülői szabadságra, ha gyermeke születik, vagy gyermeket fogad örökbe.

34. CIKK

A szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás

(1) Az Unió, az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által megállapított szabályokkal összhangban, elismeri és tiszteletben tartja a szociális biztonsági ellátásokra és szociális szolgáltatásokra való jogosultságot, amelyek védelmet nyújtanak anyaság, betegség, munkahelyi baleset, gondoskodásra utaltság vagy idős kor, továbbá a munkahely elvesztése esetén.

(2) Az Unión belül jogszerűen lakóhellyel rendelkező és tartózkodási helyét jogszerűen megváltoztató minden személy jogosult – az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban – szociális biztonsági ellátásokra és szociális előnyökre.

(3) A társadalmi kirekesztés és a szegénység leküzdése érdekében az Unió – az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által lefektetett szabályokkal összhangban – elismeri és tiszteletben tartja a jogot a tisztes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel.

35. CIKK

Egészségvédelem

A nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban megállapított feltételek mellett mindenkinek joga van megelőző egészségügyi ellátás igénybevételéhez, továbbá orvosi kezeléshez. Valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.

36. CIKK

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Unió – a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban foglaltak szerint és a Szerződésekkel összhangban – elismeri és tiszteletben tartja az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférést az Unió társadalmi és területi kohéziójának előmozdítása érdekében.

37. CIKK

Környezetvédelem

A magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását be kell építeni az uniós politikákba, és a fenntartható fejlődés elvével összhangban biztosítani kell megvalósulásukat.

38. CIKK

A fogyasztók védelme

Az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztók védelmének magas szintjét.

V. CÍM

A POLGÁROK JOGAI

39. CIKK

Aktív és passzív választójog az európai parlamenti választásokon

(1) Minden uniós polgár választásra jogosult és választható a lakóhelye szerinti tagállam európai parlamenti választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.
(2) Az Európai Parlament tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon választják.

40. CIKK

Aktív és passzív választójog a helyhatósági választásokon

Minden uniós polgár választásra jogosult és választható a lakóhelye szerinti tagállam helyhatósági választásain, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

41. CIKK

A megfelelő ügyintézéshez való jog

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei és hivatalai részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.
(2) Ez a jog magában foglalja:
a) mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintő egyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák,
b) mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó iratokba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintsen,
c) az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.
(3) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az Unió a tagállamok jogában foglalt közös általános elvek alapján megtérítse számára az intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során neki okozott károkat.
(4) Mindenkinek lehetősége van arra, hogy a Szerződések nyelveinek valamelyikén írásban forduljon az Unió intézményeihez, és ugyanazon a nyelven kapjon választ.

42. CIKK

A dokumentumokhoz való hozzáférés joga

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult hozzáférni az Unió intézményeinek, szerveinek és hivatalainak dokumentumaihoz, függetlenül azok megjelenési formájától.

43. CIKK

Az európai ombudsman

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult az európai ombudsmanhoz fordulni az Unió intézményeinek, szerveinek vagy hivatalainak – kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Európai Unió Bíróságát – tevékenysége során felmerülő hivatali visszásságok esetén.

44. CIKK

A petíciós jog

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez.

45. CIKK

A mozgás és a tartózkodás szabadsága

(1) Minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.
(2) A Szerződésekkel összhangban a mozgás és tartózkodás szabadsága a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak is biztosítható.

46. CIKK

A diplomáciai és konzuli védelem

Bármely uniós polgár jogosult bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képviselettel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

VI. CÍM

IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

47. CIKK

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e CIKKben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.
Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselet igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

48. CIKK

Az ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog

(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.
(2) Minden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását.

49. CIKK

A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei

(1) Senkit sem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely az elkövetése idején a hazai vagy a nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni. Ha valamely bűncselekmény elkövetése után a törvény enyhébb büntetés kiszabását rendeli, az enyhébb büntetést kell alkalmazni.
(2) Ez a cikk nem zárja ki valamely személy bíróság elé állítását és megbüntetését olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a nemzetek közössége által elismert általános elvek szerint bűncselekmény volt.
(3) A büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a bűncselekményhez mérten.

50. CIKK

A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma

Senki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték.

VII. CÍM

A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

51. CIKK

Alkalmazási kör

(1) E Charta rendelkezéseinek címzettjei – a szubszidiaritás elvének megfelelő figyelembevétele mellett – az Unió intézményei, szervei és hivatalai, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Ennek megfelelően saját hatáskörükben és a Szerződésekben az Unióra ruházott hatáskörök korlátain belül tiszteletben tartják az ebben a Chartában foglalt jogokat és betartják az abban foglalt elveket, valamint előmozdítják azok alkalmazását.

(2) Ez a Charta az uniós jog alkalmazási körét nem terjeszti ki az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja a Szerződésekben meghatározott hatásköröket és feladatokat.

52. CIKK

A jogok és elvek hatálya és értelmezése

(1) Az e Chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásukra csak akkor és annyiban kerülhet sor, ha és amennyiben az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

(2) A Charta által elismert, a Szerződések egyes rendelkezéseiben szabályozott jogok csak az ott meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók.

(3) Amennyiben e Charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.

(4) Amennyiben e Charta a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból eredő alapvető jogokat ismer el, akkor ezeket a jogokat e hagyományokkal összhangban kell értelmezni.

(5) Az ebben a Chartában foglalt, alapelveket megállapító rendelkezések a saját hatásköreik gyakorlása során az Unió intézményei, szervei és hivatalai által elfogadott jogalkotási és végrehajtási aktusok, illetve a tagállamok által elfogadott, az uniós jog végrehajtására irányuló jogi aktusok útján hajthatók végre. E rendelkezésekre bíróság előtt kizárólag az ilyen jogi aktusok értelmezése, illetve jogszerűségének megítélése tekintetében lehet hivatkozni.

(6) A nemzeti jogszabályokat és gyakorlatot az ebben a Chartában meghatározottak szerint teljes mértékben figyelembe kell venni.

(7) Az Unió és a tagállamok bíróságainak kellően figyelembe kell venniük e Charta értelmezésére vonatkozó iránymutatásként készült magyarázatokat.

53. CIKK

A védelem szintje

E Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat, amelyeket – saját alkalmazási területükön – az Unió joga, a nemzetközi jog, a tagállamok alkotmányai, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi megállapodások, így különösen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény elismernek.

54. CIKK

A joggal való visszaélés tilalma

E Charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármilyen jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely az e Chartában elismert jogok vagy szabadságok megsértésére vagy a Chartában meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.

A fenti szöveg a 2000. december 7-én ünnepélyesen kihirdetett Charta kiigazított változata, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésének időpontjában annak helyébe lép.

az Európai Parlament részéről

az Európai Unió Tanácsa részéről

az Európai Bizottság részéről

MAGYARÁZATOK AZ ALAPJOGI CHARTÁHOZ [1], [2]

Az alábbi magyarázatok eredetileg az Európai Unió Alapjogi Chartáját kidolgozó Konvent elnökségének irányításával kerültek megfogalmazásra. A magyarázatok naprakésszé tétele az Európai Konvent elnökségének felelőssége mellett, az elnökségnek a Charta szövegéhez (nevezetesen az 51. és 52. cikkéhez) tett kiigazításainak megfogalmazása, valamint az uniós jog további fejlődése fényében történt. Bár a magyarázatok nem bírnak jogi erővel, az értelmezés értékes eszközei, amelyek célja a Charta rendelkezéseinek megvilágítása.

I. CÍM – MÉLTÓSÁG

Magyarázat az 1. cikkhez – Az emberi méltóság

Az emberi méltóság nem csupán egy az alapjogok közül, de a többi alapjog kiinduló pontjául is szolgál. Az 1948. évi Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata preambulumában rögzítette az emberi méltóságot. „Tekintettel arra, hogy az emberiség családja minden egyes tagja méltóságának, valamint egyenlő és elidegeníthetetlen jogainak elismerése alkotja a szabadság, az igazság és a béke alapját a világon.” A C–377/98. sz. Hollandia kontra Európai Parlament és Tanács ügyben 2001. október 9-én hozott ítéletében (EBHT 2001., I–7079., indokolás: 70–77. pont) a Bíróság megerősítette, hogy az emberi méltóság alapjoga az uniós jog részét képezi.

Ebből következően egyetlen, a Chartában megállapított jog sem gyakorolható úgy, hogy az mások emberi méltóságát sértené, továbbá az emberi méltóság az e Chartában megállapított jogok lényegi tartalmának része. Ezért akkor is tiszteletben kell tartani, ha az adott jog maga korlátozott terjedelmű.

Magyarázat a 2. cikkhez – Az élethez való jog

E cikk (1) bekezdése az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény (Emberi Jogok Európai Egyezménye – EJEE) 2. cikke (1) bekezdésének első mondatán alapul, amelynek szövege a következő:

„1. Törvény védi mindenkinek az élethez való jogát....”

2. A rendelkezés halálbüntetésre vonatkozó második mondata hatályát vesztette az EJEE hatodik kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke hatálybalépésével, amelynek szövege a következő:

„A halálbüntetést el kell törölni. Senkit sem lehet halálbüntetésre ítélni, sem kivégezni.”

A Charta 2. cikkének (2) bekezdése ezen a rendelkezésen alapul.

---

1 Szerkesztői megjegyzés: a Szerződések cikkeire való hivatkozások kiigazításra, valamint néhány nyilvánvaló hiba helyesbítésre került.

2 Megjelent: az Európai Unió Hivatalos Lapja C 303/02. szám, 2007. 12. 14., 17. o.

3. A Charta 2. cikkének rendelkezései megfelelnek az EJEE és kiegészítő jegyzőkönyvei fenti cikkeinek. Tartalmuk és terjedelmük – a Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében – megegyezik. Erre figyelemmel az EJEE-ben megjelenő „negatív" meghatározást úgyszintén a Charta alkotórészének kell tekinteni:

a) Az EJEE 2. cikke (2) bekezdésének szövege a következő:

„Az élettől való megfosztást nem lehet e cikk megsértéseként elkövetettnek tekinteni akkor, ha az a feltétlenül szükségesnél nem nagyobb erőszak alkalmazásából ered:

a) személyek jogtalan erőszakkal szembeni védelme érdekében;

b) törvényes letartóztatás foganatosítása vagy a törvényesen fogva tartott személy szökésének megakadályozása érdekében;

c) zavargás vagy felkelés elfojtása céljából törvényesen tett intézkedés esetén."

d) Az EJEE hatodik kiegészítő jegyzőkönyvének 2. cikke a következő:

„Egy állam törvényhozása rendelkezhet halálbüntetésről háború idején vagy háború közvetlen veszélye idején; a halálbüntetést ez esetben is csak e törvényhozás által megszabott esetekben és előírt rendelkezéseknek megfelelően lehet alkalmazni. ..."

Magyarázat a 3. cikkhez – A személyi sérthetetlenséghez való jog

1. A C–377/98. sz. Hollandia kontra Európai Parlament és Tanács ügyben 2001. október 9-én hozott ítéletében (EBHT 2001., I–7079., indokolás: 70., 78–80. pont) a Bíróság megerősítette, hogy a személyi sérthetetlenséghez való alapvető jog az uniós jog részét képezi és – az orvostudomány és biológia területén – magában foglalja a donor és a recipiens szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezését.

2. A Charta 3. cikkének elveit az Európa Tanácsnak az emberi jogokról és a biomedicináról szóló egyezménye (ETS 164) és kiegészítő jegyzőkönyve (ETS 168) is tartalmazza. A Chartának nem célja az ezen elvektől való eltérés, így kizárólag a szaporítási célú klónozást tiltja. A klónozás egyéb formáit nem engedélyezi és nem is tiltja. Következésképpen a törvényhozót nem akadályozza meg a klónozás egyéb formáinak tilalmazásában.

3. Az eugenikai, különösen az egyedkiválasztást célzó gyakorlatra történő hivatkozás azokra a lehetséges helyzetekre utal, amelyekben kiválasztási programokat szerveznek és hajtanak végre, beleértve többek között a sterilizálási mozgalmakat, a kényszerített terhességet, a kötelező etnikai házasságot..., valamennyi, a Nemzetközi Büntetőbíróság 1998. július 17-én, Rómában elfogadott statútuma által (lásd 7. cikk (1) bekezdés *g)* pont) nemzetközi bűncselekménynek tekintett aktust.

Magyarázat a 4. cikkhez – A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma

A 4. cikkben megállapított jog és annak szövegezése az EJEE 3. cikkében biztosított joggal megegyező: „Senkit nem lehet kínzásnak vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni"..A Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében e jog tartalma és terjedelme azonos az EJEE cikkével.

Magyarázat az 5. cikkhez – A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma

1. Az 5. cikk (1) és (2) bekezdésében lefektetett jog megfelel az EJEE azonos szövegezésű 4. cikke (1) és (2) bekezdésének. Tartalma és terjedelme – a Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében – azonos az EJEE hivatkozott cikkével. Következésképpen:

– az (1) bekezdésben biztosított jog bármely korlátozása jogellenes;

– a (2) bekezdésben említett „kényszermunka vagy kötelező munka" fogalmát az EJEE 4. cikkének (3) bekezdésében található fogalommeghatározásra figyelemmel kell értelmezni:

„3. E cikk szempontjából a „kényszer- vagy kötelező munka” kifejezés nem foglalja magában:

a) azt a munkát, amelyet az Egyezmény 5. cikke rendelkezéseinek megfelelően eszközölt letartóztatás folyamán, vagy az ilyen letartóztatásból történt feltételes szabadlábra helyezés idején általában megkövetelnek;

b) a katonai jellegű szolgálatot, illetőleg a katonai szolgálatot lelkiismereti okokból megtagadó személyek esetében olyan országokban, amelyekben ezt elismerik, a kötelező katonai szolgálat helyett megkívánt szolgálatot;

c) a közösség létét vagy jólétét fenyegető szükségállapot vagy természeti csapás esetén előírt szolgálatot;

d) a rendes állampolgári kötelezettségek körébe tartozó munkát vagy szolgálatot.”

2. A (3) bekezdés közvetlenül az emberi méltóságból ered, és figyelemmel van a szervezett bűnözés közelmúltbeli fejlődésére, így az illegális bevándorlásra, vagy a szexuális kizsákmányolásra épülő, haszonszerzési célú hálózatokra. Az Europol-egyezmény melléklete – a szexuális kizsákmányolási célú emberkereskedelemre utaló – következő fogalommeghatározást tartalmazza: „emberkereskedelem: valamely személy tényleges és jogellenes alávetése más személyek akaratának erőszak, fenyegetés vagy megtévesztés alkalmazásával, vagy függőségi viszony kihasználásával, az alábbi céllal: prostituáltak kizsákmányolása, kiskorúak szexuális kizsákmányolásának formái, kiskorúakkal szembeni erőszak vagy elhagyott gyermekekkel folytatott kereskedelem”. Az uniós vívmányok közé illesztett Schengeni Végrehajtási Egyezmény VI. fejezete, amelynek az Egyesült Királyság és Írország is részese, a 27. cikkének (1) bekezdésében az illegális bevándorlásra épülő hálózatokra utaló következő meghatározást tartalmazza: „A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy megfelelő szankciókat vezetnek be azok ellen a személyek ellen, akik anyagi haszonszerzés céljából segítik vagy megkísérlik elősegíteni egy külföldi beutazását a Szerződő Felek egyikének területére, illetve tartózkodását annak területén, megsértve ezzel az illető Szerződő Félnek a külföldiek beutazására és tartózkodására vonatkozó jogszabályait”. 2002. július 19-én a Tanács az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló kerethatározatot fogadott el (HL L 203., 2002.8.1., 1. o.), amelynek 1. cikke részletesen meghatározza azokat a munkára kényszerítéssel vagy szexuális kizsákmányolással összefüggő emberkereskedelemmel kapcsolatos bűncselekményeket, amelyeket a tagállamoknak e kerethatározat alapján büntetendővé kell tenniük.

II. CÍM – SZABADSÁGOK

Magyarázat a 6. cikkhez – A szabadsághoz és biztonsághoz való jog

A 6. cikkben megállapított jogok megegyeznek az EJEE 5. cikkében megállapított jogokkal, és a Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében tartalmuk és terjedelmük azonos. Ebből következően az e jogokra jogszerűen alkalmazható korlátozás mértéke nem haladhatja meg az EJEE 5. cikke által megengedettet:

„1. Mindenkinek joga van a szabadságra és a személyi biztonságra. Szabadságától senkit sem lehet megfosztani, kivéve az alábbi esetekben és a törvényben meghatározott eljárás útján:

a) törvényes őrizetben tartás az illetékes bíróság által történt elítélést követően;

b) olyan személy törvényes letartóztatása vagy őrizetbe vétele, aki nem tesz eleget a bíróság törvényes rendelkezésének, illetőleg a törvény által megállapított kötelezettség teljesítésének biztosítása céljából történő letartóztatás vagy őrizetbe vétel;

c) törvényes letartóztatás vagy őrizetbe vétel abból a célból, hogy e bűncselekmény elkövetése alapos gyanúja miatt az illetékes hatóság elé állítsák, vagy amikor ésszerű oknál fogva szükséges, hogy megakadályozzák bűncselekmény elkövetésében vagy annak elkövetése után a szökésben;

d) a kiskorú őrizetbe vétele törvényes rendelkezés alapján nevelési felügyelet céljából vagy törvényes őrizetben tartása az illetékes hatóság elé állítás céljából;

e) törvényes őrizetbe vétel fertőző betegségek terjedésének megakadályozása céljából, valamint elmebetegek, alkoholisták, kábítószer-élvezők vagy csavargók őrizetbe vétele;

f) törvényes letartóztatás vagy őrizetbe vétel az országba való jogtalan belépés megakadályozása céljából vagy olyan személy törvényes letartóztatása vagy őrizetbe vétele, aki ellen intézkedés van folyamatban kiutasítása vagy kiadatása céljából.

2. Minden letartóztatott személyt haladéktalanul az általa értett nyelven tájékoztatni kell letartóztatása okairól és az ellene felhozott vádról.

3. E cikk 1. *c)* bekezdésének rendelkezésével összhangban letartóztatott vagy őrizetbe vett minden személyt haladéktalanul bíró vagy a törvény által bírói hatáskörrel felruházott más tisztségviselő elé kell állítani, és a letartóztatott vagy őrizetbe vett személynek joga van arra, hogy ésszerű időhatáron belül tárgyalást tartsanak ügyében vagy a tárgyalásig szabadlábra helyezzék. A szabadlábra helyezés olyan feltételekhez köthető, melyek biztosítják a tárgyaláson való megjelenést.

4. Szabadságától letartóztatás vagy őrizetbe vétel folytán megfosztott minden személynek joga van olyan eljáráshoz, melynek során őrizetbe vételének törvényességéről a bíróság rövid határidőn belül dönt, és törvényellenes őrizetbe vétele esetén szabadlábra helyezését rendeli el.

5. Mindenkinek, aki e cikk rendelkezéseinek megsértésével végrehajtott letartóztatás vagy őrizetbe vétel áldozata, joga van kártalanításra.”

A 6. cikkben szereplő jogokat tiszteletben kell tartani, kiváltképpen, amikor az Európai Parlament és a Tanács – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 82., 83., és 85. cikke alapján – a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén jogalkotási aktusokat fogad el, különös tekintettel a bűncselekmények és büntetési tételek osztályozásával, valamint bizonyos eljárásjogi vonatkozásokkal kapcsolatos közös szabályozási minimumok meghatározására.

Magyarázat a 7. cikkhez – A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

A 7. cikkben biztosított jog megfelel az EJEE 8. cikke által biztosított jognak. A technikai fejlődésre figyelemmel a „levelezés” szót a „kapcsolattartás” szó váltotta fel.

Az 52. cikk (3) bekezdésével összhangban e jog tartalma és terjedelme azonos az EJEE megfelelő cikkével. Ebből következőleg az e jogra jogszerűen alkalmazható korlátozás mértéke azonos az EJEE 8. cikkében megengedettel:

„1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

Magyarázat a 8. cikkhez – A személyes adatok védelme

E cikk az Európai Közösséget létrehozó szerződés 286. cikkén, a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelven (HL L 281., 1995.11.23., 31. o.), és az EJEE 8. cikkén, valamint az Európa Tanácsnak az egyéneknek a személyes adatok gépi feldolgozása során való védelméről szóló, 1981. január 28-i egyezményén alapult, amelyet valamennyi tagállam megerősített. Az EK-Szerződés 286. cikke helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 39. cikke lép. Ugyancsak meg kell említeni a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet (HL L 8., 2001.1.12., 1. o.). A fent említett irányelv és rendelet rendelkezéseket tartalmaz a személyes adatok védelméhez való jog gyakorlásának feltételeiről és korlátairól.

Magyarázat a 9. cikkhez – A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog

E cikk az EJEE 12. cikkén alapul, amely a következőképpen szól: „A házasságkötési korhatárt elért férfiaknak és nőknek joguk van a házasságkötésre és a családalapításra, az e jog gyakorlását szabályozó hazai törvények szerint.” E cikk szövegezése korszerűsítésre került annak érdekében, hogy azon esetek is a hatálya alá tartozzanak, amikor a nemzeti jogszabályok a házasságon kívül más útját is elfogadják a családalapításnak. E cikk nem tiltja és nem is biztosítja a házassági státus megadását két azonos nemű személy egyesülésének. E jog tehát hasonló az EJEE által biztosított joghoz, ugyanakkor alkalmazási köre tágabb lehet, amennyiben a nemzeti jogszabályok így rendelkeznek.

Magyarázat a 10. cikkhez – A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság

A (1) bekezdésben biztosított jog megfelel az EJEE 9. cikkében biztosított jognak, és a Charta 52. cikke (3) bekezdésével összhangban azzal tartalma és terjedelme is megegyező. A korlátozásoknak ezért figyelemmel kell lenniük az EJEE 9. cikkének (2) bekezdésére, amelynek szövege a következő: „A vallás vagy meggyőződés kifejezésre juttatásának szabadságát csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a közbiztonság, a közrend, közegészség vagy az erkölcsök, illetőleg mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükségesek.”

A (2) bekezdésben biztosított jog megfelel a nemzeti alkotmányos hagyományoknak és a nemzeti jogszabályok e területen végbement fejlődésének.

Magyarázat a 11. cikkhez – A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága

1. A 11. cikk megfelel az EJEE 10. cikkének, amelynek szövege a következő:

„1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokra tekintet nélkül és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson. Ez a cikk nem akadályozza, hogy az államok a rádió, televízió vagy mozgókép vállalatok működését engedélyezéshez kössék.

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a területi sértetlenség, a közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából”.

Az 52. cikk (3) bekezdése értelmében e jog tartalma és alkalmazási köre azonos az EJEE-ben biztosítottakkal. A korlátozások, amelyeknek e jog alávethető, ezért nem haladhatják meg az EJEE 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott korlátozásokat, nem érintve azokat a korlátozásokat, amelynek az uniós versenyjog vetheti alá a tagállamoknak az engedélyezési szabályok bevezetésére vonatkozó, az EJEE 10. cikke (1) bekezdésének harmadik mondatában említett jogát.

2. E cikk (2) bekezdése a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozóan mondja ki az (1) bekezdésből következő jogokat. E bekezdés a Bíróság televízióra vonatkozó ítélkezési gyakorlatán alapul, különösen a Stiching Collectieve Antennevoorziening Gouda és társai C–288/89. sz. ügyben 1991. július 25-én hozott ítéleten (EBHT 1991., I–4007. o.), valamint az EK-Szerződéshez és mostantól a Szerződésekhez csatolt, a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyvön, továbbá a 89/552/EGK tanácsi irányelven (különösen 17. preambulumbekezdésén) alapul.

Magyarázat a 12. cikkhez – A gyülekezés és az egyesülés szabadsága

1. A (1) bekezdés az EJEE 11. cikkének felel meg, amelynek a szövege a következő:

„1. Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a másokkal való egyesülés szabadságához, beleértve érdekei védelmében a szakszervezetek alapítását és az azokhoz való csatlakozásnak a jogát.

2. E jogok gyakorlását csak a törvényben meghatározott, olyan korlátozásoknak lehet alávetni, amelyek egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság vagy közbiztonság, a zavargás vagy bűnözés megakadályozása, a közegészség, az erkölcsök, illetőleg mások jogai és szabadságai védelme érdekében szükségesek. Ez a cikk nem tiltja, hogy e jogoknak a fegyveres erők, a rendőrség vagy az államigazgatás tagjai által történő gyakorlását a törvény korlátozza.”

E 12. cikk (1) bekezdése rendelkezéseinek tartalma megegyezik az EJEE rendelkezéseinek tartalmával, alkalmazási körük azonban tágabb, mivel valamennyi szinten alkalmazhatók, az európai szintet is beleértve. A Charta 52. cikke (3) bekezdésének értelmében a korlátozások, amelyeknek e jog alávethető, nem haladhatják meg azt a mértéket, amely az EJEE 11. cikkének (2) bekezdése alapján jogszerűnek tekinthető.

2. E jog a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 11. cikkén is alapul.

3. E cikk (2) bekezdése az Európai Unióról szóló szerződés 10. cikke (4) bekezdésének felel meg.

Magyarázat a 13. cikkhez – A művészet és a tudomány szabadsága

E jog elsősorban a gondolatszabadságból, valamint a véleménynyilvánítás szabadságából származik. Az 1. cikk tiszteletben tartásával gyakorolható, és az EJEE 10. cikke által megengedett korlátozásoknak vethető alá.

Magyarázat a 14. cikkhez – Az oktatáshoz való jog

1. E cikk a tagállamok közös alkotmányos hagyományain, valamint az EJEE kiegészítő jegyzőkönyvének 2. cikkén alapul, amelynek szövege a következő:

„Senkitől sem szabad megtagadni az oktatáshoz való jogot: Az állam az oktatás és tanítás terén vállalt feladatkörök gyakorlása során köteles tiszteletben tartani a szülők vallási és világnézeti meggyőződésével összhangban lévő oktatáshoz és tanításhoz való jogot.”

Célszerűnek tűnt e cikk hatályát a szakképzésben és a továbbképzésben való részvételre is kiterjeszteni (lásd a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 15. pontját és a Szociális Charta 10. cikkét), valamint az ingyenes kötelező oktatás elvét is belefoglalni. A megfogalmazás szerint ez utóbbi elv csupán azt foglalja magában, hogy a kötelező oktatás tekintetében minden gyermeknek joga van olyan intézménybe járni, amely ingyenes oktatást biztosít. Nem írja elő azonban, hogy valamennyi oktatást, szakképzést és továbbképzést biztosító intézmény, különösen egy magánintézmény, ingyenes legyen. Nem tiltja azt sem, hogy egyes sajátos oktatási formákért fizetni kelljen, amennyiben az állam megteszi a szükséges intézkedéseket a pénzügyi kompenzáció biztosítása érdekében. Annyiban, amennyiben a Charta alkalmazandó az Unióra, ez azt jelenti, hogy az Uniónak a képzési politikájában tiszteletben kell tartania a kötelező oktatás ingyenességét, ugyanakkor új hatásköröket természetesen nem teremt. Ami a szülők jogát illeti, azt a 24. cikk rendelkezéseivel összefüggésben kell értelmezni.

2. A magán- vagy közoktatási intézmény alapításának joga a vállalkozás szabadságának egyik formájaként biztosított, azonban kizárólag a demokratikus elvek tiszteletben tartásának korlátai és a nemzeti jogszabályok által meghatározott rendelkezések keretei között gyakorolható.

Magyarázat a 15. cikkhez – A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog

A Bíróság ítélkezési gyakorlatában elismeri a 15. cikk (1) bekezdésében foglalt szabadságot: a foglalkozás megválasztásának szabadságát (lásd, többek között, a 4/73. sz. Nold-ügyben 1974. május 14-én hozott ítéletet [EBHT 1974., 491. o.], indokolás: 12–14. pont, a 44/79. sz. Hauer-ügyben 1979. december 13-án hozott ítéletet [EBHT 1979., 3727. o.] és a 234/85. sz. Keller-ügyben 1986. október 8-án hozott ítéletet [EBHT 1986., 2897. o., indokolás: 8. pont]).

E bekezdés ugyancsak merít az 1961. október 18-án aláírt és valamennyi tagállam által megerősített Európai Szociális Charta 1. cikkének (2) bekezdéséből, valamint az 1989. december 9-i, a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló charta 4. pontjából. A „munkafeltételek” kifejezést az Európai Unió működéséről szóló szerződés 156. cikke alapján kell értelmezni.

A (2) bekezdés rendelkezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 26. és 45. cikkében, valamint a 49. és 56. cikkében biztosított jogokról, nevezetesen a munkavállalók mozgásának szabadságáról, a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságáról.

A (3) bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 153. cikke (1) bekezdésének *g)* pontján, továbbá az 1961. október 18-án aláírt és valamennyi tagállam által megerősített Európai Szociális Charta 19. cikkének (4) bekezdésén alapul. Tehát a Charta 52. cikkének (2) bekezdését kell alkalmazni. Az Unió valamely tagállamának lobogója alatt hajózó hajó legénységébe való harmadik államokbeli állampolgárságú hajósok felvételének kérdését az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat rendezi.

Magyarázat a 16. cikkhez – A vállalkozás szabadsága

E cikk a Bíróság ítélkezési gyakorlatán alapul, amely elismerte a kereskedelmi és gazdasági tevékenység gyakorlásának szabadságát (lásd a 4/73. sz. Nold-ügyben 1974. május 14-én hozott ítéletet [EBHT 1974., 491. o., indokolás: 14. pont] és a 230/78. sz. SpA Eridania és társai ügyben 1979. szeptember 27-én hozott ítéletet [EBHT 1979., 2749. o., indokolás: 20. és 31. pont]), valamint a szerződési szabadságot (lásd, többek között, a 151/78. sz. Sukker-fabriken Nykobing-ügyben hozott ítéletet [EBHT 1979., 1. o., indokolás: 19. pont] és a C–240/97. sz. Spanyolország kontra Bizottság ügyben 1999. október 5-én hozott ítéletet [EBHT 1999., I–6571. o., indokolás: 99. pont]), továbbá az Európai Unió működéséről szóló szerződés 119. cikkének (1) és (3) bekezdésén, amely elismeri a szabad versenyt. Természetesen e jogot az uniós jog és a nemzeti jogszabályok tiszteletben tartásával kell gyakorolni. E jog a Charta 52. cikkének (1) bekezdésében meghatározott korlátozásoknak vethető alá.

Magyarázat a 17. cikkhez – A tulajdonhoz való jog

E cikk az EJEE kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkén alapul:

„Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnek ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák.”

E jog valamennyi nemzeti alkotmány közös alapjoga. Azt a Bíróság ítélkezési gyakorlatában számos esetben elismerte, elsőként a Hauer-ügyben 1979. december 13-án hozott ítéletében (EBHT 1979., 3727. o.). A szövegezés korszerűsödött, ugyanakkor az 52. cikk (3) bekezdésének értelmében e jog tartalma és terjedelme azonos az EJEE által biztosított jogéval, és kizárólag az abban meghatározott korlátozásoknak vethető alá.

A szellemi tulajdon védelme a tulajdonhoz való jog egyik formája, amelyet a (2) bekezdés külön említ, tekintettel annak növekvő jelentőségére és a másodlagos közösségi jogra. A szellemi tulajdon körébe nem csupán az irodalmi és művészeti tulajdon, hanem többek között a szabadalmi és védjegyjogok, valamint a szomszédos jogok is beletartoznak. Az (1) bekezdésben meghatározott biztosítékokat a szellemi tulajdonra is megfelelően alkalmazni kell.

Magyarázat a 18. cikkhez – A menedékjog

E cikk szövege az EK-Szerződés 63. cikkén alapult, melynek helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 78. cikke lép, és amely kimondja, hogy az Uniónak tiszteletben kell tartania a menekültekről szóló genfi egyezményt. Meg kell említeni továbbá a Szerződésekhez csatolt, az Egyesült Királyságról és Írországról szóló jegyzőkönyvet, valamint a Dániáról szóló jegyzőkönyvet annak meghatározásához, hogy e tagállamok ezen a területen milyen mértékben alkalmazzák az uniós jogot, valamint hogy e cikk mennyiben alkalmazandó e tagállamokra. E cikk összhangban van a Szerződésekhez csatolt, a menedékjogról szóló jegyzőkönyvvel.

Magyarázat a 19. cikkhez – Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben

E cikk (1) bekezdésének tartalma és alkalmazási köre azonos az EJEE negyedik kiegészítő jegyzőkönyvének kollektív kiutasításról szóló 4. cikkével. Célja annak biztosítása, hogy valamennyi döntés külön vizsgálat alapján szülessen, és ne lehessen egy adott ország valamennyi állampolgárát egyetlen intézkedéssel kiutasítani (lásd továbbá a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 13. cikkét).

A (2) bekezdés magában foglalja az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE 3. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatát (lásd az Ahmed kontra Ausztria ügyben 1996. december 17-én hozott ítéletet [EBHT 1996-VI., 2206. o.] és a Soering-ügyben 1989. július 7-én hozott ítéletet).

III. CÍM – EGYENLŐSÉG

Magyarázat a 20. cikkhez – A törvény előtti egyenlőség

E cikk megegyezik azzal az általános jogi alapelvvel, amely valamennyi európai alkotmány részét képezi, és amelyet a Bíróság is az uniós jog alapelveként ismert el (a 283/83. sz. Racke-ügyben 1984. november 13-án hozott ítélet [EBHT 1984., 3791. o.], a 15/95. sz. EARL-ügyben 1997. április 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I–1961. o.], valamint a 292/97. sz. Karlsson-ügyben 2000. április 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., 2737. o.]).

Magyarázat a 21. cikkhez – A megkülönböztetés tilalma

Az (1) bekezdés az EK-Szerződés 13. cikkéből – amelynek helyébe mostantól az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikke lép –, valamint az EJEE 14. cikkéből, és a genetikai örökség tekintetében az emberi jogokról és a biomedicináról szóló egyezmény 11. cikkéből merít. Annyiban, amennyiben egyezik az EJEE 14. cikkével, azzal összhangban alkalmazandó.

Nincs ellentmondás vagy összeférhetetlenség az (1) bekezdés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikke között, mivel alkalmazási körük és céljuk különböző: a 19. cikk hatáskört ruház át az Unióra a megkülönböztetés egyes – e cikkben kimerítően felsorolt – formái elleni küzdelem céljából történő jogalkotási aktusok elfogadása érdekében, beleértve a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját. Az ilyen jogalkotás kiterjedhet a tagállamok hatóságainak tevékenységére (valamint a magánszemélyek közötti kapcsolatokra) az Unió hatáskörébe tartozó valamennyi területen. Ezzel szemben a fenti 21. cikk (1) bekezdése nem ruház át jogalkotási hatáskört diszkriminációellenes jogszabályok elfogadására a tagállamok vagy a magánszemélyek ezen működési területein, és a megkülönböztetés tilalmának kimondása sem olyan széleskörű az említett területeken. E cikk valójában csupán az Unió intézményei és szervei által – a Szerződések alapján átruházott hatáskörök gyakorlása során – megvalósított, valamint a tagállamok által az uniós jog végrehajtása során megvalósított megkülönböztetés eseteire vonatkozik. Az (1) bekezdés nem változtat sem a 19. cikkben biztosított hatáskörök terjedelmén, sem e cikk értelmezésén.

A (2) bekezdés megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 18. cikke első bekezdésének, és e cikkel összhangban alkalmazandó.

Magyarázat a 22. cikkhez – A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség

E cikk az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkén, és az EK-Szerződés 151. cikkének a kultúráról szóló (1) és (4) bekezdésén alapul, amelynek helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 167. cikkének (1) és (4) bekezdése lép. A kulturális és nyelvi sokféleség tiszteletben tartását az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdése is előírja. E cikk az Amszterdami Szerződés záróokmányához csatolt, az egyházak és a világnézeti szervezetek jogállásáról szóló 11. nyilatkozatból is merít, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 17. cikke vesz át.

Magyarázat a 23. cikkhez – A nők és férfiak közötti egyenlőség

E cikk első bekezdése az EK-Szerződés 2. cikkén és 3. cikkének (2) bekezdésén alapul, amelynek helyébe az Európai Unióról szóló szerződés 3. és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikke lép, mely utóbbi az Unió céljai között nevesíti a nők és férfiak közötti egyenlőség elősegítését, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikke (1) bekezdésén. Merít továbbá az 1996. május 3-i, felülvizsgált Európai Szociális Charta 20. cikkéből, valamint a munkavállalók jogairól szóló közösségi szociális charta 16. pontjából.

E bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikke (3) bekezdésén, valamint a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról szóló 76/207/EGK tanácsi irányelv 2. cikkének (4) bekezdésén is alapul.

A második bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 157. cikke (4) bekezdését veszi át rövidebb formában, amelynek értelmében az egyenlő bánásmód elve nem akadálya bizonyos előnyöket nyújtó intézkedések fenntartásának vagy elfogadásának abból a célból, hogy az alulreprezentált nem számára a szakmai tevékenységek folytatását megkönnyítsék, illetve hogy a szakmai előmenetelükben őket érő hátrányokat megakadályozzák vagy kiegyenlítsék. Az 52. cikk (2) bekezdésének megfelelően e bekezdés nem változtat a 157. cikk (4) bekezdésén.

Magyarázat a 24. cikkhez – A gyermekek jogai

E cikk a gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt, és valamennyi tagállam által megerősített egyezményen alapul, különösen annak 3., 9., 12. és 13. cikkén.

A (3) bekezdés – figyelemmel arra a tényre, hogy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozásának részeként az uniós jogszabályoknak polgári ügyekben több államra kiterjedő vonatkozása van, amelyre az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke szükséges hatáskört biztosít – magában foglalhatja a láthatási jogokat is, amelyek lehetővé teszik, hogy a gyermek mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn.

Magyarázat a 25. cikkhez – Az idősek jogai

Ez a cikk a felülvizsgált Európai Szociális Charta 23. cikkére, valamint a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 24. és 25. pontjára támaszkodik. Természetesen a társadalmi és kulturális életben való részvétel a politikai életben való részvételt is magában foglalja.

Magyarázat a 26. cikkhez – A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése

Az e cikkben foglalt alapelv az Európai Szociális Charta 15. cikkére és a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 26. pontjára támaszkodik.

IV. CÍM – SZOLIDARITÁS

Magyarázat a 27. cikkhez – A munkavállalók joga a vállalkozásnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz

Ezt a cikket a felülvizsgált Európai Szociális Charta (21. cikk) és a munkavállalók jogairól szóló közösségi charta (17. és 18. pont) tartalmazza. E cikket az uniós jogban, valamint a nemzeti jogszabályokban lefektetett feltételek mellett kell alkalmazni. A megfelelő szintekre való hivatkozás az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlatok alapján meghatározott szintekre utal, amelyek – amennyiben az uniós jogszabályok így rendelkeznek – magukban foglalhatják az európai szintet. Számottevő uniós vívmány vonatkozik erre a területre: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 154. és 155. cikke, a 2002/14/EK (az Európai Közösség munkavállalóinak tájékoztatása és a velük folytatott konzultáció általános kerete), a 98/59/EK (csoportos létszámcsökkentés), a 2001/23/EK (vállalkozások átruházása), és a 94/45/EK (Európai üzemi tanácsok) irányelvek.

Magyarázat a 28. cikkhez – A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog

Ez a cikk az Európai Szociális Charta 6. cikkén és a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi chartán alapul (12–14. pont). A kollektív fellépéshez való jogot az Emberi Jogok Európai Bírósága az EJEE 11. cikke által lefektetett szakszervezeti jogok egyik elemeként ismerte el. A kollektív tárgyalás megfelelő szintjeit illetően lásd az előző cikkre vonatkozó magyarázatot. A kollektív fellépés gyakorlásának módjaira és korlátaira, a sztrájkot is beleértve a nemzeti jogszabályok és gyakorlatok az irányadók, beleértve a kollektív fellépés egyszerre több tagállamban való végrehajtásának kérdését is.

Magyarázat a 29. cikkhez – A munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez való jog

Ez a cikk az Európai Szociális Charta 1. cikkének (3) bekezdésén és a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 13. pontján alapul.

Magyarázat a 30. cikkhez – Az indokolatlan elbocsátással szembeni védelem

Ez a cikk a felülvizsgált Szociális Charta 24. cikkéből merít. Lásd továbbá a munkavállalók jogainak a vállalkozások átruházása esetén történő védelméről szóló 2001/23/EK irányelvet, valamint a 2002/74/EK irányelvvel módosított, a munkáltató fizetésképtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló 80/987/EGK irányelvet.

Magyarázat a 31. cikkhez – Tisztességes és igazságos munkafeltételek

1. E cikk (1) bekezdése a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 89/391/EGK irányelven alapul. A cikk szintén támaszkodik a Szociális Charta 3. cikkére, a munkavállalók jogairól szóló közösségi charta 19. pontjára, valamint a munka során biztosított méltóság tekintetében a felülvizsgált Szociális Charta 26. cikkére. A „munkafeltételek” kifejezést az Európai Unió működéséről szóló szerződés 156. cikke alapján kell értelmezni.
2. A (2) bekezdés a munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 93/104/EK irányelven, az Európai Szociális Charta 2. cikkén, valamint a munkavállalók jogairól szóló közösségi charta 8. pontján alapul.

Magyarázat a 32. cikkhez – A gyermekmunka tilalma és a fiatalok munkahelyi védelme

Ez a cikk a fiatal személyek munkahelyi védelméről szóló 94/33/EK irányelven, az Európai Szociális Charta 7. cikkén, valamint a munkavállalók jogairól szóló közösségi charta 20–23. pontján alapul.

Magyarázat a 33. cikkhez – A család és a munka

A 33. cikk (1) bekezdése az Európai Szociális Charta 16. cikkén alapul.

A második bekezdés a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 92/85/EGK tanácsi irányelvre, valamint az UNICE, a CEEP és az ESZSZ által a szülői szabadságról kötött keretmegállapodásról szóló 96/34/EK irányelvre támaszkodik. A bekezdés szintén támaszkodik az Európai Szociális Charta 8. cikkére (anyaság védelme), valamint a felülvizsgált Szociális Charta 27. cikkére (családos munkavállalók egyenlő esélyekhez és egyenlő bánásmódhoz való joga). Az „anyaság” a fogantatástól az elválasztásig tartó időszakot jelenti.

Magyarázat a 34. cikkhez – A szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás

A 34. cikk (1) bekezdésében meghatározott alapelv az Európai Unió működéséről szóló szerződés 153. és 156. cikkén, valamint az Európai Szociális Charta 12. cikkén és a munkavállalók jogairól szóló közösségi charta 10. pontján alapul. Az alapelvet az Uniónak – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 153. és 156. cikkében átruházott hatáskör gyakorlása során – tiszteletben kell tartania. A szociális szolgáltatásokra való hivatkozás olyan esetekre vonatkozik, amelyekben a szolgáltatások bevezetésének célja meghatározott előnyök biztosítása volt, ugyanakkor nem jelenti azt, hogy ilyen szolgáltatásokat létre kell hozni, amikor azok nem léteznek. Az „anyaságot” ugyanúgy kell értelmezni, mint az előző cikkben. A második bekezdés az Európai Szociális Charta 12. cikkének (4) bekezdésén és 13. cikkének (4) bekezdésén, valamint a munkavállalók alapvető szociális jogairól szóló közösségi charta 2. pontján alapul, és az 1408/71/EGK, illetve az 1612/68/EGK rendeletből eredő szabályozást tükrözi.

A harmadik bekezdés az Európai Szociális Charta 13. cikkéből, a felülvizsgált Szociális Charta 30. és 31. cikkéből, valamint a közösségi charta 10. pontjából merít. Az Uniónak – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 153. cikkén alapuló politikákkal összefüggésben – e jogot tiszteletben kell tartania.

Magyarázat a 35. cikkhez – Egészségvédelem

Az e cikkben meghatározott elvek az EK-szerződés 152. cikkén – amelynek helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés 168. cikke lép – és az Európai Szociális Charta 11. és 13. cikkén alapulnak. A cikk második mondata átveszi a 168. cikk (1) bekezdését.

Magyarázat a 36. cikkhez – Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Ez a cikk teljes mértékben összhangban van az Európai Unió működéséről szóló szerződés 14. cikkével, és nem hoz létre új jogot. Csupán megállapítja a nemzeti rendelkezések által meghatározott általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés Unió általi tiszteletben tartásának elvét, amennyiben azok a rendelkezések összeegyeztethetőek az uniós joggal.

Magyarázat a 37. cikkhez – Környezetvédelem

Az e cikkben megállapított elvek az EK-szerződés 2., 6. és 174. cikkén alapulnak, amelyek helyébe az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdése és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 11. és 191. cikke lép.

E cikk egyes nemzeti alkotmányok rendelkezéseire is támaszkodik.

Magyarázat a 38. cikkhez – A fogyasztók védelme

Az e cikkben megállapított elvek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 169. cikkén alapulnak.

V. CÍM – A POLGÁROK JOGAI

Magyarázat a 39. cikkhez – Aktív és passzív választójog az európai parlamenti választásokon

A 39. cikket a Szerződésekben megállapított feltételekkel kell alkalmazni, a Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően. A 39. cikk (1) bekezdése megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésében biztosított jognak (vö. az e jog gyakorlására vonatkozó részletes szabályozás elfogadására vonatkozó, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 22. cikkében foglalt jogalappal), valamint a 39. cikk (2) bekezdése megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 14. cikke (3) bekezdésének. A 39. cikk (2) bekezdése a demokratikus állam választási rendszerének alapelveit veszi át.

Magyarázat a 40. cikkhez – Aktív és passzív választójog a helyhatósági választásokon

Ez a cikk megfelel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikkének (2) bekezdésében biztosított jognak (vö. az e jog gyakorlására vonatkozó részletes szabályozás elfogadására vonatkozó, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 22. cikkében foglalt jogalappal). A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően ez a cikk a Szerződések e cikkeiben meghatározott feltételekkel alkalmazandó.

Magyarázat a 41. cikkhez – A megfelelő ügyintézéshez való jog

A 41. cikk az Unió jogállami létén alapszik, melynek jellemzői olyan ítélkezési gyakorlatból fejlődtek ki, amely nevezetesen a megfelelő ügyintézést általános jogi alapelvként vezette be (lásd többek között a Bíróságnak a C–255/90. sz. P., Burban-ügyben 1992. március 31-én hozott ítéletét [EBHT 1992., I–2253. o.], illetve az Elsőfokú Bíróságnak a T–167/94. sz. Nölle-ügyben 1995. szeptember 18-án [EBHT 1995., II–2589. o.], valamint a T–231/97. sz. New Europe Consulting és társai ügyben 1999. július 9-én hozott ítéletét [EBHT 1999., II–2403. o.]). Ennek a jognak az első két bekezdésben foglalt megfogalmazása az esetjogból ered (a Bíróságnak a 222/86. sz. Heylens-ügyben 1987. október 15-én [EBHT 1987., 4097. o., indokolás 15. pontja], a 374/87. sz. Orkem-ügyben 1989. október 18-án [EBHT 1989., 3283. o.], a C–269/90. sz. TU München-ügyben 1991. november 21-én hozott ítélete [EBHT 1991., I–5469. o.], valamint az Elsőfokú Bíróságnak a T–450/93. sz. Lisrestal-ügyben 1994. december 6-án [EBHT 1994., II–1177. o.] és a T–167/94. sz. Nölle-ügyben 1995. szeptember 18-án hozott ítélete [EBHT 1995., II–2589. o.]); az indokolás kötelezettségére vonatkozó szövegrész az Európai Unió működéséről szóló szerződés 296. cikkéből ered (vö. a nyitott, hatékony és független európai igazgatás érdekében jogalkotási aktusok elfogadására vonatkozó, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 298. cikkében foglalt jogalappal).

A (3) bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 340. cikkében biztosított jogot veszi át. A (4) bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésének *d)* pontjában és 25. cikkében biztosított jogot veszi át. A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően e cikket a Szerződésekben meghatározott feltételekkel és korlátok között kell alkalmazni.

A hatékony jogorvoslathoz való jogot, amely e kérdés egyik fontos vetületét képezi, e Charta 47. cikke biztosítja.

Magyarázat a 42. cikkhez – A dokumentumokhoz való hozzáférés joga

Az e cikkben biztosított jog az EK-szerződés 255. cikkét veszi át, amelynek alapján később az 1049/2001/EK rendelet elfogadásra került. Az Európai Konvent általánosan kiterjesztette e jogot az intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek dokumentumaira, függetlenül azok megjelenési formájától (lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikkének (3) bekezdését). A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően a dokumentumokhoz való hozzáférés jogát az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseiben meghatározott feltételekkel és korlátok között lehet gyakorolni.

Magyarázat a 43. cikkhez – Az európai ombudsman

Az e cikkben biztosított jog az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. és 228. cikkében biztosított jog. A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően ezt a jogot az e két cikkben meghatározott feltételekkel kell alkalmazni.

Magyarázat a 44. cikkhez – A petíciós jog

Az e cikkben biztosított jog az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. és 227. cikkében biztosított jog. A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően ez a jog az e két cikkben meghatározott feltételekkel alkalmazandó.

Magyarázat a 45. cikkhez – A mozgás és a tartózkodás szabadsága

Az (1) bekezdésben biztosított jog az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke (2) bekezdésének *a)* pontjában biztosított jog (vö. a 21. cikkben foglalt jogalappal, valamint a Bíróságnak a C–413/99. sz. Baumbast-ügyben 2002. szeptember 17-én hozott ítéletével [EBHT 2002.,709. o.]). A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően e jog a Szerződésekben meghatározott feltételekkel és korlátok között alkalmazandó.
A (2) bekezdés az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77., 78. és 79. cikke által az Unióra ruházott hatáskörre utal. Következésképpen e jog biztosítása a hatáskört gyakorló intézményektől függ.

Magyarázat a 46. cikkhez – A diplomáciai és konzuli védelem

Az e cikkben biztosított jog az Európai Unió működéséről szóló szerződés 20. cikke által biztosított jog; vö. a 23. cikkben foglalt jogalappal. A Charta 52. cikke (2) bekezdésének megfelelően ez a jog az e cikkekben meghatározott feltételekkel alkalmazandó.

VI. CÍM – IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

Magyarázat a 47. cikkhez – A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Az első bekezdés az EJEE 13. cikkén alapul:
„Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.”

Az uniós jogban ugyanakkor a védelem szélesebb körű, mivel bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz való jogot biztosít. A Bíróság 1986. május 15-i ítélete ezt a jogot az uniós jog általános elveként ismerte el (222/84. sz. Johnston-ügy [EBHT 1986., 1651. o.]; lásd még a 222/86. sz. Heylens-ügyben 1987. október 15-én hozott ítéletet [EBHT 1987., 4097. o.], valamint a C–97/91. sz. Borelli-ügyben 1992. december 3-án hozott ítéletet [EBHT 1992., I–6313. o.]). A Bíróság szerint az uniós jog általános alapelve az uniós jog végrehajtása során a tagállamokra is vonatkozik. E precedens a Chartába való beillesztésének nem célja a Szerződések által meghatározott bírósági felülvizsgálat rendjének, különösen a közvetlen keresetek Európai Unió Bírósága előtti elfogadhatóságára vonatkozó szabályoknak a megváltoztatása. Az Európai Konvent megvitatta az Unió bírósági felülvizsgálati rendszerét, az elfogadhatóságra vonatkozó szabályokat is beleértve, és megerősítette, egyben bizonyos szempontból módosította azokat, mint ahogyan az az Európai Unió működéséről szóló szerződés 251–281. cikkéből, és különösen a 263. cikkének negyedik bekezdéséből kitűnik. A 47. cikk az Unió intézményeire, és – amennyiben azok uniós jogot hajtanak végre – a tagállamok intézményeire, valamint az uniós jog által biztosított valamennyi jogra vonatkozik.

A második bekezdés az EJEE 6. cikkének (1) bekezdésén alapul, amely a következőképpen szól:

„Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően. Az ítéletet nyilvánosan kell kihirdetni, a tárgyalóterembe történő belépést azonban meg lehet tiltani a sajtónak és a közönségnek a tárgyalás teljes időtartamára vagy egy részére annyiban, amennyiben egy demokratikus társadalomban ez az erkölcsök, a közrend, illetőleg a nemzetbiztonság érdekében szükséges, ha e korlátozás kiskorúak érdekei, vagy az eljárásban résztvevő felek magánéletének védelme szempontjából szükséges, illetőleg annyiban, amennyiben ezt a bíróság feltétlenül szükségesnek tartja, mert úgy ítéli meg, hogy az adott ügyben olyan különleges körülmények állnak fenn, melyek folytán a nyilvánosság az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné.”

Az uniós jogban a bírósághoz fordulás joga nem korlátozódik a polgári jogi jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatos jogvitákra. Ez annak egyik következménye, hogy az Unió jogállamiságon alapuló közösség, a 294/83. sz. „Les Verts” kontra Európai Parlament ügyben 1986. április 23-án hozott ítélet (EBHT 1986., 1339. o.) rendelkezésének értelmében. Mindemellett azonban az EJEE által nyújtott biztosítékok minden – alkalmazási körükön kívül eső – tekintetben hasonló módon vonatkoznak az Unióra.

A harmadik bekezdés tekintetében meg kell jegyezni, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatával összhangban költségmentességre vonatkozó rendelkezést kell hozni, amennyiben az ilyen segítségnyújtás hiánya lehetetlenné tenné a hatékony jogorvoslat biztosítását (1979. október 9-i EJEE ítélet, Airey, A sorozat, 32. kötet, 11.). Létezik költségmentességi rendszer az Európai Unió Bírósága elé került ügyek esetében is.

Magyarázat a 48. cikkhez – Az ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog

A 48. cikk azonos az EJEE 6. cikk (2) és (3) bekezdésével, amelyek szövege a következő:

„2. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

3. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy

a) a legrövidebb időn belül tájékoztassák olyan nyelven, amelyet megért, és a legrészletesebb módon az ellene felhozott vád természetéről és indokairól;

b) rendelkezzék a védekezésének előkészítéséhez szükséges idővel és eszközökkel;

c) személyesen, vagy az általa választott védő segítségével védekezhessék, és ha nem állnak rendelkezésére eszközök védő díjazására, amennyiben az igazságszolgáltatás érdekei ezt követelik meg, hivatalból és ingyenesen rendeljenek ki számára ügyvédet;

d) kérdéseket intézzen vagy intéztessen a vád tanúihoz és kieszközölhesse a mentő tanúk megidézését és kihallgatását ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogy a vád tanúit megidézik, illetve kihallgatják;

e) ingyenes tolmács álljon rendelkezésére, ha nem érti vagy nem beszéli a tárgyaláson használt nyelvet.”

Az 52. cikk (3) bekezdésével összhangban e jog tartalma és terjedelme azonos az EJEE által biztosított jogéval.

Magyarázat a 49. cikkhez – A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei

E cikk a jogszabályok és büntető szankciók vonatkozásában a visszaható hatály tilalmának hagyományos szabályát követi. E cikket kiegészíti a több tagállamban létező, a büntetőjogi visszaható hatály megengedőbb szabálya, amely a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 15. cikkében is megtalálható.

Az EJEE 7. cikkének szövege a következő:

„1. „1. Senkit nem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely az elkövetése idején a hazai vagy a nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni.

2. Ez a cikk nem zárja ki valamely személy bíróság elé állítását és megbüntetését olyan cselekmény vagy mulasztás miatt, amely elkövetése idején a civilizált nemzetek által elismert általános jogelvek szerint bűncselekmény volt.”

A (2) bekezdésben a „civilizált” nemzetekre tett utalást törölték; ez nem változtatja meg ennek a bekezdésnek a jelentését, amely különösen az emberiség ellen elkövetett bűnökre vonatkozik. Az 52. cikk (3) bekezdésével összhangban az itt biztosított jog tartalma és terjedelme az EJEE által biztosított jogéval azonos.

A (3) bekezdés a büntetések és a bűncselekmények közötti arányosság általános elvét mondja ki, amelyet a tagállamok közös alkotmányos hagyományai és a Közösségek Bíróságának ítélkezési gyakorlata egyaránt magában foglal.

Magyarázat az 50. cikkhez – A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma

Az EJEE hetedik kiegészítő jegyzőkönyvének 4. cikke a következő:

„1. Ha valakit egy állam büntető törvényének és büntető eljárási törvényének megfelelően egy bűncselekmény kapcsán már jogerősen felmentettek vagy elítéltek, e személlyel szemben ugyanennek az államnak az igazságszolgáltatási szervei ugyane bűncselekmény miatt nem folytathatnak büntető eljárást, és vele szemben abban büntetést nem szabhatnak ki.

2. Az előző bekezdés rendelkezései nem képezik akadályát annak, hogy az adott állam büntető törvényeinek és büntető eljárási törvényeinek megfelelően az eljárást újból megindítsák, ha új, vagy újólag feltárt tények, vagy az eljárás alapvető hibái természetüknél fogva kihatással vannak a meghozott ítéletre.

3. A jelen cikk rendelkezéseitől az Egyezmény 15. cikkére hivatkozással nem lehet eltérni”.

Az uniós jog alkalmazza a non bis in idem elvét (számos precedens közül lásd: a Bíróságnak a 18/65 és 35/65. sz. Gutman kontra Bizottság ügyben 1996. május 5-én hozott ítéletét EHBT 1996., 103. o.], illetve egy későbbi ügyben az Elsőfokú Bíróságnak a T–305/94. sz. és más, Limburgse Vinyl Maatschappij NV kontra Bizottság egyesített ügyekben 1999. április 20-án hozott ítéletét [EHBT 1999., II–931. o.]). Az anyagi halmazatot tiltó szabály két azonos természetű, azaz büntetőjogi szankció halmazatára vonatkozik.

Az 50. cikknek megfelelően a non bis in idem elve nem csak egy adott állam joghatóságán belül, hanem több tagállam joghatósága között is érvényesül. Ez megfelel az uniós jog vívmányainak; lásd a Schengeni Egyezmény 54. és 58. cikkét, a Bíróságnak a C–187/01. sz. Gözütok-ügyben 2003. február 11-én hozott ítéletét (EBHT 2003., I–1345. o.), valamint az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről szóló egyezmény 7. cikkét és a korrupcióellenes küzdelemről szóló egyezmény 10. cikkét. Az említett egyezményekben foglalt rendkívül korlátozott számú kivételt, amely lehetővé teszi a tagállamok számára a non bis in idem elvétől való eltérést, a Charta 52. cikke (1) bekezdésének korlátozásokra vonatkozó horizontális záradéka határozza meg. A hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 4. cikkében említett helyzetet illetően, vagyis az elvnek ugyanazon tagállamon belüli alkalmazását illetően, a biztosított jognak az EJEE-ben foglalt megfelelő joggal azonos a tartalma és terjedelme.

VII. CÍM – A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Magyarázat az 51. cikkhez – Alkalmazási kör

Az 51. cikk célja a Charta alkalmazási körének meghatározása. Világosan kimondja, hogy a Charta a szubszidiaritás elvével összhangban elsősorban az Unió intézményeire és szerveire vonatkozik. Ezt a rendelkezést az Európai Unióról szóló szerződésnek az Uniót az alapvető jogok tiszteletben tartására kötelező 6. cikke (2) bekezdésére, valamint a kölni Európai Tanács által adott mandátumra figyelemmel dolgozták ki. Az „intézmény” kifejezést a Szerződések határozzák meg. A Szerződésekben jelenleg alkalmazott „szervek és hivatalok” kifejezés a Szerződések vagy a másodlagos jog által létrehozott valamennyi szerv megjelölésére szolgál (lásd pl. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 15. és 16. cikkét).

A tagállamokat illetően a Bíróság ítélkezési gyakorlatából eredően egyértelműen következik, hogy az alapvető jogok tiszteletben tartásának uniós összefüggésben való előírása csak abban az esetben kötelező a tagállamokra nézve, amennyiben azok az uniós jog alkalmazási körében járnak el (a Bíróságnak az 5/88. sz. Wachauf-ügyben 1989. július 13-án [EBHT 1989., 2609. o.] az ERT-ügyben 1991. június 18-án [EBHT 1991., I–2925. o.]) és a C–309/96. sz. Annibaldi-ügyben 1997. december 18-án hozott ítélete [EBHT 1997., I–7493. o.]). Legutóbb a Bíróság a következőképpen erősítette meg ezt az ítélkezési gyakorlatot: „Továbbá emlékezni kell arra, hogy az alapvető jogoknak a közösségi jogrendben biztosított védelméből eredő követelmények a tagállamokra is kötelező érvényűek, amennyiben azok közösségi szabályokat hajtanak végre …” (a C–292/97. sz. ügyben 2000. április 13-án hozott ítélet [EBHT 2000., I–2737. o., indokolás: 37. pont]). Természetesen ez a szabály, ahogyan az a Chartában szerepel, a központi hatóságokra és a regionális vagy helyi szervekre, valamint a közjogi szervezetekre egyaránt vonatkozik, amennyiben azok uniós jogot hajtanak végre.

A (2) bekezdés, az (1) bekezdés második mondatával együtt megerősíti, hogy nem tartozik a Charta hatálya alá a Szerződések által az Unióra ruházott hatáskörök és feladatok kiterjesztése. Ez a szubszidiaritás elve logikus következményeinek, valamint annak a kifejezett megjelenítése, hogy az Unió csak olyan hatáskörrel bír, amelyeket átruháztak rá. Az Unióban biztosított alapvető jogok csak a Szerződésekben meghatározott hatáskörök összefüggésében bírnak hatással. Következésképpen az (1) bekezdés második mondata alapján az Unió intézményei számára a Chartában lefektetett elvek előmozdítására irányuló valamely kötelezettség csak ugyanezen hatáskörök keretein belül merülhet fel.

A (2) bekezdés ugyancsak megerősíti, hogy a Charta nem nyújt lehetőséget arra, hogy az uniós jog alkalmazási körét az Uniónak a Szerződések által meghatározott hatáskörein kívülre is kiterjesszék. A Bíróság az uniós jog részeként elismert alapvető jogok tekintetében már megfogalmazta ezt a szabályt (a C–249/96. sz. Grant-ügyben 1998. február 17-én hozott ítélet [EBHT 1998., I–621. o.] indokolásának 45. pontja). Ennek a szabálynak megfelelően az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkében a Chartára történő utalást természetesen nem lehet önmagában az „uniós jog végrehajtásának” tekintett tagállami fellépések kibővítéseként értelmezni (az (1) bekezdés, illetve a fent említett esetjog értelmében).

Magyarázat az 52. cikkhez – A jogok és elvek hatálya és értelmezése

Az 52. cikk célja, hogy megállapítsa a Chartában foglalt jogok és elvek alkalmazási körét, illetve az azok értelmezésére vonatkozó szabályokat. Az (1) bekezdés a jogok korlátozására vonatkozó szabályokról szól. A szövegezés a Bíróság ítélkezési gyakorlatán alapul, amely kimondja: „... a már megszilárdult ítélkezési gyakorlat szerint az alapjogok gyakorlása korlátozható, különösen a piac közös szervezésének összefüggésében, feltéve, hogy ezen korlátozások megfelelnek a Közösség által kitűzött általános érdekű céloknak, és a kitűzött célra nézve nem jelentenek olyan aránytalan és indokolatlan beavatkozást, amely a jogok lényegi tartalmát veszélyeztetné” (a C–292/97. sz. ügyben 2000. április 13-án hozott ítélet, indokolás: 45. pont). Az Unió által elismert általános érdekekre tett hivatkozás mind az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkében említett célkitűzésekre, mind a Szerződések konkrét rendelkezései, úgy mint az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (1) bekezdése, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 35. cikkének (3) bekezdése, valamint ez utóbbi szerződés 36. és a 346. cikke által védett más érdekekre is kiterjed.

A (2) bekezdés olyan jogokra vonatkozik, amelyeket már az Európai Közösséget létrehozó szerződés is kifejezetten biztosított, illetve amelyeket a Charta is elismer, s amelyek mostantól megtalálhatók a Szerződésekben (nevezetesen az uniós polgárságból származó jogok). Világossá teszi, hogy ezek a jogok az alapul szolgáló uniós jog feltételeivel és korlátai között alkalmazhatók, amelyekről a Szerződések rendelkeznek. A Charta nem változtatja meg az EK-Szerződésben biztosított azon jogok rendszerét, amelyeket a Szerződések átvesznek.

A (3) bekezdés célja a Charta és az EJEE közötti szükséges összhang biztosítása, annak a szabálynak a bevezetése által, hogy ameddig a Chartában foglalt jogok megfelelnek az EJEE által biztosított jogoknak, addig azok tartalma és terjedelme – az engedélyezett korlátozásokat beleértve – azonos az EJEE által meghatározottakkal. Ez különösen azt jelenti, hogy a jogalkotónak ezen jogok korlátozásainak meghatározásakor az EJEE által lefektetett részletes, korlátozásokra vonatkozó szabályokban foglalt előírásoknak megfelelően kell eljárnia, s ezeket az előírásokat így az e bekezdésben foglalt jogokra is alkalmazni kell, anélkül, hogy mindez hátrányosan befolyásolná az uniós jognak és az Európai Unió Bíróságának az autonómiáját.

Az EJEE-re történő hivatkozás mind az egyezményre magára, mind pedig az ahhoz csatolt kiegészítő jegyzőkönyvekre vonatkozik. A biztosított jogok tartalmát és terjedelmét nem csak ezen dokumentumok szövege határozza meg, hanem az Emberi Jogok Európai Bíróságának, valamint az Európai Unió Bíróságának esetjoga is. A bekezdés utolsó mondatának célja, hogy lehetőséget nyújtson az Uniónak a szélesebb körű védelem biztosítására. A Charta által nyújtott védelem szintje semmilyen esetben sem lehet alacsonyabb az EJEE által biztosított védelem szintjénél.

A Charta nem akadályozza a tagállamokat abban, hogy alkalmazzák az EJEE 15. cikkét – amely háború vagy más, a nemzet létét fenyegető közveszély esetén lehetővé teszi az EJEE-ben biztosított jogoktól való eltérést –, amikor a tagállamok az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (1) bekezdésében és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 72., illetve 347. cikkében elismert feladataiknak megfelelően tesznek lépéseket háború esetén a nemzeti védelem területén, illetőleg a rendfenntartás érdekében.

Az alábbiakban található azon jogok listája, amelyek e bekezdés értelmében a jelen pillanatban megfeleltethetők az EJEE-ben biztosított jogoknak anélkül, hogy az kizárná a jog, a jogszabályok és a Szerződések változásának lehetőségét. A lista az EJEE-ben foglalt jogokon kívül nem tartalmaz más jogot.

1. A Charta azon cikkei, melyeknek mind tartalma, mind alkalmazási köre megegyezik az EJEE megfelelő cikkeivel, a következők:

– a 2. cikk megfelel az EJEE 2. cikkének;
– a 4. cikk megfelel az EJEE 3. cikkének;
– az 5. cikk (1) és (2) bekezdése megfelel az EJEE 4. cikkének;
– a 6. cikk megfelel az EJEE 5. cikkének;
– a 7. cikk megfelel az EJEE 8. cikkének;
– a 10. cikk (1) bekezdése megfelel az EJEE 9. cikkének;
– a 11. cikk megfelel az EJEE 10. cikkének, nem érintve azokat a korlátozásokat, amelyeknek az uniós jog alávetheti a tagállamoknak az engedélyezési szabályok bevezetésére vonatkozó, az EJEE 10. cikk (1) bekezdésének harmadik mondatában említett jogát;
– a 17. cikk megfelel az EJEE kiegészítő jegyzőkönyve 1. cikkének;
– a 19. cikk (1) bekezdése megfelel az EJEE negyedik kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkének;
– a 19. cikk (2) bekezdése megfelel az EJEE 3. cikkének, az Emberi Jogok Európai Bíróságának értelmezése szerint;
– a 48. cikk megfelel az EJEE 6. cikke (2) és (3) bekezdésének;
– a 49. cikk (1) bekezdése (az utolsó mondat kivételével) és (2) bekezdése megfelel az EJEE 7. cikkének.

2. Azok a cikkek, amelyek tartalma azonos az EJEE megfelelő cikkeinek tartalmával, de amelyeknek alkalmazási köre szélesebb azokénál, a követezők:

– a 9 cikk az EJEE 12. cikkével azonos területre vonatkozik, de alkalmazási körét a házasság más formáira is ki lehet terjeszteni, amennyiben azokat a nemzeti jog hozta létre;
– a 12. cikk (1) bekezdése megfelel az EJEE 11. cikkének, de alkalmazási köre európai uniós szintre is kiterjed;
– a 14. cikk (1) bekezdése megfelel az EJEE kiegészítő jegyzőkönyve 2. cikkének, de alkalmazási köre a szakképzésre és a továbbképzésre is kiterjed;
– a 14. cikk (3) bekezdése megfelel az EJEE kiegészítő jegyzőkönyve 2. cikkének a szülők jogainak vonatkozásában;
– a 47. cikk második és harmadik bekezdése megfelel az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének, de a polgári jogi jogokra és kötelezettségekre vagy büntetőjogi vádakra vonatkozó korlátozás az uniós jog és annak alkalmazása tekintetében nem alkalmazható;

– az 50. cikk megfelel az EJEE hetedik kiegészítő jegyzőkönyve 4. cikkének, de alkalmazási köre kiterjed az Európai Unió szintjére a tagállamok bíróságai között;

– végül, az Európai Unió polgárai – az állampolgárság alapján történő megkülönböztetés tilalma miatt – nem tekinthetők külföldinek az uniós jog alkalmazási körében. Az EJEE 16. cikkének a külföldiek jogaira vonatkozó korlátozásai tehát ebben az összefüggésben rájuk nem vonatkoznak.

A (4) bekezdésben található értelmezési szabály az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke (3) bekezdésének szövegén alapul és kellően figyelembe veszi a Bíróság által a közös alkotmányos hagyományok tekintetében alkalmazott megközelítést (pl. a 44/79. sz. Hauer-ügyben 1979. december 13-án hozott ítélet [EBHT 1979., 3727. o.]; a 155/79. sz. AM&S-ügyben 1982. május 18-án hozott ítélet [EBHT 1982., 1575. o.]). E szabály szerint a „legkisebb közös többszörös” elvén alapuló merev szemlélet követése helyett a Chartában foglalt vonatkozó jogokat olyan magas szintű védelmet biztosító módon kell értelmezni, amely megfelel az uniós jognak, és összhangban van a közös alkotmányos hagyományokkal.

Az (5) bekezdés világosan meghatározza a Chartában megállapított „jogok” és „elvek” közötti különbséget. E különbség értelmében az alanyi jogokat tiszteletben kell tartani, míg az alapelveket be kell tartani (51. cikk, (1) bekezdés). Az alapelveket jogalkotási és végrehajtási aktusokkal lehet végrehajtani (amelyeket az Unió fogad el hatáskörével összhangban, illetve a tagállamok fogadnak el, kizárólag az uniós jog végrehajtása során); ennek megfelelően a bíróságok számára csak akkor bírnak jelentőséggel, amikor ezen aktusok értelmezésére vagy felülvizsgálatára kerül sor. Ezen aktusok ugyanakkor nem alapoznak meg semmilyen, az uniós intézmények vagy a tagállami hatóságok pozitív intézkedésére vonatkozó közvetlen igényt. Ez összhangban áll mind a Bíróság ítélkezési gyakorlatával (vö. nevezetesen az Európai Unió működéséről szóló szerződés 191. cikke (2) bekezdésében foglalt „elővigyázatosság elvére” vonatkozó ítélkezési gyakorlattal: az Elsőfokú Bíróságnak a T–13/99. sz. Pfizer kontra Tanács ügyben 2002. szeptember 11-én hozott ítéletével, amely számos előző jogesetre tesz utalást; valamint az agrárjog elveit illetően a 33. cikkre [korábbi 39. cikk] vonatkozó ítéletek sorával, pl. a Bíróságnak a 265/85. sz. Van den Berg-ügyben hozott ítéletével [EBHT 1987., 1155. o.]: a piac stabilizálása elvének és a jogos elvárás elvének vizsgálata), mind pedig a tagállamok alkotmányos berendezkedéseinek az „elvekhez” való hozzáállásával, különösen a szociális jog területén. A fentiek érzékeltetésére a Charta által elismert elvekre példaként említhető a 25., 26. és 37. cikk. Egyes esetekben a Charta valamely cikke egy jogra és egy elvre vonatkozó elemet egyaránt tartalmazhat: pl. 23., 33. és 34. cikk.

A 6. bekezdés a Charta több olyan cikkére utal, amelyek a szubszidiaritás elvének értelmében a nemzeti jogokra és gyakorlatokra hivatkoznak.

Magyarázat az 53. cikkhez – A védelem szintje

E rendelkezés célja az uniós, a nemzeti és a nemzetközi jog alkalmazási körében jelenleg biztosított védelem szintjének fenntartása. Jelentősége miatt az EJEE külön említésre került.

Magyarázat az 54. cikkhez – A joggal való visszaélés tilalma

E cikk megfelel az EJEE 17. cikkének:

„Az Egyezmény egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármely állam, csoport vagy személy számára jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely az Egyezményben foglalt jogok és szabadságok megsértésére, vagy pedig az Egyezményben meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.”

3. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez

A BELGA KIRÁLYSÁG, A DÁN KIRÁLYSÁG, A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG, A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG, A SPANYOL KIRÁLYSÁG, A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG, ÍRORSZÁG, AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG, A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG, A HOLLAND KIRÁLYSÁG, AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG, A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG, A FINN KÖZTÁRSASÁG, A SVÉD KIRÁLYSÁG, NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA (AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAI) ÉS A CSEH KÖZTÁRSASÁG, AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG, A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG, A LETT KÖZTÁRSASÁG, A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG, A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG, A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG, A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG, A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG ÉS A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT, A CSEH KÖZTÁRSASÁGNAK, AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁGNAK, A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁGNAK, A LETT KÖZTÁRSASÁGNAK, A LITVÁN KÖZTÁRSASÁGNAK, A MAGYAR KÖZTÁRSASÁGNAK, A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁGNAK, A LENGYEL KÖZTÁRSASÁGNAK, A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁGNAK ÉS A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁGNAK AZ EURÓPAI UNIÓHOZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSÁRÓL SZÓLÓ, ATHÉNBAN 2003. ÁPRILIS 16-ÁN ALÁÍRT SZERZŐDÉS HELYESBÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ, RÓMÁBAN 2007. JANUÁR 22-ÉN ALÁÍRT, AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYÁNÁL LETÉTBE HELYEZETT HARMADIK HELYESBÍTŐ JEGYZŐKÖNYV

I. HELYESBÍTÉS A CSATLAKOZÁSI OKMÁNY SZÖVEGÉHEZ

1. Csatlakozási okmány, II. melléklet – „A csatlakozási okmány 20. cikkében hivatkozott lista”, 1. fejezet – „Az áruk szabad mozgása”, J. szakasz – „Élelmiszerek” 93. oldal, (3) bekezdés – a 91/321/EGK bizottsági irányelv kiigazítása

a) az *a)* pontban (szövegrészek az új nyelveken)

A következő szöveg: „– lettül:
»Piena maisijums zidainiem lidz cetru menesu vecumam« és »Piena maisijums zidainiem no cetru menešu vecuma«,”;

helyesen:
»Maisijums zidainiem lidz cetru-sešu menešu vecumam« és »Maisijums zidainiem no cetru menešu vecuma«,”;

b) a *b)* pontban (szövegrészek az új nyelveken)

A következő szöveg: „– lettül:
»Piens zidainiem lidz cetru menešu vecumam« és »Piens zidainiem no cetru menešu vecuma«,”;

helyesen: „– lettül:
»Piens zidainiem lidz cetru-sešu menešu vecumam« és »Piens zidainiem no cetru menešu vecuma«,”;

2. Csatlakozási okmány, II. melléklet – „A csatlakozási okmány 20. cikkében hivatkozott lista”, 16. fejezet – „Környezetvédelem”, D. szakasz – „Ipari szennyezéscsökkentés és kockázatkezelés”

706. oldal, (4) bekezdés – Az Európai Parlament és Tanács 761/2001/EK rendeletének kiigazítása, a IV. mellékletre vonatkozó *b)* pont

a) A következő szöveg: „Észt: „»tőestatud keskkonnajuhtimine«”;
helyesen: „Észt: „»tőendatud keskkonnajuhtimine«”;
b) A következő szöveg: „Lett: „»verificeta vides vadiba«”
helyesen: „Lett: „»verificeta vides parvaldiba«”.

II. HELYESBÍTÉS A CSATLAKOZÁSI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLT ELSŐDLEGES JOG SZÖVEGÉHEZ

1. Szerződés az Európai Gazdasági Közösség létrehozásáról (Róma, 1957)

a) 202. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „Az előirányzatokat különböző fejezetek alá kell sorolni, ...”
helyesen: „Az előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni ...”

b) 204. cikk, első bekezdés:
A következő szöveg: „... a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében...”

helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében...”
c) 205. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”
helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba ...”

2. Szerződés az Európai Atomenergia-közösség létrehozásáról (Róma, 1957)

a) 75. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „... a VII. fejezetben előírt ellenőrzési intézkedések...”
helyesen: „... a VII. fejezetben előírt biztosítéki ellenőrzési intézkedések...”
b) a VII. fejezet címe:
A következő szöveg: „A biztonság ellenőrzése”
helyesen: „Biztosítéki rendszer”
c) 77. cikk, *b)* pont:
A következő szöveg: „... bármely külön ellenőrzési kötelezettségnek.”
helyesen: „... bármely külön biztosítéki ellenőrzési kötelezettségnek.”
d) 81. cikk, második bekezdés:
i. A következő szöveg: „... hasadóanyagok ellenőrzéséhez, ...”
helyesen: „... hasadóanyagok biztosítéki ellenőrzéséhez,...”
ii. A következő szöveg: „... az e fejezetben meghatározott ellenőrzés ...”
helyesen: „... az e fejezetben meghatározott biztosítéki ellenőrzés...”
e) 84. cikk, első bekezdés:
A következő szöveg: „Az ellenőrzések végrehajtása során...”
helyesen: „A biztosítéki ellenőrzések végrehajtása során...”
f) 84. cikk, második bekezdés:
A következő szöveg: „Az ellenőrzések hatóköre...”
helyesen: „A biztosítéki ellenőrzések hatóköre...”
g) 84. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „Az ellenőrzés nem terjedhet ki...”
helyesen: „A biztosítéki ellenőrzés nem terjedhet ki...”
h) 85. cikk:
A következő szöveg: „... az e fejezetben meghatározott ellenőrzés ...”
helyesen: „... az e fejezetben meghatározott biztosítéki ellenőrzés ...”
i) 86. cikk második bekezdés:
A következő szöveg: „... a VII. fejezetben előírt ellenőrzés ...”
helyesen: „... a VII. fejezetben előírt biztosítéki ellenőrzés ...”
j) 87. cikk:
A következő szöveg: „... különösen az ellenőrzésre, ...”
helyesen: „... különösen a biztosítéki ellenőrzésre, ...”
k) 174. cikk., (1) bekezdés, *b)* pont:
A következő szöveg: „az ellenőrzésre ...”
helyesen: „a biztosítéki ellenőrzésre ...”
l) 175. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „A kiadási előirányzatokat különböző fejezetek alá kell sorolni, ...”
helyesen: „A kiadási előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni, ...”
m) 176. cikk, (3) bekezdés:
A következő szöveg: „A kutatási és beruházási előirányzatokat különböző fejezetek alá kell sorolni,...”
helyesen: „A kutatási és beruházási előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni,...”
n) 178. cikk, első bekezdés:
A következő szöveg: „... a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében ...”
helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében ...”
o) 179. cikk, harmadik bekezdés:
A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”
helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba ...”

3. Jegyzőkönyv az Európai Gazdasági Közösség kiváltságairól és mentességeiről (Róma, 1957)

20. cikk:
A következő szöveg: „... a Bíróság bíráira, ügyészeire, hivatalvezetőjére ...”

helyesen: „... a Bíróság bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére ...”

4. Jegyzőkönyv az Európai Atomenergia-közösség kiváltságairól és mentességeiről (Róma, 1957)

20. cikk:

A következő szöveg: „... a Bíróság bíráira, ügyészeire, hivatalvezetőjére ...”

helyesen: „... a Bíróság bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére ...”

5. Jegyzőkönyv az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről (Brüsszel, 1965)

21. cikk:

A következő szöveg: „... a Bíróság bíráira, ügyészeire, hivatalvezetőjére ...”

helyesen: „... a Bíróság bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére ...”

6. A csatlakozás feltételeiről és a szerződések kiigazításáról szóló okmány – a Dán Királyság, Írország és az Egyesült Királyság csatlakozása (Brüsszel, 1972)

I. melléklet, X. fejezet, Technikai akadályok, 14. pont, a Tanács 71/347/EGK irányelvének kiigazítása:

A következő szöveg: *„a)* a gabonára vonatkozó jellemző meghatározása, melynek megnevezése »EEG-natuurgewicht«, »EWG-Schüttdichte«, »peso ettolitrico CEE«, »EEC standard mass per storage volume«, »EØF-masse af hektoliter korn« (EGK-hektolitertömeg),”

helyesen: *„a)* a gabonára vonatkozó jellemző meghatározása, melynek megnevezése EGK-hektolitertömeg (»EEG-natuurgewicht«, »EWG-Schüttdichte«, »peso ettolitrico CEE«, »EEC standard mass per storage volume«, »EØF-masse af hektoliter korn«),”

7. Szerződés az Európai Közösségeket létrehozó szerződések, valamint az Európai Közösségek egységes Tanácsának és egységes Bizottságának létrehozásáról szóló szerződés egyes pénzügyi rendelkezéseinek módosításáról (Brüsszel, 1975)

a) 4. cikk – az ESZAK–Szerződés 78b. cikkének módosítása:

A következő szöveg: „... a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében ...”

helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében...”

b) 13. cikk – az EGK–Szerződés 204. cikkének módosítása, első bekezdés:

A következő szöveg: „... a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében ...”

helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében...”

c) 21. cikk – az Euratom-Szerződés 178. cikkének módosítása, első bekezdés:

A következő szöveg: „... a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében ...”

helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében...”

8. Szerződés az Európai Unióról (Maastricht, 1992)

a) G. cikk, E. 41. pont – az EGK-Szerződés módosítása, új 138e. cikk:

A következő szöveg: „... kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Bíróságot és az Elsőfokú Bíróságot...”

helyesen: „... kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Bíróságot és Elsőfokú Bíróságot...”

b) G. cikk, E. 73. pont – az EGK-Szerződés 205. cikkének módosítása, az új 205. cikk harmadik bekezdése:

A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”

helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba...”

c) H. cikk, 15. pont – az ESZAK-Szerződés 78c. cikkének módosítása, az új 78c. cikk harmadik bekezdése:

A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”

helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba...”

d) I. cikk, 21. pont – az Euratom-Szerződés 179. cikkének módosítása, az új 179. cikk harmadik bekezdése:

A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”

helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba...”

e) I. cikk, 23. pont:

A következő szöveg: „23. A 189b. cikk helyébe a következő szöveg lép: »189b. cikk...[...]«”

helyesen: „23. A 180b. cikk helyébe a következő szöveg lép: »180b. cikk...[...]«”

f) Nyilatkozat a közösségi jog végrehajtásáról:

A következő szöveg: „... az Európai Közösséget létrehozó szerződés 249. cikkének megfelelően...”

helyesen: „... az Európai Közösséget létrehozó szerződés 189. cikkének megfelelően...”

9. A csatlakozás feltételeiről és a szerződések kiigazításáról szóló okmány – az Osztrák Köztársaság, a Finn Köztársaság és a Svéd Királyság csatlakozása (Korfu, 1994)

a) i. I. melléklet, V. rész: Mezőgazdaság, E. Állategészségügyre és állattenyésztés-technológiára vonatkozó jogszabályok. I. Állat-egészségügyi jogszabályok, Első rész – Alapvető jogszabályok, 2. fejezet: Állategészségügy, B. Ellenőrző intézkedések, 1. pont a Tanács 85/511/EGK irányelvének címe:

A következő szöveg: „... a száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

helyesen: „... a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

ii. I. melléklet, V. rész: Mezőgazdaság, F. Vegyes rendelkezések, I. Bizottsági eljárások A. 67. pont, a Tanács 85/511/EGK irányelvének címe:

A következő szöveg: „... a száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

helyesen: „... a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

iii. I. melléklet, V. rész: Mezőgazdaság, F. Vegyes rendelkezések, I. Bizottsági eljárások B. 10. pont, a Tanács 85/511/EGK irányelvének címe:

A következő szöveg: „... a száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

helyesen: „... a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre irányuló ...”

b) I. melléklet, V. rész: Mezőgazdaság, E. Állategészségügyre és állattenyésztés-technológiára vonatkozó jogszabályok, I. Állat-egészségügyi jogszabályok, Első rész –Alapvető jogszabályok, 4. fejezet: Vegyes szövegek, 5. pont, a Tanács 72/462/EGK irányelvének kiigazítása:

i. a kiigazított irányelv 6. cikke (2) bekezdése 2. pontjának új albekezdése:

A következő szöveg: „... a száj- és körömfájás ellen védőoltást ...”

helyesen: „... a ragadós száj- és körömfájás ellen védőoltást ...”

ii. a kiigazított irányelv 14. cikke (3) bekezdésének új *e)* pontja:

A következő szöveg: „... a száj- és körömfájás ellen védőoltást ...”

helyesen: „... a ragadós száj- és körömfájás ellen védőoltást ...”

c) Együttes nyilatkozat a csatlakozási okmány 157. cikkének (4) bekezdéséről:

A következő szöveg: „Az új tagállamok a három főtanácsnokot érintő jelenlegi betűrend szerinti rotációs rendszerben vesznek részt, ...”

helyesen: „Az új tagállamok a jelen alkalommal egy három főtanácsnokot érintő betűrend szerinti rotációs rendszerben vesznek részt,...”

10. Amszterdami szerződés az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Közösségeket létrehozó szerződések és egyes kapcsolódó okmányok módosításáról (Amszterdam, 1997)

a) 6. cikk, II. szakasz, Mellékletek, 4. pont:

A következő szöveg: „... e szerződés IV. részének”

helyesen: „... e szerződés negyedik részének”

b) 6. cikk, II. szakasz, Mellékletek, 4. pont – a II. melléklet e pontban megjelenő szövege:

A következő szöveg: „... e szerződés IV. részének”

helyesen: „... e szerződés negyedik részének”

11. Az Európai Közösséget létrehozó szerződésnek az Amszterdami Szerződéshez csatolt 42. sz. nyilatkozat szerinti egységes szerkezetbe foglalt változata (Amszterdam, 1997)

a) 195. cikk:

A következő szöveg: „... kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Bíróságot és az Elsőfokú Bíróságot...”

helyesen: „... kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Bíróságot és Elsőfokú Bíróságot...”

b) 271. cikk, harmadik bekezdés:

A következő szöveg: „Az előirányzatokat különböző fejezetek alá kell sorolni, ...”

helyesen: „Az előirányzatokat különböző alcímek alá kell sorolni, ...”

c) 273. cikk, első bekezdés:

A következő szöveg: „...a költségvetés bármely fejezetének vagy egyéb részének tekintetében ...”

helyesen: „... a költségvetés bármely alcímének vagy további albontásának tekintetében ...”

d) 274. cikk, harmadik bekezdés:

A következő szöveg: „... egyik fejezetből a másikba vagy egyik alfejezetből a másikba ...”

helyesen: „... egyik alcímből a másikba vagy egyik albontásból a másikba ...”

e) II. melléklet címe:

A következő szöveg: „... e szerződés IV. részének...”

helyesen: „... e szerződés negyedik részének...”

12. Nizzai szerződés az Európai Unióról szóló szerződés, az Európai Közösségeket létrehozó szerződések és egyes kapcsolódó okmányok módosításáról (Nizza, 2001)

a) 2. cikk, 9. pont – az EK-Szerződés 137. cikkének módosítása, a módosított 137. cikk (3) bekezdése:

A következő szöveg: „... a (2) és (3) bekezdés alapján elfogadott irányelvek...”

helyesen: „... a (2) bekezdés alapján elfogadott irányelvek...”

b) 6. cikk, az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyv 21. cikkének módosítása, a módosított 21. cikk:

A következő szöveg: „... a Bíróság bíráira, ügyészeire, hivatalvezetőjére ...”

helyesen: „...a Bíróság bíráira, főtanácsnokaira, hivatalvezetőjére ...”

c) Nyilatkozat az Európai Unióról szóló szerződés 31. cikkének (2) bekezdéséről, második francia bekezdés:

A következő szöveg: „... 98/428/IB közös fellépés...”

helyesen: „... 98/428/IB együttes fellépés...”

TARTALOMJEGYZÉK

2007. évi CLXVIII. törvény az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló lisszaboni szerződés kihirdetéséről 1
1. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez 2
LISSZABONI SZERZŐDÉS AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁRÓL 2
PREAMBULUM 2
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSAI 5
1. CIKK 5
PREAMBULUM 6
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 6
DEMOKRATIKUS ELVEK 9
INTÉZMÉNYEK 10
MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS 15
A KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 16
KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA 17
KÖZÖS BIZTONSÁG- ÉS VÉDELEMPOLITIKA 24
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK 27
2. CIKK 30
A. HORIZONTÁLIS MÓDOSÍTÁSOK 30
B. EGYEDI MÓDOSÍTÁSOK 33
PREAMBULUM 33
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 33
A HATÁSKÖRÖK TÍPUSAI ÉS TERÜLETEI 33
ÁLTALÁNOSAN ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK 35
A MEGKÜLÖNBÖZTETÉS TILALMA ÉS AZ UNIÓS POLGÁRSÁG 38
BELSŐ PIAC 39
MEZŐGAZDASÁG ÉS HALÁSZAT 39
A MUNKAVÁLLALÓK SZABAD MOZGÁSA 40
A LETELEPEDÉS JOGA 41
SZOLGÁLTATÁSOK 41
TŐKEMŰVELETEK 42

A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG ---- 42
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ---- 42
HATÁRELLENŐRZÉS, MENEKÜLTÜGY ÉS BEVÁNDORLÁS ---- 44
IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS POLGÁRI ÜGYEKBEN ---- 46
IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BÜNTETŐÜGYEKBEN ---- 47
RENDŐRSÉGI EGYÜTTMŰKÖDÉS ---- 50
KÖZLEKEDÉS ---- 52
VERSENYSZABÁLYOK ---- 53
ADÓÜGYI RENDELKEZÉSEK ---- 53
A JOGSZABÁLYOK KÖZELÍTÉSE ---- 53
SZELLEMI TULAJDON ---- 54
GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA ---- 54
EGYES TERMÉKEKKEL (ENERGIA) VALÓ ELLÁTÁSBAN FELMERÜLŐ NEHÉZSÉGEK ---- 55
EGYÉB RENDELKEZÉSEK – GAZDASÁG- ÉS MONETÁRIS POLITIKA ---- 55
TÚLZOTT HIÁNY ESETÉN KÖVETENDŐ ELJÁRÁS ---- 55
MONETÁRIS POLITIKA ---- 55
AZ EURO HASZNÁLATÁRA VONATKOZÓ INTÉZKEDÉSEK ---- 56
INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK (GMU) ---- 56
AZON TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK, AMELYEKNEK PÉNZNEME AZ EURO ---- 57
AZ ELTÉRÉSSEL RENDELKEZŐ TAGÁLLAMOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK ---- 58
FOGLALKOZTATÁS ---- 61
ÁTHELYEZETT CÍMEK ---- 61
SZOCIÁLPOLITIKA ---- 61
AZ EURÓPAI SZOCIÁLIS ALAP ---- 62
OKTATÁS, SZAKKÉPZÉS, IFJÚSÁG ÉS SPORT ---- 62
KULTÚRA ---- 63
NÉPEGÉSZSÉGÜGY ---- 63
FOGYASZTÓVÉDELEM ---- 64
IPAR ---- 64
GAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS TERÜLETI KOHÉZIÓ ---- 64

KUTATÁS ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉS 65
ŰRKUTATÁS 66
KÖRNYEZET (ÉGHAJLATVÁLTOZÁS) 66
ÁTHELYEZETT CÍMEK 67
ENERGIA 67
IDEGENFORGALOM 68
POLGÁRI VÉDELEM 68
IGAZGATÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS 69
A TENGERENTÚLI ORSZÁGOK ÉS TERÜLETEK TÁRSULÁSA 69
AZ UNIÓ KÜLSŐ TEVÉKENYSÉGE 69
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 70
KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA 70
FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS 71
HARMADIK ORSZÁGOKKAL FOLYTATOTT GAZDASÁGI, PÉNZÜGYI ÉS MŰSZAKI EGYÜTTMŰKÖDÉS 72
HUMANITÁRIUS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS 73
KORLÁTOZÓ INTÉZKEDÉSEK 74
NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK 74
AZ UNIÓ KAPCSOLATAI NEMZETKÖZI SZERVEZETEKKEL ÉS HARMADIK ORSZÁGOKKAL, VALAMINT AZ UNIÓ KÜLDÖTTSÉGEI 76
SZOLIDARITÁSI KLAUZULA 77
INTÉZMÉNYI ÉS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK 77
AZ EURÓPAI PARLAMENT 78
AZ EURÓPAI TANÁCS 79
A TANÁCS 80
A BIZOTTSÁG 81
A BÍRÓSÁG 82
AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK 86
A SZÁMVEVŐSZÉK 87
AZ UNIÓ JOGI AKTUSAI 87
A JOGI AKTUSOK ELFOGADÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK ÉS EGYÉB RENDELKEZÉSEK 89
A TANÁCSADÓ SZERVEK 91
GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG 92
A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA 92
AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK 93
PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK 93
AZ UNIÓ SAJÁT FORRÁSAI 94
TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET 94

AZ UNIÓ ÉVES KÖLTSÉGVETÉSE ---- 95
A KÖLTSÉGVETÉS VÉGREHAJTÁSA ÉS A FELMENTÉS ---- 97
KÖZÖS PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK ---- 98
KÜZDELEM A CSALÁS ELLEN ---- 98
MEGERŐSÍTETT EGYÜTTMŰKÖDÉS ---- 99
ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 101
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK ---- 104
3. CIKK ---- 104
4. CIKK ---- 104
5. CIKK ---- 104
6. CIKK ---- 105
7. CIKK ---- 105
JEGYZŐKÖNYVEK ---- 105
A. AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ JEGYZŐKÖNYVEK ---- 105
JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI PARLAMENTEKNEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL ---- 105
I. CÍM ---- 105
A NEMZETI PARLAMENTEK TÁJÉKOZTATÁSA ---- 106
1. CIKK ---- 106
2. CIKK ---- 106
3. CIKK ---- 106
4. CIKK ---- 106
5. CIKK ---- 107
6. CIKK ---- 107
7. CIKK ---- 107
8. CIKK ---- 107
II. CÍM ---- 107
PARLAMENTEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS ---- 107
9. CIKK ---- 107
10. CIKK ---- 107
JEGYZŐKÖNYV A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL ---- 108
1. CIKK ---- 108
2. CIKK ---- 108
3. CIKK ---- 108
4. CIKK ---- 108

5. CIKK ---- 109
6. CIKK ---- 109
7. CIKK ---- 109
8. CIKK ---- 110
9. CIKK ---- 110
JEGYZŐKÖNYV AZ EUROCSOPORTRÓL ---- 110
1. CIKK ---- 111
2. CIKK ---- 111
JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 28A. CIKKÉVEL LÉTREHOZOTT ÁLLANDÓ STRUKTURÁLT EGYÜTTMŰKÖDÉSRŐL ---- 111
1. CIKK ---- 112
2. CIKK ---- 112
3. CIKK ---- 112
JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 6. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSÉVEL ÖSSZEFÜGGÉSBEN AZ UNIÓNAK AZ EMBERI JOGOK ÉS ALAPVETŐ SZABADSÁGOK VÉDELMÉRŐL SZÓLÓ EURÓPAI EGYEZMÉNYHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁSÁRÓL ---- 113
1. CIKK ---- 113
2. CIKK ---- 113
3. CIKK ---- 113
JEGYZŐKÖNYV A BELSŐ PIACRÓL ÉS A VERSENYRŐL ---- 113
JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJÁNAK LENGYELORSZÁGRA ÉS AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL ---- 113
1. CIKK ---- 114
2. CIKK ---- 114
JEGYZŐKÖNYV A MEGOSZTOTT HATÁSKÖRÖK GYAKORLÁSÁRÓL ---- 114
EGYETLEN CIKK ---- 115
JEGYZŐKÖNYV AZ ÁLTALÁNOS ÉRDEKŰ SZOLGÁLTATÁSOKRÓL ---- 115
1. CIKK ---- 115
2. CIKK ---- 115

JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 9C. CIKKE (4) BEKEZDÉSÉNEK ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS 205. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉNEK EGYRÉSZRŐL 2014. NOVEMBER 1. ÉS 2017. MÁRCIUS 31. KÖZÖTTI, MÁSRÉSZRŐL 2017. ÁPRILIS 1-JÉTŐL KEZDŐDŐ VÉGREHAJTÁSÁRÓL SZÓLÓ TANÁCSI HATÁROZATRÓL ---- 115
JEGYZŐKÖNYV AZ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEKRŐL ---- 116
1. CIKK ---- 116
I. CÍM ---- 116
AZ EURÓPAI PARLAMENTRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK ---- 116
2. CIKK ---- 116
II. CÍM ---- 116
A MINŐSÍTETT TÖBBSÉGRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK ---- 116
3. CIKK ---- 116
III. CÍM ---- 117
A TANÁCS FORMÁCIÓIRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK ---- 118
4. CIKK ---- 118
IV. CÍM ---- 118
A BIZOTTSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK, BELEÉRTVE AZ UNIÓ KÜLÜGYI ÉS BIZTONSÁGPOLITIKAI FŐKÉPVISELŐJÉT IS ---- 118
5. CIKK ---- 118
V. CÍM ---- 118
A TANÁCS FŐTITKÁRÁRA/A KÖZÖS KÜL- ÉS BIZTONSÁGPOLITIKA FŐKÉPVISELŐJÉRE ÉS A TANÁCS FŐTITKÁRHELYETTESÉRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK ---- 118
6. CIKK ---- 118
VI. CÍM ---- 118
A TANÁCSADÓ SZERVEKRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK ---- 118
7. CIKK ---- 118
8. CIKK ---- 119
VII. CÍM ---- 119

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS V. ÉS VI. CÍME ALAPJÁN A LISSZABONI SZERZŐDÉS HATÁLYBALÉPÉSE ELŐTT ELFOGADOTT JOGI AKTUSOKRA VONATKOZÓ ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK ---- 120
9. CIKK ---- 120
10. CIKK ---- 120
B. A LISSZABONI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ JEGYZŐKÖNYVEK ---- 121
1. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA–KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL ---- 121
1. CIKK ---- 121
A. HORIZONTÁLIS MÓDOSÍTÁSOK ---- 121
B. EGYEDI MÓDOSÍTÁSOK ---- 124
HATÁLYON KÍVÜL HELYEZETT JEGYZŐKÖNYVEK ---- 124
AZ EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGÁNAK ALAPOKMÁNYA ---- 125
A KBER ÉS AZ EKB ALAPOKMÁNYA ---- 126
AZ EBB ALAPOKMÁNYA ---- 129
JEGYZÖKÖNYV A SZÉKHELYEKRŐL ---- 133
JEGYZŐKÖNYV AZ UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS MENTESSÉGEIRŐL ---- 134
JEGYZŐKÖNYV A KONVERGENCIAKRITÉRIUMOKRÓL ---- 134
JEGYZŐKÖNYV EGYES AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEKRŐL ---- 134
JEGYZŐKÖNYV EGYES DÁNIÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEKRŐL ---- 136
A SCHENGENI JEGYZŐKÖNYV ---- 136
JEGYZŐKÖNYV A SZERZŐDÉS 22A. CIKKÉNEK AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGRA ÉS ÍRORSZÁGRA TÖRTÉNŐ ALKALMAZÁSÁRÓL ---- 138

JEGYZŐKÖNYV AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁGNAK ÉS ÍRORSZÁGNAK A SZABADSÁGON, A BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG TEKINTETÉBEN FENNÁLLÓ HELYZETÉRŐL ---- 138
JEGYZŐKÖNYV DÁNIA HELYZETÉRŐL ---- 140
JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ TAGÁLLAMAINAK ÁLLAMPOLGÁRAI SZÁMÁRA NYÚJTOTT MENEDÉKJOGRÓL ---- 145
JEGYZŐKÖNYV A GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KOHÉZIÓRÓL ---- 145
EGYÉB JEGYZŐKÖNYVEK ---- 146
2. CIKK ---- 147
MELLÉKLET ---- 148
AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉSHEZ, AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ, ILLETVE AZ EURÓPAI ATOMENERGIA–KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉSHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 1. JEGYZŐKÖNYV 2. CIKKÉBEN EMLÍTETT MEGFELELÉSI TÁBLÁZATOK ---- 148
A. JEGYZŐKÖNYV A KÖZPONTI BANKOK EURÓPAI RENDSZERE ÉS AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK ALAPOKMÁNYÁRÓL ---- 148
B. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI BERUHÁZÁSI BANK ALAPOKMÁNYÁRÓL ---- 149
C. JEGYZŐKÖNYV AZ EURÓPAI UNIÓ KIVÁLTSÁGAIRÓL ÉS MENTESSÉGEIRŐL ---- 149
2. JEGYZŐKÖNYV ---- 150
AZ EURÓPAI ATOMENERGIA-KÖZÖSSÉGET LÉTREHOZÓ SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSÁRÓL ---- 150
1. CIKK ---- 150
2. CIKK ---- 150
3. CIKK ---- 150
4. CIKK ---- 151
5. CIKK ---- 151
6. CIKK ---- 151
7. CIKK ---- 151

8. CIKK ---- 151
9. CIKK ---- 152
10. CIKK ---- 152
MELLÉKLET ---- 152
A LISSZABONI SZERZŐDÉS 5. CIKKÉBEN EMLÍTETT MEGFELELÉSI TÁBLÁZATOK ---- 152
A. Az Európai Unióról szóló szerződés ---- 152
B. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés ---- 155
ZÁRÓOKMÁNY ---- 170
A. A SZERZŐDÉSEK RENDELKEZÉSEIRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK ---- 173
1. szakasz ---- 174
A 2014. november 1. és 2017. március 31. között alkalmazandó rendelkezések ---- 174
1. cikk ---- 174
2. cikk ---- 174
3. cikk ---- 174
2. szakasz ---- 175
A 2017. április 1-jétől alkalmazandó rendelkezések ---- 175
4. cikk ---- 175
5. cikk ---- 175
6. cikk ---- 175
3. szakasz ---- 175
A határozat hatálybalépése és alkalmazása ---- 175
7. cikk ---- 175
Az Európai Tanács határozatának tervezete a Tanács elnökségének gyakorlásáról ---- 176
1. cikk ---- 176
2. cikk ---- 176
3. cikk ---- 176
4. cikk ---- 176
B. A SZERZŐDÉSEKHEZ CSATOLT JEGYZŐKÖNYVEKRE VONATKOZÓ NYILATKOZATOK ---- 184
C. A TAGÁLLAMOK NYILATKOZATAI ---- 186
2. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez ---- 189
AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA ---- 189
(Az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2007. december 12-én az Európai Unió Alapjogi Chartájaként ünnepélyesen kihirdetett szöveg) ---- 189
PREAMBULUM ---- 189
I. CÍM ---- 190
MÉLTÓSÁG ---- 190
1. CIKK ---- 190

Az emberi méltóság ... 190
2. CIKK ... 190
Az élethez való jog ... 190
3. CIKK ... 190
A személyi sérthetetlenséghez való jog ... 190
4. CIKK ... 190
A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma ... 190
5. CIKK ... 191
A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma ... 191
II. CÍM ... 191
SZABADSÁGOK ... 191
6. CIKK ... 191
A szabadsághoz és biztonsághoz való jog ... 191
7. CIKK ... 191
A magán- és a családi élet tiszteletben tartása ... 191
8. CIKK ... 191
A személyes adatok védelme ... 191
9. CIKK ... 191
A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog ... 191
10. CIKK ... 191
A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság ... 192
11. CIKK ... 192
A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága ... 192
12. CIKK ... 192
A gyülekezés és az egyesülés szabadsága ... 192
13. CIKK ... 192
A művészet és a tudomány szabadsága ... 192
14. CIKK ... 192
Az oktatáshoz való jog ... 192
15. CIKK ... 193
A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog ... 193
16. CIKK ... 193
A vállalkozás szabadsága ... 193
17. CIKK ... 193
A tulajdonhoz való jog ... 193
18. CIKK ... 193
A menedékjog ... 193
19. CIKK ... 193
Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben ... 193
III. CÍM ... 194

EGYENLŐSÉG ---- 194
20. CIKK ---- 194
A törvény előtti egyenlőség ---- 194
21. CIKK ---- 194
A megkülönböztetés tilalma ---- 194
22. CIKK ---- 194
A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség ---- 194
23. CIKK ---- 194
A nők és férfiak közötti egyenlőség ---- 194
24. CIKK ---- 194
A gyermekek jogai ---- 194
25. CIKK ---- 195
Az idősek jogai ---- 195
26. CIKK ---- 195
A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése ---- 195
IV. CÍM ---- 195
SZOLIDARITÁS ---- 195
27. CIKK ---- 195
A munkavállalók joga a vállalkozásnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz ---- 195
28. CIKK ---- 195
A kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog ---- 195
29. CIKK ---- 195
A munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez való jog ---- 195
30. CIKK ---- 196
Az indokolatlan elbocsátással szembeni védelem ---- 196
31. CIKK ---- 196
Tisztességes és igazságos munkafeltételek ---- 196
32. CIKK ---- 196
A gyermekmunka tilalma és a fiatalok munkahelyi védelme ---- 196
33. CIKK ---- 196
A család és a munka ---- 196
34. CIKK ---- 196
A szociális biztonság és a szociális segítségnyújtás ---- 196
35. CIKK ---- 197
Egészségvédelem ---- 197
36. CIKK ---- 197
Az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés ---- 197
37. CIKK ---- 197
Környezetvédelem ---- 197

38. CIKK ... 197
A fogyasztók védelme ... 197
V. CÍM ... 197
A POLGÁROK JOGAI ... 197
39. CIKK ... 197
Aktív és passzív választójog az európai parlamenti választásokon ... 198
40. CIKK ... 198
Aktív és passzív választójog a helyhatósági választásokon ... 198
41. CIKK ... 198
A megfelelő ügyintézéshez való jog ... 198
42. CIKK ... 198
A dokumentumokhoz való hozzáférés joga ... 198
43. CIKK ... 198
Az európai ombudsman ... 198
44. CIKK ... 199
A petíciós jog ... 199
45. CIKK ... 199
A mozgás és a tartózkodás szabadsága ... 199
46. CIKK ... 199
A diplomáciai és konzuli védelem ... 199
VI. CÍM ... 199
IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS ... 199
47. CIKK ... 199
A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog ... 199
48. CIKK ... 200
Az ártatlanság vélelme és a védelemhez való jog ... 200
49. CIKK ... 200
A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei ... 200
50. CIKK ... 200
A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma ... 200
VII. CÍM ... 200
A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK ... 200
51. CIKK ... 200
Alkalmazási kör ... 200
52. CIKK ... 201
A jogok és elvek hatálya és értelmezése ... 201
53. CIKK ... 201
A védelem szintje ... 201
54. CIKK ... 201

A joggal való visszaélés tilalma 201
MAGYARÁZATOK AZ ALAPJOGI CHARTÁHOZ, ... 202
I. CÍM – MÉLTÓSÁG 202
II. CÍM – SZABADSÁGOK 204
III. CÍM – EGYENLŐSÉG 210
IV. CÍM – SZOLIDARITÁS 211
V. CÍM – A POLGÁROK JOGAI 214
VI. CÍM – IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS 215
VII. CÍM – A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK 218
3. számú melléklet a 2007. évi CLXVIII. törvényhez 221